

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΧΡΗΣΕΩΣ



20
23

ΑΘΗΝΑ 2024



ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ



ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΧΡΗΣΕΩΣ

2023

ΕΝΕΝΗΚΟΣΤΗ ΠΡΩΤΗ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΝ 8η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

ΑΘΗΝΑ 2024

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διεύθυνση

Ελ. Βενιζέλου 21

102 50 Αθήνα

Δικτυακός τόπος

<http://www.bankofgreece.gr>

Τηλέφωνο

+30 210 320 2551

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Fax

+30 210 325 5508

Τυπώθηκε στο

Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών
της Τράπεζας της Ελλάδος

ISSN: 2732-9887 (print)

ISSN: 2732-9895 (online)

DOI: <https://doi.org/10.52903/annacc.gr2023>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	7
ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	7
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	9
1. Απολογισμός Χρήσεως 2023	10
1.1 Βασικά μεγέθη του ισολογισμού	10
1.2 Αποτελέσματα χρήσεως	19
1.3 Διάθεση κερδών	23
1.4 Διαχείριση κινδύνων	23
1.5 Μέτοχοι με δικαίωμα ψήφου άνω του 5%	26
2. Οργάνωση και Λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος	27
2.1 Ιστορική αναδρομή	27
2.2 Εγκαταστάσεις	27
2.3 Αποστολή	27
2.4 Όραμα	28
2.5 Στρατηγικοί στόχοι 2024-2026	28
2.6 Στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός	28
2.7 Λειτουργίες	28
3. Διοικητική μέριμνα	29
3.1 Μετασχηματισμός	29
3.2 Θέματα πληροφορικής	29
3.3 Διαχείριση κτιριακών εγκαταστάσεων	30
3.4 Επικοινωνία της Τράπεζας	31
4. Η Τράπεζα της Ελλάδος ως Κεντρική τράπεζα	32
4.1 Η Τράπεζα της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα	32
4.2 Οικονομική ανάλυση και έρευνα	34
4.3 Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	36
4.4 Στατιστική	36
4.5 Εσωτερικό σύστημα πιστοληπτικής αξιολόγησης επιχειρήσεων του μη χρηματοπιστωτικού τομέα (ΕΣΠΑΕ)	37
4.6 Πύλη ανοικτών δεδομένων (Open data portal)	38
5. Προληπτική εποπτεία και εξυγίανση	38
5.1 Προληπτική εποπτεία	38
5.2 Μακροπροληπτική πολιτική	43
5.3 Εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων	43
5.4 Εποπτεία ιδιωτικής ασφάλισης	44
6. Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς το Δημόσιο και άλλες λειτουργίες	44
6.1 Εργασίες δημοσίου	44
6.2 Θέματα χρηματικού και ταμειακών συναλλαγών	46
6.3 Συστήματα πληρωμών και διακανονισμού	47
6.4 Ίδρυμα εκτύπωσης τραπεζογραμματίων και αξιών (ΙΕΤΑ)	48
7. Βιώσιμη ανάπτυξη, εταιρική κοινωνική ευθύνη και διακυβέρνηση	49
7.1 Κλίμα και βιωσιμότητα	49
7.2 Περιβάλλον	51
7.3 Καινοτομία	57
7.4 Εργαζόμενοι	58
7.5 Κοινωνία	61
7.6 Πολιτισμός	61
7.7 Χρηματοοικονομικός αναλφαβητισμός	65
7.8 Διακυβέρνηση	67
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΕΙΚΤΕΣ ESG	71

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2023	73
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	103
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31.12.2023	109
<i>Ισολογισμός</i>	110
<i>Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως</i>	112
<i>Πίνακας Διάθεσης Κερδών</i>	112
<i>Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων</i>	113
I. Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων	113
II. Λογιστικές αρχές και ποιοτικά χαρακτηριστικά	113
III. Σύνοψη ουσιωδών λογιστικών πολιτικών	113
IV. Σημειώσεις επί του Ισολογισμού	119
V. Σημειώσεις επί της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως	147
VI. Πρόσθετες πληροφορίες	159

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η παρούσα Έκθεση Διαχείρισης προς την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων και η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελούν αναπόσπαστο όλον. Η σύνταξή τους βασίζεται στις διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας και συμπληρωματικά στον ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιριών”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνει στο Καταστατικό. Σκοπός της είναι να παράσχει στους αναγνώστες πληροφορίες συναφείς με τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιμέρους δραστηριότητες της Τράπεζας αποβλέπουν στην υλοποίηση των αρμοδιοτήτων και των καταστατικών σκοπών της σύμφωνα ιδίως με τα άρθρα 2 και 4 του Καταστατικού της, η παρούσα Έκθεση αποδίδει ορθή, τεκμηριωμένη και ολοκληρωμένη ανάλυση των οικονομικών της καταστάσεων, δίχως να παροράται η σύνδεση με τις αποφάσεις πολιτικής που λαμβάνει η Τράπεζα.

Οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.¹

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν με τον βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς και να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης, σημειώνεται ότι η λογιστική απεικόνιση των υποχρεώσεων από παροχές της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3.11.2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.² Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλήλ συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4308/2014 “Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνει στις διατάξεις του Καταστατικού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διαθέτει τις ανάλογες πολιτικές και διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων.

Εν όψει των ανωτέρω, η Έκθεση Διαχείρισης αποδίδει κατά τρόπο εύλογο τη θέση της Τράπεζας και παρουσιάζει τον απολογισμό της χρήσεως 2023, παρέχοντας ανάλυση των βασικών μεγεθών του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως και πληροφορίες για τις σημαντικότερες μεταβολές αυτών. Επίσης, περιγράφει το περιβάλλον κινδύνων στο οποίο δραστηριοποιείται η Τράπεζα της Ελλάδος, παρέχοντας πληροφορίες για τους χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων που χρησιμοποιούνται για την άμβλυνσή τους.

Επιπλέον, παρουσιάζει θέματα σχετικά με την οργάνωση και τις λειτουργίες της Τράπεζας της Ελλάδος, τις εποπτικές της δραστηριότητες και τις δράσεις της ως μέλους του Ευρωσυστήματος, με προεξέχουσα τη Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τον Οκτώβριο στην Αθήνα. Αναλύει τις δράσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής της ευθύνης, και ειδικότερα δράσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την καταγραφή και μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, την αντιμετώπιση της κλι-

1 Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις διατίθεται στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 0201600034-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuri/cs/l?uri=EUR-Lex:0201600034-20211231-EN-EUR-Lex).

2 Το ανεπίσημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις διατίθεται στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016D0035\(01\)-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuri/cs/l?uri=EUR-Lex:02016D0035(01)-20211231-EN-EUR-Lex).

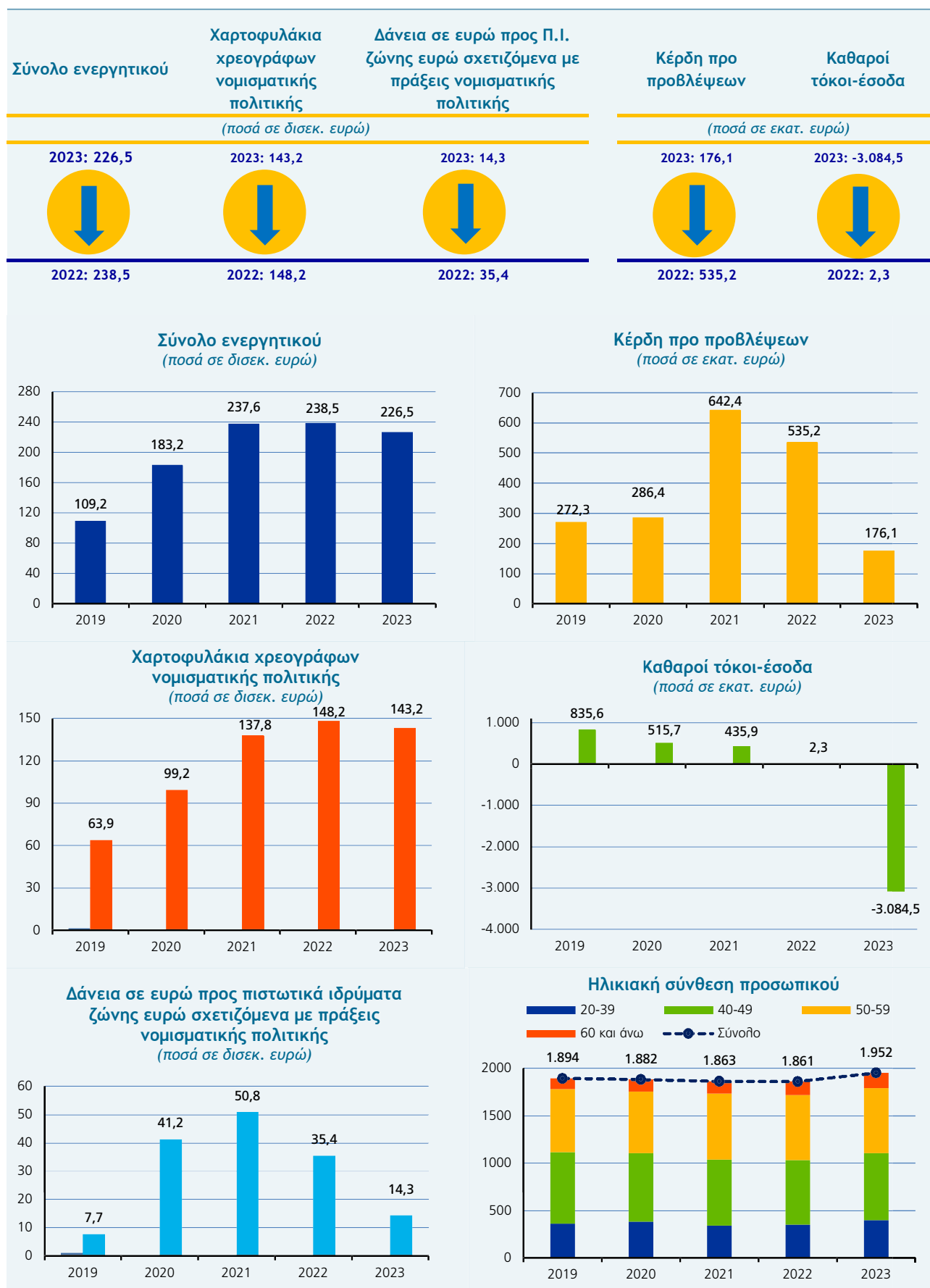
ματικής αλλαγής, την ενίσχυση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού, τη στήριξη της κοινωνίας και τη διάχυση του πολιτισμού. Τέλος, γίνεται αναφορά σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης, εσωτερικής και εταιρικής διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ο διφυής χαρακτήρας της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία είναι επιφορτισμένη και με δημοσίου δικαίου αρμοδιότητες που ασκούνται από ιδιαίτερα όργανα σύμφωνα με τα άρθρα 28, 35Α, 55Α, 55Β και 55Γ του Καταστατικού της, καθώς επίσης και η ιδιότητα της Τράπεζας ως μέλους του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ).

Τούτου δοθέντος, τα καθαρά έσοδα της Τράπεζας προέρχονται σε σημαντική έκταση από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος, καθώς και από πράξεις άσκησης δημόσιας εξουσίας. Επίσης, το καταφανώς μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού της Τράπεζας σχετίζεται με τις εν λόγω δραστηριότητες.

Εν όψει των ανωτέρω, δεν προβλέπονται ποσοτικοί στόχοι υπό την έννοια της εκπόνησης προϋπολογισμού εσόδων, όπως συμβαίνει σε ανώνυμες εταιρίες που ασκούν αμιγώς επιχειρηματική δραστηριότητα. Συνεπώς, η απόδοση της Τράπεζας δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί με ποσοτικά κριτήρια και προς τούτο δεν προβλέπεται κάποια διαδικασία προσδιορισμού της απόδοσης.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ



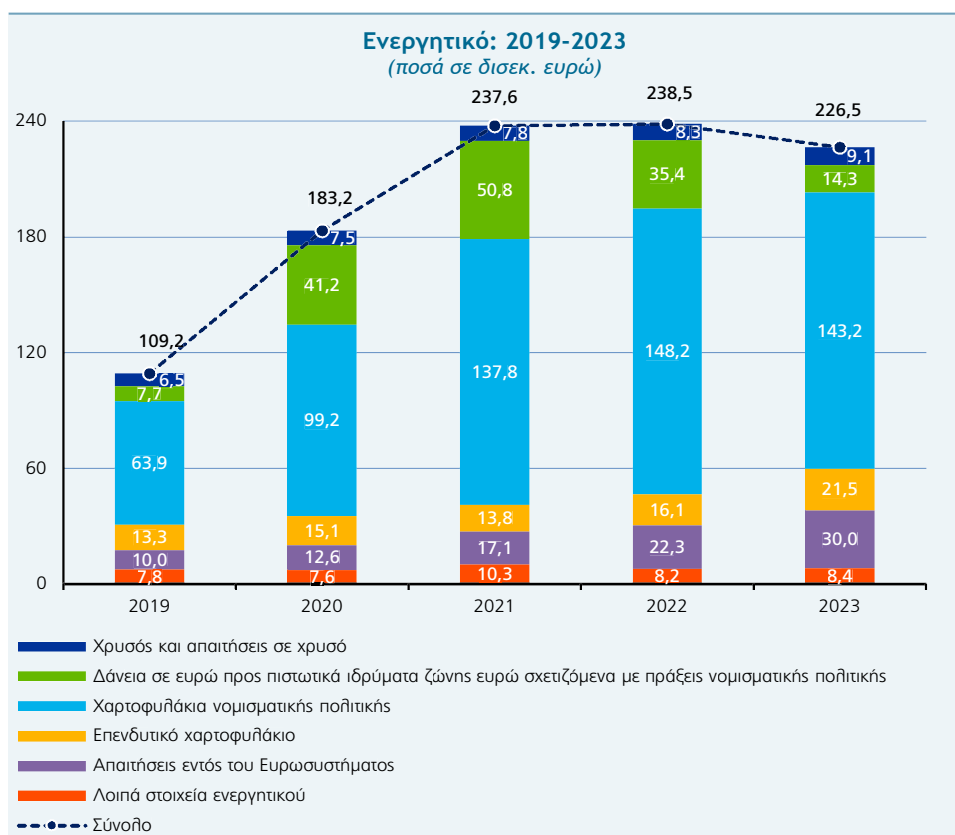
1 ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2023

1.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Στις 31.12.2023 το σύνολο του ενεργητικού ανήλθε σε 226,5 δισεκ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση κατά 12,0 δισεκ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση. Ο κύριος λόγος της μεταβολής αυτής είναι η μείωση των δανείων σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής, κυρίως ως αποτέλεσμα της λήξης στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III).

Η εξέλιξη των κυριότερων στοιχείων του ενεργητικού κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί.



Το σύνολο του ενεργητικού της Τράπεζας της Ελλάδος αυξήθηκε σημαντικά κατά την περίοδο 2019-2022, κυρίως λόγω των αγορών χρεογράφων στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Ειδικότερα, οι σημαντικότεροι παράγοντες αύξησης του συνόλου του ενεργητικού το 2020 και το 2021 ήταν οι καθαρές αγορές χρεογράφων στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού (APP)³ και η έναρξη του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP)⁴ το 2020.

3 Στο χαρτοφυλάκιο APP (Asset Purchase Programme) περιλαμβάνονται το τρίτο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολογιών (Covered Bond Purchase Programme – CBPP3), το πρόγραμμα αγοράς τιτλοποιημένων απαιτήσεων (Asset-Backed Securities Purchase Programme – ABSPP), το πρόγραμμα αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα (Public Sector Purchase Programme – PSPP) και το πρόγραμμα αγοράς ομολογιών του επιχειρηματικού τομέα (Corporate Sector Purchase Programme – CSPP). Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν συμμετέχει στα προγράμματα ABSPP και CSPP, ενώ στο πλαίσιο του προγράμματος PSPP κατέχει μόνο χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών (supranational securities) και πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών. Περισσότερες λεπτομέρειες για το χαρτοφυλάκιο APP διατίθενται στην [ιστοσελίδα της ΕΚΤ](#).

4 Περισσότερες λεπτομέρειες για το χαρτοφυλάκιο PEPP διατίθενται στην [ιστοσελίδα της ΕΚΤ](#).

Τα δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής μειώθηκαν κατά 21,1 δισεκ. ευρώ και ανήλθαν σε 14,3 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 35,4 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, κυρίως ως αποτέλεσμα της λήξης και πρόωρης αποπληρωμής πράξεων TLTRO III ύψους 13,5 δισεκ. ευρώ και 7,5 δισεκ. ευρώ αντίστοιχα. Επιπλέον, έληξε η τελευταία πράξη PELTRO ύψους 50,0 εκατ. ευρώ.

• Πράξεις TLTRO III

Σε συνέχεια των επτά τριμηνιαίων στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III) που αποφασίστηκαν το 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τον Δεκέμβριο του 2020 την προσθήκη τριών ακόμη πράξεων, οι οποίες διενεργήθηκαν από τον Ιούνιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021. Οι πράξεις αυτές είναι τριετείς και οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα, σε τριμηνιαία βάση, να διακόψουν τη σχετική πράξη ή να την αποπληρώσουν μερικώς πριν από τη λήξη της.

Τα επιτόκια δανεισμού των πράξεων αυτών, κατά την περίοδο από 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2022, δύνανται να είναι έως και 50 μονάδες βάσης κάτω από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR), αλλά σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι λιγότερο αρνητικά από -1%, ενώ για το υπόλοιπο διάστημα έως τη λήξη τους δεν δύνανται να είναι χαμηλότερα από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) κατά την περίοδο αυτή. Στις 27 Οκτωβρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε ότι, από τις 23 Νοεμβρίου 2022 έως την ημερομηνία λήξης ή πρόωρης αποπληρωμής κάθε ενεργής πράξης TLTRO III, το επιτόκιο των εν λόγω πράξεων θα συνδέεται (indexed) με τα μέσα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ που ισχύουν για την εν λόγω περίοδο.

Το τελικό ύψος του επιτοκίου εκτοκισμού γίνεται γνωστό μόνο κατά τη λήξη ή την πρόωρη αποπληρωμή κάθε πράξης και πριν από αυτή γίνεται μια αξιόπιστη εκτίμηση για τον υπολογισμό των δεδουλευμένων τόκων TLTRO III. Για τη χρήση 2023, το επιτόκιο για τον υπολογισμό των δεδουλευμένων τόκων των πράξεων αυτών, που ίσχυε για την Τράπεζα της Ελλάδος, ήταν το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR).

• Πράξεις PELTRO

Από τις συνολικά τέσσερις πρόσθετες έκτακτες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations – PELTRO) που διενεργήθηκαν το 2021 σε τριμηνιαία βάση, διάρκειας ενός έτους έκαστη, η τελευταία πράξη έληξε στις 26 Ιανουαρίου 2023.

Οι πράξεις αυτές διασφάλισαν τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος της ζώνης του ευρώ και συνέβαλαν στη διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς χρήματος κατά τη διάρκεια της παρατεταμένης περιόδου της πανδημίας.

Οι πράξεις PELTRO διενεργήθηκαν ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με πλήρη κατανομή. Το επιτόκιο ήταν κατά 25 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της αντίστοιχης πράξης PELTRO.

Τα **χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής** αποτελούν το 63,2% του συνόλου του ενεργητικού της Τράπεζας. Η Τράπεζα της Ελλάδος κατέχει χρεόγραφα νομισματικής πολιτικής στο πλαίσιο των προγραμμάτων: αγοράς καλυμμένων ομολογιών (Covered Bond Purchase Programmes – CBPPs), αγοράς τίτλων (Securities Markets Programme – SMP), αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα (Public Sector Purchase Programme – PSPP) και του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP). Τα χρεόγραφα αυτά αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους (impairment tests).

• *Πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού (APP)*

Μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου 2023,⁵ το Ευρωσύστημα συνέχισε να επανεπενδύει πλήρως τα ποσά από την εξόφληση τίτλων κατά τη λήξη τους, οι οποίοι αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος APP. Από τον Μάρτιο μέχρι το τέλος του Ιουνίου 2023, το Ευρωσύστημα δεν επανεπένδυε όλα τα ποσά από την εξόφληση τίτλων κατά τη λήξη τους και από τον Ιούλιο του 2023 διέκοψε τις επανεπενδύσεις. Από εκεί και έπειτα, το χαρτοφυλάκιο APP μειώθηκε λόγω λήξεων των τίτλων του.

• *Έκτακτο πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP)*

Το εν λόγω πρόγραμμα δημιουργήθηκε προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι στον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής και οι έντονες διαταραχές στις προοπτικές ανάπτυξης της οικονομίας της ευρωζώνης από την πανδημία.

Στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP, το Ευρωσύστημα, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, συνέχισε να επανεπενδύει πλήρως τα ποσά κεφαλαίου από την εξόφληση τίτλων κατά τη λήξη τους. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ σκοπεύει⁶ να συνεχίσει να επανεπενδύει πλήρως, καθ' όλη τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2024, τα ποσά κεφαλαίου από την εξόφληση τίτλων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP κατά τη λήξη τους. Επίσης, σκοπεύει να μειώσει το χαρτοφυλάκιο PEPP κατά 7,5 δισεκ. ευρώ μηνιαίως, κατά μέσο όρο, στη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2024 και να διακόψει τις επανεπενδύσεις στο πλαίσιο του PEPP στο τέλος του ίδιου έτους.

Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα συνεχίσει να εφαρμόζει ευελιξία επανεπενδύοντας τα ποσά από τις λήξεις χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PEPP, με σκοπό την αντιμετώπιση των κινδύνων για τον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής που σχετίζονται με την πανδημία.

Στις 31.12.2023 τα χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής ανήλθαν σε 143,2 δισεκ. ευρώ, έναντι 148,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, σημειώνοντας μείωση κατά 5,0 δισεκ. ευρώ.

Η μεταβολή οφείλεται κυρίως σε καθαρές λήξεις (λήξεις μείον αγορές) χρεογράφων στο πλαίσιο του PSPP ύψους 6,0 δισεκ. ευρώ, καθώς και σε λήξεις χρεογράφων στο πλαίσιο του CBPP3 ύψους 0,7 δισεκ. ευρώ. Παράλληλα, αυξήθηκαν κατά 2,4 δισεκ. ευρώ οι καθαρές αγορές χρεογράφων στο πλαίσιο του PEPP (βλ. σημείωση 7.1 του ενεργητικού "*Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής*").

Η διάρθρωση και το μέγεθος του χαρτοφυλακίου χρεογράφων νομισματικής πολιτικής κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί, σύμφωνα με το οποίο στις 31.12.2023:

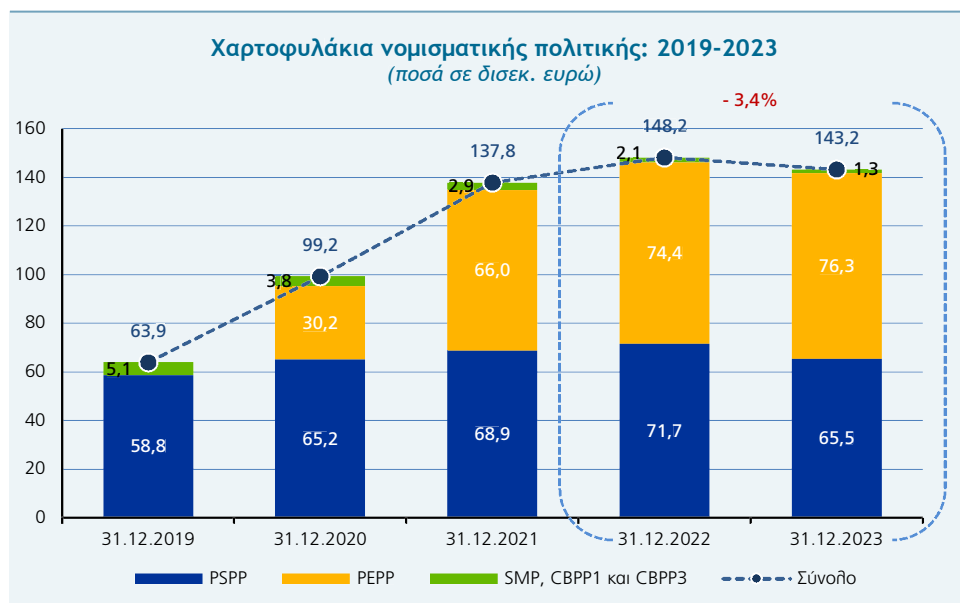
- το 53,3% αφορά χρεόγραφα που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο του PEPP,⁷
- το 45,7% αφορά χρεόγραφα που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο του PSPP⁸ και
- ένα μικρό ποσοστό της τάξεως του 1,0% αφορά χρεόγραφα που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο του CBPP3 και του SMP.

5 Βλ. "Αποφάσεις νομισματικής πολιτικής", δελτίο τύπου της ΕΚΤ της [15.12.2022](#).

6 Βλ. "Αποφάσεις νομισματικής πολιτικής", δελτίο τύπου της ΕΚΤ της [14.12.2023](#).

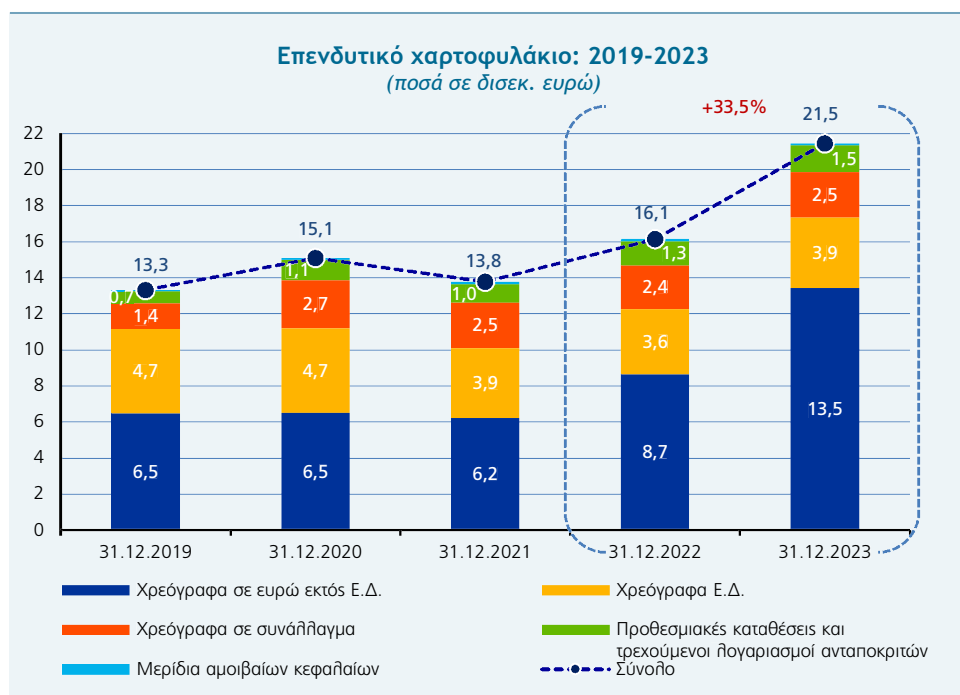
7 Στο πλαίσιο του PEPP, η Τράπεζα της Ελλάδος στις 31.12.2023 κατείχε μόνο κρατικά χρεόγραφα και χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών.

8 Στο πλαίσιο του PSPP, η Τράπεζα της Ελλάδος στις 31.12.2023 κατείχε μόνο χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών (supranational securities) και πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών.



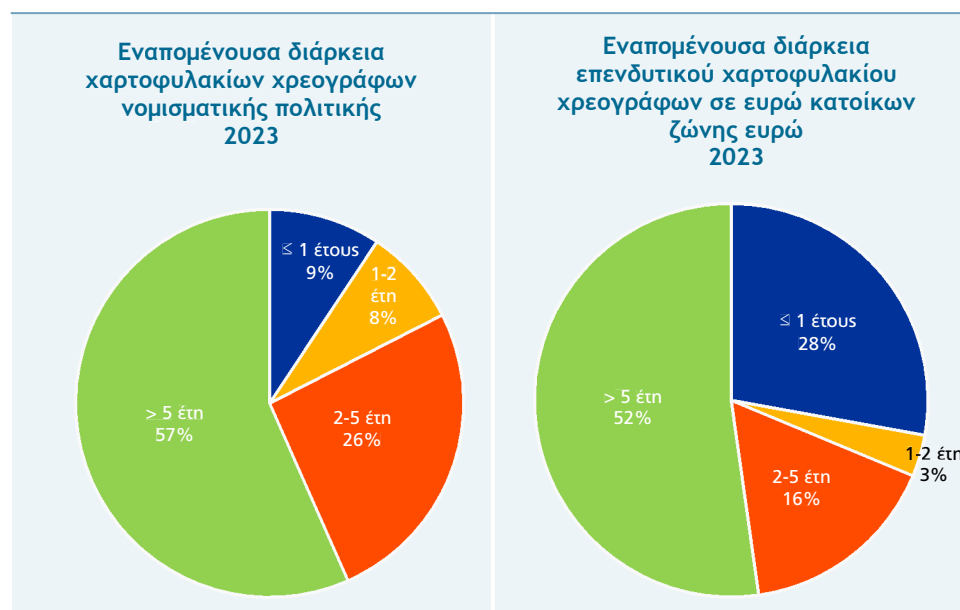
Το **επενδυτικό χαρτοφυλάκιο** το οποίο κατέχει η Τράπεζα για αμιγώς επενδυτικούς σκοπούς, περιλαμβάνει ομόλογα και έντοκα γραμμάτια σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από κυβερνήσεις χωρών της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.), ομόλογα και έντοκα γραμμάτια σε ξένο νόμισμα κατοίκων εντός και εκτός ζώνης ευρώ, καθώς και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, προθεσμιακές καταθέσεις και τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εντός και εκτός ζώνης ευρώ σε ξένο νόμισμα και ευρώ.

Η διάρθρωση και το μέγεθος του επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί.



Στις 31.12.2023 το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο ανήλθε σε 21,5 δισεκ. ευρώ, έναντι 16,1 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, σημειώνοντας αύξηση κατά 5,4 δισεκ. ευρώ, κυρίως λόγω αγορών εντόκων γραμματίων και ομολόγων σε ευρώ από κυβερνήσεις της ζώνης του ευρώ (εκτός του Ε.Δ.).

Το μεγαλύτερο ποσοστό των χρεογράφων σε ευρώ, που διακρατούνται τόσο για σκοπούς νομισματικής πολιτικής όσο και για επενδυτικούς σκοπούς από την Τράπεζα, έχει μακροπρόθεσμη εναπομένουσα διάρκεια (άνω των 5 ετών).



ΚΑΘΑΡΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (NET FINANCIAL ASSETS)

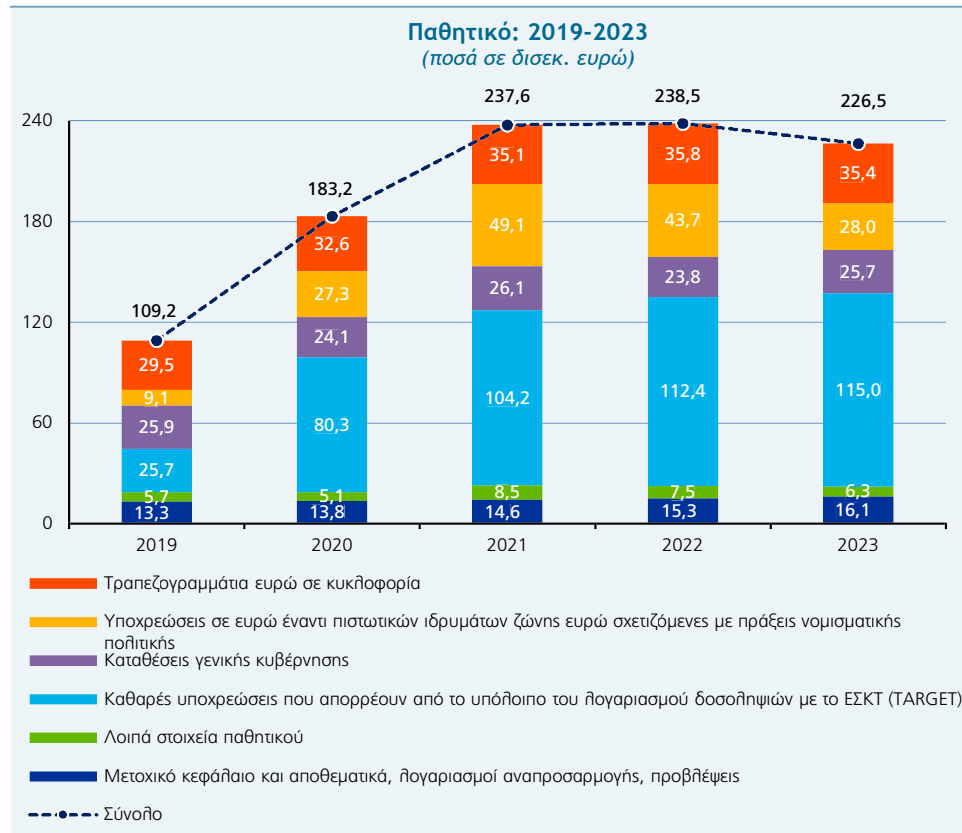
Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις στους ισολογισμούς των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος που δεν συνδέονται άμεσα με την άσκηση νομισματικής πολιτικής αναφέρονται συνήθως ως “καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία” (Net Financial Assets – NFA).

Τα NFA προκύπτουν ως αποτέλεσμα της διαχείρισης από τις κεντρικές τράπεζες των επενδύσεων τους συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγματικών διαθεσίμων και των αποθεμάτων χρυσού, της τήρησης καταθέσεων από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό (μη-τραπεζικό) τομέα, της λειτουργίας των ΕθνΚΤ ως δανειστή έσχατης προσφυγής κ.λπ. Οι μεταβολές των NFA επηρεάζουν το επίπεδο ρευστότητας που διαθέτουν οι τράπεζες.

Για τον λόγο αυτό, το Ευρωσύστημα έχει θεσπίσει σχετική συμφωνία για τα NFA (Agreement on Net Financial Assets – ANFA), βάσει της οποίας τίθενται οι κανόνες και τα όρια που πρέπει να ακολουθούνται από τις ΕθνΚΤ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι αγορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με τα καθήκοντά τους, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, δεν αποτελούν εμπόδιο στην άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, η ANFA καθορίζει ανώτατο όριο για το συνολικό ποσό των καθαρών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων όλων των ΕθνΚΤ και την κατανομή του ποσού αυτού μεταξύ τους.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Τα κυριότερα στοιχεία του παθητικού κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

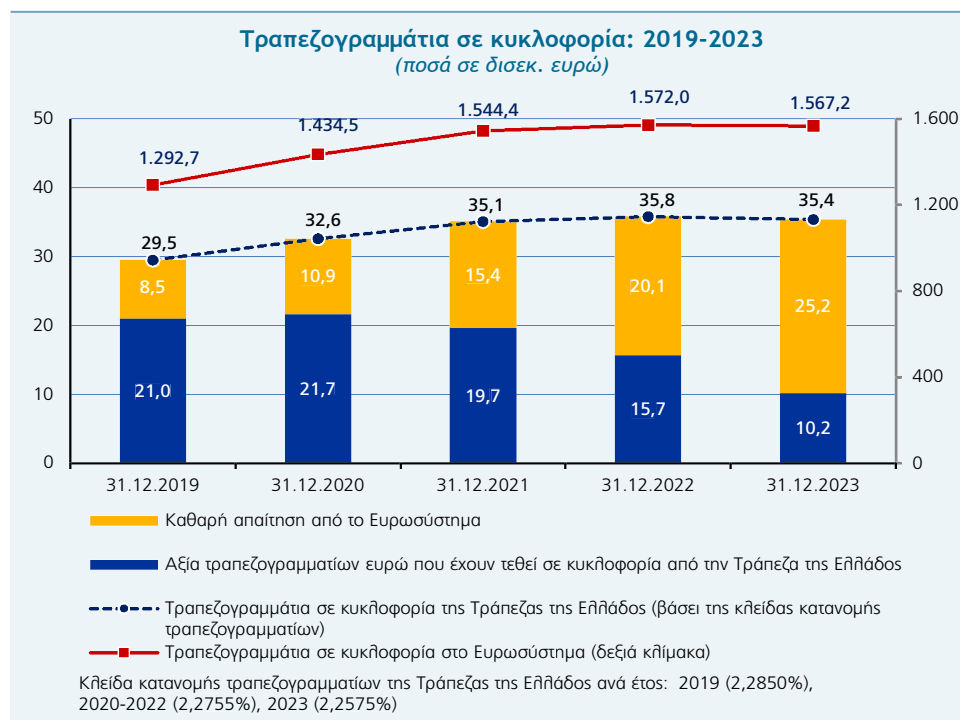


Η αξία των **τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων** ανήλθε σε 35,4 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 35,8 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, σημειώνοντας μείωση κατά 1,1%, αφενός λόγω της μείωσης της κλείδας κατανομής τραπεζογραμμάτων της Τράπεζας⁹ και αφετέρου λόγω της μείωσης της συνολικής κυκλοφορίας στο Ευρωσύστημα (1.567,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 1.572,0 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022).

Η αξία των **τραπεζογραμμάτων ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος**¹⁰ μειώθηκε κατά 35,0% και ανήλθε σε 10,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 15,7 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022. Καθώς η εν λόγω αξία είναι μικρότερη από αυτήν που αναλογεί στην Τράπεζα, η διαφορά ύψους 25,2 δισεκ. ευρώ εμφανίζεται στο στοιχείο 9.3 του ενεργητικού *“Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανόμη, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”*.

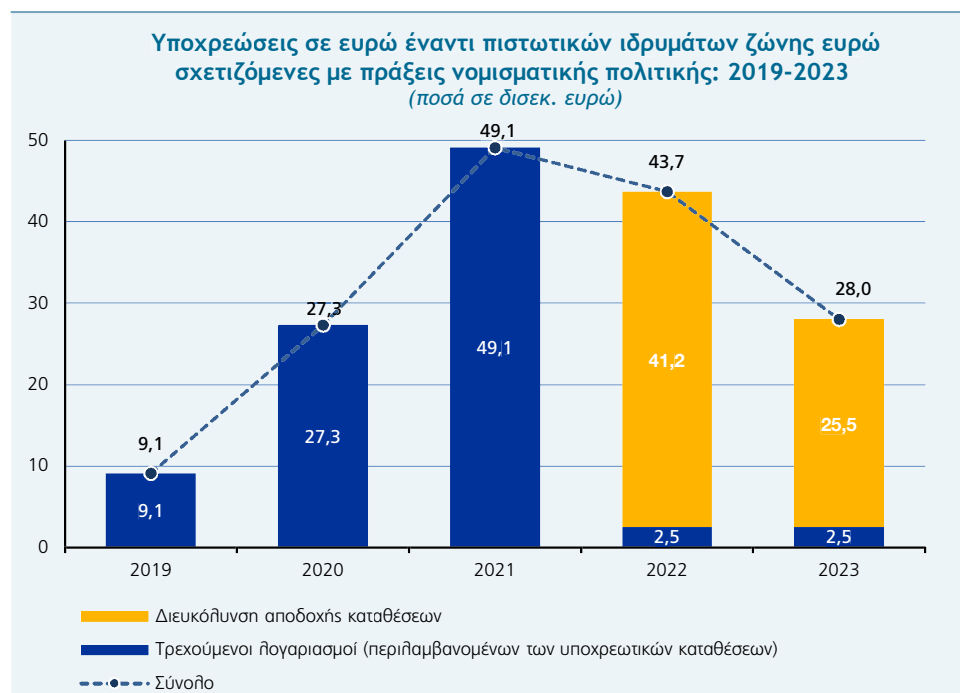
⁹ Η κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος διαμορφώθηκε σε 2,2575% στις 31.12.2023, έναντι 2,2755% στις 31.12.2022, ως αποτέλεσμα της ένταξης της κεντρικής τράπεζας της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banka) στο Ευρωσύστημα την 1.1.2023.

¹⁰ Αναφορικά με τον υπολογισμό της αξίας των τραπεζογραμμάτων που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 14 παρ. 2(α) της Κατευθυντήριας Γραμμής (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.



Οι υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής παρουσίασαν μείωση κατά 15,7 δισεκ. ευρώ και στις 31.12.2023 το υπόλοιπό τους ανήλθε σε 28,0 δισεκ. ευρώ, έναντι 43,7 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022.

Η εξέλιξη των υποχρεώσεων σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενων με πράξεις νομισματικής πολιτικής κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί.



Οι τρεχούμενοι λογαριασμοί των πιστωτικών ιδρυμάτων (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων) ανήλθαν σε 2,5 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2023, παραμένοντας

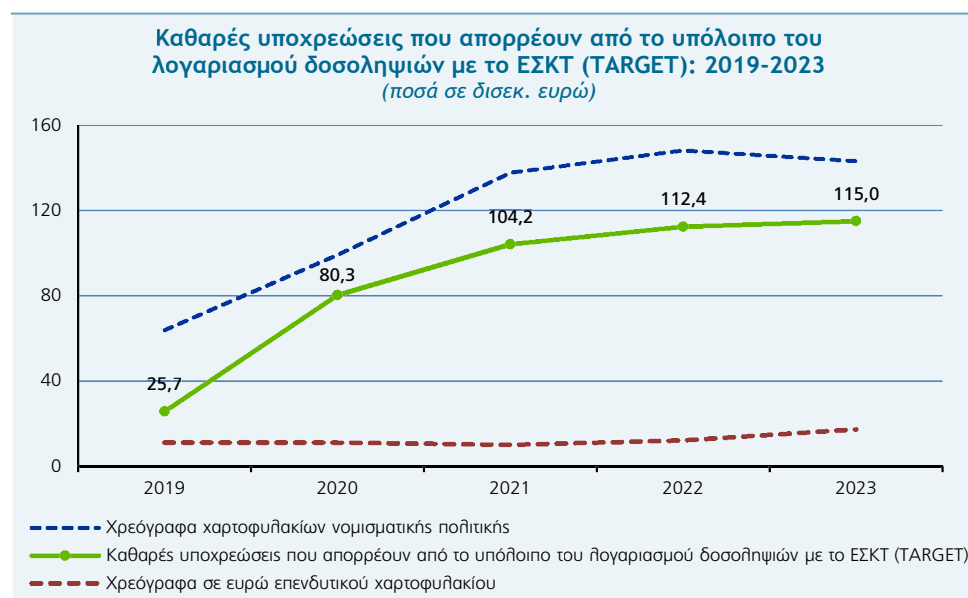
στα ίδια επίπεδα σε σύγκριση με τις 31.12.2022. Η πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων παρουσίασε σημαντική μείωση κατά 15,7 δισεκ. ευρώ και διαμορφώθηκε σε 25,5 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 41,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, κυρίως λόγω της αποπληρωμής, από τα πιστωτικά ιδρύματα, στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III). Η αύξηση που παρατηρείται στην πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων το 2022 οφείλεται στο γεγονός ότι τα πιστωτικά ιδρύματα μετέφεραν τις καταθέσεις τους από τους τρεχούμενους λογαριασμούς τους, ως συνέπεια της αύξησης του επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 14 Σεπτεμβρίου 2022.

Οι **καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)** διαμορφώθηκαν σε 115,0 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 112,4 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, σημειώνοντας αύξηση κατά 2,6 δισεκ. ευρώ.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΔΟΣΟΛΗΨΙΩΝ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ - ΕΣΚΤ (TARGET)

Το TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system – Διερωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο) είναι ένα σύστημα μεταφοράς κεφαλαίων από μια τράπεζα σε μια άλλη, τόσο εντός μιας χώρας όσο και μεταξύ χωρών. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος και οι εμπορικές τράπεζες το χρησιμοποιούν για να διεκπεραιώνουν πληρωμές σε ευρώ και να μεταφέρουν κεφάλαια από τη μια τράπεζα στην άλλη εύκολα και με ασφάλεια.

Η καθαρή ροή κεφαλαίων μεταξύ δύο χωρών καταγράφεται στους ισολογισμούς των αντίστοιχων ΕθνΚΤ, ανεξαρτήτως αν η μεταφορά εκτελείται από μια εμπορική τράπεζα ή την κεντρική τράπεζα. Η συσσώρευση αυτών των ροών με την πάροδο του χρόνου δημιουργεί τα υπόλοιπα TARGET (βλ. III. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών “Υπόλοιπα εντός του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών/Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος”).



Η αύξηση των καθαρών υποχρεώσεων που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET) το 2023 είναι αποτέλεσμα κυρίως των καθαρών αγορών χρεογράφων σε ευρώ στο πλαίσιο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, ενώ η εξέλιξή τους κατά την περίοδο 2019-2022 είναι αποτέλεσμα κυρίως των καθαρών αγορών τίτλων από την Τράπεζα για σκοπούς νομισματικής πολιτικής, οι οποίες διακανονίζονται ως επί το πλείστον μέσω TARGET.

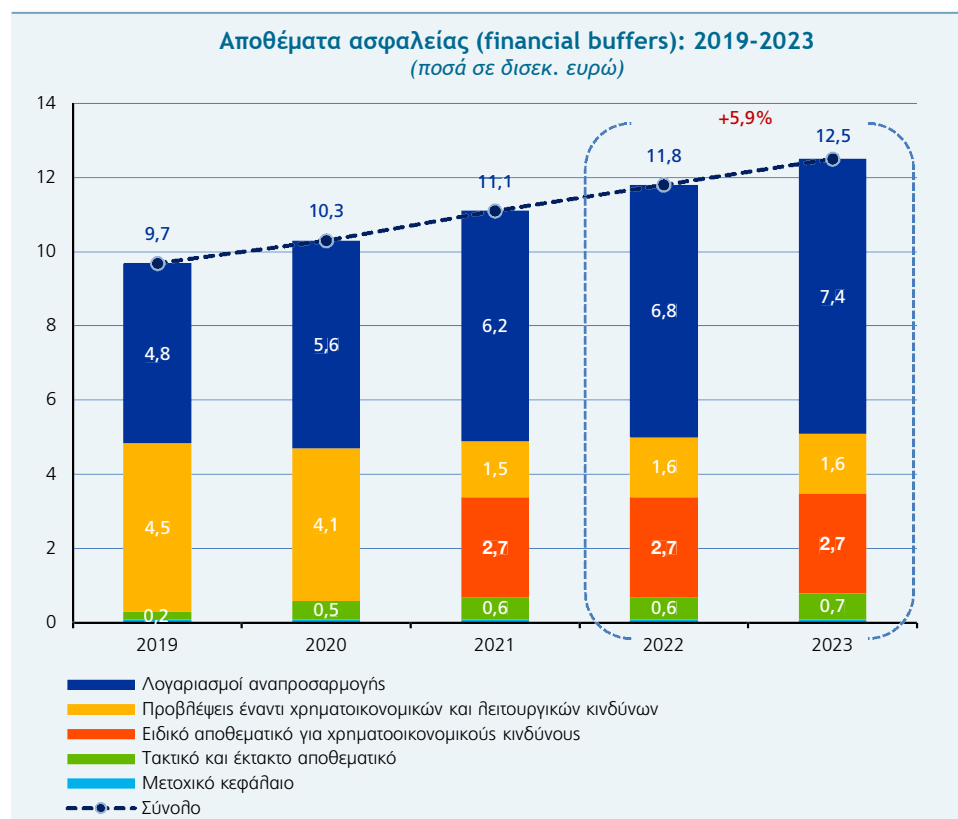
Οι **λογαριασμοί αναπροσαρμογής**,¹¹ οι **προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων**, τα **αποθεματικά** (τακτικό, έκτακτο και ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους), καθώς και το **μετοχικό κεφάλαιο** αποτελούν τα **αποθέματα ασφαλείας (financial buffers)** της Τράπεζας έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων.

Οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής περιλαμβάνουν τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση του χρυσού, των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα και των χρεογράφων. Χρησιμοποιούνται για να αντισταθμίσουν τις επιπτώσεις πιθανών δυσμενών διακυμάνσεων στις τιμές ή/και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και συνεπώς αποτελούν ένα πρώτο απόθεμα ασφαλείας έναντι των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα. Στις 31.12.2023 οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής παρουσίασαν αύξηση κατά 0,6 δισεκ. ευρώ, κυρίως λόγω αύξησης των μη πραγματοποιηθέντων κερδών από την αποτίμηση του χρυσού, ως απόρροια της ανόδου της τιμής του χρυσού ανά ουγγιά σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.

Κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας, το ύψος της σχηματισθείσας πρόβλεψης έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων διατηρήθηκε αμετάβλητο σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, ήτοι ποσό 1.622,0 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον η Τράπεζα, με σκοπό την ενίσχυση της χρηματοοικονομικής της θέσης και την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, αποφάσισε να προβεί, μέσω της διάθεσης κερδών, στην ενίσχυση του έκτακτου αποθεματικού κατά 85,4 εκατ. ευρώ (βλ. σημείωση 1γ της έκθεσης διαχείρισης “*Διάθεση κερδών*”).

Η εξέλιξη του ύψους των αποθεμάτων ασφαλείας της Τράπεζας κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στο διάγραμμα ακολουθεί.



11 Στους λογαριασμούς αναπροσαρμογής δεν περιλαμβάνονται τα “*Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)*” που έχουν προκύψει από τη μεταγενέστερη επιμέτρηση των υποχρεώσεων από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών.

1.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

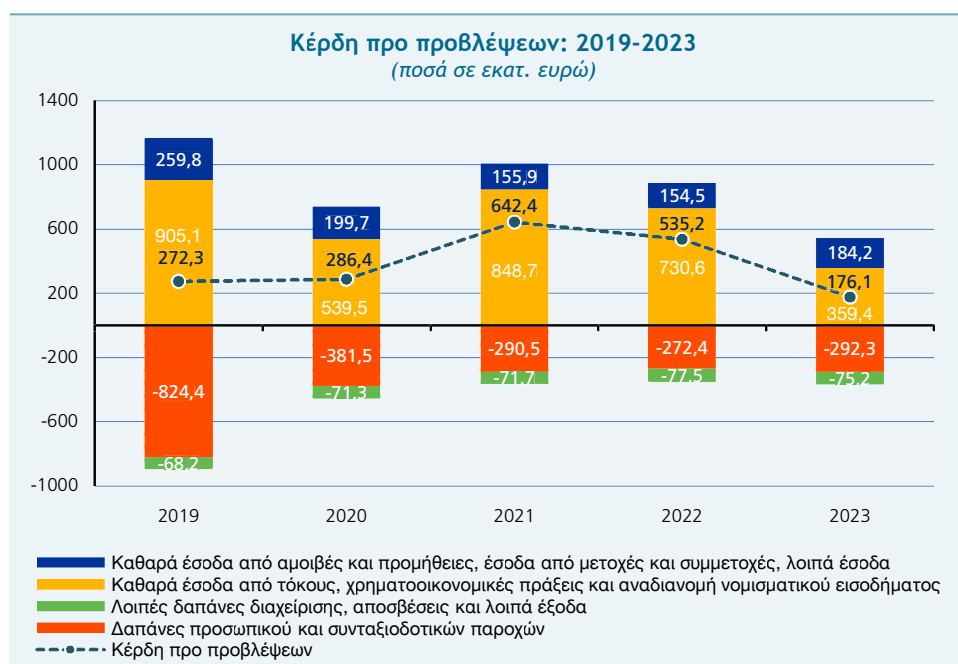
Τα **συνολικά καθαρά έσοδα** διαμορφώθηκαν σε **543,6 εκατ. ευρώ**, έναντι **885,1 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 38,6%.

Τα **συνολικά έξοδα προ προβλέψεων** διαμορφώθηκαν σε **367,5 εκατ. ευρώ**, έναντι **349,9 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 5,0%.

Τα **κέρδη προ προβλέψεων** στη χρήση 2023 ανήλθαν σε **176,1 εκατ. ευρώ**, έναντι **535,2 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 67,1%.

Τα **καθαρά κέρδη χρήσεως** ανήλθαν σε **98,7 εκατ. ευρώ**, έναντι **456,8 εκατ. ευρώ** την προηγούμενη χρήση.

Τα **κέρδη προ προβλέψεων**¹² κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί.



Αναλυτικά, στην τρέχουσα χρήση τα έσοδα, τα έξοδα και οι προβλέψεις διαμορφώθηκαν ως εξής:

• Έσοδα

Τα **συνολικά καθαρά έσοδα** από τους τόκους στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, τους τόκους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τις προμήθειες και τα λοιπά έσοδα από εργασίες εσωτερικού και εξωτερικού διαμορφώθηκαν σε 543,6 εκατ. ευρώ, έναντι 885,1 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 38,6%.

Ειδικότερα:

- Τα **καθαρά έσοδα από τόκους, χρηματοοικονομικές πράξεις και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος** διαμορφώθηκαν σε 359,4

¹² Στα κέρδη προ προβλέψεων 2019-2022 έχουν διενεργηθεί αναταξινόμησης, ώστε να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της χρήσεως 2023. Ειδικότερα, το 2023 έγινε αναταξινόμηση των ποσών που περιλαμβάνονταν στο στοιχείο 2.3 "Μεταφορά από πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων", το οποίο παύει να υφίσταται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στο στοιχείο 10 "Προβλέψεις", σε σχέση με τις δημοσιεύσεις των προηγούμενων χρήσεων.

εκατ. ευρώ, έναντι 730,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 50,8%.

- Τα **καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες** διαμορφώθηκαν σε 138,7 εκατ. ευρώ, έναντι 130,3 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 6,4%.
- Τα **έσοδα από μετοχές και συμμετοχές** διαμορφώθηκαν σε 4,0 εκατ. ευρώ, παραμένοντας αμετάβλητα σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.
- Τέλος, τα **λοιπά έσοδα** υπερδιπλασιάστηκαν και διαμορφώθηκαν σε 41,5 εκατ. ευρώ, έναντι 20,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, λόγω της αναγνώρισης εσόδου ύψους 23,8 εκατ. ευρώ, το οποίο προέκυψε από τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των ακινήτων.

ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΤΟ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Νομισματικό εισόδημα

Νομισματικό εισόδημα (NE) είναι το εισόδημα που συγκεντρώνουν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος κατά την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Ειδικότερα, το εισόδημα αυτό – που παραδοσιακά αναφέρεται ως έσοδο από το εκδοτικό προνόμιο – περιλαμβάνει το εισόδημα που προέρχεται από περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται έναντι των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία και των υποχρεώσεων από τις καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Εκδοτικό προνόμιο

Το εκδοτικό προνόμιο, δηλαδή το δικαίωμα να εκδίδουν χρήμα, κατέχουν αποκλειστικά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι ΕθνΚΤ, μετά από ανάθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, σύμφωνα με το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Το νόμισμα εκδίδεται με τη μορφή τραπεζογραμμάτων, η αξία των οποίων αποτυπώνεται ως υποχρέωση στον ισολογισμό των ΕθνΚΤ στην πλευρά του παθητικού. Έναντι των τραπεζογραμμάτων, οι ΕθνΚΤ διακρατούν περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με την άσκηση νομισματικής πολιτικής και έχουν υποχρεώσεις προς τα πιστωτικά ιδρύματα από τις καταθέσεις τους. Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποφέρουν τόκο-έσοδο στις ΕθνΚΤ και οι καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων τις βαρύνουν με τόκο-έξοδο. Οι τόκοι-έσοδα των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων μετά την αφαίρεση των τόκων-εξόδων των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, έναντι της μη-τοκοφόρας υποχρέωσης (τραπεζογραμμάτια), αποτελούν τα έσοδα από το εκδοτικό προνόμιο (seigniorage income).

Αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος

Μετά την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος, σημαντική πρόκληση για το Ευρωσύστημα αποτέλεσε η δίκαιη κατανομή του NE, καθώς σε μια νομισματική ένωση το χρήμα μετακινείται εκτός των συνόρων του κάθε κράτους-μέλους, με αποτέλεσμα τα τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία που εμφανίζουν οι ΕθνΚΤ να μην αντικατοπτρίζουν την εγχώρια ζήτηση.

Για τον σκοπό αυτό, το ποσό του NE που συγκεντρώνει κάθε ΕθνΚΤ κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους (συγκεντρωθέν NE) αθροίζεται σε επίπεδο Ευρωσυστήματος και στη συνέχεια αναδιανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ κατ' αναλογία προς τα καταβεβλημένα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, δηλαδή βάσει της κλειδας κατανομής κάθε ΕθνΚΤ (αναλογούν NE). Συνεπώς, αν το αναλογούν NE μιας ΕθνΚΤ είναι υψηλότερο του συγκεντρωθέντος από αυτήν NE, τότε η εν λόγω ΕθνΚΤ έχει να λαμβάνει NE μέσω της αναδιανομής σε επίπεδο Ευρωσυστήματος. Προφανώς, στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή όταν το αναλογούν NE μιας ΕθνΚΤ είναι χαμηλότερο του συγκεντρωθέντος από αυτήν, τότε η εν λόγω ΕθνΚΤ συνεισφέρει NE ώστε αυτό να αναδιανεμηθεί δίκαια (αναλογικά) σε άλλες ΕθνΚΤ οι οποίες συγκεντρώνουν NE χαμηλότερο του αναλογούντος σε αυτές.

Περισσότερες πληροφορίες για το νομισματικό εισόδημα παρέχονται στη σημείωση 5 των αποτελεσμάτων “Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος”.

Οι **καθαροί τόκοι-έσοδα** μειώθηκαν κατά 3.086,8 εκατ. ευρώ και ανήλθαν σε έξοδα ύψους 3.084,5 εκατ. ευρώ, έναντι εσόδων ύψους 2,3 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Η εν λόγω σημαντική μείωση οφείλεται κυρίως στην αναντιστοιχία (mismatching) μεταξύ των σταθερών τόκων-εσόδων των στοιχείων ενεργητικού και των μεταβλητών τόκων-εξόδων των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, ως συνέπεια της σημαντικής αύξησης των βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ κατά την τρέχουσα χρήση, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.¹³

Ειδικότερα, η μείωση οφείλεται:

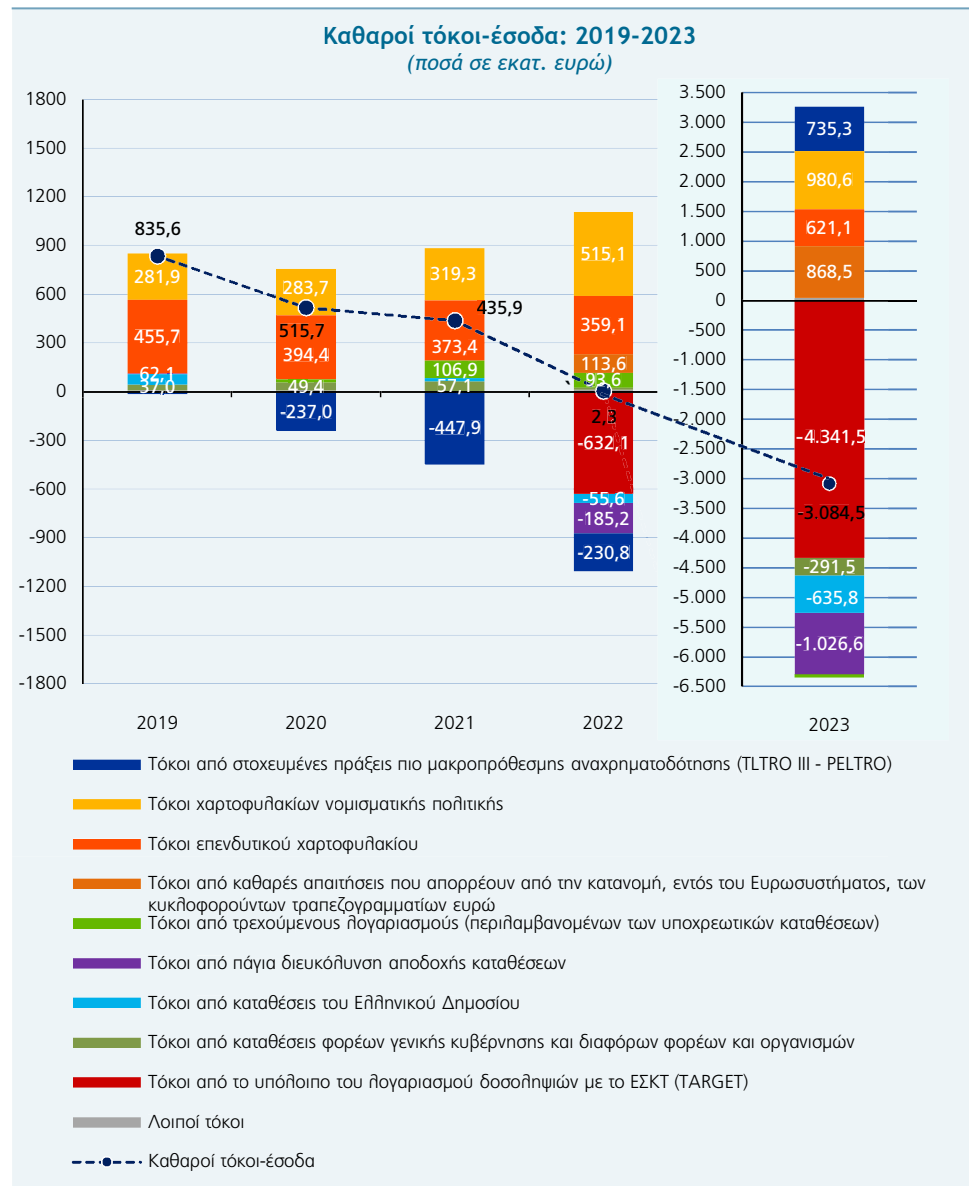
- Στην αύξηση των τόκων-εξόδων επί του υπολοίπου του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET) κατά 3.709,4 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού, ήτοι του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) (μέσος όρος έτους 3,8%, έναντι 0,6% την προηγούμενη χρήση).
- Στην αύξηση των τόκων-εξόδων από την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων κατά 841,4 εκατ. ευρώ, η οποία οφείλεται τόσο στην αύξηση του μέσου υπολοίπου τους όσο και στην αύξηση του επιτοκίου εκτοκισμού, ήτοι του επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) (μέσος όρος έτους 3,3%, έναντι 0,1% την προηγούμενη χρήση).
- Στην αύξηση των τόκων-εξόδων από τις καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου κατά 580,2 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού τους.

Στη μείωση των καθαρών τόκων-εσόδων λειτούργησαν αντισταθμιστικά:

- Η αναγνώριση τόκων-εσόδων από τις στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III ύψους 735,2 εκατ. ευρώ, έναντι τόκων-εξόδων ύψους 231,0 εκατ. ευρώ που είχαν αναγνωρισθεί την προηγούμενη χρήση. Το επιτόκιο εκτοκισμού των πράξεων TLTRO III που ίσχυσε για την Τράπεζα της Ελλάδος ήταν το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR), από τις 23 Νοεμβρίου 2022.
- Η αύξηση των τόκων-εσόδων από τα χαρτοφυλάκια νομισματικής πολιτικής κατά 465,5 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της αύξησης των τόκων των υπερεθνικών χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PSPP, ως αποτέλεσμα της αύξησης της μέσης απόδοσής τους, και των χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PEPP, ως αποτέλεσμα της αύξησης της μέσης απόδοσης και του μέσου υπολοίπου τους.
- Η αύξηση των τόκων-εσόδων από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο κατά 262,0 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της αύξησης των τόκων από τα χρεόγραφα σε ευρώ, εκτός του Ε.Δ., και από τα χρεόγραφα σε συνάλλαγμα, ως αποτέλεσμα της αύξησης των μέσων υπολοίπων και των μέσων αποδόσεών τους.
- Η αύξηση των τόκων-εσόδων από τις καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ κατά 754,9 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού, ήτοι του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), και του μέσου υπολοίπου τους.

Οι **καθαροί τόκοι-έσοδα** κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

13 Βλ. "Αποφάσεις νομισματικής πολιτικής", δελτία τύπου της ΕΚΤ της [2.2.2023](#), της [16.3.2023](#), της [4.5.2023](#), της [15.6.2023](#), της [27.7.2023](#) και της [14.9.2023](#).



Παρατηρείται ότι οι καθαροί τόκοι-έσοδα, κατά τη διάρκεια της πενταετίας, βαίνουν μειούμενοι. Τη διετία 2020-2021, η μείωση αυτή οφειλόταν στη σημαντική αύξηση των τόκων-εξόδων επί των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III. Κατά την τρέχουσα χρήση η μείωση οφείλεται κυρίως στη σημαντική αύξηση των τόκων-εξόδων επί του υπολοίπου του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET) και των τόκων-εξόδων από την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων.

• Έξοδα προ προβλέψεων

Έξοδα προ προβλέψεων			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών	292,3	272,4	19,9
Λοιπές δαπάνες διαχείρισης	63,3	66,4	-3,1
Αποσβέσεις	11,9	11,1	0,8
Σύνολο	367,5	349,9	17,6

Τα **συνολικά έξοδα προ προβλέψεων** διαμορφώθηκαν σε 367,5 εκατ. ευρώ, έναντι 349,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 5,0%.

Ειδικότερα:

Οι **δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών** διαμορφώθηκαν σε 292,3 εκατ. ευρώ, έναντι 272,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 19,9 εκατ. ευρώ. Στη χρήση 2023 τα έξοδα των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών που επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσεως ανήλθαν σε 92,1 εκατ. ευρώ (2022: 68,7 εκατ. ευρώ).

Οι **λοιπές δαπάνες διαχείρισης** διαμορφώθηκαν συνολικά σε 63,3 εκατ. ευρώ, έναντι 66,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 3,1 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω μείωσης των αναλήψεων υλικών και εντύπων, καθώς και των δαπανών φωτισμού και θέρμανσης.

Οι **αποσβέσεις** διαμορφώθηκαν σε 11,9 εκατ. ευρώ, έναντι 11,1 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 0,8 εκατ. ευρώ.

• Προβλέψεις

Κατά την τρέχουσα χρήση οι **προβλέψεις** συνέβαλαν στην αύξηση των εξόδων κατά 77,4 εκατ. ευρώ, έναντι 78,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 1,3%.

Συγκεκριμένα, σχηματίστηκαν ειδικές προβλέψεις ύψους 86,0 εκατ. ευρώ (2022: 2,5 εκατ. ευρώ), που αφορούν κυρίως εκκρεμείς αγωγές συνταξιούχων της Τράπεζας, και απελευθερώθηκαν σχηματισθείσες ειδικές προβλέψεις ύψους 8,6 εκατ. ευρώ (2022: 59,1 εκατ. ευρώ), που αφορούν κυρίως πρόσθετες υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης των εν ενεργεία υπαλλήλων, βάσει αναλογιστικής μελέτης.

Αναφέρεται ότι ζημίες ύψους 12,8 εκατ. ευρώ (2022: 54,2 εκατ. ευρώ), οι οποίες προέκυψαν από την αποτίμηση συναλλήλαγματος και χρεογράφων στο τέλος της χρήσης 2023, συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων. Παράλληλα, σχηματίστηκαν προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων ύψους 12,8 εκατ. ευρώ (2022: 189,2 εκατ. ευρώ) κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας να διατηρηθεί το ύψος της σχηματισθείσας πρόβλεψης αμετάβλητο σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, ήτοι ποσό 1.622,0 εκατ. ευρώ.

1.3 ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Τα καθαρά κέρδη της χρήσεως ανήλθαν σε 98,7 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καταστατικού, η διάθεση των κερδών προτείνεται ως εξής:

- ποσό 13,3 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 12% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, να καταβληθεί ως μέρισμα και
- ποσό ύψους 85,4 εκατ. ευρώ να προσαυξήσει το έκτακτο αποθεματικό.

1.4 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η Τράπεζα της Ελλάδος αναγνωρίζει, αξιολογεί και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, οι οποίοι διακρίνονται σε χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους.

Η διαχείριση κινδύνων αποτελεί κρίσιμη λειτουργία της Τράπεζας και τα σχετικά καθήκοντα έχουν ανατεθεί στη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων (ΔΔΚ), της οποίας το έργο είναι η διαχείριση κινδύνων (χρηματοοικονομικών και λειτουργικών) και η διασφάλιση

της επιχειρησιακής συνέχειας σε επίπεδο Τράπεζας. Η ΔΔΚ αναφέρεται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και τη Διοίκηση.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων:

- είναι επιφορτισμένη με την αναγνώριση, την καταγραφή, την αξιολόγηση, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, την αντιστάθμιση, τον περιορισμό και την αναφορά των κινδύνων που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν σε επίπεδο Τράπεζας, σε συνεργασία με όλες τις Διευθύνσεις/Μονάδες, οι οποίες έχουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση των κινδύνων σε καθημερινή βάση, στον τομέα της αρμοδιότητάς τους,
- έχει την ευθύνη για την εξειδίκευση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και για τον συντονισμό της υλοποίησής της από τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας,
- με τη συμβολή των αρμόδιων υπηρεσιακών μονάδων, αξιολογεί τους κινδύνους που αντιμετωπίζει καθεμία, εξειδικεύει τα όρια ανάληψης κινδύνων και παρακολουθεί την τήρησή τους με τη θέσπιση και την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών,
- εισηγείται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων τις κατάλληλες τεχνικές προσαρμογής των κινδύνων στα αποδεκτά επίπεδα,
- διενεργεί ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests),
- αναπτύσσει μεθοδολογίες εκτίμησης του συνόλου των κινδύνων και εισηγείται πολιτικές διαχείρισής τους,
- αξιολογεί περιοδικά την επάρκεια των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης των κινδύνων και προτείνει διορθωτικά μέτρα, εφόσον κριθεί σκόπιμο,
- συντάσσει τις αναγκαίες αναφορές σε θέματα της αρμοδιότητάς της με σκοπό την πληροφόρηση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων,
- υποβάλλει ετήσιο πρόγραμμα και περιοδικά, τουλάχιστον ανά εξάμηνο, έκθεση στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων,
- τηρεί και παρακολουθεί το Κεντρικό Μητρώο Ισολογισμών,
- έχει την ευθύνη της ανάπτυξης και εφαρμογής του Εσωτερικού Συστήματος Πιστοληπτικής Αξιολόγησης Επιχειρήσεων (ΕΣΠΑΕ), ενώ παρακολουθεί και αξιολογεί την επίδοσή του τόσο σε ετήσια όσο και σε ad hoc βάση.

Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Για την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων εφαρμόζονται οι μέθοδοι Value-at-Risk και Expected Shortfall με επίπεδο εμπιστοσύνης 99% και χρονικό ορίζοντα ενός έτους. Και οι δύο μέθοδοι υπολογίζουν τη ζημία που μπορεί να επέλθει σε ένα χαρτοφυλάκιο εξαιτίας δυσμενών εξελίξεων σε παραμέτρους που επηρεάζουν την αξία του σε συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα και με συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης. Οι επιμετρήσεις και η εκάστοτε αξιολόγηση του επιπέδου έκθεσης της Τράπεζας στους εν λόγω κινδύνους διενεργούνται με βάση τα στοιχεία της τελευταίας ημερολογιακής ημέρας κάθε έτους.

Στους υπό παρακολούθηση χρηματοοικονομικούς κινδύνους περιλαμβάνονται ο κίνδυνος αγοράς και ο πιστωτικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος αγοράς προέρχεται από την πιθανή μεταβολή των αγοραίων τιμών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαρτίζουν τα χαρτοφυλάκια, εξαιτίας της μεταβολής των επιτοκίων (κίνδυνος επι-

τοκίου) ή/και της μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών (συναλλαγματικός κίνδυνος). Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης ζημιών λόγω έλλειψης ενός πιστωτικού γεγονότος. Ως πιστωτικό γεγονός νοείται η αδυναμία ενός αντισυμβαλλομένου να καταβάλει πλήρως ή εγκαίρως τις πληρωμές που οφείλει, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης αναδιάρθρωσης χρέους του ή της μεταβολής επί τα χείρω της πιστοληπτικής του διαβάθμισης. Αντισυμβαλλόμενοι μπορεί να είναι τα δανειζόμενα πιστωτικά ιδρύματα, οι εκδότες τίτλων στους οποίους επενδύει η Τράπεζα, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία η Τράπεζα τηρεί καταθέσεις.

Ειδικότερα, ο πιστωτικός κίνδυνος επιμετρείται με τη μεθοδολογία CreditMetrics, με βάση μια παραμετροποίηση, η οποία επανεξετάζεται σε τακτική βάση.

Η ΔΔΚ επιμετρεί τον κίνδυνο αγοράς και τον πιστωτικό κίνδυνο στα επενδυτικά χαρτοφυλάκια της Τράπεζας. Όσον αφορά τα χαρτοφυλάκια που συνδέονται με την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, οι κίνδυνοι επιμετρούνται και παρακολουθούνται κεντρικά από την ΕΚΤ και επιμερίζονται στις ΕθνΚΤ. Οι κίνδυνοι αυτοί περιλαμβάνουν τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και τον κίνδυνο που προκύπτει από τυχόν αναντιστοιχία μεταξύ της ευαισθησίας των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων στις αλλαγές των επιτοκίων. Το μερίδιο της Τράπεζας από τον εν λόγω επιμερισμό λαμβάνεται υπόψη κατά την επιμέτρηση του συνολικού κινδύνου.

Επιπλέον, η ΔΔΚ συνέβαλε στην υλοποίηση του Εσωτερικού Συστήματος Πιστοληπτικής Αξιολόγησης Επιχειρήσεων (ΕΣΠΑΕ) της Τράπεζας της Ελλάδος και στην έγκρισή του από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ τον Φεβρουάριο του 2023. Είναι η αρμόδια Διεύθυνση για την εφαρμογή του ΕΣΠΑΕ ως αποδεκτού συστήματος πιστοληπτικής αξιολόγησης των επιχειρήσεων του μη χρηματοπιστωτικού τομέα, τα δάνεια των οποίων από τα πιστωτικά ιδρύματα παρέχονται ως ασφάλεια για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος. Επίσης, η ΔΔΚ είναι υπεύθυνη για την τήρηση και την επίβλεψη των εργασιών του Κεντρικού Γραφείου Ισολογισμών (CBSO), η αποστολή του οποίου είναι η συλλογή, η επεξεργασία και η ανάλυση των οικονομικών δεδομένων των επιχειρήσεων του μη χρηματοπιστωτικού τομέα.

Τόσο ο κίνδυνος αγοράς όσο και ο πιστωτικός κίνδυνος παρακολουθούνται συστηματικά μέσω της σύνταξης και υποβολής αναφορών, σε τακτά χρονικά διαστήματα, σχετικά με το μέγεθος και την εξέλιξή τους.

Λειτουργικοί κίνδυνοι και επιχειρησιακή συνέχεια

Οι λειτουργικοί κίνδυνοι αφορούν τις αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση, την επιχειρησιακή λειτουργία ή/και το κύρος της Τράπεζας της Ελλάδος, είτε λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών, των ανθρώπων και των συστημάτων είτε συνεπεία εξωτερικών γεγονότων.

Η αναγνώριση, καταγραφή και αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων πραγματοποιείται από τις ίδιες τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας, οι οποίες προβαίνουν σε εκτίμηση της πιθανότητας εμφάνισης των εν λόγω κινδύνων και σε αποτίμηση των επιπτώσεων. Επικαιροποίηση προβλέπεται σε ετήσια βάση. Η ΔΔΚ παρέχει μεθοδολογική υποστήριξη στις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας για την καταγραφή και την αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων, συλλέγει τα δεδομένα για όλη την Τράπεζα και παράγει συγκεντρωτική αναφορά προς την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Αναφορικά με την επιχειρησιακή συνέχεια, συνεχίστηκε η διαδικασία αναθεώρησης και σταδιακής εφαρμογής του πλαισίου Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας, το οποίο διέπει την εκπόνηση και επικαιροποίηση των σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας των διαφόρων επιχειρησιακών τομέων της Τράπεζας.

1.5 ΜΕΤΟΧΟΙ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ ΑΝΩ ΤΟΥ 5%

Οι μετοχές της Τράπεζας της Ελλάδος είναι ονομαστικές και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών από τις 12 Ιουνίου 1930.

Στις 31.12.2023 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας της Ελλάδος ανερχόταν σε 111.243.361,60 ευρώ, διαιρούμενο σε 19.864.886 μετοχές ονομαστικής αξίας 5,60 ευρώ έκαστη.

Το Ελληνικό Δημόσιο και ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) είναι οι μέτοχοι της Τράπεζας της Ελλάδος με ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του 5%, συγκεκριμένα 8,93% και 12,4402% αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές στις 31.12.2023.

2 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική τράπεζα της χώρας. Ιδρύθηκε το 1927 με βάση το Πρωτόκολλο της Γενεύης της 15ης Σεπτεμβρίου 1927 και άρχισε τις εργασίες της στις 14 Μαΐου 1928. Το Καταστατικό της Τράπεζας βασίζεται σε διεθνή συνθήκη που κυρώθηκε με νόμο αυξημένης τυπικής ισχύος.¹⁴

Η Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε ως αμιγώς εκδοτική τράπεζα με κύριες αρμοδιότητες τη ρύθμιση της νομισματικής κυκλοφορίας και της πίστωσης και τη διασφάλιση της εσωτερικής και εξωτερικής αξίας του νομίσματος. Το 1953 ο ρόλος της Τράπεζας ως εποπτικής αρχής του τραπεζικού συστήματος ενισχύθηκε με τη σύσταση της Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών, ενώ το 1982 οι περισσότερες αρμοδιότητες της Νομισματικής Επιτροπής περιήλθαν στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Σημαντικός σταθμός στην ιστορία της Τράπεζας ήταν η θεσμική κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της με τον ν. 2609/1998 (βλ. άρθρο 5Α του Καταστατικού της Τράπεζας), όπως άλλωστε προβλέπει σήμερα η Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 130 και άρθρο 7 του Πρωτοκόλλου αρ. 4 της εν λόγω Συνθήκης), η οποία ρυθμίζει τη συγκρότηση και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ).

2.2 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

*Κεντρικό Κατάστημα επί της
οδού Ελ. Βενιζέλου 21*

Οι δραστηριότητες της Τράπεζας αναπτύσσονται στο Κεντρικό Κατάστημα, σε 13 Υποκαταστήματα, 2 Θυρίδες και 24 Πρακτορεία. Το Κεντρικό Κατάστημα στεγάζεται στην Αθήνα, στο ιστορικό κτίριο επί της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου 21 και στο κτίριο επί της οδού Αμερικής 3, καθώς και στο Χαλάνδρι επί της οδού Μεσογείων 341, όπου στεγάζονται το Νομισματοκοπείο (ΙΕΤΑ), το Μηχανογραφικό Κέντρο, το Κέντρο Επιμελητείας και το Κέντρο Επεξεργασίας και Διακίνησης Χρηματικού (ΚΕΠΕΔΙΧ) Αθηνών.

Τα Υποκαταστήματα και οι Θυρίδες της Τράπεζας βρίσκονται σε πρωτεύουσες νομών και εξυπηρετούν τις εργασίες της Τράπεζας στην περιφέρεια. Στη Θεσσαλονίκη βρίσκεται το ιστορικό κτίριο επί της οδού Τσιμισκή 4 και, εκτός του αστικού ιστού, το δεύτερο ΚΕΠΕΔΙΧ. Τα Πρακτορεία της Τράπεζας στεγάζονται στις αντίστοιχες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες των πόλεων όπου λειτουργούν και εξυπηρετούν κυρίως εισπράξεις και πληρωμές του Ελληνικού Δημοσίου.



2.3 ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Η Τράπεζα της Ελλάδος, ως ανεξάρτητος οργανισμός και αναπόσπαστο μέλος του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ, έχει ως βασική αποστολή τη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

14 Αναλυτικά επ' αυτής, βλ. υπό το Μέρος Α' της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

2.4 ΟΡΑΜΑ

Όραμα της Τράπεζας της Ελλάδος είναι μια αποτελεσματική, αξιόπιστη και καινοτόμος κεντρική τράπεζα που να χαίρει της εμπιστοσύνης της κοινωνίας.

2.5 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ 2024-2026

 Στρατηγικός Στόχος 1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ	 Στρατηγικός Στόχος 2 ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ	 Στρατηγικός Στόχος 3 ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ
• Προσήλωση στην εκπλήρωση της αποστολής και στην υλοποίηση του οράματος της Τράπεζας της Ελλάδος • Ενίσχυση της εμπιστοσύνης της κοινωνίας προς την Κεντρική Τράπεζα και επαύξηση της καλής της φήμης • Ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος • Διεξαγωγή υψηλού επιπέδου επιστημονικής έρευνας και διεύρυνση των στατιστικών βάσεων δεδομένων	• Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση διαδικασιών και πολιτικών • Εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και αποτελεσματική διαχείριση των ανθρώπινων πόρων • Επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού σε όλα τα πεδία δραστηριότητας της Τράπεζας και ενίσχυση της ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων	• Δράσεις για θέματα βιωσιμότητας, με έμφαση στην κλιματική αλλαγή, την κυκλική οικονομία και την περιβαλλοντική διαχείριση της Τράπεζας της Ελλάδος • Πρωτοβουλίες για τον πολιτισμό και τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση • Προώθηση των ενεργειών συμπερίληψης • Προαγωγή της χρηματοοικονομικής καινοτομίας

2.6 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Κατά το 2023 τέθηκε σε λειτουργία η νέα διαδικασία Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού της Τράπεζας. Περιλαμβάνει τη σύνδεση των επιχειρησιακών σχεδίων των Υπηρεσιακών Μονάδων σε επίπεδο Διεύθυνσης με τον Προϋπολογισμό της Τράπεζας, την επικαιροποίηση της μεθοδολογίας και την εισαγωγή αυτοματισμών στα υποδείγματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται. Η πρώτη εφαρμογή της νέας διαδικασίας ολοκληρώθηκε με την κατάρτιση των στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων, στο πλαίσιο που ορίζουν η Αποστολή, το Όραμα και οι Στρατηγικοί Στόχοι της Τράπεζας για την τριετία 2024 - 2026, όπως έχουν τεθεί από τη Διοίκηση.

2.7 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Το έργο της Τράπεζας υλοποιείται μέσα από πέντε θεμελιώδεις λειτουργίες:

- Διοικητική μέριμνα
- Η Τράπεζα της Ελλάδος ως κεντρική τράπεζα
- Προληπτική εποπτεία και εξυγίανση
- Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες προς το Δημόσιο και άλλες λειτουργίες
- Διακυβέρνηση

3 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

3.1 ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

3.1.1 Διοικητική αναδιοργάνωση

Κατά το έτος 2023 πραγματοποιήθηκαν με αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου μεταβολές στην οργανωτική διάρθρωση των Διευθύνσεων Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών, Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος, Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και Στατιστικής καθώς και της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία μετεξελίχθηκε σε Διεύθυνση. Επιπροσθέτως, με αποφάσεις της Διοίκησης καθορίστηκε η οργανωτική διάρθρωση των Διευθύνσεων Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης και, παράλληλα, προσδιορίστηκε το έργο των Τμημάτων τους.

Τέλος, στο πλαίσιο της υλοποίησης των προβλεπόμενων στην Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας μεταξύ της Τράπεζας της Ελλάδος και του προσωπικού της για τα έτη 2021-2024, εντός του 2023 διακόπηκε η λειτουργία 4 Πρακτορείων (Κιθκίς, Λευκάδας, Θήβας και Πτολεμαϊδας).

3.1.2 Λειτουργία - Διαδικασίες

Στοχεύοντας στην ενίσχυση του πλαισίου διακυβέρνησης της Τράπεζας, κατά το έτος 2023 εγκρίθηκαν από το Γενικό Συμβούλιο η Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων και η Πολιτική Εξωτερικών Δραστηριοτήτων.

Περαιτέρω, κατά το 2023 εγκρίθηκαν με αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου αναθεωρήσεις θεσμικών κειμένων της Τράπεζας με σκοπό την προσαρμογή τους σε μεταβολές της νομοθεσίας, οδηγίων της ΕΚΤ ή της οργανωτικής δομής της Τράπεζας κατά περίπτωση. Συγκεκριμένα, αναθεωρήθηκαν η Πολιτική κατά της Απάτης και της Δωροδοκίας, η Πολιτική Υποβολής Εσωτερικών Αναφορών για περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς (Internal Whistleblowing Policy), ο Κανονισμός Ασφαλείας και ο Οργανισμός της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Τέλος, εγκρίθηκε από την 90ή Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 7ης Απριλίου 2023 κατόπιν σχετικής πρότασης του Γενικού Συμβουλίου νέα Πολιτική Αποδοχών των Μελών του με ισχύ από 1.1.2023 για 4 χρήσεις.¹⁵

3.1.3 Ψηφιακός μετασχηματισμός

Στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού της Τράπεζας, κατά το έτος 2023 υλοποιήθηκε το υποσύστημα διακίνησης εσωτερικής αλληλογραφίας (ΣΗΔΑ: Αλληλογραφία), με έναρξη παραγωγικής λειτουργίας τον Φεβρουάριο του 2024. Επίσης, χορηγήθηκαν ψηφιακές υπογραφές σε στελέχη της Τράπεζας, ενώ εντάχθηκε σε παραγωγική λειτουργία η εφαρμογή “Έλεγχος Ψηφιακής Ταυτότητας” για τη διενέργεια ελέγχου ψηφιακών ταυτοτήτων των πολιτών από όλες τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας. Επιπλέον, επεκτάθηκε το εύρος λειτουργίας της ψηφιακής πλατφόρμας διαχείρισης εγγράφων και συνεργασίας, με τη δημιουργία “Περιοχών Συνεργασίας” (Collaboration Sites) για τις Ανώτατες Επιτροπές και τις Ομάδες Έργου της Τράπεζας. Τέλος, εντάχθηκαν νέοι τύποι αιτήσεων στο υποσύστημα ηλεκτρονικής διακίνησης αιτήσεων (ΣΗΔΑ: Αιτήσεις), με αύξηση του συνολικού αριθμού των υποβληθεισών ηλεκτρονικών αιτήσεων κατά 30% σε σχέση με το 2022.

3.2 ΘΕΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Ο στρατηγικός σχεδιασμός σε θέματα πληροφορικής αποσκοπεί στην παροχή υπηρεσιών πληροφορικής υψηλού επιπέδου τόσο προς τις υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας της Ελλάδος όσο και προς τους εξωτερικούς φορείς που εξυπηρετούνται από αυτήν. Προς επίτευξη αυτού του στόχου, η Τράπεζα προχώρησε στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δράσεων εντός του 2023, τόσο για την υποστήριξη και την αναβάθμιση των υποδομών όσο και για τη διαχείριση και την παροχή των υπηρεσιών.

15 Αναλυτικά επ’ αυτών, βλ. υπό τα Μέρη Γ’, Ε’, Θ’ και Ι’ της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

3.2.1 Υποστήριξη και αναβάθμιση υποδομών πληροφορικής

Το 2023 διαμορφώθηκε μια νέα προσέγγιση για τη συνεργασία με προμηθευτές πληροφοριακών συστημάτων. Αξιολογήθηκαν οι πραγματικές ανάγκες και επιτεύχθηκαν στοχευμένες συμφωνίες τριετούς διάρκειας για την προμήθεια λογισμικού και των σχετικών αδειών με τους τρεις μεγαλύτερους προμηθευτές, επιτυγχάνοντας μεγάλη οικονομία κλίμακος.

Όσον αφορά τις δράσεις για τις υποδομές και δεδομένης της προτεραιότητας που δίνει η Τράπεζα σε θέματα κυβερνοασφάλειας, ενισχύθηκε περαιτέρω η ασφάλεια των συστημικών και δικτυακών υποδομών της Τράπεζας, ενώ εκπονήθηκαν νέες και αναθεωρήθηκαν παλαιότερες συναφείς Πολιτικές. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν εκπαιδεύσεις χρηστών σε θέματα κυβερνοασφάλειας. Περαιτέρω, προχώρησε η καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων, με σκοπό τη βέλτιστη διαχείρισή τους.

Επιπλέον, αναβαθμίστηκε το κεντρικό αποθηκευτικό δίκτυο, αυξήθηκε η ταχύτητα διασύνδεσης των υπολογιστικών κέντρων και προστέθηκαν νέοι εξυπηρετητές στην οικονομική υποδομή του Κύριου Κέντρου Πληροφορικής. Τέλος, εκπονήθηκαν οι τεχνικές προδιαγραφές για την επέκταση της κάλυψης ασφαλούς και αξιόπιστου ασύρματου δικτύου (WiFi) και ξεκίνησε η επέκταση των εγκαταστάσεων του δικτυακού εξοπλισμού σε όλα τα κτίρια της Τράπεζας εντός του λεκανοπεδίου Αττικής.

3.2.2 Πλαίσιο διαχείρισης υπηρεσιών πληροφορικής

Προκειμένου να γίνει αποτελεσματικότερη η διαχείριση της ζήτησης και να βελτιστοποιηθεί η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών πληροφορικής, βρίσκεται σε εξέλιξη η έκδοση των Πολιτικών και των Διαδικασιών Διαχείρισης Υπηρεσιών Πληροφορικής, ενώ σε αυτό το πλαίσιο τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία ειδικό λογισμικό (Service Management Automation X – SMAX).

Επιπλέον, θεσμοθετήθηκε η μεθοδολογία κατηγοριοποίησης και ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τα νέα έργα πληροφορικής, ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα οι στρατηγικοί στόχοι της Τράπεζας. Μέσω αυτής επιτυγχάνεται και ο εντοπισμός συνεργειών και αλληλεξαρτήσεων, με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση του απαιτούμενου χρόνου έγκρισης των σχετικών αιτημάτων.

3.2.3 Ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού

Ενισχύθηκε ο ψηφιακός μετασχηματισμός με την επέκταση και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών πληροφορικής. Ειδικότερα, υλοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων: α) η εισαγωγή των άμεσων πληρωμών (TARGET Instant Payment Settlement – TIPS) για επιλεγμένες συναλλαγές του Ελληνικού Δημοσίου, β) η προσαρμογή και διασύνδεση των συστημάτων της Τράπεζας στην ενιαία πλατφόρμα TARGET2/T2S consolidation, γ) η τεχνολογική υποδομή για τη συλλογή των στοιχείων του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων (ΚΜΠ) και η δημιουργία της ελεύθερης ενότητας της σχετικής Διαδικτυακής Πύλης, δ) η δημιουργία πλατφόρμας ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης εξωτερικών φορέων και χρηστών της Τράπεζας, ε) η δημιουργία νέων θεματικών ιστοχώρων (π.χ. microsite του ΙΕΤΑ αφιερωμένο στο ετήσιο Νομισματικό Πρόγραμμα) και η επέκταση του κεντρικού ιστοχώρου της Τράπεζας με τη δημιουργία ενότητας για την προβολή της ερευνητικής της δραστηριότητας, στ) η διάθεση ψηφιακών υπογραφών στα στελέχη της Τράπεζας, ζ) η εκπόνηση έργων ψηφιακής καινοτομίας, και η) η ψηφιοποίηση τεκμηρίων του Ιστορικού Αρχείου και της Βιβλιοθήκης και ο εκσυγχρονισμός των τεχνολογικών υποδομών προς διευκόλυνση της αξιοποίησής τους.

3.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κατά το 2023 συνεχίστηκε το πρόγραμμα της Τράπεζας της Ελλάδος για την εκπόνηση νέων μελετών, αλλά και την υλοποίηση των ήδη προγραμματισμένων έργων, με στόχο τη βελτίωση α) της ποιότητας του εργασιακού περιβάλλοντος και την προσαρμογή των

χώρων στις νέες οργανωτικές δομές και απαιτήσεις, μέσω εκτεταμένων συντηρήσεων, αντικατάστασης εξοπλισμού και αναδιάρθρωμίσεων των χώρων των κτιρίων της Τράπεζας, β) του βαθμού ασφαλείας των κτιρίων και των εγκαταστάσεων, με την εκτέλεση των έργων για την εγκατάσταση νέων συστημάτων πυρανίχνευσης στα κτίρια της Επιμελητείας και Μηχανογραφικού Κέντρου στο Χαλάνδρι και γ) της ενεργειακής και οικονομικής απόδοσης και της προστασίας του περιβάλλοντος με την εφαρμογή του σχεδίου ενεργειακής διαχείρισης στα στρατηγικής σημασίας κτίρια της Τράπεζας.

Σε ό,τι αφορά τα ακίνητα ιδιοκτησίας της Τράπεζας τα οποία δεν χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών της, υλοποιείται σταδιακά το επιχειρησιακό σχέδιο της Τράπεζας για την αξιοποίησή τους.

3.4 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Η επικοινωνία συμβάλλει στην εκπλήρωση του πρωταρχικού σκοπού της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως αυτός ορίζεται στο Καταστατικό της, που είναι η διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Η Τράπεζα επιδιώκει μια ενιαία επικοινωνιακή προσέγγιση (360°), η οποία περιλαμβάνει την ταυτόχρονη και συντονισμένη αξιοποίηση πολλαπλών καναλιών και σημείων επαφής, καθώς και τη διαμόρφωση των μηνυμάτων της αναλόγως του βαθμού εξειδίκευσης του κοινού στο οποίο αυτά απευθύνονται. Αναπόσπαστο μέρος της επικοινωνίας της Τράπεζας είναι οι δημόσιες εκδηλώσεις προβολής που διοργανώνει ή φιλοξενεί, καθώς και η εσωτερική επικοινωνία της, η επικοινωνία δηλαδή της Τράπεζας με το προσωπικό της.

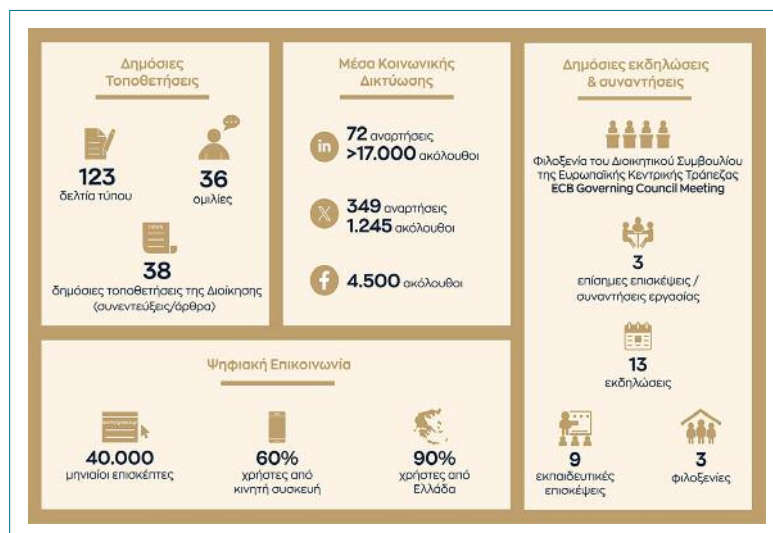


3.4.1 Δημόσιες τοποθετήσεις - Ψηφιακή επικοινωνία - Μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Η ετήσια Έκθεση του Διοικητή, οι ομιλίες του, οι συνεντεύξεις του στα μέσα ενημέρωσης και οι υπόλοιπες δημόσιες τοποθετήσεις του αποτελούν στρατηγικά επικοινωνιακά εργαλεία της Τράπεζας. Με στόχο να ενισχύσει την ψηφιακή της επικοινωνία με το ευρύτερο κοινό και τους εταίρους της, η Τράπεζα από τα μέσα Οκτωβρίου 2023, ενεργοποίησε την επίσημη σελίδα της στο LinkedIn, όπου ενημερώνει το κοινό για τις δραστηριότητες και τα σημαντικά νέα της.

Περαιτέρω, ο ιστοχώρος της Τράπεζας της Ελλάδος (www.bankofgreece.gr) ενημερώνεται σε συνεχή βάση, παρέχοντας στο ευρύ κοινό άμεση και εύκολη πρόσβαση στις ανακοινώσεις, στις δημόσιες τοποθετήσεις της Τράπεζας και σε επίκαιρες εξελίξεις. Στο πλαίσιο αυτό, το 2023, ολοκληρώθηκε η δημιουργία του ψηφιακού καταλόγου ερευνητών στον ιστοχώρο της Τράπεζας, ο οποίος έχει στόχο να αναδείξει το ερευνητικό έργο της Τράπεζας και του εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού της. Η νέα

Η επικοινωνία της Τράπεζας σε αριθμούς



ενότητα παρέχει τη δυνατότητα πληρότητας του χρήστη ανά ερευνητή και ανά ερευνητικό ενδιαφέρον επιτρέποντας την εύκολη πρόσβαση σε όλες τις δημοσιεύσεις.

4. Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΩΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

4.1 Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Η Τράπεζα της Ελλάδος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Ευρωσυστήματος, που αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις υπόλοιπες εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών-μελών της ευρωζώνης. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετέχει στο σχεδιασμό και τη χάραξη της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ, ενώ είναι αρμόδια για την εφαρμογή της στην Ελλάδα. Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, το οποίο είναι το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων σε επίπεδο Ευρωσυστήματος. Εκτός από τα θέματα νομισματικής πολιτικής, το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις για όλα τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ και στο Ευρωσύστημα (συστήματα πληρωμών, έκδοση τραπεζογραμματίων, συλλογή στατιστικών στοιχείων, τραπεζική εποπτεία κ.ά.). Στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος συμμετέχουν στο Εποπτικό Συμβούλιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού της ΕΚΤ, που είναι επιφορτισμένο με την εποπτεία του τραπεζικού συστήματος στη ζώνη του ευρώ. Επίσης, στελέχη της Τράπεζας συμβάλλουν και στις επιτροπές και ομάδες εργασίας του Ευρωσυστήματος.

Τον Οκτώβριο του 2023, η Τράπεζα της Ελλάδος φιλοξένησε στην Αθήνα τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, η οποία επικεντρώθηκε σε θέματα νομισματικής πολιτικής. Επίσης, κατά τη διάρκεια της χρονιάς, φιλοξενήθηκαν συναντήσεις ομάδων εργασίας του Ευρωσυστήματος.¹⁶

Τέλος, πραγματοποιήθηκαν τρεις επίσημες επισκέψεις στην Τράπεζα: η ετήσια επίσκεψη του Προέδρου του Εποπτικού Μηχανισμού (SSM), Andrea Enria, η ετήσια επίσκεψη του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB) εκπροσωπούμενου από τον κ. Jesus Saurina και η ετήσια επίσκεψη της επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) Petra Hielkema.



4.1.1 Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στην Αθήνα

Η Τράπεζα της Ελλάδος ανέλαβε να διοργανώσει και να φιλοξενήσει στην Αθήνα στις 25 και 26 Οκτωβρίου 2023 τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ για αποφάσεις νομισματικής πολιτικής, καθώς και στις 24 Οκτωβρίου 2023 τη συνάντηση



¹⁶ Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας ΕΚΤ "TIPS Communicators" και συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ΕΚΤ "ECCOWG on Translation and Production".



της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ. Η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Γενικών Συνελεύσεων στο κεντρικό κτίριο της Τράπεζας της Ελλάδος. Ακόμη, φιλοξενήθηκε συνέντευξη τύπου της Προέδρου και του Αντιπροέδρου της ΕΚΤ, καθώς και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, στην οποία αναλύθηκαν οι ληφθείσες αποφάσεις νομισματικής πολιτικής. Στο πλαίσιο της συνάντησης ο Διοικητής παρέθεσε επίσημο δείπνο, στο οποίο απηύθυνε χαιρετισμό ο Πρωθυπουργός. Τέλος, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στον Ιερό Βράχο και στο Μουσείο της Ακρόπολης.

Για την προετοιμασία της διοργάνωσης προηγήθηκε πολύμηνη προετοιμασία και συνεργασία του προσωπικού της Τράπεζας με τα αρμόδια στελέχη της ΕΚΤ.

Συνέντευξη Τύπου

Τη συνέντευξη τύπου που ακολούθησε τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ κάλυψαν στο κεντρικό κτίριο της Τράπεζας περισσότεροι από 70 δημοσιογράφοι από όλο τον κόσμο. Για τις ανάγκες της συνέντευξης τύπου η Αίθουσα Συναληθαγών του κεντρικού κτιρίου της Τράπεζας μετατράπηκε για μία ημέρα σε ένα υπεράσύγχρονο τηλεοπτικό στούντιο. Στη συνέντευξη τύπου η Πρόεδρος της ΕΚΤ παρουσίασε τις αποφάσεις νομισματικής πολιτικής που ελήφθησαν στη συνεδρίαση που προηγήθηκε. Στη



συνέχεια, η Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της ΕΚΤ καθώς και ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος απάντησαν στις ερωτήσεις των δημοσιογράφων.

4.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

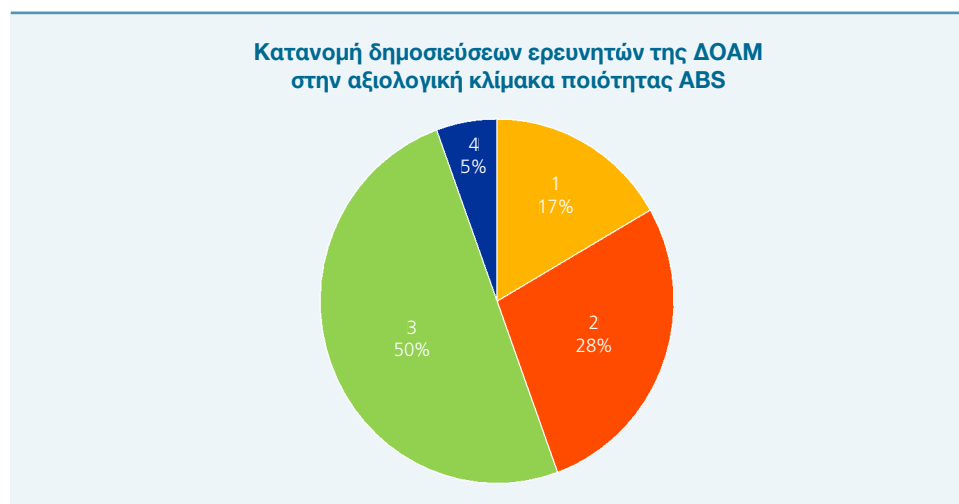
Το 2023 η Τράπεζα της Ελλάδος ενέτεινε το έργο της παρακολούθησης και ανάλυσης των οικονομικών εξελίξεων και προοπτικών. Κατάρτισε και δημοσίευσε σειρά οικονομικών δεικτών στο πλαίσιο της διενέργειας μακροοικονομικών προβλήσεων, ενώ παρείχε την απαραίτητη επιστημονική τεκμηρίωση για θέματα νομισματικής πολιτικής που αναπτύσσονται στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, συμβάλλοντας έτσι στη διαμόρφωση της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Περαιτέρω, συνέχισε να παρέχει τακτική οικονομική ενημέρωση σε εγχώριους και διεθνείς οικονομικούς φορείς, οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης και επενδυτές.

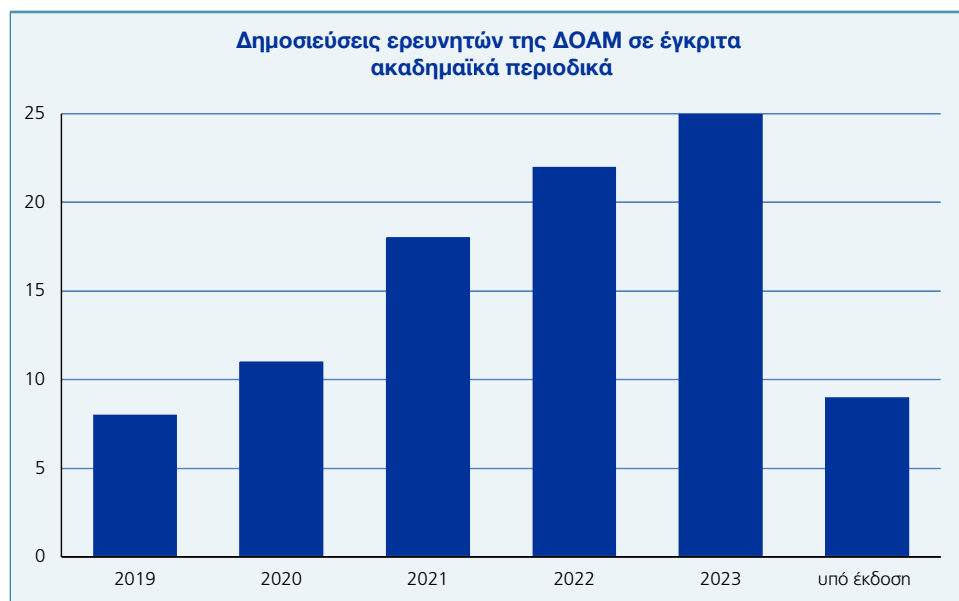
4.2.1 Οικονομική έρευνα

Η Τράπεζα της Ελλάδος δημοσίευσε ερευνητικές μελέτες σε ζητήματα συναφή με τους στόχους μιας κεντρικής τράπεζας, περιλαμβανομένων και ζητημάτων που απορρέουν από την ιδιότητα της Τράπεζας ως μέλους του Ευρωσυστήματος. Το 2023 δημοσιεύθηκαν δύο τεύχη του **Οικονομικού Δελτίου** (Economic Bulletin) της Τράπεζας της Ελλάδος, που περιλαμβάνουν συνολικά 6 οικονομικές μελέτες, και 14 **Δοκίμια Εργασίας** (Working Papers). Σε αυτά διερευνήθηκαν θέματα που αφορούν την ελληνική και διεθνή οικονομία και το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα, όπως ενδεικτικά η ανάλυση μικροδομημένων τιμών για την εις βάθος εξέταση του μηχανισμού προσδιορισμού των τιμών των επιχειρήσεων στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης, οι επιπτώσεις στις εμπορικές συναλλαγές των ελληνικών επιχειρήσεων λόγω της δυσκολίας εφαρμογής των ενέγγυων τραπεζικών πιστώσεων κατά τη διάρκεια των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, η ανάλυση των διαφορών στα επίπεδα τιμών στις χώρες της ζώνης του ευρώ με έμφαση στο ρόλο της δομής της αγοράς, και η ανάδειξη των δομικών χαρακτηριστικών μιας χώρας που συμβάλλουν θετικά στη μείωση των εκπομπών αερίων των επιχειρήσεων.

Το 2023 δημοσιεύθηκαν σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά 25 άρθρα ερευνητών της Τράπεζας, πολλή από τα οποία παρουσιάστηκαν σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια, ενώ 9 ακόμη άρθρα έγιναν αποδεκτά προς δημοσίευση το 2024. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των δημοσιεύσεων αυξήθηκε σημαντικά σε σχέση με προηγούμενα έτη και ότι το 55% αυτών εμφανίζεται σε διεθνή ακαδημαϊκά περιοδικά υψηλού κύρους (ABS 3 και 4).

Σημαντική ήταν επίσης η συνεισφορά της Τράπεζας στις ερευνητικές δραστηριότητες του Ευρωσυστήματος και το 2023, μέσα από τη συμμετοχή:





- στο νέο ερευνητικό δίκτυο του ΕΣΚΤ [Challenges for Monetary Policy Transmission in a Changing World \(ChaMP\) Research Network](#), στο πλαίσιο του οποίου έχουν εγκριθεί οι εξής δύο ερευνητικές προτάσεις της: i. "Portfolio rebalancing across different monetary policy regimes" και ii. "Monetary policy shifts in the risk-taking by investment funds",
- στην Έρευνα για τα Οικονομικά και την Κατανάλωση των Νοικοκυριών ([Household Finance and Consumption Survey - HFCS](#)), στο πλαίσιο της οποίας τα δεδομένα της έρευνας πεδίου για το τέταρτο κύμα είναι πλέον διαθέσιμα σε ενδιαφερόμενους ερευνητές,
- στην Ομάδα Εργασίας για την Έρευνα σχετικά με τις Προσδοκίες των Νοικοκυριών ([Consumer Expectations Survey - CES](#)), στο πλαίσιο της οποίας δημοσιεύθηκαν για πρώτη φορά δεδομένα για τις προσδοκίες των ελληνικών νοικοκυριών,
- στο έργο "Financial and digital literacy programmes: What works?" στο πλαίσιο του προγράμματος System-wide Virtual Teams, σε συνεργασία με την κεντρική τράπεζα της Αυστρίας.

Επιπλέον, συνεχίστηκε το πρόγραμμα επιστημονικής συνεργασίας, με την από κοινού εκπόνηση μελετών από ερευνητές της Τράπεζας και ερευνητικών και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων της Ελλάδας και του εξωτερικού, σε θέματα που αφορούν: α) την αλληλεπίδραση μεταξύ νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής όσον αφορά τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους, β) την κλιματική αλλαγή και την ανάλυση των χρηματοπιστωτικών κινδύνων σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνιστώσες, γ) εφαρμογές της επεξεργασίας φυσικής γλώσσας για τη νομισματική πολιτική, δ) τις επιπτώσεις της νομισματικής πολιτικής στις αγορές κρατικών ομολόγων και ε) τις επιδράσεις των μη εξυπηρετούμενων επιχειρηματικών δανείων στην ελληνική οικονομία.

Τέλος, αξιοποιήθηκε το υπόδειγμα για τη μικροπροσομοίωση της έμμεσης φορολογίας προκειμένου να αναλυθούν οι αναδιανεμητικές επιπτώσεις των μέτρων για την αντιμετώπιση του πληθωρισμού το 2022, ενώ παράλληλα, αναπτύχθηκε υπόδειγμα για την ανάλυση των μεγεθών του ισοζυγίου καθώς και δύο υποδείγματα για την ανάλυση των χρηματοπιστωτικών εξελίξεων στην Ελλάδα και διεθνώς.

4.2.2 Συνέδρια και σεμινάρια

Κατά το 2023 πραγματοποιήθηκε σειρά 30 διαδικτυακών σεμιναρίων με καταξιωμένους ομιλητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό, με στόχο την προώθηση της έρευνας και

την ενημέρωση των στελεχών της Τράπεζας σχετικά με τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στην έρευνα. Τέλος, ερευνητές της Τράπεζας συμμετείχαν ως εισηγητές σε επιμορφωτικές δραστηριότητες κεντρικών τραπεζών, διεθνών οργανισμών και πανεπιστημίων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, επιμορφώνοντας οικονομολόγους άλλων οργανισμών, καθώς και Έλληνες και ξένους φοιτητές.

4.3 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ευρωσυστήματος, συμμετέχει μαζί με τις υπόλοιπες κεντρικές τράπεζες της ευρωζώνης στην εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, καθώς και στη διαχείριση του επιμερισμένου τμήματος των συναλλαγματικών διαθεσίμων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Παράλληλα, η Τράπεζα ασκεί τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου των ιδίων διαθεσίμων της, το οποίο κατέχει για επενδυτικούς σκοπούς.

Για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, η Τράπεζα συμμετείχε στη διενέργεια των αποπληρωμών των πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO-III) σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, των λοιπών πράξεων ανοικτής αγοράς της ΕΚΤ και των αγορών τίτλων για σκοπούς επανεπένδυσης στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Ευρωσυστήματος Asset Purchase Programme (APP) και Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP). Επιπλέον, συμμετείχε στο δανεισμό τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP (securities lending) μέσω των προγραμμάτων δανεισμού τίτλων της Euroclear Bank και στη σταδιακή άρση των συμπληρωματικών μέτρων διεύρυνσης των αποδεκτών εξασφαλίσεων για τις πράξεις νομισματικής πολιτικής που ελήφθησαν λόγω της πανδημίας COVID-19.

Η αποτελεσματική υλοποίηση των ανωτέρω συνετέλεσε στη διασφάλιση ομαλών συνθηκών ρευστότητας για το ελληνικό πιστωτικό σύστημα και την αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου εν μέσω της γενικευμένης αύξησης των επιτοκίων που παρατηρήθηκε σε διεθνές επίπεδο λόγω της αυστηροποίησης της νομισματικής πολιτικής των μεγάλων κεντρικών τραπεζών.

Όσον αφορά τη διαχείριση των διαθεσίμων της Τράπεζας εντάθηκαν οι προσπάθειες για ενίσχυση των εσόδων της, εν μέσω υψηλών πληθωριστικών πιέσεων και αυξημένης μεταβλητότητας στις διεθνείς αγορές. Επιπλέον, συνεχίστηκαν οι προσπάθειες ενσωμάτωσης κριτηρίων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή στη διαχείριση ιδίων διαθεσίμων και αυξήθηκαν οι επενδύσεις σε πράσινα επενδυτικά χρηματοοικονομικά προϊόντα. Στο πλαίσιο αυτό, δημοσιοποιήθηκαν για πρώτη φορά οι μετρήσεις του κλιματικού αποτυπώματος των χαρτοφυλακίων μη νομισματικής πολιτικής, υιοθετώντας την κοινή στάση του Ευρωσυστήματος (Common Stance) ως προς την εφαρμογή αρχών βιώσιμων και υπεύθυνων επενδύσεων στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων.¹⁷

4.4 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Κατά το 2023 συνεχίστηκε το έργο της συλλογής, επεξεργασίας και παραγωγής στατιστικών στοιχείων στο πλαίσιο των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), άλλων διεθνών οργανισμών και όπως προβλέπεται από τα Καταστατικά της Τράπεζας της Ελλάδος και της ΕΚΤ. Ειδικότερα, συνεχίστηκε η τακτική κατάρτιση σειρών νομισματικών μεγεθών, των χρηματοοικονομικών λογαριασμών, του ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών και αναλυτικών στοιχείων εκδόσεων τίτλων.

Στον τομέα της κατάρτισης του Ισοζυγίου Εξωτερικών Συναλλαγών, συστάθηκε Ομάδα Έργου διετούς διάρκειας με σκοπό την ανάπτυξη μιας κεντροποιημένης βάσης δεδομένων για τα στατιστικά του Εξωτερικού Τομέα που θα λειτουργεί ως αποθετήριο εκα-

17 Βλ., επίσης, Κεφάλαιο 7, ενότητα 7.1.1.

τομυριών χρονοσειρών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα SDMX (Statistical Data and Metadata eXchange). Η επιχειρησιακή αξία του έργου συνδέεται με τη συνοχή των στατιστικών στοιχείων εντός της Τράπεζας. Αναμένεται να έχει θετικό αποτύπωμα στις εκθέσεις της ΕΚΤ και της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) για τη συνέπεια μεταξύ των στατιστικών στοιχείων, καθώς και για την αξιολόγηση της ποιότητάς τους.

Το 2023 η Τράπεζα ανέπτυξε το μεθοδολογικό και θεσμικό πλαίσιο του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων (ΚΜΠ)¹⁸ και, μετά από διαβούλευση με την ΕΚΤ και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, εξέδωσε την Πράξη Διοικητή 2691/30.06.2023 με θέμα: “Παροχή δεδομένων, σύνδεση και πρόσβαση από τους Πιστωτές στο Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων της Τράπεζας της Ελλάδος” και την Πράξη Διοικητή 2692/30.06.2023 με θέμα: “Τροποποίηση της ΠΔΤΕ 2677/19.05.2017 αναφορικά με την υποβολή αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων και δεδομένων πιστωτικού κινδύνου σε μηνιαία βάση από τα Πιστωτικά Ιδρύματα στην Τράπεζα της Ελλάδος”. Στο πλαίσιο αυτό ενισχύθηκε η συνεργασία με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο Επιχειρήσεων και αναπτύχθηκαν νέες στρατηγικές συνεργασίες με την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) για την άντληση δεδομένων με σκοπό τη διασταύρωση και επιβεβαίωση της ακρίβειας των πληροφοριών ταυτοποίησης νομικών και φυσικών προσώπων.

Παράλληλα η Τράπεζα συμμετέχει στη διαμόρφωση του θεσμικού και μεθοδολογικού πλαισίου που αναπτύσσει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) για την ανάπτυξη και υλοποίηση ενός εναρμονισμένου συστήματος στατιστικών αναφορών – IREF (Integrated Reporting Framework). Στο πλαίσιο αυτό η ΕΚΤ έχει αναθέσει στην Τράπεζα τον ειδικό ρόλο του ελεγκτή του έργου (project controller) σε ευρωπαϊκή κλίμακα, ο οποίος περιλαμβάνει ειδικά ελεγκτικά καθήκοντα σχετικά με το εύρος, το κόστος, το χρόνο και τους κινδύνους του έργου. Το IREF έχει σκοπό να διευκολύνει τις τράπεζες να αναγγέλλουν στατιστικά δεδομένα μέσω ενός ενιαίου Κανονισμού και να μειώσουν το φόρτο αναγγελίας τους μέσω της μόχλευσης, της ψηφιοποίησης και της σύγχρονης οργάνωσης παραγωγής. Ταυτόχρονα, το σύστημα αυτό έχει σκοπό να διευκολύνει την ανάλυση και σύγκριση αναλυτικών στατιστικών δεδομένων από τους υπευθύνους χάραξης νομισματικής πολιτικής.

Τέλος, συνεχίστηκε και το 2023 η συνεργασία με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), ειδικά αναφορικά με την ανάπτυξη συμβατών μητρώων επιχειρήσεων, έργο που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2024 με την υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η προοπτική σχεδιασμού και υλοποίησης πρακτικών διαμοιρασμού στοιχείων μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος θα αποτελέσει ακρογωνιαίο λίθο στην εκπλήρωση τόσο των τρεχουσών απαιτήσεων για τις στατιστικές επιχειρήσεων, όπως αυτές αποτυπώνονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/2152, όσο και στην ικανοποίηση των σύγχρονων αναγκών για πλήρη και ακριβή στατιστική πληροφόρηση.

4.5 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΕΣΠΑΕ)

Τον Απρίλιο του 2023 τέθηκε σε πρώτη εφαρμογή το Εσωτερικό Σύστημα Πιστοληπτικής Αξιολόγησης Επιχειρήσεων του μη χρηματοπιστωτικού τομέα (ΕΣΠΑΕ) με την ολοκλήρωση των σχετικών πιστοληπτικών αξιολογήσεων, για το οικονομικό έτος αναφοράς 2022. Το ΕΣΠΑΕ έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ως αποδεκτό σύστημα πιστοληπτικής αξιολόγησης των επιχειρήσεων του μη χρηματοπιστωτικού τομέα, τα δάνεια των οποίων παρέχονται από τα πιστωτικά ιδρύματα ως ασφάλεια για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος. Το ΕΣΠΑΕ υποστηρίζεται από το Κεντρικό Μητρώο Ισολογισμών (CBSO), του οποίου η αποστολή είναι η συλλογή, η επεξεργασία και η ανάλυση των οικονομικών δεδομένων των επιχειρήσεων του μη χρηματοπιστωτικού τομέα.

18 Με τον ν. 4972/2022 έχει ανατεθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος η ανάπτυξη Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων (ΚΜΠ).

4.6 ΠΥΛΗ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (OPEN DATA PORTAL)

Τον Ιούλιο του 2023 συμπληρώθηκαν πέντε χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της Πύλης Ανοικτών Δεδομένων (Open Data Portal) της Τράπεζας. Στην παρούσα φάση διατίθενται 52 σύνολα δεδομένων που αφορούν, μεταξύ άλλων, νομισματικά και τραπεζικά θέματα, την αγορά ακινήτων, τα δημόσια οικονομικά και το ισοζύγιο πληρωμών. Η Πύλη Ανοικτών Δεδομένων της Τράπεζας της Ελλάδος είναι πιστοποιημένη με το Silver Certificate από το Open Data Institute.

**Η Πύλη Ανοικτών
Δεδομένων σε αριθμούς**
(Εκτιμήσεις με χρήση ειδικού
λογισμικού (SmarterStats
και Google Analytics))

Από την έναρξη της λειτουργίας της Πύλης έως και σήμερα, στα ως άνω διαθέσιμα σύνολα δεδομένων έχουν αναρτηθεί πάνω από 3.000 αρχεία. Ο αριθμός των επισκεπτών, εκ των οποίων περίπου το 35% προέρχεται από το εξωτερικό, αυξάνεται διαρκώς (100% περισσότεροι το 5ο έτος σε σχέση με το 1ο), όπως και οι λήψεις αρχείων (>300% περισσότερες σε σύγκριση με το 1ο έτος).



Επιπρόσθετα, στις 22 και στις 23 Απριλίου 2023 η Τράπεζα της Ελλάδος διοργάνωσε, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Ανοικτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ), τον 1ο Εθνικό Διαγωνισμό Εφαρμογών Ανοικτών Δεδομένων Bankofgreece Datathon 2023. Στην τεχνολογική αυτή δράση έλαβαν μέρος 13 ομάδες, οι οποίες διαγωνίστηκαν με στόχο την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς της αγοράς ακινήτων, του τουρισμού και της τραπεζικής και νομισματικής ανάλυσης, αξιοποιώντας τα ανοικτά δεδομένα της Τράπεζας.

Ανώτερος στόχος της ανωτέρω δράσης, την οποία η Τράπεζα φιλοδοξεί να διοργανώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα, αποτελεί η ενεργοποίηση του ευρύτερου οικοσυστήματος καινοτομίας με τη συμμετοχή ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, φορέων και επιχειρήσεων, προκειμένου να παραχθούν πρωτότυπες εφαρμογές/υπηρεσίες που παράγουν προστιθέμενη αξία και προωθούν τον ψηφιακό μετασχηματισμό στην οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον.

5 ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

5.1 ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας, η Εκτελεστική Επιτροπή της Τράπεζας προέβη στην έκδοση πλήθους κανονιστικών πράξεων, οι οποίες ενδεικτικά αφορούν: α) την υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) σχετικά με τους δείκτες των σχεδίων ανάκαμψης πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και την εξαίρεση του περιορισμένου δικτύου στο πλαίσιο της οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών, β) τους όρους και τη διαδικασία ίδρυσης υποκαταστημάτων σε τρίτες χώρες, στην Ελλάδα ή σε άλλα κράτη-μέλη από τα πιστωτικά ιδρύματα με έδρα

στην Ελλάδα, γ) τη διαμόρφωση πλαισίου για την έκδοση και εποπτεία καλυμμένων ομολόγων, δ) την αναμόρφωση του πλαισίου υποβολής στοιχείων σχετικά με τη μετοχική διάρθρωση, τις συμμετοχές και τα ανοίγματα προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) και τα συνδεδεμένα με αυτά μέρη, και ε) την αναμόρφωση του πλαισίου αξιολόγησης καταλληλότητας των μελών ΔΣ και επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών των εποπτευόμενων ιδρυμάτων και εταιριών.

Επίσης, με Πράξη Διοικητή ευθυγραμμίστηκε το ισχύον πλαίσιο για την υποβολή περιοδικών καταστάσεων των ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων ανά χώρα και ανά ευρύτερη οικονομική και γεωγραφική ζώνη σύμφωνα με τις αναθεωρημένες οδηγίες της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS). Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος: α) προήδρευσε των συνεδριάσεων της επιτροπής για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2021/2167 (NPLD), β) συνέδραμε στη διαμόρφωση των εφαρμοστικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1238, σχετικά με τη θέσπιση πανευρωπαϊκού ατομικού συνταξιοδοτικού προϊόντος (PEPP – Pan-European Personal Pension Product), γ) συνεργάστηκε με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τη θέση σε λειτουργία της ψηφιακής πλατφόρμας του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013 (υπ' αριθμόν 145947/2023 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος) και δ) συμμετείχε στην ομάδα εργασίας που μελετά και επεξεργάζεται τις προτάσεις τροποποίησης του πλαισίου διαχείρισης κρίσεων και ασφάλισης καταθέσεων.

5.1.1 Σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (Significant Institutions - SIs)

Το ετήσιο εποπτικό πρόγραμμα για τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (SIs) υλοποιήθηκε σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (Single Supervisory Mechanism – SSM). Διενεργήθηκε η Εποπτική Διαδικασία Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ – SREP) με κύριο στόχο την εκτίμηση της κεφαλαιακής επάρκειας και τη λήψη τυχόν εποπτικών μέτρων.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην αξιολόγηση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και κυρίως του πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των στρατηγικών για τη διαχείριση και τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Μελετήθηκε, επίσης, η συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων όσον αφορά θέματα κλιματικής αλλαγής και περιβάλλοντος βάσει οδηγιών της ΕΚΤ και πραγματοποιήθηκε θεματική επισκόπηση αναφορικά με τις στρατηγικές των τραπεζών και τις πολιτικές διαχείρισης των εν λόγω κινδύνων. Έμφαση δόθηκε και στην αξιολόγηση της εταιρικής διακυβέρνησης και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Επιπλέον, για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των εποπτικών κινδύνων των SIs αναπτύχθηκε εβδομαδιαία αναφορά με τις τρέχουσες εξελίξεις και την αξιολόγηση των κινδύνων, εργαλείο παρακολούθησης των επιχειρηματικών πλάνων και σχετική αναφορά, καθώς επίσης και ετήσια αναφορά για την ΕΔΕΑ.

5.1.2 Λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (Less Significant Institutions - LSIs)

Για τα λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (LSIs) διενεργήθηκε η ΕΔΕΑ με έμφαση στον πιστωτικό κίνδυνο, στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και στην κεφαλαιακή επάρκεια. Στο πλαίσιο αυτό, αναπτύχθηκε ένα ολοκληρωμένο σύστημα για την αυτοματοποίηση της αξιολόγησης των LSIs με στόχο την αποτελεσματικότερη διεξαγωγή του εν λόγω έργου και τη βέλτιστη τεκμηρίωση της εποπτικής διαδικασίας. Με βάση την αξιολόγηση αυτή, καθορίστηκαν επικαιροποιημένες κεφαλαιακές απαιτήσεις, ελήφθησαν εποπτικά μέτρα και έγιναν συστάσεις ανά ίδρυμα. Επίσης, αξιοποιήθηκαν τα ευρήματα επιτόπιων ελέγχων, καθώς και η αξιολόγηση της εταιρικής διακυβέρνησης όλων των LSIs και έγιναν γραπτές συστάσεις για τη λήψη διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Ειδικά για το κλίμα και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους, το 2023 ζητήθηκε από τα LSIs να ενσωματώσουν ειδική αναφορά στη Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου για τη σύνδεση του επιχειρηματικού μοντέλου τους με τους κιν-

δύνους που αφορούν την κλιματική αλλαγή και συγκεκριμένο σχέδιο δράσης για τη σταδιακή πλήρη ένταξη των εν λόγω κινδύνων στο επιχειρηματικό τους μοντέλο. Παράλληλα, συμπεριλήφθηκε η αξιολόγηση της πορείας ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών κινδύνων στην ενότητα του επιχειρηματικού μοντέλου της μεθοδολογίας ΕΔΕΑ για τα LSIs.

5.1.3 Λοιπά ιδρύματα (Other institutions)

Ενισχύθηκε περαιτέρω η εποπτεία των Εταιριών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΔΑΔΠ), με έμφαση στην παρακολούθηση της αποδοτικότητας της διαχείρισης των χαρτοφυλακίων τους και ιδιαιτέρως των χαρτοφυλακίων που έχουν τιτλοποιηθεί και έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου "Ηρακλής". Σημαντική έμφαση δόθηκε και στην παρακολούθηση των ενεργειών για τη μείωση του αριθμού των παραπόνων/καταγγελιών που λαμβάνουν οι ΕΔΑΔΠ και στη βελτίωση των σχέσεών τους με τους δανειολήπτες. Ελήφθησαν επίσης εποπτικά μέτρα και έγιναν συστάσεις κατόπιν επιτόπιων ελέγχων και αξιολόγησης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Κατά τη διάρκεια του 2023 αδειοδοτήθηκαν εταιρίες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και μεσιτών στεγαστικής πίστης, καθώς επίσης και ιδρύματα μικροχρηματοδοτήσεων. Περαιτέρω, ενισχύθηκε η εποπτεία των ιδρυμάτων μικροχρηματοδοτήσεων, με έμφαση στην παρακολούθηση των χορηγήσεών τους.

5.1.4 Επιτόπιοι έλεγχοι

Σε υλοποίηση του ετήσιου προγράμματος επιτόπιων ελέγχων, διενεργήθηκαν 17 έλεγχοι το 2023 στο σύνολο των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος ιδρυμάτων, ήτοι σε πιστωτικά ιδρύματα (σημαντικά και λιγότερο σημαντικά), σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις, σε ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος και σε εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις. Οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν αφορούσαν στην αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου, του λειτουργικού κινδύνου, του κινδύνου ρευστότητας, της εταιρικής διακυβέρνησης, του εξωπορισμού (outsourcing) καθώς και του κινδύνου πληροφοριακών συστημάτων. Επιπλέον, το α' τρίμηνο του 2023 ολοκληρώθηκαν τρεις έλεγχοι σε σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα που είχαν ξεκινήσει το 2022. Παράλληλα, στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος συνέδραμαν σε Μικτά Κλίμακια ελέγχων (Cross Border missions) σε τράπεζες του εξωτερικού αναφορικά με την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου, του επιχειρηματικού μοντέλου και κερδοφορίας, καθώς και του κινδύνου των πληροφοριακών συστημάτων. Τέλος, η εξέταση θεμάτων κλιματικής αλλαγής ενσωματώθηκε στους ελέγχους του έτους που είχαν ως αντικείμενο την αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου που σχετίζεται με εμπορικά ακίνητα.

5.1.5 Εποπτεία πρόληψης ξεπλύματος χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Διενεργήθηκε η τακτική αξιολόγηση του επίπεδου κινδύνου ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΞΧ/ΧΤ) και συμμόρφωσης με το θεσμικό πλαίσιο πρόληψης ΞΧ/ΧΤ στο σύνολο των εποπτευόμενων εταιριών. Επίσης, ολοκληρώθηκαν δύο οριζόντιοι θεματικοί έλεγχοι με αντικείμενο την αξιολόγηση των μηχανισμών ελέγχου πρόληψης ΞΧ/ΧΤ στα ιδρύματα πληρωμών που παρείχαν υπηρεσίες εμβασμάτων μέσω αντιπροσώπων και των ΕΔΑΔΠ. Επιπλέον, αξιολογήθηκαν οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί ελέγχου πρόληψης ΞΧ/ΧΤ 14 εταιριών, στο πλαίσιο της εξέτασης αιτημάτων αδειοδότησης/επέκτασης δραστηριοτήτων τους. Στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος συμμετείχαν σε 21 Εποπτικά Κοιλήγια Καταπολέμησης ΞΧ/ΧΤ που διοργανώθηκαν από ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, ενώ διεξήχθησαν 4 Εποπτικά Κοιλήγια Καταπολέμησης ΞΧ/ΧΤ, με την Τράπεζα της Ελλάδος ως επικεφαλής επόπτη. Τέλος, η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετείχε στην επικαιροποίηση της έκθεσης εκτίμησης εθνικού κινδύνου ΞΧ/ΧΤ, όσον αφορά τον τραπεζικό και ασφαλιστικό κλάδο, τους λοιπούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τα νομικά πρόσωπα.

Παράλληλα, η Τράπεζα συμμετείχε στη διαμόρφωση του νέου ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου καταπολέμησης του ΞΧ/ΧΤ, το οποίο περιλαμβάνει νέο Κανονισμό με άμεσα εφαρμοστέους κανόνες για τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, τη θέσπιση 6ης Οδηγίας, τον Κανονισμό 2023/1113 για τις πληροφορίες που συνοδεύουν μεταφορές κεφαλαίων και κρυπτοστοιχείων και τον Κανονισμό για τη σύσταση νέας Ευρωπαϊκής Αρχής (AMLA). Είχε επίσης ενεργό ρόλο στη σύνταξη, από την αρμόδια Επιτροπή, των τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια πληροφοριακού συστήματος (Suptech) αξιολόγησης του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ των εποπτευόμενων κλάδων και εταιρειών.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν δύο έλεγχοι σε ιδρύματα πληρωμών δραστηριοποιούμενα στην παροχή υπηρεσιών εμβασμάτων, με αντικείμενο την επάρκεια και καταλληλότητα των συστημάτων παρακολούθησης συναλλαγών πελάτων τους και των διαδικασιών υποβολής αναφορών ύποπτων συναλλαγών για σκοπούς πρόληψης του Ξηλούματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (ΞΧ/ΧΤ). Στο ίδιο πλαίσιο, επικαιροποιήθηκε η έκθεση εκτίμησης εθνικού κινδύνου ΞΧ/ΧΤ, όσον αφορά τον τραπεζικό και ασφαλιστικό κλάδο.

5.1.6 Χειρισμός παραπόνων/καταγγελιών

Η Τράπεζα της Ελλάδος επεξεργάστηκε πλήθος καταγγελιών κατά εποπτευόμενων ιδρυμάτων και στις περιπτώσεις όπου κρίθηκε αναγκαίο επιβλήθηκαν κυρώσεις. Ο αριθμός των εισερχόμενων καταγγελιών παρουσίασε αύξηση κατά 12,5% έναντι του 2022, η οποία προήλθε κυρίως από καταγγελίες που αφορούν τις ΕΔΑΔΠ (44% του συνόλου έναντι 28% το 2022) λόγω της συνεχιζόμενης μεταβίβασης δανειακών χαρτοφυλακίων των τραπεζών στις εταιρείες διαχείρισης. Κύριες κατηγορίες καταγγελιών αφορούν α) στη μη παροχή στοιχείων και δυσκολία επικοινωνίας (20%), β) στη δυσαρέσκεια για την παρεχόμενη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών (19,8%) και γ) στις ηλεκτρονικές απάτες (9,1%).

5.1.7 Εποπτεία ιδρυμάτων πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος

Όσον αφορά την εποπτεία των ιδρυμάτων πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος, αξιολογήθηκε ο βαθμός συμμόρφωσής τους με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, σε συνάρτηση με τους κινδύνους που αναλαμβάνουν και τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που σχεδιάζουν. Επίσης, εντός του έτους 2023 αδειοδοτήθηκε ένα νέο ίδρυμα πληρωμών. Συνολικά, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει χορηγήσει άδεια λειτουργίας σε 16 ιδρύματα πληρωμών, 3 ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και έναν πάροχο υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού, βάσει του ν. 4537/2018 και της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 164/2/13.12.2019. Επίσης, εγκρίθηκαν αλλαγές μετοχικής σύνθεσης σε 4 εποπτευόμενα ιδρύματα. Τέλος, η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετείχε στη διαμόρφωση θέσεων της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο πλαίσιο των νομοθετικών προτάσεων αναθεώρησης της Οδηγίας και της δημιουργίας του Κανονισμού για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD3/PSR).

5.1.8 Εποπτεία πληροφοριακών συστημάτων

Η Τράπεζα της Ελλάδος διενήργησε αξιολογήσεις κινδύνων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και ασφάλειας για εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύματα καθώς και για τις 4 σημαντικές τράπεζες συμμετέχοντας στις μικτές εποπτικές ομάδες (JST) του SSM. Πραγματοποιήθηκαν εποπτικές συναντήσεις με ασφαλιστικές επιχειρήσεις με σκοπό την επικαιροποίηση της εικόνας ως προς τη συμμόρφωση με βασικές αρχές της ΠΕΕ 195/4/29.11.2021 για θέματα διακυβέρνησης και ασφάλειας ΤΠΕ και την ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών ή τυχόν αδυναμιών ανά εταιρία και σε επίπεδο κλάδου. Με στόχο την έγκαιρη αντιμετώπιση και τον περιορισμό της απάτης στην ηλεκτρονική τραπεζική, υλοποιήθηκαν εποπτικές ενέργειες για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των μέτρων που λαμβάνουν οι εποπτευόμενοι για την ενίσχυση των μηχανισμών αντιμετώπισης της ηλεκτρονικής απάτης, βάσει σχετικών συστάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της δράσης της Τράπεζας της Ελλάδος για την καταπολέμηση της ηλεκτρονικής απά-

της, διενεργήθηκαν εποπτικές επισκέψεις το α' εξάμηνο του 2023 σε επιλεγμένα ιδρύματα, που στόχο είχαν την αποτύπωση της τρέχουσας εικόνας και της προόδου των έργων που είχαν πραγματοποιήσει τα ιδρύματα αναφορικά με τον περιορισμό της απάτης στην ηλεκτρονική τραπεζική.

Στον τομέα των ηλεκτρονικών πληρωμών και με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση και επέκταση της Ανοικτής Τραπεζικής (Open Banking), συνεχίστηκε η επεξεργασία αιτημάτων για την παροχή εξαίρεσης από το μηχανισμό έκτακτης ανάγκης για τα προς υλοποίηση PSD II Application Programming Interfaces (διεπαφές μέσω των οποίων καθίσταται εφικτή η επικοινωνία με τρίτους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών).

Αναφορικά με τον Κανονισμό (ΕΕ)2022-2554 σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα (DORA), η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετέχει στην ειδική ομάδα που έχει συσταθεί σε επίπεδο ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών (ESAs) για τη διαμόρφωση των ρυθμιστικών και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων (RTS/ITS), που στόχο έχουν την περαιτέρω εναρμόνιση των απαιτήσεων του Κανονισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τέλος, υποστηρίχθηκε η λειτουργία του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ), όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests).

5.1.9 Εποπτεία ψηφιακών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και παρακολούθηση της καινοτομίας

Η Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της συνεισέφερε (α) στη διαμόρφωση του παράγωγου δικαίου που αφορά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114 για τις αγορές κρυπτοστοιχείων (MiCAR) συμμετέχοντας στις ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) και (β) στη διαμόρφωση θέσεων της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο πλαίσιο των νομοθετικών προτάσεων για τον κανονισμό σχετικά με το πλαίσιο πρόσβασης σε χρηματοοικονομικά δεδομένα (FIDA).

5.1.10 Εποπτεία ειδικών και ασφαλιστικών εκκαθαρίσεων

Δυνάμει της απόφασης 456/1/4.2.2023, η Συνεταιριστική Τράπεζα Όλυμπος ΣΥΝ.ΠΕ. προστέθηκε στον κατάλογο των πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση. Κατόπιν της έγκρισης προσωρινής διανομής από την Τράπεζα της Ελλάδος, τα πιστωτικά ιδρύματα υπό ειδική εκκαθάριση αποπληρώσαν μέρος (145 εκατ. ευρώ) από τη συνολική οφειλή τους σε ΤΕΚΕ/ΤΧΣ. Τέλος εγκρίθηκε, και είναι σε εξέλιξη, η εκποίηση χαρτοφυλακίου εξασφαλισμένων δανείων ("Alphabet"), το οποίο αποτελεί μετεξέλιξη της προηγούμενης, μη ολοκληρωμένης, διαδικασίας εκποίησης χαρτοφυλακίου ("Ariadne").

Οι 34 ασφαλιστικές επιχειρήσεις υπό ασφαλιστική εκκαθάριση συνέχισαν τις εργασίες ρευστοποίησης της περιουσίας τους, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι δικαιούχοι ασφαλισματος, με αποδέσμευση του προϊόντος των ρευστοποιήσεων δυνάμει αποφάσεων της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (ΕΠΑΘ).

5.1.11 Ανάπτυξη μεθοδολογιών και εργαλείων ανάλυσης και παρακολούθησης κινδύνων

Αναπτύχθηκαν αναφορές για την εποπτική παρακολούθηση των καλυμμένων ομολογιών, καθώς και μεθοδολογία για τη χορήγηση άδειας νέων προγραμμάτων καλυμμένων ομολογιών. Επίσης, παράλληλα με την ενεργή συμμετοχή στην επιτροπή του προγράμματος παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου "Ηρακλής" και την παροχή υποστήριξης σε τεχνικό επίπεδο, διαμορφώθηκε πλαίσιο τακτικών αναφορών για την εποπτική παρακολούθησή του.

Τέλος, παρήχθησαν νέες αναφορές στο περιβάλλον επιχειρησιακής ευφυΐας, που καλύπτουν κυρίως εποπτικές ανάγκες πληροφόρησης της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως

το απόθεμα ασφαλείας των λοιπών συστημικά σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων (O-SII Buffers) και οι βασικοί δείκτες κινδύνου (KRIs) της EAT. Η Τράπεζα συμμετείχε ενεργά στην παρακολούθηση έργων που σχετίζονται με την υιοθέτηση της στρατηγικής του SSM για την ανάπτυξη εργαλείων ψηφιακής καινοτομίας με τεχνικές τεχνητής νοημοσύνης ή/και μηχανικής μάθησης, ενώ ξεκίνησε να χρησιμοποιεί δοκιμαστικά κάποια εκ των εργαλείων αυτών (π.χ. Agora).

5.2 ΜΑΚΡΟΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο πλαίσιο της άσκησης της μακροπροληπτικής πολιτικής, η Εκτελεστική Επιτροπή της Τράπεζας της Ελλάδος: α) καθόρισε το ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας στο 0% για τα τέσσερα τρίμηνα του 2023, β) κατέγραψε τη μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των λοιπών συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων (other systemically important institutions – O-SIIs) και αναθεώρησε την κλίμακα βαθμονόμησης για τον καθορισμό του αποθέματος ασφαλείας O-SII, γ) προσδιόρισε τα O-SIIs για το 2023 και καθόρισε το απόθεμα ασφαλείας O-SII για το 2024 σε 1,25% για το ίδρυμα Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. σε ενοποιημένη βάση και σε 1,00% για τα λοιπά O-SIIs.

Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος παρακολουθεί και αξιολογεί σε τακτική βάση τους συστημικούς κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα μέσω της ανάλυσης εποπτικών, χρηματοοικονομικών και στατιστικών στοιχείων. Για το σκοπό αυτό, αναπτύσσει εργαλεία για την απεικόνιση των τραπεζικών και των συστημικών κινδύνων (π.χ. risk heatmap, AnaCredit dashboards κ.λπ.) και διενεργεί ειδικές εποπτικές ασκήσεις για την ποσοτικοποίησή τους (π.χ. ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, ασκήσεις αξιολόγησης ποσοτικών επιπτώσεων κ.λπ.).

5.3 ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει οριστεί ως εθνική αρχή εξυγίανσης για τα πιστωτικά ιδρύματα και τα χρηματοδοτικά ιδρύματα που εποπτεύει και αποτελεί μέλος του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης (Single Resolution Mechanism – SRM). Στο πλαίσιο αυτό, μετά από διαβούλευση της εθνικής εποπτικής αρχής με την εθνική αρχή εξυγίανσης, το πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία “ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΛΥΜΠΟΣ ΣΥΝ.Π.Ε.” κρίθηκε ότι τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας (FOLTF). Εν συνεχεία, έπειτα από την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του ως άνω πιστωτικού ιδρύματος, η εθνική αρχή εξυγίανσης αποφάσισε τη μη λήψη μέτρων εξυγίανσης και το πιστωτικό ίδρυμα τέθηκε υπό ειδική εκκαθάριση με εφαρμογή του άρθρου 145B του ν. 4261/2014 που αφορά τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

5.3.1 Σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (Significant Institutions - SIs)

Η Τράπεζα της Ελλάδος, σε συνεργασία με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (Single Resolution Board – SRB), προέβη για τα 4 ελληνικά σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (SIs): α) στην κατάρτιση των σχεδίων εξυγίανσής τους και στον καθορισμό της στρατηγικής εξυγίανσης, β) στην αξιολόγηση των αναφορών, εγχειριδίων και playbooks που υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους προς το SRB, γ) στην αξιολόγηση της ετοιμότητάς τους προκειμένου να είναι εφικτή η εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης σε περίπτωση αφερεγγυότητάς τους (resolvability assessment), δ) στην παρακολούθηση των συναλλαγών που επηρεάζουν την κάλυψη του δείκτη Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL), καθώς και τήρησης του MREL σε τριμηνιαία βάση, και ε) στη διοργάνωση και συμμετοχή σε εργαστήρια (workshops) για θέματα που άπτονται των σχεδίων εξυγίανσης και συμμετοχή σε ad hoc ασκήσεις σε δύο εξ αυτών.

5.3.2 Λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα (Less Significant Institutions - LSIs)

Μετά από διαβούλευση με το SRB, συντάχθηκαν τα σχέδια εξυγίανσης για 5 λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα LSIs, εφαρμόζοντας τις νέες πολιτικές του SRB κατά τα πρότυπα των SIs, καθορίστηκε η προτιμώμενη στρατηγική εξυγίανσης για κάθε πιστωτικό ίδρυμα και υπολογίστηκε και επιβλήθηκε το αντίστοιχο MREL. Ως εκ τούτου, έχουν πλέον ολοκληρωθεί και υιοθετηθεί τα σχέδια εξυγίανσης για όλα τα LSIs.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα της Ελλάδος αυτοματοποίησε τη διαδικασία σύνταξης ενημερωτικών αναφορών με εποπτικά στοιχεία των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων, αξιοποιώντας το περιβάλλον επιχειρησιακής ευφυΐας (Cascade) στο πλαίσιο της εφαρμογής απλουστευμένων υποχρεώσεων του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/348 της Επιτροπής της 25ης Οκτωβρίου 2018.

Επιπλέον, για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα (σημαντικά, λιγότερο σημαντικά και υποκαταστήματα τρίτων χωρών), η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετείχε στη διαδικασία καθορισμού και καταβολής των εκ των προτέρων εισφορών του έτους 2023.

Όσον αφορά το σχετικό ρυθμιστικό πλαίσιο, η Τράπεζα της Ελλάδος ενσωμάτωσε τις Κατευθυντήριες Γραμμές της EAT και του SRB και επικαιροποίησε αντιστοίχως τα εθνικά εγχειρίδια που αφορούν στη χρήση των εργαλείων εξυγίανσης (National Handbooks).

5.4 ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ως εποπτική αρχή των ασφαλιστικών και αντισταθμιστικών επιχειρήσεων, η Τράπεζα της Ελλάδος αξιολόγησε τη χρηματοοικονομική κατάσταση και φερεγγυότητα των ασφαλιστικών και αντισταθμιστικών επιχειρήσεων με έδρα στην Ελλάδα, καθώς και των Υποκαταστημάτων στην Ελλάδα επιχειρήσεων με έδρα σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Επίσης, ανέλυσε τις επιχειρηματικές πρακτικές όλων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, επόπτευσε τους διανομείς ασφαλιστικών προϊόντων και συμμετείχε στην εποπτεία των Πανευρωπαϊκών Ατομικών Συνταξιοδοτικών Προϊόντων (PEPPs – Pan-European Personal Pension Products) που παράγονται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

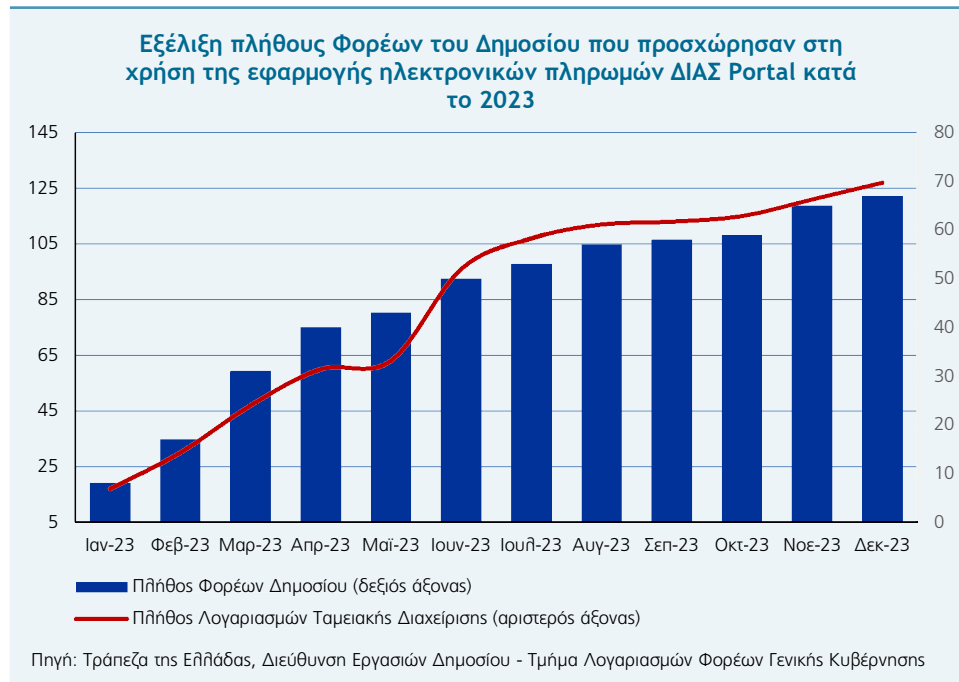
Όσον αφορά την πιστοποίηση των γνώσεων των διανομέων ασφαλιστικών προϊόντων, η Τράπεζα της Ελλάδος διοργάνωσε 4 εξεταστικές περιόδους στην Αθήνα, 4 στη Θεσσαλονίκη και 1 στο Ηράκλειο Κρήτης για τη διαδικασία πιστοποίησης επαγγελματιών γνώσεων, στις οποίες συμμετείχαν συνολικά 5.344 υποψήφιοι. Επίσης, στο πλαίσιο της διά βίου επαγγελματικής εκπαίδευσης των διανομέων ασφαλιστικών προϊόντων η Τράπεζα της Ελλάδος αξιολόγησε 23 νέα σεμινάρια και επισκόπησε 26 παλαιότερα, τα οποία ήταν διαθέσιμα προς υλοποίηση από τους αρμόδιους φορείς εντός του 2023.

6 ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

6.1 ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Συνεχίστηκε κατά το έτος 2023 η ενσωμάτωση Φορέων του Ελληνικού Δημοσίου στη νέα αυτοματοποιημένη διαδικασία διενέργειας ηλεκτρονικών πληρωμών μέσω των κεντρικών λογαριασμών ταμειακής διαχείρισης που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος και τη χρήση της ειδικής εφαρμογής *ΔΙΑΣ Portal*. Ειδικότερα, επεκτάθηκε η χρήση των ηλεκτρονικών πληρωμών και μεταφοράς κεφαλαίων προς τρίτους, αντικαθιστώντας τα προγενέστερα έγχαρτα μέσα πληρωμών.

Μέχρι τα τέλη του 2022 είχαν ήδη προσχωρήσει στη χρήση της εφαρμογής *ΔΙΑΣ Portal* για ηλεκτρονικές πληρωμές προς τρίτους 230 Φορείς του Δημοσίου, ενώ κατά τη διάρκεια του 2023 προστέθηκαν άλλα 67 νομικά πρόσωπα του Δημοσίου με 127 λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης.



Επιπλέον, με τη συνεργασία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, δρομολογήθηκε η ένταξη στην ηλεκτρονική διαδικασία διενέργειας πληρωμών των Υπόλογων Διαχειριστών των Γενικών Επιτελείων Στρατού και Αεροπορίας, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τη διεκπεραίωση των “Πάγιων Προκαταβολών” και των “Χρηματικών Διαχειρίσεων”, προκειμένου να παύσει η χρήση των έγχαρτων εντολών και των επιταγών ως μέσου πληρωμής.

Συνολικά για το έτος 2023, διενεργήθηκαν μέσω των υποδομών ηλεκτρονικών πληρωμών της Τράπεζας και του Συστήματος Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου 93 εκατ. συναλλαγές προς τους τελικούς δικαιούχους στο εμπορικό τραπεζικό σύστημα, αξίας πάνω από 62 δισεκ. ευρώ.

6.1.1 Ψηφιακός μετασχηματισμός στις εργασίες Δημοσίου

Με στόχο τη μείωση των λειτουργικών κινδύνων και τη συνεχή βελτίωση των οργανωτικών διαδικασιών της, η Τράπεζα της Ελλάδος υλοποίησε κατά τη διάρκεια του έτους 2023 μία σειρά έργων αυτοματοποίησης, ψηφιοποίησης και εκσυγχρονισμού στις εργασίες Δημοσίου. Ενδεικτικά, αναβάθμισε τις μηχανογραφικές υποδομές, τις εφαρμογές και τις διαδικασίες για τη διενέργεια των συλλογικών επενδύσεων στο Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου και υιοθέτησε διαδικασία ψηφιακής επαλήθευσης της ταυτότητας Υπολόγων και συναλληλασσομένων του δημόσιου τομέα. Επιπρόσθετα, επεκτάθηκε η χρήση αποδεκτής ψηφιακής υπογραφής για σκοπούς επίσημης επικοινωνίας και αλληλογραφίας με τους Φορείς του Δημοσίου και τη ΔΙΑΣ Α.Ε. Τέλος, η Τράπεζα αυτοματοποίησε τη διαδικασία πίστωσης λογαριασμών των επί μέρους Δ.Ο.Υ. και των Τελωνείων, καταργώντας τις χρονοβόρες εσωτερικές διαδικασίες σε περιπτώσεις διακοπής λειτουργίας Υπηρεσιακών Μονάδων του δικτύου της Τράπεζας.

6.1.2 Εξορθολογισμός της φορολογικής μεταχείρισης του Κοινού Κεφαλαίου

Η πρόσφατη επέκταση του φορολογικού καθεστώτος απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος των τόκων ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου σε όλα τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες επέφερε ευεργετικές μεταβολές και για τους Φορείς του Κοινού Κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του ν. 5045/2023.

Η συγκεκριμένη φορολογική ρύθμιση ενσωματώθηκε κατά τη διάρκεια του 2023 στο διαχειριστικό πλαίσιο του χαρτοφυλακίου του Κοινού Κεφαλαίου με προσαρμογή των

λειτουργικών παραμέτρων στο υποκείμενο μηχανογραφικό σύστημα, με αποτέλεσμα την ορθολογική μεταχείριση και παράλληλη επαύξηση των διανεμόμενων προσόδων προς τους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης που τηρούν τα κεφάλαιά τους στο Σύστημα Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου και συμμετέχουν στις συλλογικές αυτές επενδύσεις.

6.2 ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

6.2.1 Επεξεργασία χρηματικού

Κατά το 2023 συνεχίστηκε απρόσκοπτα η επεξεργασία των τραπεζογραμμάτων και των κερμάτων ευρώ που επιστρέφουν από την κυκλοφορία. Περίπου 400.000 τραπεζογραμμάτια ευρώ υποβλήθηκαν σε ελέγχους γνησιότητας και σε διαλογή ποιότητας με σύγχρονα μηχανικά συστήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων. Ο όγκος των τραπεζογραμμάτων που υπέστησαν επεξεργασία ήταν αυξημένος έναντι του έτους 2022, λόγω των αυξημένων εισροών τραπεζογραμμάτων και της αποσυμφόρμησης ποσοτήτων από τα Υποκαταστήματα της Τράπεζας.

6.2.2 Φύλαξη χρηματικού και αξιών

Το 2023 συντελέστηκαν σημαντικές εργασίες αναδιαμόρφωσης και ενίσχυσης των μέτρων ασφαλείας των θησαυροφυλακίων της Τράπεζας.

Επίσης, ολοκληρώθηκε το έργο της διαμόρφωσης ειδικών προθηκών σε χώρους της Διοίκησης του Κεντρικού Καταστήματος της Τράπεζας (Ξενώνα). Στις προθήκες εκτίθενται συλλογές χρυσών νομισμάτων και μεταλλίων από τη Συλλογή της Τράπεζας, με ιδιαίτερο καλλιτεχνικό, πολιτισμικό και ιστορικό ενδιαφέρον. Η δημιουργία των προθηκών έδωσε τη δυνατότητα να αναδειχθούν οι συλλογές της Τράπεζας, η οποία αποτελεί το μόνο φορέα στην Ελλάδα που εξειδικεύεται στην αναγνώριση της γνησιότητας χρυσών νομισμάτων ανεξαρτήτως προελεύσεως.

6.2.3 Χρηματοφοδιασμός δικτύου και πιστωτικών ιδρυμάτων

Τα πιστωτικά ιδρύματα και το δίκτυο της Τράπεζας της Ελλάδος εφοδιάστηκαν εγκαίρως με τις απαιτούμενες ποσότητες τραπεζογραμμάτων και κερμάτων για την κάλυψη της ζήτησης σε όλη την επικράτεια.

Επίσης, ενισχύθηκαν οι σχέσεις συνεργασίας με τους αρμόδιους για θέματα χρηματικού εκπροσώπους πιστωτικών ιδρυμάτων και των εταιριών διακίνησης χρηματικού σε σειρά συναντήσεων, κατά τις οποίες έγινε υπενθύμιση των κανόνων ασφαλούς λειτουργίας του ΚΕΠΕΔΙΧ Χαλανδρίου και καταγραφή ενδεχόμενων αιτημάτων ή παρατηρήσεων των συνεργατών της Τράπεζας σε θέματα χρηματικού.

6.2.4 Ταμειακές συναλλαγές

Κατά το 2023 διατέθηκαν στο συλλεκτικό κοινό, μέσω των ταμείων της Τράπεζας ή και εξ αποστάσεως, δεκαοχτώ (18) αναμνηστικά/συλλεκτικά νομίσματα, στο πλαίσιο του ετήσιου Νομισματικού Προγράμματος που υλοποιεί η Τράπεζα σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών.

Επίσης, με την ένταξη της Κροατίας στην ευρωζώνη από την 1η Ιανουαρίου 2023, πραγματοποιήθηκαν οι αιτούμενες λόγω της μετάβασης στο νέο νόμισμα ανταλλαγές τραπεζογραμμάτων κούνα με ευρώ στα ταμεία του Κεντρικού Καταστήματος και των Υποκαταστημάτων.

6.2.5 Κοινωνική ευθύνη

Με σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού στις περιοχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας που επλήγησαν από πλημμύρες λόγω του κύματος κακοκαιρίας “Daniel”, η Τράπεζα της Ελλάδος μερίμνησε για την απρόσκοπτη λειτουργία του Υποκαταστήματος Λάρισας και διευκόλυνε τους πολίτες για την ανταλλαγή φθαρμένων από τις πλημμύρες τραπεζογραμμάτων.

6.3 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

6.3.1 Συστήματα πληρωμών

Από τις 20 Μαρτίου 2023, η εγχώρια τραπεζική κοινότητα συμμετέχει στη νέα ενιαία πλατφόρμα διακανονισμού T2 η οποία ενοποίησε τις επιμέρους πλατφόρμες TARGET2 και TARGET2 Securities. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τη νέα πλατφόρμα, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος TIPS (TARGET Instant Payment Settlement) και της νέας ενιαίας διαχείρισης ενεχύρου ECMS (Eurosystem Collateral Management System), που θα ενεργοποιηθεί το Νοέμβριο του 2024, συνιστούν τη δέσμη υπηρεσιών TARGET ("TARGET Services").

Κατά τη διάρκεια του 2023 οι συναλλαγές που διακανονίστηκαν μέσω της ελληνικής συνιστώσας του συστήματος μεγάλων πληρωμών TARGET (TARGET-GR) αυξήθηκαν ελαφρώς (κατά 4,1%) σε σχέση με το 2022. Αντίστοιχα, η αξία των συναλλαγών που διακανονίστηκαν το 2023 σημείωσε μικρή μείωση κατά 1,6% σε σχέση με το έτος 2022. Ο όγκος και η αξία των πελατειακών μεταφορών πίστωσης που διακανονίστηκαν μέσω της νέας ενιαίας πλατφόρμας T2 παρουσίασε αύξηση κατά 10,6% και 37,9% αντίστοιχα σε σχέση με το 2022. Οι εγχώριες πληρωμές αποτέλεσαν το 38,5% του συνολικού όγκου και το 71,5% της συνολικής αξίας.

Όσον αφορά, ειδικότερα, το σύστημα άμεσων πληρωμών TIPS, αξίζει να σημειωθεί η αύξηση της χρήσης του στην Ελλάδα κατά το έτος 2023 σε συνάρτηση και με τη γενικότερη αύξηση των άμεσων πληρωμών. Οι άμεσες πληρωμές ανήλθαν στο τέλος του 2023 στο 12,7% επί του συνόλου των μεταφορών πίστωσης, εμφανίζοντας αύξηση 81,4% σε σχέση με το 2022. Εντούτοις, το ποσοστό αυτό υπολείπεται του αντίστοιχου μέσου όρου σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο έφθασε περίπου στο 16%.

Σημειώνεται ότι από τις 16 Φεβρουαρίου 2023, η Τράπεζα της Ελλάδος ως εντολοδόχος τράπεζα του Δημοσίου, παρέχει τη δυνατότητα στο κοινό να πραγματοποιεί άμεσες πληρωμές προς το Δημόσιο. Η πρωτοβουλία αυτή κατέστησε την Τράπεζα την πρώτη κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος που εντάσσεται στο TIPS ως τράπεζα του δικαιούχου για πληρωμές Δημόσιας Διοίκησης εγχώρια και διασυνοριακά, συμβάλλοντας στη διάδοση των άμεσων πληρωμών στην εγχώρια κοινότητα και προωθώντας την ψηφιακή καινοτομία και την αποτελεσματικότητα στο χώρο των λιανικών πληρωμών, διευκολύνοντας επίσης και τις συναλλαγές των πολιτών με το Δημόσιο.

Οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις για τις άμεσες πληρωμές (Κανονισμός για τις Άμεσες Πληρωμές) που πρόσφατα υιοθετήθηκαν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην επέκταση της χρήσης των άμεσων πληρωμών εγχώρια και διασυνοριακά, αξιοποιώντας περαιτέρω και τις σχετικές υποδομές του Ευρωσυστήματος και της Τράπεζας της Ελλάδος.

6.3.2 Συστήματα διαπραγμάτευσης και διακανονισμού τίτλων

Το 2023 σημειώθηκε αύξηση στις εκδόσεις των τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου που διακανονίστηκαν μέσω του Συστήματος Άυλων Τίτλων (BOGS) της Τράπεζας της Ελλάδος. Συγκεκριμένα, το Ελληνικό Δημόσιο, στην πρωτογενή αγορά, εκτός από τις καθιερωμένες μηνιαίες εκδόσεις εντόκων γραμματίων, προχώρησε στην έκδοση τριών νέων ομολόγων σταθερού επιτοκίου 5ετούς, 10ετούς και 15ετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας 9,5 δισεκ. ευρώ, καθώς και σε επανεκδόσεις (re-openings) ομολόγων συνολικής ονομαστικής αξίας 1,95 δισεκ. ευρώ, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί ο κύκλος εργασιών του BOGS σε διακανονισθείσα ετήσια ονομαστική αξία 155,08 δισεκ. ευρώ, αυξημένη κατά 9,4% περίπου σε σχέση με το 2022.

Δευτερογενώς η συνολική αξία των συναλλαγών σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου που διακανονίστηκαν στο BOGS ανήλθε σε 3.589,97 δισεκ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 37% περίπου σε σχέση με τα επίπεδα του 2022.

Ιδιαίτερα αυξημένη ήταν η συναλλακτική δραστηριότητα των Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς στη δευτερογενή αγορά τίτλων της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς

Τίτλων (ΗΔΑΤ) το 2023. Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ ανήλθε σε 26.633 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 27% σε σχέση με τα επίπεδα του 2022, οπότε και είχε διαμορφωθεί στα 20.930 εκατ. ευρώ. Ενισχυμένο ήταν το ενδιαφέρον εκ μέρους των ξένων Βασικών Διαπραγματευτών για τα ελληνικά χρεόγραφα, με αποτέλεσμα στη διάρκεια του έτους να σημειωθεί αυξημένη συμμετοχή στις δημοπρασίες των ελληνικών τίτλων και στην καθημερινή παροχή τιμών μέσω του συστήματος της ΗΔΑΤ. Το σύστημα διαχειρίστηκε επιτυχώς τη διευρυμένη ροή προσφορών και εντολών.

Αναπροσαρμογή σημειώθηκε στον κατάλογο των μελών της ΗΔΑΤ, μετά τη συγχώνευση της Credit Suisse με την UBS και τη μεταφορά εργασιών του ελληνικού υποκαταστήματος της HSBC στην Παγκρήτια Τράπεζα. Μετά από απόφαση των αρμοδίων αρχών στα τέλη Δεκεμβρίου 2023 έγιναν αποδεκτές α) η παραίτηση της Credit Suisse από την αγορά των ελληνικών ομολόγων και την ιδιότητα του Βασικού Διαπραγματευτή και β) η προσχώρηση της HSBC Continental Europe Γαλλίας στην ομάδα των Βασικών Διαπραγματευτών.

6.4 ΙΔΡΥΜΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΩΝ (ΙΕΤΑ)



Το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών (ΙΕΤΑ/Νομισματοκοπείο) εκτυπώνει τραπεζογραμμάτια ευρώ, μετά από έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), κέρματα ευρώ, καθώς και συλλεκτικά και αναμνηστικά νομίσματα και μετάλλια, ενώ εκτελεί διάφορες εκτυπωτικές εργασίες για λογαριασμό της Τράπεζας, του Ελληνικού Δημοσίου ή τρίτων.

Το έτος 2023 παρήχθησαν τραπεζογραμμάτια 10 ευρώ και 5 ευρώ σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα παραγωγής και παραδόσεων, αλλά και τις απαιτήσεις της ΕΚΤ.

Συνεχίστηκε η παραγωγή ελληνικού διαβατηρίου, έντυπων αυτοκόλλητων θεωρήσεων εισόδου (VISA) Schengen, λαχείων, ένσημων ταινιών φορολογίας καπνού με βελτιωμένη δυνατότητα ιχνηλασιμότητας αλλά και μεταφοράς δεδομένων από την ΑΑΔΕ, διαφόρων πιστοποιητικών του Δημοσίου, και εκδόσεων της Τράπεζας, με έγκαιρη παραγωγή όλων των ζητηθέντων εντύπων και βιβλίων.

Στον τομέα της παραγωγής κερμάτων εκτελέστηκε με επιτυχία η παραγωγή κερμάτων κυκλοφορίας Ελληνικού Δημοσίου και Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου έτους 2023, το νομισματικό πρόγραμμα συλλεκτικών και αναμνηστικών νομισμάτων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και η παραγωγή μεταλλίων για φορείς όπως το Μουσείο Ακρόπολης, το Κέντρο Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ΚΕΠΟΕΤ) της Τράπεζας της Ελλάδος και το Υπουργείο Πολιτισμού.

Το Νομισματικό Πρόγραμμα 2023, εμπνευσμένο όπως πάντα από την πλούσια ιστορία και την πολιτιστική κληρονομιά της αρχαίας και σύγχρονης Ελλάδας, είναι αφιερωμένο επιγραμματικά στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης (μάχη Καρπενησίου και Φιλέλληνες– Κάρολος Νόρμαν),



- Επέτειοι μεγάλων Ελλήνων διεθνούς φήμης (Μαρία Κάλλης, Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή & Αντώνης Σαμαράκης)
- Αρχαιότητα (Οι θεοί του Ολύμπου – Άρτεμις, Έλληνες μαθηματικοί – Ευκλείδης, Αρχαία ελληνική τεχνολογία – Η αυτόματη θεραπευαίνίδα του Φίλωνα, Πολιτιστική κληρονομιά – Δήλος)
- Τουρισμός & Ελληνική φύση (Ναύπλιο & Ενδημικά φυτά της Ελλάδας)
- Σύγχρονη Ελλάδα (Ελευσίνα – Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2023 και 50 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου)

Το 2023 έγινε η έναρξη λειτουργίας [microsite](#) του IETA για την προβολή των προϊόντων του Νομισματικού Προγράμματος, ενώ το IETA συμμετείχε, όπως κάθε χρόνο, στην Παγκόσμια Νομισματική Έκθεση World Money Fair 2023 στο Βερολίνο.

Διεξήχθησαν οι καθιερωμένοι ετήσιοι έλεγχοι συμμόρφωσης με τους κανόνες παραγωγής, ποιότητας και ασφαλείας για εκτυπωτικά εργοστάσια, από κλιμάκια ελέγχου της ΕΚΤ στο IETA. Τέλος, υλοποιήθηκε το πρόγραμμα ποιοτικών ελέγχων πρώτων υλών και τελικών προϊόντων για όλα τα παραγόμενα προϊόντα του IETA.

7. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

7.1 ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι μία από τις πρώτες κεντρικές τράπεζες που ασχολήθηκαν με τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής. Το 2009 συγκροτήθηκε η διεπιστημονική Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής (ΕΜΕΚΑ) για τη μελέτη των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Η ΕΜΕΚΑ εκπονεί έρευνες σε ένα ευρύ φάσμα τομέων και υλοποιεί ποικίλες δράσεις για τη διάδοση των αποτελεσμάτων τους.

Στα θέματα της κλιματικής αλλαγής, η Τράπεζα της Ελλάδος πέτυχε μια σειρά από ορόσημα τα τελευταία 15 χρόνια. Μεταξύ άλλων δημοσίευσε καινοτόμες εκθέσεις,¹⁹ είναι η πρώτη κεντρική τράπεζα που προσυπέγραψε τις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής της πρωτοβουλίας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (United Nations Environment Programme Finance Initiative – UNEP FI) και είναι μέλος του δικτύου Κεντρικών Τραπεζών και Εποπτικών Αρχών για ένα πράσινο χρηματοπιστωτικό σύστημα (Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System – NGFS), στο πλαίσιο του οποίου συμμετέχει σε όλες τις ομάδες εργασίας (workstreams και task forces). Επίσης, η ΕΜΕΚΑ συμβάλλει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων προσαρμογής στο πλαίσιο μνημονίου συνεργασίας με το Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος και την Ακαδημία Αθηνών, και συμμετέχει στο εθνικό πρόγραμμα Life IP AdaptInGR (2019-2026).

Επιπλέον, σε ευθυγράμμιση με τη δράση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ)²⁰ και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Τράπεζα έχει δεσμευθεί για μία σειρά δράσεων²¹ για την αντιμετώπιση ζητημάτων κλιματικής αλλαγής και βιωσιμότητας, στο πλαίσιο και του Στρατηγικού Στόχου 3,²² με σκοπό:

- τη συνεργασία με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εποπτικές αρχές και ενδιαφερόμενα μέρη για την κατανόηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και τη διευκόλυνση της πράσινης μετάβασης,

19 Έρευνα και έργο ΕΜΕΚΑ

20 [The ECB pledge on climate change action](#), European Central Bank, 2021.

21 [Δήλωση της Τράπεζας της Ελλάδος στο πλαίσιο της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή \(COP 26\)](#)

22 Για τους Στρατηγικούς Στόχους της Τράπεζας για την τριετία 2024-2026 βλ. κεφάλαιο 2, ενότητα 2.5.

- την αξιοποίηση των βέλτιστων πρακτικών και των συστάσεων του NGFS,
- την ανάπτυξη υποδομής και την εξειδίκευση σχετικά με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους,
- τη διεξαγωγή έρευνας και την παροχή στατιστικών στοιχείων για το κλίμα,
- την αξιολόγηση του βαθμού έκθεσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους και την ενσωμάτωση αυτών των θεμάτων σε υποδείγματα μακροοικονομικών προβλέψεων, διαδικασίες παρακολούθησης χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και εποπτικές πρακτικές,
- την εφαρμογή αρχών βιώσιμων και υπεύθυνων επενδύσεων στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων που δεν σχετίζονται με τη νομισματική πολιτική και, σε ευθυγράμμιση με την κοινή στάση του Ευρωσυστήματος, τη δημοσιοποίηση στοιχείων σχετικά με το κλιματικό τους αποτύπωμα και
- τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των εργασιών της Τράπεζας και την εφαρμογή αρχών κυκλικής οικονομίας στη διαχείριση των πόρων.

7.1.1 Επενδυτική πολιτική και διαχείριση κινδύνων από την κλιματική αλλαγή

Η Τράπεζα της Ελλάδος ήδη από το 2019 κινείται προς την κατεύθυνση της σταδιακής ενσωμάτωσης των κριτηρίων βιώσιμων και υπεύθυνων επενδύσεων στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων ιδίων διαθεσίμων της που δεν σχετίζονται με τη νομισματική πολιτική.

Οι κλιματικά βιώσιμες επενδύσεις των χαρτοφυλακίων που τηρεί η Τράπεζα, για σκοπούς πέραν της νομισματικής πολιτικής, επιδιώκουν την επίτευξη στόχων συμβατών με τη Συμφωνία των Παρισιών και των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κλιματική αλλαγή. Μακροπρόθεσμα οι στόχοι αυτοί αναφέρονται στη σταθεροποίηση της ανόδου της μέσης παγκόσμιας θερμοκρασίας σε επίπεδα κάτω των 2 βαθμών Κελσίου σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, προωθώντας τη σταθεροποίηση της ανόδου κάτω του 1,5 βαθμού Κελσίου. Επιδίωξη αποτελεί η μείωση της έκθεσης του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας σε κινδύνους που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και η θετική συνεισφορά σε μια κλιματικά ουδέτερη ευρωπαϊκή οικονομία έως το 2050. Για το λόγο αυτό, η Τράπεζα έχει επενδύσει τμήμα των ιδίων χαρτοφυλακίων της σε “πράσινα ομόλογα” (green bonds) που έχουν εκδοθεί από κράτη και υπερεθνικούς οργανισμούς, καθώς και σε πράσινα επενδυτικά εργαλεία, όπως το αμοιβαίο κεφάλαιο “green bond fund” (Green BISIP) της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS).

Κατά το 2023 συνεχίστηκαν οι προσπάθειες ενσωμάτωσης κριτηρίων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή στη διαχείριση ιδίων διαθεσίμων και αυξήθηκαν οι επενδύσεις σε πράσινα επενδυτικά εργαλεία. Η Τράπεζα συμμετείχε επίσης ενεργά στη μελέτη των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, εξετάζοντας τους τρόπους αποτίμησης και ενσωμάτωσης των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στη διαχείριση κινδύνων τόσο της Τράπεζας όσο και του Ευρωσυστήματος.

Στο πλαίσιο της άσκησης της νομισματικής πολιτικής και του προγράμματος CSPP, το Ευρωσύστημα έχει αρχίσει να λαμβάνει υπόψη την κλιματική αλλαγή στις επανεπενδύσεις των εταιρικών ομολόγων, επιδιώκοντας την αγορά τους από εκδότες που εμφανίζουν καλύτερες κλιματικές επιδόσεις. Επιπρόσθετα, το Ευρωσύστημα αναμένεται να καθιερώσει τη δημοσιοποίηση στοιχείων για την κλιματική αλλαγή ως νέο κριτήριο επιλεξιμότητας για τις εξασφαλίσεις που οι τράπεζες μπορούν να δεσμεύουν στις πράξεις νομισματικής πολιτικής.

Παράλληλα, η Τράπεζα σε ευθυγράμμιση με την κοινή στάση του Ευρωσυστήματος²³ (Common Stance) ως προς την εφαρμογή αρχών βιώσιμων και υπεύθυνων επενδύσεων

23 [Eurosystem agrees on common stance for climate change-related sustainable investments in non-monetary policy portfolios](#), 4.2.2021.

στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων των κεντρικών τραπεζών που δεν σχετίζονται με τη νομισματική πολιτική, δημοσιοποίησε για πρώτη φορά στοιχεία για το κλιματικό αποτύπωμα των μη σχετιζόμενων με τη νομισματική πολιτική χαρτοφυλακίων²⁴, της αξιοποιώντας τις συστάσεις της ομάδας εργασίας Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Board) και του NGFS.

7.1.2 Έρευνα, στατιστικά στοιχεία και συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας

Όσον αφορά την παροχή στατιστικών στοιχείων για το κλίμα, το Φεβρουάριο του 2023 ξεκίνησε η κατάρτιση και τακτική δημοσίευση μηνιαίων στοιχείων αναφορικά με τις εκδόσεις χρεογράφων βιώσιμης χρηματοδότησης σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση που ακολουθεί η ΕΚΤ (πράσινα χρεόγραφα, κοινωνικά χρεόγραφα, χρεόγραφα αειφορίας, χρεόγραφα συνδεδεμένα με ρήτρα αειφορίας).

Στο πλαίσιο της έρευνας της [Επιτροπής Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής](#) (ΕΜΕΚΑ) και της συμμετοχής της Τράπεζας στο οκταετές έργο [LIFE-IP Adapt-InGR](#) (2019-2026), παρουσιάστηκαν στις 15 Δεκεμβρίου 2023 τα πρώτα ενδιάμεσα αποτελέσματα της επικαιροποίησης της έκθεσης "[Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα](#)", η οποία αποτέλεσε τη βάση του σχεδιασμού της [Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή](#) το 2015. Τα αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν αφορούσαν τα νέα κλιματικά μοντέλα έως και το 2100, τις προβλεπόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε κρίσιμους τομείς, όπως η γεωργία και οι μεταφορές, και μία πρώτη εκτίμηση της τρωτότητας από την κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα. Στο τέλος του 2024 αναμένεται να δημοσιευθεί η τελική έκθεση, που θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις προβλεπόμενες κλιματικές μεταβολές των επόμενων δεκαετιών, τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους πιο ευάλωτους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, την εκτίμηση τρωτότητας της ελληνικής οικονομίας στην κλιματική αλλαγή και την εκτίμηση του κόστους της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα.²⁵

Κατά το 2023 τα στελέχη της Τράπεζας συμμετείχαν ενεργά σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς (όπως ΕΚΤ, ΕΑΤ), το Climate Change Forum του Ευρωσυστήματος, αλλά και διεθνείς (όπως BIS και NGFS). Ειδικότερα, συμμετείχαν σε επιτροπές και ομάδες εργασίας στη θεματική των κινδύνων για την οικονομία και το χρηματοπιστωτικό σύστημα, αλλά και της διαμόρφωσης ενδεδειγμένων επενδυτικών στρατηγικών και αξιοποίησης πράσινων επενδυτικών εργαλείων.

Όσον αφορά στη συνεργασία με εθνικούς φορείς και δίκτυα, στελέχη της Τράπεζας συμμετείχαν στην Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών για τη Χρηματοδότηση της Βιωσιμότητας στην Ελλάδα με εργαλεία Δημόσιας Πολιτικής, η οποία, εντός του 2023, ολοκλήρωσε και υπέβαλε τη συνθετική έκθεση των εργασιών στον Υπουργό Οικονομικών. Επιπλέον, συμμετείχαν σε ομάδες εργασίας για την υποστήριξη του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας στο συντονισμό δράσεων προετοιμασίας και κινητοποίησης για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

7.2 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η προστασία του περιβάλλοντος και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής έχουν αναδειχθεί σε μείζονα προτεραιότητα παγκοσμίως, καθώς οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο πλανήτης απαιτούν συντονισμένες προσπάθειες από όλους τους θεσμούς και τις επιχειρήσεις.

²⁴ [Disclosure_2023.pdf \(bankofgreece.gr\)](#).

²⁵ [Δελτία Τύπου \(bankofgreece.gr\)](#).

Η Τράπεζα της Ελλάδος σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις με στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος και υιοθετεί τις αρχές αειφορίας στη στρατηγική, στις δράσεις και στην εκτέλεση των καταστατικών αρμοδιοτήτων της, συμμορφούμενη ταυτόχρονα με την ισχύουσα ευρωπαϊκή και ελληνική νομοθεσία για θέματα περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης.

Ως μέλος του Ευρωσυστήματος, η Τράπεζα ακολουθεί και εφαρμόζει τις κατευθυντήριες αρχές της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με την κλιματική αλληλαγή. Επιπλέον, σε ευθυγράμμιση με την αντίστοιχη Δέσμευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας²⁶, έχει δρομολογήσει μία σειρά δράσεων²⁷ για την αντιμετώπιση ζητημάτων κλιματικής αλληλαγής και βιωσιμότητας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και του Στρατηγικού Στόχου 3.²⁸

7.2.1 Περιβαλλοντική Πολιτική

Το Μάιο του 2021 με έγκριση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας θεσπίστηκε η Περιβαλλοντική Πολιτική της, η οποία θέτει το πλαίσιο για τη λειτουργία της Τράπεζας σε ισορροπία με το περιβάλλον.

Οι βασικές αρχές πάνω στις οποίες αναπτύσσεται η Περιβαλλοντική Πολιτική της Τράπεζας είναι οι ακόλουθες:

- Βέλτιστη διαχείριση των πόρων και ανάληψη δράσεων με στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
- Συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του προσωπικού, των συνεργαζόμενων φορέων και της κοινωνίας.
- Παρότρυνση των εποπτευόμενων εταιριών και τραπεζικών ιδρυμάτων.
- Συμβολή στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων σε εθνικό επίπεδο.
- Συνεχής αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων.

7.2.2 Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

Η συστηματική προετοιμασία της Τράπεζας και η δέσμευσή της για διαρκή βελτίωση όσον αφορά την περιβαλλοντική της επίδοση, την πρόληψη της ρύπανσης και την επίπτωση των δράσεών της στο περιβάλλον επιστεγάστηκε με την πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζεται κατά το πρότυπο EN ISO 14001:2015, το Σεπτέμβριο του 2022. Η διατήρηση της πιστοποίησης υπόκειται σε ετήσιες επιθεωρήσεις επιτήρησης, η τελευταία από τις οποίες πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το Σεπτέμβριο του 2023.

Το πεδίο εφαρμογής του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης καλύπτει το σύνολο των βασικών δραστηριοτήτων της Τράπεζας, και συγκεκριμένα την εκτέλεση τραπεζικών και μηχανογραφικών εργασιών, καθώς και την επεξεργασία και διακίνηση του χρηματικού, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σε όλα τα κτίριά της, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων του λεκανοπεδίου Αττικής, των Υποκαταστημάτων και Θυρίδων του Δικτύου.

Επιπλέον, το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών, ως εξειδικευμένη, βιομηχανικού χαρακτήρα μονάδα που ανήκει στη δομή της Τράπεζας, εφαρμόζει από το

26 [The ECB pledge on climate change action, European Central Bank, 2021.](#)

27 Δήλωση της Τράπεζας της Ελλάδος στο πλαίσιο της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλληλαγή (COP 26).

28 Σχετικά με τους Στρατηγικούς Στόχους της Τράπεζας για την τριετία 2024-2026 βλ. κεφάλαιο Οργάνωση και Λειτουργία της Τράπεζας της Ελλάδος, Ενότητα Στρατηγικοί Στόχοι.

2010 αυτόνομο Σύστημα Διαχείρισης Συμμόρφωσης, πιστοποιημένο με βάση μια σειρά διεθνών προτύπων, στα οποία συμπεριλαμβάνεται και το ISO 14001, για τις δραστηριότητες εκτύπωσης προϊόντων ασφαλείας και την τύπωση κερμάτων και μεταλλίλων.

Τόσο ο αρχικός σχεδιασμός όσο και η διαρκής βελτίωση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, βασίζονται στην κατ' αρχήν αναγνώριση και τακτική ανασκόπηση των περιβαλλοντικών πλευρών της δραστηριότητας όλων των οργανωτικών μονάδων της Τράπεζας και εν συνεχεία στην αξιολόγηση και ιεράρχηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με αυτές.

Τα καθήκοντα διαχείρισης και παρακολούθησης του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατανέμονται με τρόπο ώστε να αποδεικνύεται εμπράκτως η δέσμευση και η συμμετοχή της Διοίκησης, και να διασφαλίζεται η εκπροσώπηση του συνόλου των οργανωτικών μονάδων (Διευθύνσεις, Μονάδες, Υποκαταστήματα, Θυρίδες) της Τράπεζας και η συμμετοχή στελεχών από όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες.

7.2.3 Περιβαλλοντικά προγράμματα

Η Τράπεζα στηρίζει τις Διευθύνσεις της στην ανάπτυξη περιβαλλοντικών προγραμμάτων που εξυπηρετούν το στόχο της μείωσης του ανθρακικού αποτυπώματος των δραστηριοτήτων της, την ορθολογικότερη χρήση των απαραίτητων για τη λειτουργία της φυσικών πόρων, καθώς και τη συμβολή της στην ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής και τη μετάβαση από το γραμμικό οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης σε αυτό της κυκλικής οικονομίας.

Έτσι, στο πλαίσιο του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και αξιοποιώντας την εμπειρία από τη συμμετοχή της σε διεθνή δίκτυα για το περιβάλλον, όπως το Περιβαλλοντικό Δίκτυο Κεντρικών Τραπεζών (ENCB) και το Δίκτυο για ένα Πράσινο Χρηματοπιστωτικό Σύστημα (NGFS) και τις καλές πρακτικές που εφαρμόζονται διεθνώς, η Τράπεζα προχώρησε μέσα στο 2023 στα παρακάτω προγράμματα:

- Έργα ενεργειακής αναβάθμισης

Εντός του έτους υλοποιήθηκαν δράσεις που σχετίζονται με την αρχιτεκτονική αναδιαμόρφωση των χώρων στο εσωτερικό των κτιρίων με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών άνεσης και ποιότητας του εργασιακού περιβάλλοντος και την παράλληλη ενεργειακή αναβάθμιση των εγκαταστάσεων μέσω της θωράκισης του κελύφους, της αντικατάστασης κουφωμάτων και της εφαρμογής υλικών υγρομόνωσης και θερμομόνωσης στα δώματα των κτιρίων.

Παράλληλα, είναι σε εξέλιξη δράσεις για τον εκσυγχρονισμό των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του συνόλου των κτιρίων της Τράπεζας, με επεμβάσεις σε κλιματισμό, αερισμό και φωτισμό, για τη μέγιστη εξοικονόμηση ενέργειας μέσω ενεργειακά αποδοτικότερων λύσεων.

Από το τέλος του 2022 εφαρμόζεται μια σειρά άμεσων μέτρων για τον περιορισμό και τη βελτιστοποίηση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων της Τράπεζας, με έλεγχο των ρυθμίσεων και της διάρκειας λειτουργίας των κλιματιστικών μονάδων και του φωτισμού, καθώς και με τη σύσταση προς το προσωπικό για απενεργοποίηση του μηχανογραφικού εξοπλισμού και του φωτισμού των γραφείων μετά το πέρας του ωραρίου εργασίας.

Τέλος, μέσα στο 2023 διενεργήθηκε ο δεύτερος ενεργειακός έλεγχος των εγκαταστάσεων της Τράπεζας, σύμφωνα με τον ν. 4342/2015, και στην έκθεση ελέγχου περιλαμβάνονται στοχευμένες προτάσεις για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας.

- Πράσινα πληροφοριακά συστήματα

Το 2023 ξεκίνησε πιλοτικά η κατάργηση των σταθερών σταθμών εργασίας, όπου αυτό είναι επιχειρησιακά εφικτό, με στόχο τη μετάβαση στην αποκλειστική χρήση φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των στελεχών των υπηρεσιακών μονάδων τόσο στο χώρο εργασίας τους, με τη χρήση σταθμών σύν-

δεσς (docking stations), όσο και κατά την απομακρυσμένη εργασία. Η εκτιμώμενη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας από την κατάργηση των σταθερών σταθμών εργασίας ανέρχεται σε ποσοστό έως 80% ανά θέση εργασίας.

Επιπλέον, είναι υπό διαμόρφωση η νέα πολιτική για τους εκτυπωτές γραφείου, η οποία στοχεύει στον περιορισμό της άσκοπης χρήσης τους με ταυτόχρονη διασφάλιση του απορρήτου των εγγράφων, μέσω της χρήσης προσωπικών καρτών εκτύπωσης.

• *Πράσινες προμήθειες*

Το 2023 προκηρύχθηκαν 13 κλειστοί και ανοικτοί διαγωνισμοί για την προμήθεια υπηρεσιών με ενσωμάτωση σαφών περιβαλλοντικών κριτηρίων και δέσμευση των προμηθευτών για καλές περιβαλλοντικές πρακτικές, ορθή περιβαλλοντική διαχείριση κατά την εκτέλεση εργασιών, χρήση προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον και ανακύκλωση απορριμμάτων.

Σε πλήθος διαγωνισμών εντάχθηκαν επιπλέον κριτήρια σχετιζόμενα με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία.

Στους διαγωνισμούς για την προμήθεια προϊόντων συμπεριλήφθηκαν οικολογικά κριτήρια κατασκευής με ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, τεχνικές προδιαγραφές για τη χρήση ανακυκλώσιμων ή ανακυκλωμένων υλικών και κριτήρια για την αγορά ειδών υψηλής ενεργειακής κλάσης.

Στο πνεύμα της μετάβασης σε ένα αυξανόμενο ψηφιοποιημένο σύστημα επικοινωνίας η Τράπεζα διενέργησε τους διαγωνισμούς προμήθειας ηλεκτρονικά, είτε μέσω ψηφιακής πλατφόρμας είτε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Επίσης, προώθησε τη διαδικασία της ψηφιακής υπογραφής των συμβάσεων με προμηθευτές και ενέταξε στις συμβάσεις την πρόβλεψη για ηλεκτρονική αποστολή των τιμολογίων. Τέλος, καθιέρωσε την τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου των συμβάσεων και του υποστηρικτικού υλικού των διαγωνισμών και εφάρμοσε τον ηλεκτρονικό διαμοιρασμό των εγγράφων με άλλες οργανωτικές μονάδες.

• *Ευαισθητοποίηση του προσωπικού και εξωτερική επικοινωνία*

Εντός του 2023 υλοποιήθηκαν στοχευμένες καμπάνιες επικοινωνίας για την προώθηση μιας οικολογικά υπεύθυνης συμπεριφοράς στο χώρο εργασίας και της υιοθέτησης μιας κοινής περιβαλλοντικής συνείδησης.

Επιπλέον, δημιουργήθηκε νέα ενότητα στην ιστοσελίδα της Τράπεζας της Ελλάδος με τίτλο “Προστασία περιβάλλοντος, Πρόγραμμα Bank of Green” για τη δημοσιοποίηση των δράσεων που αναλαμβάνει η Τράπεζα στο πλαίσιο της βελτιστοποίησης του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος.

• *Περιβαλλοντικές δράσεις στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος*

Στο πλαίσιο των εκτυπωτικών της δραστηριοτήτων, η Τράπεζα συμμετείχε στο ιδιαίτερα απαιτητικό ερευνητικό πρόγραμμα LOTUS, που εκπονήθηκε σε συνεργασία με ειδικά κλιμάκια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και αφορούσε δοκιμές για την εκτύπωση τραπεζογραμμάτων ευρώ, με υλικά φιλικότερα προς το περιβάλλον και με μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Παράλληλα η Τράπεζα συμμετέχει στο πρόγραμμα του Ευρωσυστήματος για την προμήθεια χαρτιού τραπεζογραμμάτων κατασκευασμένου εξ ολοκλήρου από βαμβάκι βιώσιμης καλλιέργειας και προερχόμενου από βιολογικές καλλιέργειες ή/και δίκαιο εμπόριο σε ένα ετησίως αυξανόμενο ποσοστό. Το ποσοστό αυτό για το 2023 ανήλθε στο 40% της συνολικής ποσότητας.

Μετά την ολοκλήρωση της μελέτης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των τραπεζογραμμάτων ευρώ (PEF banknotes) από την ομάδα εργασίας της ΕΚΤ, η Τράπεζα συμμετέχει στις εργασίες για την αντίστοιχη μελέτη του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των κερμάτων ευρώ, που ξεκίνησε εντός του 2023 και της οποίας ηγείται η Ομάδα Δι-

ευθυντών των Νομισματοκοπειών του Ευρωσυστήματος. Στη μελέτη συμμετέχουν 16 φορείς εμπλεκόμενοι στην παραγωγή κερμάτων.

7.2.4 Περιβαλλοντική επίδοση

A. Καταναλώσεις φυσικών πόρων

Η βέλτιστη διαχείριση των πόρων αποτελεί στόχο της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Τράπεζα αναλαμβάνει δράσεις για την ενσωμάτωση αρχών αειφορίας και τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της. Οι δράσεις αυτές σχετίζονται κυρίως με την υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας, την εξοικονόμηση της ενέργειας και τη βέλτιστη διαχείριση των χρησιμοποιούμενων φυσικών πόρων.

A. Καταναλώσεις φυσικών πόρων		
	2023	Μεταβολή %
Βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης	52.583 lt	-6%
Πετρέλαιο θέρμανσης	62.661 lt	-23%
Ηλεκτρική ενέργεια	13.503 Mwh	-2%
Φυσικό Αέριο	3.612 Mwh	-36%
Ηλεκτρική ενέργεια	13.503 Mwh	-6%
Ηλεκτρική ενέργεια ανά εργαζόμενο	6,9 Mwh/FTE	-8,4%
Φθοριούχα αέρια	11 kg	-88%
Νερό	47.825 m3	20%

B. Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου

Η ποσότητα των αερίων θερμοκηπίου που εκπέμπονται σχετίζεται άμεσα και έμμεσα με τις δραστηριότητες ενός οργανισμού.

Οι άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (Scope 1) προέρχονται από πηγές που ανήκουν ή ελέγχονται από την εκάστοτε οικονομική οντότητα και συνδέονται με την κατανάλωση πετρελίου και φυσικού αερίου για λόγους θέρμανσης, την κατανάλωση καυσίμων από εταιρικά οχήματα, τη χρήση φθοριούχων αερίων για την πλήρωση σταθερού εξοπλισμού κλιματισμού, ψύξης και αντλιών θερμότητας κ.λπ.

Οι έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (Scope 2) προέρχονται από την παραγωγή της αγοραζόμενης ενέργειας και συνδέονται με την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από την Τράπεζα για φωτισμό, κλιματισμό ή θέρμανση και για τη λειτουργία του ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού, κύριου ή υποστηρικτικού εξοπλισμού της.

Η Τράπεζα της Ελλάδος, για το 2023, εξασφάλισε εγγυήσεις προέλευσης (Ε.Π.) για το 100% της καταναλωθείσας ηλεκτρικής ενέργειας, βεβαιώνοντας ότι για το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώθηκε στις εγκαταστάσεις της παρήχθη ισόποση ενέργεια προερχόμενη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και επιτυγχάνοντας μηδενικές έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.

Οι λοιπές έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (Scope 3) αφορούν τις υπηρεσιακές μετακινήσεις των υπαλλήλων καθώς και την καθημερινή μετακίνησή τους προς και από την εργασία.

Σημειώνεται ότι εντός του Οκτωβρίου 2023 υποβλήθηκε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, η πρώτη έκθεση για το ανθρακικό αποτύπωμα της Τράπεζας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 20 του Εθνικού Κλιματικού Νόμου (ν. 4936/2022) και με έτος αναφοράς το 2022.

Β. Εκπομπές Αερίων Θερμοκηπίου *		
	2023	Μεταβολή %
Άμεσες εκπομπές (Scope 1 tn CO2eq)		
Βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης	129,8 tn	- 5,8%
Πετρέλαιο θέρμανσης	169,5 tn	-22,84 %
Φθοριούχα αέρια	19,5 tn	-83.84 %
Φυσικό αέριο	724,6 tn	-36,49 %
Έμμεσες Εκπομπές (Scope 2 tn CO2eq)		
Ηλεκτρική ενέργεια	0% (market-based) 7.214 tn (location-based)	-5,62%
Αλλες Έμμεσες Εκπομπές (Scope 3 tn CO2eq)		
Μετακινήσεις από και προς την εργασία	1,334	-12,8%
Υψηλές μετακινήσεις	213 tn	+ 4,84 %
* Πηγές συντελεστών εκπομπών: OECD/IEA 2004, IPCC 2007, DEFRA 2023, NIR 2023		

Γ. Απόβλητα

Η Τράπεζα, υιοθετώντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και το τρίπτυχο “Reduce-Reuse-Recycle” (Μείωση-Επανάχρηση-Ανακύκλωση), μεριμνά για τον περιορισμό και την καλύτερη δυνατή διαχείριση των αποβλήτων που παράγει.

Υιοθετεί πρακτικές που αποσκοπούν στο βέλτιστο διαχωρισμό και τη διακριτή συλλογή των ρευμάτων των αποβλήτων, ούτως ώστε να οδηγούνται στον κατάλληλο τελικό αποδέκτη με το μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Ένα σημαντικό ποσοστό των υλικών επαναχρησιμοποιείται, ενώ ένα μεγάλο ποσοστό των τελικών απορριμμάτων οδηγείται σε ανακύκλωση.

Τα υγρά βιομηχανικά απόβλητα που παράγονται από τις δραστηριότητες του Ιδρύματος Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών (ΙΕΤΑ) υποβάλλονται σε φυσικοχημική επεξεργασία για τον περιορισμό του ρυπαντικού τους φορτίου και τη μείωση της τελικής απορριπτόμενης ποσότητας, η οποία οδηγείται προς ειδική διαχείριση.

Τέλος τα σπαράγματα των φθαρμένων και κακέκτυπων τραπεζογραμμάτων που παράγονται από τις διάφορες δραστηριότητες της Τράπεζας οδηγούνται σε ενεργειακή αξιοποίηση μέσω εταιρειών που τα μετατρέπουν σε απορριμματογενές καύσιμο, το οποίο χρησιμοποιείται στην τσιμεντοβιομηχανία.

Γ. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 2023 (tn)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	
Χαρτί, Πλαστικό, Αλουμίνιο, Γυαλί, Μέταλλο (scrap), Ξυλεία, Συσσωρευτές μολύβδου-οξέος, Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), Ηλεκτρικοί λαμπτήρες, Φορτές ηλεκτρικές στήλες (ΑΦΗΣ) , Μεθanoδοχεία εκτυπωτών (Τόνερ), Μηχανογραφικός εξοπλισμός	349 tn
Β. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	111,9 tn
Ειδικά στερεά και υγρά απόβλητα	
Γ. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ	306 tn
Σπαράγματα τραπεζογραμμάτων	

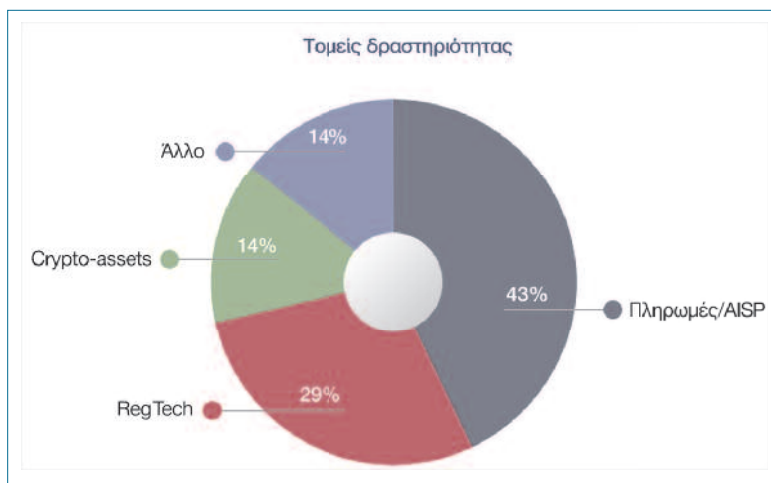
7.3 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

7.3.1 Κόμβος Καινοτομίας Fintech της Τράπεζας της Ελλάδος²⁹

Εντός του 2023 η ομάδα εργασίας υποστήριξης του Κόμβου Καινοτομίας της Τράπεζας της Ελλάδος επεξεργάστηκε συνολικά 12 αιτήματα, εκ των οποίων 3 ανήκαν στη διαχειριστική περίοδο έτους 2022 του Κόμβου και 9 στη διαχειριστική περίοδο έτους 2023. Ο αριθμός των αιτημάτων δεν σημείωσε μεγάλη απόκλιση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Τον Ιούνιο του 2023 δημοσιεύθηκε³⁰ η ετήσια έκθεση του Κόμβου για το 2022, με ανάληψη των 7 αιτημάτων που δέχθηκε ο Κόμβος στην αντίστοιχη διαχειριστική περίοδο (10.4.2022 έως και 9.4.2023). Δύο κύριοι άξονες για την ανάλυση των αιτημάτων είναι ο επιχειρηματικός τομέας του υποβάλλοντος και η τεχνολογία που χρησιμοποιεί στη λύση του. Οι βασικές παρατηρήσεις της έκθεσης είναι οι εξής:

- Το 43% των ερωτημάτων αφορούσε θέματα σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού (Account Information Service Providers – AISP). Το 29% ερωτημάτων αφορούσε RegTech.
- Τεχνολογίες που καταγράφονταν στα αιτήματα που κάνουν συγκεκριμένη αναφορά σε είδος τεχνολογίας είναι η τεχνητή νοημοσύνη (Artificial Intelligence), η τεχνολογία καταμετρημένου καθολικού (Distributed Ledger Technology), οι διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών (API) καθώς και, για πρώτη φορά, το διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of Things).



Η έκθεση επίσης συμπεριέλαβε ενότητα με εξελίξεις της αγοράς στην οποία αναλύθηκε το φαινόμενο της “πλατφορμοποίησης” (platformization).

Το πλαίσιο και τα συμπεράσματα από τη λειτουργία του Κόμβου, καθώς και τα οφέλη στα οποία στοχεύει η Τράπεζα μέσω του συγκριμένου μηχανισμού διευκόλυνσης της καινοτομίας, παρουσιάστηκαν σε διάφορες δράσεις με έμφαση στην καινοτομία.

7.3.2 Λειτουργία Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος (ΠΚΠ) της Τράπεζας της Ελλάδος - Regulatory Sandbox

Στη διάρκεια του 2023, η Τράπεζα δεν έλαβε αιτήματα συμμετοχής στο ΠΚΠ.

Εντός του 2023, η Τράπεζα κατέθεσε πρόταση και σχέδιο νομοθετικής διάταξης προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για ενδεχόμενη επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ΠΚΠ, ώστε η Τράπεζα να μπορεί να δέχεται αιτήσεις από μη αδειοδοτημένους φορείς και να τους εντάσσει σε αυτό για τη διενέργεια δοκιμών. Η υλοποίηση της επέκτασης θα μπορούσε να ενισχύσει τη χρησιμότητα του ΠΚΠ ως εποπτικού εργαλείου και να διευκολύνει περαιτέρω την ανάπτυξη της καινοτομίας στην ελληνική αγορά.

Κατόπιν της ανωτέρω πρότασης, το Δεκέμβριο του 2023 εντάχθηκαν στον ν. 5072/2023 διατάξεις (άρθρα 49 και 62) που επεκτείνουν το δικαίωμα υποβολής αίτησης στο ΠΚΠ σε

29 Ο Κόμβος Καινοτομίας FinTech αποτελεί ένα δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ της Τράπεζας της Ελλάδος και των επιχειρήσεων ή/και φυσικών προσώπων που σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν χρηματοοικονομική τεχνολογία, προκειμένου η Τράπεζα να παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις και να παρέχει μη δεσμευτικές οδηγίες σχετικά με συναφείς εποπτικές και κανονιστικές υποχρεώσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

30 Η έκθεση είναι διαθέσιμη στην [ιστοσελίδα](#) της Τράπεζας.

κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες ή προϊόντα χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, ακόμη και αν δεν εμπίπτει σε κάποια κατηγορία εποπτευόμενων ιδρυμάτων.

Εντός του 2024, αναμένεται αναθεώρηση της ΠΕΕ 189/1/14.05.2021 “Όροι και προϋποθέσεις για τη σύσταση και λειτουργία Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος (Regulatory Sandbox) της Τράπεζας της Ελλάδος”, προκειμένου να εφαρμοστεί το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Η Τράπεζα της Ελλάδος έλαβε πρόσκληση από τη συμβουλευτική εταιρία που υποστηρίζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του έργου EU Blockchain Regulatory Sandbox, για συμμετοχή στους εποπτικούς διαλόγους με εταιρίες της αγοράς που δραστηριοποιούνται στην παροχή λύσεων με χρήση τεχνολογίας καταναμημένου καθολικού. Η Τράπεζα, κατόπιν αποδοχής της πρόκλησης, θα συμμετάσχει στους διαλόγους για δύο έργα εντός του 2024.

Σημειώνεται τέλος ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο της συνεργασίας των ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών για τη διασυννοριακή παρακολούθηση δοκιμών που λαμβάνουν χώρα σε εθνικά ΠΚΠ, έλαβε το 2023 ένα αίτημα παρακολούθησης δοκιμής με την ιδιότητα του παρατηρητή από εταιρία που έχει καταθέσει αιτήματα για δοκιμή σε ΠΚΠ άλλων αρχών. Ενδεχόμενη συμμετοχή στη δράση αυτή θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων των εν λόγω αρχών εντός του 2024.

7.4 ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Η Τράπεζα της Ελλάδος εφαρμόζει, όπως προβλέπεται ρητώς στον Κώδικα Δεοντολογίας της, την αρχή της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής διακρίσεων και σύγκρουσης συμφερόντων, την εύλογη χρησιμοποίηση πόρων της Τράπεζας και το επαγγελματικό απόρρητο. Διασφαλίζει ότι το προσωπικό που παρέχει υπηρεσίες με σύμβαση ή σχέση εργασίας οποιοσδήποτε μορφής, καθώς και οι κατ’ εξομοίωση με το εξ υπαλλήλων προσωπικό αμειβόμενοι καλύπτονται από την Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση με έναρξη την 1.5.2021 και λήξη την 30.4.2024. Στηρίζει τη διαρκή επιμόρφωση του προσωπικού της, με σκοπό τη διεύρυνση των γνώσεων και την ανάπτυξη των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων, μέσω της συμμετοχής σε σεμινάρια και συνέδρια που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

Εξασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας και, συμμορφούμενη με την απορρέουσα από την κείμενη νομοθεσία υποχρέωσή της, έχει συνάψει σύμβαση με Εταιρία Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞΥΠΠ), η οποία αναλαμβάνει την υποχρέωση παροχής των υπηρεσιών Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφάλειας. Επίσης, το ΙΕΤΑ έχει αναπτύξει και εφαρμόζει το Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας κατά ISO 45001:2018.

Επιπλέον, η Τράπεζα σέβεται και προασπίζει τη διαφορετικότητα των εργαζομένων της ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων ή οποιασδήποτε άλλης διακρίσεως, δίνοντας ίσες ευκαιρίες εξέλιξης σε όλους και εφαρμόζοντας ενιαία μισθολογική πολιτική ανεξαρτήτως φύλου σε όλες τις κατηγορίες εργαζομένων, υιοθετώντας και εφαρμόζοντας τις αρχές του Χάρτη για την ισότητα, τη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη.³¹ Τέλος, παρέχει τη δυνατότητα εξ αποστάσεως εργασίας στο προσωπικό της, εφόσον η φύση της εργασίας των εργαζομένων και οι υπηρεσιακές ανάγκες το επιτρέπουν, μία από τις ενέργειες που υιοθετήθηκε και λειτούργησε αποτελεσματικά κατά την περίοδο της πανδημίας.

7.4.1 Ισότητα, διαφορετικότητα και συμπερίληψη

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των αρχών του Χάρτη για την ισότητα, τη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη, η Τράπεζα της Ελλάδος το 2023 συνέχισε την υλοποίηση ενεργ-

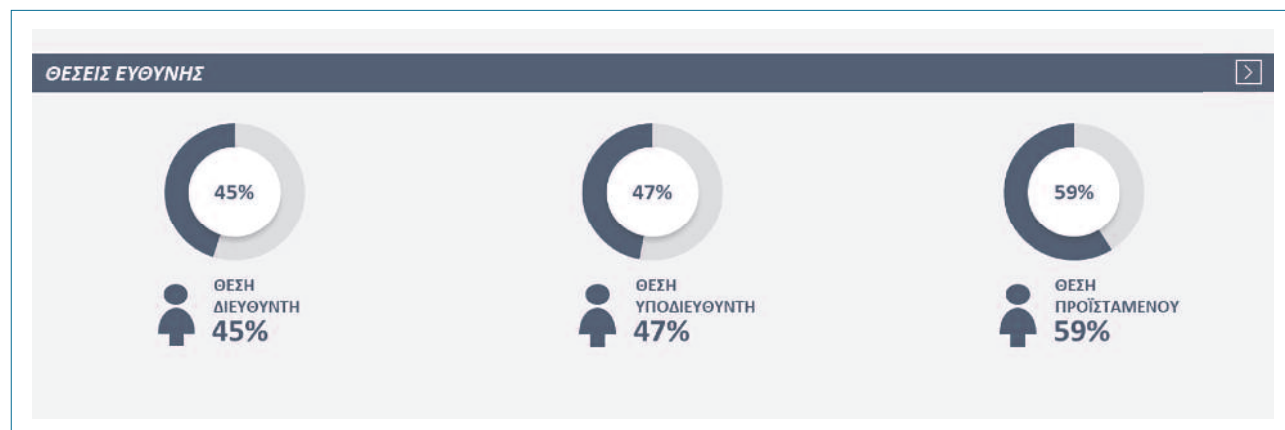
31 Πληροφορίες σχετικά με τον Χάρτη για την ισότητα, τη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη παρατίθενται στο Μέρος ΙΑ' της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

γείων προσανατολισμένων στην ισότιμη και χωρίς εμπόδια συμμετοχή των συναδέλφων με αναπηρία στον εργασιακό χώρο. Ειδικότερα, πραγματοποιήθηκε αναδιαμόρφωση των χώρων υγιεινής του Κεντρικού Καταστήματος για τα άτομα με κινητικά προβλήματα. Έγινε ανάθεση διερμνευίας γραπτού λόγου (notetaking) σε εξωτερικό πάροχο για 3 συναδέλφους με προβλήματα ακοής για τους σκοπούς της διεξαγωγής του Προαγωγικού Σεμιναρίου των Δοκίμων και έγινε αναβάθμιση των μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης ATM μίας εμπορικής τράπεζας με λογισμικό Voice Control για τους συναδέλφους με προβλήματα όρασης.

Παράλληλα, η Τράπεζα συμμετείχε στην προετοιμασία ενός βίντεο που δημιούργησε η ΕΚΤ στο οποίο στελέχη του Ευρωσυστήματος μοιράζονται τις σκέψεις τους και τις εμπειρίες τους στο ευαίσθητο θέμα της αποκάλυψης του γενετήσιου προσανατολισμού ή/και της ταυτότητας φύλου (coming out) στο χώρο εργασίας, με σκοπό να ευαισθητοποιήσει περαιτέρω το προσωπικό και να αναδείξει τη σημασία της διαφορετικότητας και της συμπερίληψης στο Ευρωσύστημα.

7.4.2 Οι εργαζόμενες γυναίκες στην Τράπεζα της Ελλάδος

Το ποσοστό εκπροσώπησης των γυναικών τόσο στο σύνολο του προσωπικού (45% του συνόλου) των υπαλλήλων όσο και στις θέσεις ευθύνης είναι υψηλό. Ειδικά στις θέσεις ευθύνης, το ποσοστό αυξήθηκε από 37% σε 53% σε σχέση με το 2022.



7.4.3 Προσλήψεις και εσωτερική κινητικότητα

Εντός του 2023, πραγματοποιήθηκε η πρόσληψη 142 ατόμων σε Υπηρεσιακές Μονάδες του Κεντρικού Καταστήματος, εκ των οποίων περίπου το 90% αποτελεί ειδικό επιστημονικό προσωπικό. Επίσης, πραγματοποιήθηκε επιτυχώς το σεμινάριο προαγωγής των 105 υπαλλήλων που προσελήφθησαν μέσω της διαδικασίας του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) το 2021 και 2022.

Πέραν των προσλήψεων, η Τράπεζα ενδυναμώνει την επαγγελματική εξέλιξη και την αποτελεσματική διαχείριση των ανθρώπινων πόρων της, ενισχύοντας την εσωτερική κινητικότητα εντός των Διευθύνσεων της Τράπεζας. Ενδεικτικά, περίπου 200 άτομα μετακινήθηκαν σε διαφορετικές υπηρεσιακές μονάδες.

7.4.4 Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης

Η Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο της κοινωνικής της ευθύνης απασχολεί φοιτητές προπτυχιακού ή/και μεταπτυχιακού επιπέδου με κύριο σκοπό να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία και να αναπτύξουν εργασιακές δεξιότητες μέσω της συμμετοχής τους σε προγράμματα πρακτικής άσκησης.

Οι φοιτητές μπορούν να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση στην Τράπεζα, είτε μέσω των Γραφείων Πρακτικής Απασχόλησης (ΓΠΑ) των Πανεπιστημίων τους, είτε απευθείας δηλώνοντας συμμετοχή στο αυτοχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα της Τράπεζας.

7.4.5 Επιμόρφωση προσωπικού

Κατά το 2023 διοργανώθηκαν ενδοτραπεζικά σεμινάρια σε συνεργασία με επιλεγμένους εκπαιδευτικούς φορείς, εξειδικευμένες εταιρίες και έμπειρους εισηγητές-στελέχη της Τράπεζας. Παράλληλα, υποστηρίχθηκε η συμμετοχή στελεχών σε σεμινάρια, συνέδρια, ημερίδες και άλλες συναφείς δραστηριότητες ποικίλης, αλλά και στοχευμένης θεματολογίας που διοργανώθηκαν από φορείς και εκπαιδευτικούς οργανισμούς του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Επιπροσθέτως, η Τράπεζα συνέχισε να στηρίζει ενεργά όλες τις δράσεις που σχεδιάζονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος και αφορούν θέματα ανθρώπινου δυναμικού και εκπαίδευσης όπως συμμετοχή υπαλλήλων της Τράπεζας σε επιτροπές και ομάδες του Ευρωσυστήματος, σε κοινές εκπαιδευτικές δράσεις και σε προγράμματα ενδοσυστημικής κινητικότητας. Ειδικότερα, συνεχίστηκαν τα προγράμματα κινητικότητας και συνεργασίας Schuman και Virtual Teams που ενισχύουν τη μάθηση μέσω της εργασίας και της πρακτικής εμπειρίας σε έργα που πραγματοποιούνται στις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες (ΕθνΚΤ), τις Εθνικές Αρχές (ΕΑΑ) ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η Τράπεζα συμμετείχε στο πρόγραμμα Schuman σε ποσοστό 12% επί του συνόλου των συμμετεχόντων.

Επιπλέον, η Τράπεζα, εντός του έτους 2023, υιοθέτησε ένα σύγχρονο τρόπο εκπαίδευσης μέσω της συνεργασίας της με φορείς που εξειδικεύονται σε διαδικτυακά εκπαιδευτικά προγράμματα όπως Coursera, FSI Connect της BIS, τα οποία υλοποιούνται σε ειδικές ψηφιακές πλατφόρμες προσφέροντας στο σύνολο του προσωπικού της την ευκαιρία να εκπαιδευθεί με ευέλικτο και αυτόνομο τρόπο.

Επίσης, η Τράπεζα στηρίζει τα στελέχη της στην αναβάθμιση των ακαδημαϊκών τους προσόντων, καλύπτοντας το 50% των διδάκτρων φοίτησης σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που είναι συναφή με τις εργασίες της.

Τέλος, με στόχο την εναρμόνισή της με τα διεθνή πρότυπα και τις τάσεις της αγοράς για πιστοποιημένο και εξειδικευμένο προσωπικό, η Τράπεζα έχει θεσμοθετήσει πλαίσιο και σχετικές διαδικασίες για την κάλυψη του κόστους απόκτησης νέων πιστοποιήσεων και των συνδρομών για τη διατήρηση των υφιστάμενων πιστοποιήσεων των υπαλλήλων της. Ειδικότερα, η Τράπεζα καλύπτει 27 διαφορετικούς τίτλους πιστοποιήσεων σε τομείς κρίσιμους για τη λειτουργία της.



7.4.6 Διάκριση για την Τράπεζα της Ελλάδος ως εργοδότη

Για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά η Τράπεζα της Ελλάδος αναδείχθηκε ανάμεσα στους δέκα πιο ελκυστικούς εργοδότες βάσει εξειδικευμένης έρευνας ελκυστικότητας εργοδότη που πραγματοποιείται από εταιρία παροχής υπηρεσιών ανθρώπινου δυναμικού (Randstad Employer Brand – REBR). Ανάμεσα στα κριτήρια για την αξιολόγηση των εργοδοτών για το 2023 ήταν ο ελκυστικός μισθός και οι παροχές, το ευχάριστο εργασιακό περιβάλλον, η επαγγελματική εξέλιξη, η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και η εργασιακή σταθερότητα και ασφάλεια.

7.5 ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Στο πλαίσιο της προσφοράς της Τράπεζας στην κοινωνία, παρέχονται οικονομικές ενισχύσεις για τους ακόλουθους σκοπούς:

1. Ακαδημαϊκές δραστηριότητες, όπως είναι ενδεικτικώς συνέδρια (επιστημονικού, οικονομικού ή ιστορικού χαρακτήρα) που άπτονται και των δραστηριοτήτων της Τράπεζας, υποτροφίες φοιτητών, διενέργεια τιμητικών εκδηλώσεων για επιφανείς ακαδημαϊκούς.
2. Κοινωνικές δράσεις, όπως είναι ενδεικτικώς η υποστήριξη φορέων που ασχολούνται με ΑΜΕΑ, ιδρύματα για την τρίτη ηλικία, εξαρτημένα άτομα ή μειονότητες.
3. Πολιτιστικά δρώμενα, όπως είναι ενδεικτικώς δραστηριότητες φορέων που προάγουν τον ελληνικό πολιτισμό, τις τέχνες και το περιβάλλον.

Με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας, κατά το 2023, εγκρίθηκε χορηγία προς το Ελληνικό Παρατηρητήριο (Hellenic Observatory) του ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της Μεγάλης Βρετανίας London School of Economics (LSE) για τη μετεξέλιξη του σε Κέντρο Έρευνας.

7.6 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος, μέσω των δραστηριοτήτων του Κέντρου Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ΚΕΠΟΕΤ) – το οποίο είναι υπεύθυνο για τη Βιβλιοθήκη, τις Συλλογές, το Ιστορικό Αρχείο, το Μουσείο και τις μη οικονομικού περιεχομένου Εκδόσεις της Τράπεζας – λειτουργεί ως θεματοφύλακας και φορέας διάχυσης του ελληνικού πολιτισμού. Παράλληλα, το ΚΕΠΟΕΤ αποτελεί έναν από τους κόμβους της Τράπεζας που συμμετέχουν ενεργά στην εκπαίδευση των πολιτών σε χρηματοοικονομικά θέματα.

7.6.1 Μουσείο

Το Μουσείο της Τράπεζας, ενεργό μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM) αλλιά και της επιτροπής μουσείων του Ευρωσυστήματος, φιλοξένησε το 2023 στο χώρο του περίπου 6.000 επισκέπτες, κατά κύριο λόγο μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και φοιτητές, ενώ 5.000 επισκέφθηκαν την έκθεση “Παράλληλη θέαση” που διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Β. και Μ. Θεοχαράκη.

A. Μόνιμη έκθεση

Η μόνιμη έκθεση του Μουσείου, η οποία αναφέρεται μεταξύ άλλων και στην οικονομική και νομισματική ιστορία της νεότερης Ελλάδας, συμπληρώθηκε το 2023 με μία ακόμη ενότητα, όπου παρουσιάζεται συνοπτικά η πρόσφατη περίοδος της οικονομικής κρίσης της χώρας (“Η εποχή των κρίσεων 2008-2021”).

B. Έκθεση “Παράλληλη θέαση: Έργα από τη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος”

Διοργανώθηκε στο Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Β. & Μ. Θεοχαράκη η θεματική έκθεση “Παράλληλη θέαση: Έργα από τη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος”, όπου 70 έργα τέχνης από τη Συλλογή της Τράπεζας, διαφορετικής τεχνολογίας και εποχής, παρουσιάζονται για πρώτη



φορά σε παράλληλη παρατήρηση με σκοπό να δημιουργηθεί ένας ανοικτός διάλογος μεταξύ τους.

Γ. Συλλογές

Το 2023 πραγματοποιήθηκε η επανέκθεση μιας σειράς από αντιπροσωπευτικά δείγματα παρασώμων και μεταλλίων της Συλλογής Ταξεδάκη (η οποία από το 1999 έχει περιέλθει στην κυριότητα της Νομισματικής Συλλογής της Τράπεζας) στις δεκατρείς από τις δεκαεννέα ανακατασκευασμένες προθήκες στον ιστορικής σημασίας χώρο του Ξενώνα στο Κεντρικό Κατάστημα της Τράπεζας, με γνώμονα τρεις θεμελιώδεις κατευθύνσεις: την αισθητική αναβάθμιση του χώρου, την ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών προστασίας των αντικειμένων, καθώς και τις σύγχρονες απαιτήσεις της επιστήμης της συντήρησης έργων τέχνης και συλλεκτικών αντικειμένων.

Στην πολιτιστική πολιτική που εφαρμόζει το ΚΕΠΟΕΤ εντάσσεται και η διακίνηση αντικειμένων από τις Συλλογές της Τράπεζας στο πλαίσιο δανεισμών για τη διοργάνωση εκθέσεων άλλων φορέων. Αναλυτικότερα:

- Στις αρχές Ιουλίου, το Ίδρυμα Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στην Άνδρο παρουσίασε αναδρομική έκθεση του έργου του Χρόνη Μπότσογλου (1941-2022), με περισσότερα από εκατό έργα του της περιόδου 1953-2018.³²
- Στα τέλη Ιουλίου, η Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων άνοιξε την έκθεση “Κωνσταντίνος Βολανάκης: Νόστος της θάλασσας, έργα από τη συλλογή του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη” με 57 ελαιογραφίες του κορυφαίου Έλληνα θαλασσογράφου.³³



- Το Σεπτέμβριο, στην Πινακοθήκη Ε. Αβέρωφ στο Μέτσοβο εγκαινιάστηκε η αναδρομική έκθεση ενός από τους σημαντικότερους Έλληνες ζωγράφους του πρώτου μισού του 20ού αιώνα, με τίτλο “Μιχάλης Οικονόμου: Η αλχημεία της ζωγραφικής”.³⁴

Παράλληλα, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, το ΚΕΠΟΕΤ έχει στόχο και ευθύνη τον ανά σταθερά χρονικά διαστήματα εμπλουτισμό των Συλλογών με νέα αποκτήματα. Κατά τον εμπλουτισμό της Συλλογής Έργων Τέχνης, μέλημα αποτελεί η Συλλογή να διατηρεί τα χαρακτηριστικά που της

προσδίδουν οι πρότερες ιστορικές επιλογές της, και παράλληλα να συμπορεύεται με τον παλμό της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας. Έτσι, το διάστημα Δεκέμβριος 2022-Απρίλιος 2023 αποκτήθηκαν 17 έργα τέχνης Ελλήνων καλλιτεχνών, αφενός με αναγνωρισμένη δραστηριότητα από τις δεκαετίες 1960, 1970 και 1980 στην Ελλάδα και το εξωτερικό,³⁵ και αφετέρου διακεκριμένων και ανερχόμενων καλλιτεχνών νεότερων γενεών, με δυναμική παρουσία στην εικαστική σκηνή.³⁶

Χωρίς να αμελείται η μέριμνα για τη συμπερίληψη της πλήρους σειράς των σύγχρονων ελληνικών νομισμάτων, κύριο μέλημα της πολιτικής εμπλουτισμού της Νομισματικής

32 Σε αυτήν, εκτέθηκε το τρίπτυχο *Ωρες του βουνού* (2013), χαρακτηριστικό έργο της ώριμης περιόδου του καλλιτέχνη, το οποίο αποτελεί πρόσφατο απόκτημα της Συλλογής της Τράπεζας.

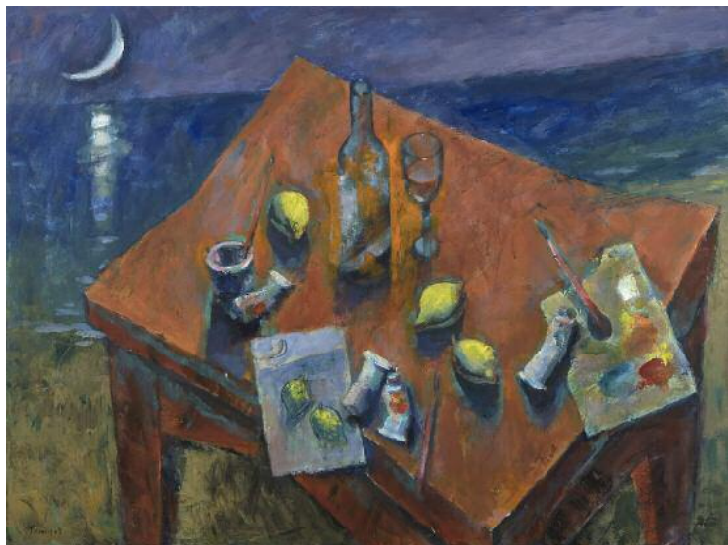
33 Στις ελαιογραφίες περιλαμβάνονται έργα από την προσωπική συλλογή του Πάνου Λασκαρίδη, το Αρχηγείο Ναυτικού, τη Βουλή των Ελλήνων και την Τράπεζα της Ελλάδος – η οποία δάνεισε τρία έργα από τα τέλη του 19ου αιώνα (*Σημαιοστόλιστα πηλοία*, *Θαλασσογραφία* και *Νυχτερινό*).

34 Στην αναδρομική έκθεση συμμετέχει ένα από τα πρώτα έργα της Συλλογής της Τράπεζας, ο Δρόμος της παλιάς Μασσαλίας (*La montée des Accoules*), ελαιογραφία των αρχών της δεκαετίας του 1920.

35 Π.χ. Κώστας Τσόκλης, Ντίκος Βυζάντιος, Όπου Ζούννη, Λήδα Παπακωνσταντίνου, Παύλος Σάμιος, Γιάννης Μιχαηλίδης κ.ά.

36 Π.χ. Κωστής Βελώνης, Βασίλης Γεροδρόμος, Ηώ Αγγελή, Τζουλιάνο Καγκλής, Έμι Αβόρα κ.ά.

Συλλογής αποτελεί η απόκτηση νομισμάτων που συνιστούν σημεία αναφοράς για την ιστορική, πολιτιστική ή οικονομική κληρονομιά της χώρας, τα οποία αναδεικνύουν παράλληλα τα διάφορα στάδια τεχνολογικής και καλλιτεχνικής εξέλιξης της διαδικασίας παραγωγής τους. Στο πλαίσιο αυτό, το 2023 αποκτήθηκαν 1.260 ελληνικά νομίσματα συλλεκτικά, αναμνηστικά και κυκλοφορίας, καθώς και τραπεζογραμμάτια ευρώ.



7.6.2 Βιβλιοθήκη

Ξεκίνησε η υλοποίηση του έργου δημιουργίας ψηφιακού αποθετηρίου με τις εκδόσεις της Τράπεζας ("Trapeziticus"³⁷), το οποίο περιλαμβάνει την ψηφιοποίηση των έντυπων εκδόσεων της Τράπεζας, τη δημιουργία συστήματος τεκμηρίωσης, την εισαγωγή μεταδεδομένων και ψηφιακών τεκμηρίων στο σύστημα, και τέλος τη δημιουργία microsite για την πρόσβαση στο αποθετήριο από το διαδίκτυο.

Η Βιβλιοθήκη συμμετέχει ως ιδρυτικό μέλος (από την έναρξή του το 2012) στο Δίκτυο Οικονομικών Βιβλιοθηκών.³⁸ Συμμετέχει επίσης στην Οργανωτική Επιτροπή (Steering Committee) του "Central Bank and International Financial Institutions Librarians' Group", ήδη από την έναρξή του το 2006.³⁹

Η Βιβλιοθήκη διοργάνωσε επίσκεψη φοιτητών του Οικονομικού Πανεπιστημίου και υποδέχθηκε φοιτητές από το University of Georgia, USA. Επίσης, διοργάνωσε παρουσιάσεις και ενημερωτικές συναντήσεις σε συνεργασία με παρόχους βάσεων δεδομένων για τη στοχευμένη ενημέρωση των στελεχών της Τράπεζας που χρησιμοποιούν τις βάσεις αυτές.

7.6.3 Ιστορικό Αρχείο

Το Ιστορικό Αρχείο συνέχισε να εμπλουτίζει τις συλλογές του, απορροφώντας υλικό τόσο από υπηρεσιακές μονάδες και υποκαταστήματα της Τράπεζας όσο και από ιδιώτες δωρητές. Το 2023, το συγκεντρωμένο αρχειακό υλικό του ξεπέρασε για πρώτη φορά τα 2 χιλιομέτρα μήκους. Έχοντας επιταχύνει τον τρόπο διαχείρισης των προσκτήσεων, τα τελευταία χρόνια το Ιστορικό Αρχείο έχει δεκαπλασιάσει το αρχειακό υλικό του, ενώ παράλληλα συνεχίζει την ταξινόμηση και ψηφιοποίηση των σημαντικότερων συλλογών του.

Το Ιστορικό Αρχείο αναπτύσσει ποικίλες ερευνητικές δραστηριότητες και συνεργασίες. Ενδεικτικά, το 2023 διοργανώθηκε για πρώτη φορά το Διεπιστημονικό Σεμινάριο Οικονομικής Ιστορίας, στο οποίο συμμετείχαν νέοι και διακεκριμένοι επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι οποίοι παρουσίασαν την ερευνητική τους δραστηριότητα.⁴⁰ Παράλληλα, στο πλαίσιο του μνημονίου ερευνητικής συνεργασίας της Τράπεζας με τη Βουλή των Ελλήνων για την κατάρτιση ιστορικής βάσης δημοσιονομικών δεδομένων του ελληνικού κράτους, ξεκίνησε η καταχώριση των δημοσίων δαπανών της περιόδου 1833-1953.⁴¹

37 Από το δικανικό λόγο του Ισοκράτη *Τραπεζικός*.

38 Στις 9 Οκτωβρίου 2023 το Δίκτυο Οικονομικών Βιβλιοθηκών διοργάνωσε την 3η επιστημονική ημερίδα με τίτλο "Δεξιότητες εργαζομένων σε βιβλιοθήκες: έμφαση στον οικονομικό τομέα στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς".

39 Το διήμερο 15-16 Νοεμβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε το 8ο συνέδριο με τίτλο "Towards the Metaverse: Building on What We Have Learnt", το οποίο φιλοξενήθηκε σε υβριδική μορφή από την Bank of Indonesia.

40 Το σεμινάριο οργανώθηκε από κοινού με το Πάντειο Πανεπιστήμιο και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και συνεχίζεται το 2024, με δέκα επιπλέον ομιλίες/παρουσιάσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται στο Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος.

41 Το έργο υλοποιείται σε συνεργασία με το Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής και Υπολογιστικών Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και επιβλέπεται από κοινού από το Ιστορικό Αρχείο της Τράπεζας και το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία των νέων τεχνολογιών της μηχανικής μάθησης στο πεδίο της αρχαιακής επεξεργασίας, το Ιστορικό Αρχείο προχώρησε επίσης, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Ερευνών Φυσικών Επιστημών (ΕΚΕΦΕ) “Δημόκριτος”, για την πιλοτική χρήση τεχνητής νοημοσύνης, με στόχο την ανάγνωση των χειρόγραφων πρακτικών του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Τα αποτελέσματα του έργου αναμένεται να τροφοδοτήσουν περαιτέρω εφαρμογές της τεχνολογίας στο Ιστορικό Αρχείο. Με την πρωτοβουλία αυτή, η Τράπεζα συμβάλλει επίσης στην “εκπαίδευση” των υποδειγμάτων μηχανικής μάθησης του ΕΚΕΦΕ “Δημόκριτος” για την αναγνώριση χειρόγραφων ελληνικών χαρακτήρων, από την οποία θα ωφεληθούν όλοι οι μελλοντικοί χρήστες αυτών των εργαλείων.

Τέλος, το Ιστορικό Αρχείο παραμένει ενεργό μέλος της επιτροπής ιστορικών αρχείων του Ευρωσυστήματος, της Ελληνικής Αρχαιακής Εταιρείας και του Ευρωπαϊκού Συλλόγου Τραπεζικής Ιστορίας (eabh), στον οποίο εκπροσωπείται και στο Ακαδημαϊκό Συμβούλιο.

7.6.4 Εκδηλώσεις

Το 2023 διοργανώθηκαν εκδηλώσεις απευθυνόμενες τόσο στο ευρύ όσο και σε εξειδικευμένο κοινό:

- Τελετή ορκωμοσίας του τιμητικά πολιτογραφούμενου Ομότιμου Καθηγητή Νεοελληνικής και Βυζαντινής Ιστορίας, Γλώσσας και Λογοτεχνίας, Roderick Beaton.



- Εκδήλωση με αφορμή την έκδοση του αναμνηστικού νομίσματος κυκλοφορίας 2 ευρώ με θέμα “150 χρόνια από τη γέννηση του Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή”.
- Ημερίδα με θέμα “Σύγχρονες Απειλές και Προβληματισμοί – Δράσεις και Ενέργειες Αποτελεσματικής Αντιμετώπισης”.
- 1ος Εθνικός Διαγωνισμός Εφαρμογών Ανοικτών Δεδομένων “Bank of Greece Datathon 2023” σε συνεργασία και με την υποστήριξη του Οργανισμού Ανοικτών Τεχνολογιών ΕΕΛΛΑΚ.
- Ετήσια συνεδρίαση των εταίρων του έργου LIFE-IP AdaptInGR “7th Meeting of the Pilot Coordination Group (PCG)”.
- Εκδήλωση για την παρουσίαση των ενδιάμεσων αποτελεσμάτων της μελέτης “Η τρωτότητα και οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα”.
- Εκδήλωση παρουσίασης των αποτελεσμάτων της μελέτης με θέμα “Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: Προκλήσεις και προοπτικές για την ελληνική οικονομία” που εκπόνησε το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) με την υποστήριξη της Τράπεζας της Ελλάδος.
- Σεμινάριο παρουσίασης του 3ου κεφαλαίου του World Economic Outlook με θέμα “Coming down to earth: How to tackle Soaring Public Debt” του Tamon Asonuma από το International Monetary Fund.

Επιπλέον, το ΚΕΠΟΕΤ, στο πλαίσιο της συμβολής της Τράπεζας στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της χώρας, επανεκκίνησε τον κύκλο συναντήσεων με τίτλο “Καταθέσεις Πολιτισμού” που είχαν ως θεματικούς άξονες συζήτησης το περιβάλλον, την ιστορία και την αρχαιολογία:

- Συνομιλία του Γενικού Γραμματέα της Ακαδημίας Αθηνών, καθηγητή Χρήστου Ζερεφού με τη δημοσιογράφο Βίκυ Φλέσσα, με θέμα “Πώς το κλίμα γράφει ιστορία”.
- Συζήτηση του καθηγητή Πολιτικής Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης Στάθη Καλύβα με τη δημοσιογράφο Παύλο Τσίμα, με θέμα “Πολιτική βία και ερμηνείες της ιστορίας”.
- Συνομιλία του ομότιμου καθηγητή Κλασικής Αρχαιολογίας Πέτρου Θέμελη με τη δημοσιογράφο Μαίρη Αδαμοπούλου, με θέμα “Αρχαία Μεσσήνη: Η ψυχοσύνθεση μιας χαμένης πολιτείας”.

7.6.5 Περιοδικές εκδόσεις

- Έκθεση του Διοικητή για το 2022, η οποία δημοσιεύεται σε ετήσια βάση, παρέχει ολοκληρωμένη ανάλυση των εξελίξεων και προοπτικών της ελληνικής οικονομίας και υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας,
- Έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική, η οποία δημοσιεύεται σε εξαμηνιαία βάση, αναλύει τις οικονομικές, νομισματικές και πιστωτικές εξελίξεις και υποβάλλεται στη Βουλή των Ελλήνων και στο Υπουργικό Συμβούλιο,
- Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, η οποία δημοσιεύεται σε εξαμηνιαία βάση και καλύπτει το σύνολο του χρηματοπιστωτικού συστήματος (πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές επιχειρήσεις, χρηματοδοτικά ιδρύματα, χρηματοπιστωτικές υποδομές), δίνοντας έμφαση στον τραπεζικό τομέα, δεδομένης της μεγάλης σημασίας του,
- Στατιστικό Δελτίο, το οποίο δημοσιεύεται 6 φορές το χρόνο και παρέχει μια σφαιρική και όσο το δυνατόν ακριβή στατιστική πληροφόρηση σχετικά με τις εξελίξεις στην ελληνική οικονομία.

7.6.6 Εκδόσεις ΚΕΠΟΕΤ

- Αναμνηστικό τεύχος Ο Κύκλος, αφιερωμένο στον βραβευμένο ποιητή, υπάλληλο της Τράπεζας της Ελλάδος, Μηνά Δημάκη. Περιλαμβάνει τα δοκίμια και τα ποιήματα που εξέδωσε στο περιοδικό Ο Κύκλος, μελέτες τρίτων για το έργο και τη ζωή του, καθώς και ανέκδοτο φωτογραφικό υλικό αντλημένο από τη ζωντανή μνήμη των τριών αρχείων του στην Αθήνα και την Κρήτη.
- Πρακτικά της διεπιστημονικής συνάντησης “Το παλίμψηστο της Αθήνας”. Ο τόμος εστιάζει στην πολυπλοκότητα και την ποικιλομορφία της Αθήνας, των υλικών καταλοίπων και των ιστορικών τεκμηρίων της, και παράλληλα στους ποικίλους τρόπους προσέγγισης και έρευνάς της.
- Εκπαιδευτικό βιβλίο Όλοι για έναν. Οικονομία για όλους! Η Τράπεζα της Ιταλίας & η Τράπεζα της Ελλάδος για τους μαθητές Λυκείου. Πρόκειται για έκδοση χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης σε μορφή εικονογραφημένων ιστοριών, την οποία επιμελείται η Τράπεζα της Ιταλίας και απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες λυκείου. Η έκδοση αυτή τυπώθηκε στο πλαίσιο της προσεχούς περιοδικής έκθεσης.⁴²



7.7 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος στέκεται αρωγός στις προσπάθειες προώθησης της μάθησης και της παιδείας και υποστηρίζει τις δράσεις που ενισχύουν τη χρηματοοικονομική εκ-

⁴² Η εν λόγω έκδοση θα κυκλοφορήσει με την έναρξη της περιοδικής έκθεσης του Μουσείου της Τράπεζας με θέμα τα “Προσωπικά οικονομικά”, το 2024.

παίδευση αναγνωρίζοντας τις θετικές της επιδράσεις σε ολόκληρη την οικονομία και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Περαιτέρω, στο πλαίσιο της επέκτασης της κοινωνικής της ευθύνης, υλοποιεί ένα σύνολο ενημερωτικών δράσεων με γνώμονα το σεβασμό του περιβάλλοντος και την προώθηση του πολιτισμού. Ασχολείται επίσης συστηματικά με την εκπαίδευση του κοινού στο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής.

Ειδικότερα, εγκαινιάστηκε στον ιστοχώρο της Τράπεζας η ενότητα [“Χρηματοοικονομική εκπαίδευση”](#). Στη νέα ενότητα έχουν συγκεντρωθεί οι ενέργειες της Τράπεζας σε βασικούς τομείς που ενισχύουν το χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό, όπως: επιμορφωτικές διαλέξεις/σεμινάρια, μουσειοπαιδαγωγικά προγράμματα του Μουσείου, διοργάνωση εκθέσεων σε αυτό, έκδοση βιβλίων, εκπαιδευτικές επισκέψεις μαθητών/φοιτητών, υποστήριξη συναφών δράσεων άλλων φορέων μέσω συνεργειών κ.ά. Επιπρόσθετα στην ενότητα του ιστοχώρου “Επεξηγήσεις” η Τράπεζα, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), εξηγεί σύνθετα θέματα με απλά λόγια.

A. Global Money Week

Η Τράπεζα της Ελλάδος, ως Εθνικός Συντονιστής της πρωτοβουλίας Global Money Week (GMW) του ΟΟΣΑ, επικοινωνήσε με φορείς που δραστηριοποιούνται σε θέματα Χρηματοοικονομικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, με στόχο την ενημέρωση για την πρωτοβουλία GMW και την ενθάρρυνση της συμμετοχής τους με δράσεις. Συνεπώς, ανέλαβε τη συγκέντρωση των δράσεων όλων των φορέων στην Ελλάδα σε μία ενιαία Έκθεση και συνεργάστηκε με τον ΟΟΣΑ προκειμένου να διαμορφωθεί η Ετήσια Έκθεση με τις δράσεις όλων των χωρών για το 2023.⁴³

Ειδικές Δράσεις στο πλαίσιο του Global Money Week 2023 πραγματοποιήθηκαν στο Μουσείο της Τράπεζας από το ΚΕΠΟΕΤ. Πραγματοποιήθηκαν επίσης 9 εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών από ξένα ακαδημαϊκά ιδρύματα, όπως το University of Georgia, το Oklahoma State University, το William & Mary University, αλλά και μαθητών λυκείου από το THINK Global School και το Roskilde Katedralskole.

B. Περιοδική έκθεση “Οικονομία και Κλίμα: Handle with care”

Η περιοδική έκθεση, που πραγματεύεται τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην οικονομία, συνεχίστηκε και εμπλουτίστηκε με νέα μουσειοπαιδαγωγικά προγράμματα και σχετικές εξωστρεφείς δράσεις. Ειδικότερα, το Μουσείο συμμετείχε στον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων – που για το 2023 είχε θέμα “Μουσεία, Αειφορία και Ποιότητα Ζωής” – προσφέροντας ειδικά διαμορφωμένες εκπαιδευτικές/ψυχαγωγικές δράσεις με στόχο την έγκυρη ενημέρωση και την καλλιέργεια της εμπιστοσύνης στις αλλαγές που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Συμμετείχε επίσης στην ετήσια διεθνή εκστρατεία ευαισθητοποίησης της νέας γενιάς σε θέματα που αφορούν το χρήμα [Global Money Week](#), με το σχεδιασμό και την υλοποίηση εξειδικευμένου προγράμματος εκπαιδευτικών δράσεων – εδρασμένων στην ειδική για το 2023 θεματική “Plan your Money, plant your Future” σε συνδυασμό με το μόνιμο σλόγκαν του θεσμού “Learn, Save, Earn” – οι οποίες υλοποιήθηκαν και εντός του Μουσείου, αλλά και στο χώρο κάθε ενδιαφερόμενου σχολείου, από τους αρμόδιους εκπαιδευτικούς.⁴⁴

43 Βλ. τη συμμετοχή της Ελλάδας στο GMW 2023 [εδώ](#).

44 Εκπαιδευτική δράση με τίτλο [EARN YOUR MONEY, saving earth](#), δομημένη πάνω στον άξονα “εισόδημα” του οικονομικού αλφαριθμητισμού και εκπαιδευτική δράση με τίτλο [SAVE YOUR MONEY, saving earth](#), δομημένη πάνω στον άξονα “εξοικονόμηση/αποταμίευση” του οικονομικού αλφαριθμητισμού. Οι δράσεις αυτές διακρίθηκαν ανάμεσα στις συμμετοχές πολυάριθμων φορέων 106 χωρών του κόσμου, και παρουσιάστηκαν κατά την ημερίδα που διοργανώθηκε για τη δημοσίευση της Ετήσιας Έκθεσης του διεθνούς θεσμού GMW για το 2023. Τέλος, κατατέθηκαν προς έγκριση στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) του Υπουργείου Παιδείας και εντάχθηκαν στο σταθερό εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Μουσείου.

Τέλος, διοργανώθηκε Πανελλήνιος Διαγωνισμός Σχεδίου για μαθητές και μαθήτριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τίτλο “Παντός κλίματος – Η ζωή μας στο μέλλον”, με βράβευση του νικητήριου σχεδίου και συμβολικό έπαθλο την αποτύπωσή του σε ανάγλυφο αναμνηστικό νομισματομορφο μετάλλιο που παράχθηκε (σε 3.000 αντίτυπα) από το Ίδρυμα Εκτυπώσεως Τραπεζογραμματίων και Αξιών.



Γ. Περιοδική έκθεση “Πληθωρισμός”

Στις 12 Οκτωβρίου 2023 άνοιξε για το κοινό η θεματική και επίκαιρη αυτή περιοδική έκθεση που επικεντρώνεται στο φαινόμενο του πληθωρισμού. Ξεκινώντας από την ιστορία του χρήματος και την αξία του, προσδιορίζει την έννοια του πληθωρισμού, αναφέρεται στη συνέχεια στον υπερπληθωρισμό που παρατηρήθηκε κατά την περίοδο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και της Κατοχής, για να καταλήξει στο σήμερα και σε ένα διαδραστικό ηλεκτρομηχανικό έκθεμα που εξηγεί βιωματικά τη σχέση του πληθωρισμού με τα επιτόκια της κεντρικής τράπεζας.⁴⁵

7.8. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Έχει συνταχθεί Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2023.

Επιπροσθέτως σε όσα αναφέρονται στην εν λόγω δήλωση, παρατηρούνται τα εξής:

7.8.1 Σύνθεση Γενικού Συμβουλίου

Όσον αφορά την εκπροσώπηση των φύλων στο Γενικό Συμβούλιο, εκ των δώδεκα μελών οι δύο είναι γυναίκες, η μία εκ των οποίων Υποδιοικήτρια της Τράπεζας (ποσοστό εκπροσώπησης των γυναικών 17%).⁴⁶

Στην επικείμενη Τακτική Γενική Συνέλευση λήγει η θητεία των κ. Γεωργίου Ε. Καββαθά και κ. Θεοδόσιου Σ. Πανάικα, οι οποίοι είχαν εκλεγεί Σύμβουλοι από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 6.4.2021, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Καταστατικού. Ως εκ τούτου, η Γενική Συνέλευση θα κληθεί να εκλέξει στη θέση τους δύο νέους Συμβούλους για μία τριετία. Οι απερχόμενοι Σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι.

7.8.2 Επιτροπές της Τράπεζας

Η Τράπεζα, με σκοπό τη βέλτιστη διαχείριση και τον απαιτούμενο συντονισμό των εργασιών των Υπηρεσιακών της Μονάδων, συστήνει Επιτροπές, ήτοι συλλογικά όργανα με έργο την εξέταση θεμάτων που αφορούν τις εταιρικής φύσεως δραστηριότητές της, τη λήψη αποφάσεων ή/και την παροχή γνώμης. Επιπροσθέτως, Επιτροπές δύναται να συσταθούν προς το σκοπό συμμόρφωσης σε κανονιστική απαίτηση (της ευρωπαϊκής ή ελληνικής νομοθεσίας) ή λόγω εσωτερικής λειτουργικής απαίτησης.

Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού

Το 2023, η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού ορίστηκε ως Ανώτατη Επιτροπή και είναι αρμόδια για θέματα που αφορούν και επηρεάζουν το σύνολο των εργαζομένων στην Τράπεζα. Η προστιθέμενη αξία του ρόλου της συγκεκριμένης Επιτροπής συνίσταται στην

⁴⁵ Την έκθεση συνοδεύει [microsite](#) με πληροφορίες, κουίζ και το ψηφιακό παιχνίδι “Πληθωρισμός σε απλά οικονομικά”.

⁴⁶ Πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα σύνθεση του Γενικού Συμβουλίου παρατίθενται στο Μέρος Ε' Κεφάλαια 2 και 5, της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

επίβλεψη των συνολικών ενεργειών και δράσεων που αφορούν το προσωπικό της Τράπεζας σε ένα πλαίσιο ευθυγραμμισμένο, προκειμένου να διασφαλίζει τη διαφάνεια, την εργασιακή ικανοποίηση, την αξιοποίηση των δεξιοτήτων του προσωπικού και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Τράπεζας. Επιπρόσθετα, σημαντικό μέρος της αποστολής της εν λόγω Επιτροπής είναι η υποστήριξη πολιτικών, προτάσεων και ευρύτερης στρατηγικής που ενσωματώνουν σύγχρονες τάσεις διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού.

7.8.3 Εσωτερική Επιθεώρηση

Η Εσωτερική Επιθεώρηση συμβάλλει στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, παρέχοντας ανεξάρτητες και αντικειμενικές ελεγκτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι οποίες έχουν σκοπό να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες, την οργανωτική ικανότητα και την ανθεκτικότητα της Τράπεζας.

Κατά το 2023 η Εσωτερική Επιθεώρηση υλοποίησε το ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων, καθώς και τα έκτακτα έργα που της ανατέθηκαν, παρέχοντας εύλογη διαβεβαίωση για τις λειτουργίες που έλεγξε. Επιπλέον παρακολούθησε και αξιολόγησε την πρόοδο υλοποίησης των συστάσεων των επιθεωρήσεων, υποβάλλοντας σχετικές εκθέσεις στην Επιτροπή Ελέγχου, τη Διοίκηση και τις αρμόδιες Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας. Συμμετείχε ως ανεξάρτητο μέλος στις εργασίες πολλών επιτροπών και ομάδων εργασίας της Τράπεζας και, στο πλαίσιο του συμβουλευτικού της ρόλου, συνεργάστηκε με διάφορες Υπηρεσιακές Μονάδες, συμπεριλαμβανομένων και μονάδων του δικτύου της Τράπεζας, κατά τη σύνταξη ή επικαιροποίηση Πολιτικών, Κανονισμών, Εγκυκλίων και λοιπών οδηγιών. Συμμετείχε στις εργασίες της Επιτροπής Εσωτερικών Επιθεωρητών του Ευρωσυστήματος/Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών/Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, της οποίας είναι μέλος. Αξιολόγησε τους κινδύνους και τις ενδείξεις απάτης, συμβάλλοντας έτσι στην πρόληψη και αποτροπή της. Εργάστηκε για την υλοποίηση των σχεδίων δράσης αναφορικά με τις συστάσεις της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης στο πλαίσιο του προγράμματος διασφάλισης ποιότητας που εφαρμόζει.

Επιπλέον, αξιολογήθηκε από ανεξάρτητο εξωτερικό αξιολογητή έναντι των διεθνών προτύπων εσωτερικού ελέγχου (IIA standards) ως προς την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει, όπως προβλέπει το κανονιστικό της πλαίσιο. Συνέχισε τις εργασίες που αποσκοπούν στην πλήρη λειτουργία του νέου Πληροφοριακού της Συστήματος Διαχείρισης Έργων Επιθεώρησης. Συνεργάστηκε και ανταλλάξε πληροφορίες, οσάκις απαιτήθηκε, με τον εξωτερικό ελεγκτή της Τράπεζας, συντονίζοντας τις συναφείς εργασίες στο πλαίσιο του ετήσιου ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και συμβάλλοντας στην εμπέδωση κλίματος συνεργασίας. Τέλος, μερίμνησε για την εκπαίδευση του προσωπικού της με σκοπό τη διαρκή ανάπτυξη των ικανοτήτων του, αλλαγή και τη διατήρηση και απόκτηση επαγγελματικών πιστοποιήσεων.

7.8.4 Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (FX/XT)

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4557/2018, η Τράπεζα της Ελλάδος λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή κινδύνων FX/XT που μπορεί να ενέχουν ορισμένες εργασίες της. Στο πλαίσιο αυτό η Τράπεζα της Ελλάδος έχει υιοθετήσει Πολιτική για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, εξειδικευθείσα από σχετικές εσωτερικές εγκυκλίους που αφορούν τη διαχείριση των σχετικών κινδύνων και την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας, καταλλήλως προσαρμοσμένων στις εργασίες της Τράπεζας. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες της Τράπεζας σε σχέση με τα υπόχρεα εκ του νόμου πρόσωπα, η ως άνω Πολιτική και οι σχετικές διαδικασίες υπόκεινται σε διαρκή αξιολόγηση με γνώμονα την υιοθέτηση των βέλτιστων αρχών και πρακτικών σύμφωνα με τις εξελίξεις στο εθνικό και ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο, τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του σχετικού συστήματος, καθώς και τη διαφύλαξη της φήμης και της αξιοπιστίας της Τράπεζας έναντι όλων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των αντισυμβαλλομένων της. Τέλος, κρίθηκε σκόπιμη η εισαγωγή πρόβλεψης θέσης διευθυντικού στελέχους, επιφορτισμένου αποκλειστικώς με τα καθήκοντα του αρμόδιου διευθυντικού στελέχους του άρθρου 38 του ν. 4557/2018 (AML Officer) ή/και του

αρμόδιου διευθυντικού στελέχους σύμφωνα με την Πολιτική κατά της Απάτης και της Δωροδοκίας (Anti-Bribery Officer).

7.8.5 Ενίσχυση θεμάτων κανονιστικής συμμόρφωσης, εσωτερικής και εταιρικής διακυβέρνησης

Προς το σκοπό ενίσχυσης της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της αποτελεσματικότητας, η Τράπεζα υιοθέτησε ή αναθέωρησε σειρά πολιτικών, οι οποίες διέπουν το πλαίσιο της εταιρικής της διακυβέρνησης. Αναλυτική παράθεση των εν λόγω Πολιτικών εμπεριέχεται στο Μέρος Θ', Κεφάλαιο 2, και στο Μέρος Ι' της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

7.8.6 Δεοντολογία

Το 2023 αναμορφώθηκε συνολικά το κανονιστικό πλαίσιο στο πεδίο της Δεοντολογίας. Σε συμμόρφωση με τις Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΚΤ 2021/2253 και 2021/2256 επήλθαν αλλαγές, α) στον Κώδικα Δεοντολογίας, και β) στην Εγκύκλιο για τις Ιδιωτικές Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές. Επίσης εκπονήθηκαν και τέθηκαν σε λειτουργία δύο συμπληρωματικές του Κώδικα Πολιτικές, που αμφότερες εγκρίθηκαν με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου, ήτοι η Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων και η Πολιτική Εξωτερικών Δραστηριοτήτων. Η πρώτη αποσκοπεί στην πρόληψη και αποτροπή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων εντός της Τράπεζας, καθώς και, σε περίπτωση που λάβουν χώρα τέτοιες καταστάσεις, στη δήλωση, αξιολόγηση και, εφόσον χρειαστεί, στη λήψη κατάλληλων μέτρων. Η δεύτερη ορίζει πότε και πώς γίνεται η γνωστοποίηση άσκησης ή κατά το παρελθόν ανάληψης ή πρόθεσης ανάληψης δραστηριοτήτων επαγγελματικής ή κερδοσκοπικής φύσης, πέραν των εντός της Τράπεζας επαγγελματικών υποχρεώσεων όλου του προσωπικού.

7.8.7 Προστασία προσωπικών δεδομένων

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι θεμελιώδης δέσμευση της Τράπεζας της Ελλάδος. Πέραν των τρεχόντων ζητημάτων (συμμόρφωση με Γενικό Κανονισμό, ιδίως μέσω επικαιροποίησης των τηρούμενων στοιχείων και αρχείων, απαντήσεις σε ερωτήματα, διαμόρφωση νομικών κειμένων, διεπαφή με Συντονιστές Προστασίας Δεδομένων και με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα), κατά το 2023 δόθηκε έμφαση κυρίως στην προετοιμασία ηλεκτρονικού διαγωνισμού για πιστοποίηση καταλληλότητας στελεχών σε συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην έκδοση Πράξης Διοικητή για το Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων, καθώς και την προετοιμασία Εκτίμησης Αντικτύπου για τη λειτουργία του Μητρώου.

7.8.8 Διαδικασία διαχείρισης παραπόνων συναλλασσομένων

Στο πλαίσιο της διασφάλισης του κύρους της Τράπεζας και της βελτιστοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών της, έχει θεσμοθετηθεί ειδική διαδικασία διαχείρισης υποδείξεων και παραπόνων/καταγγελιών. Βάσει αυτής, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συναλλιάσσεται ή έρχεται σε επικοινωνία για πληροφορίες, ενημέρωση, διευκρινίσεις κ.λπ. με τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας, έχει τη δυνατότητα να εκφράσει προφορικά, με έγγραφο ή και ηλεκτρονικά τυχόν υποδείξεις και παράπονα/καταγγελίες, που μπορεί να προκύψουν κατά τη διεκπεραίωση των συναλλαγών του ή τη συνεργασία του. Η Τράπεζα εξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή τις υποβαλλόμενες υποδείξεις και παράπονα/καταγγελίες. Κατόπιν σχετικής έρευνας, συντάσσεται απαντητικό έγγραφο προς τον συναλλιασσόμενο εντός εύλογης προθεσμίας και λαμβάνεται, εφόσον απαιτείται, κάθε πρόσφορο και ενδεικνυόμενο μέτρο για τη διευθέτησή τους.

7.8.9 Εξωτερική επικοινωνία

Η Τράπεζα, στο πλαίσιο της επικοινωνίας της, απευθύνεται και στη Βουλή των Ελλήνων, προς την οποία λογοδοτεί βάσει του Καταστατικού της, στις δημόσιες αρχές, στα ιδρύματα και τους οργανισμούς που εποπτεύονται από την Τράπεζα, σε οικονομικούς και πολιτιστικούς φορείς, στους κοινωνικούς εταίρους, στην ακαδημαϊκή κοινότητα, τις άλλες κεντρικές τράπεζες και φυσικά στους εκπροσώπους των μέσων ενημέρωσης.

Τον Απρίλιο διεξήχθη υβριδικά η 90ή Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος.

7.8.10 Σχέσεις με εποπτικές αρχές - Συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία

Κατά τη χρήση 2023, σημειώνεται ότι:

- Δεν υφίσταται ενημέρωση από κάποια αρχή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ), την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ), την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ή τις φορολογικές αρχές σχετικά με μη συμμόρφωση της Τράπεζας της Ελλάδος με υποχρεώσεις εμπίπτουσες στο πλαίσιο συνεργασίας με αυτές.
- Δεν υπάρχουν παραβάσεις του εργατικού δικαίου, καθώς η προστασία των εργατικών δικαιωμάτων αποτελεί βασική μέριμνα της Τράπεζας.
- Δεν υπάρχουν παραβάσεις ασφάλειας δεδομένων και απορρήτου, καθώς δεν έχει καταγραφεί κάποιο περιστατικό ασφάλειας, όπως διαρροή δεδομένων, που να προκάλεσε μη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών της Τράπεζας.
- Δεν έχει υποβληθεί κάποια εσωτερική αναφορά για περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την οικεία Πολιτική της Τράπεζας.⁴⁷

7.8.11 Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η Τράπεζα προβαίνει στις κατά νόμον επιβαλλόμενες τακτικές γνωστοποιήσεις προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Οι συνηθέστερες τακτικές γνωστοποιήσεις που έχουν ανακύψει και πραγματοποιήθηκαν από την Τράπεζα κατά το έτος 2023 είναι οι ακόλουθες:

- Ενημέρωση για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις
- Γνωστοποίηση της πρόσκλησης για τη Γενική Συνέλευση
- Ενημέρωση για τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης
- Ενημέρωση για τη διανομή μερίσματος

Επιπλέον, την επομένη της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων παραδίδεται τεύχος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνεται ανελλιπώς για τις τροποποιήσεις του Καταστατικού της Τράπεζας μέχρι και την τελευταία, νυν ισχύουσα έκδοση (Έκδοση Ι'). Επιπροσθέτως, η Τράπεζα καταβάλλει τέλος προς την Επιτροπή ως εισηγμένη εταιρία στο Χ.Α. μία φορά το χρόνο (η χρέωση είναι ανάλογη προς την κεφαλαιοποίηση και γίνεται στο πρώτο τρίμηνο κάθε έτους).

ΑΘΗΝΑ, 4 Μαρτίου 2024

Για το Γενικό Συμβούλιο
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

47 Αναλυτικά επ' αυτής, βλ. υπό το Μέρος Ι' Κεφάλαιο 3 της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΕΙΚΤΕΣ ESG

Πεδίο	Δείκτης	Περιγραφή	Σχετικά	Σελίδα
Περιβάλλον	Άμεσες εκπομπές	Ως άμεσες εκπομπές αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου (εφεξής: "ΑΦΘ") ορίζονται οι εκπομπές ΑΦΘ που προέρχονται από πηγές που ανήκουν στην Τράπεζα ή ελέγχονται από αυτήν. Οι άμεσες εκπομπές περιλαμβάνουν την καύση ορυκτών καυσίμων στις εγκαταστάσεις της Τράπεζας και την κατανάλωση καυσίμων των οχημάτων του στόλου της.	C-E1 GRI 305-1	56
	Έμμεσες εκπομπές	Ως έμμεσες εκπομπές αερίων φαινομένου του θερμοκηπίου ορίζονται οι εκπομπές ΑΦΘ που προέρχονται από την παραγωγή της προμηθευόμενης ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται από την Τράπεζα.	C-E2, GRI 305-2	56
	Ενεργειακή κατανάλωση και παραγωγή	Ως ποσότητα ενέργειας που καταναλώνεται ορίζεται η συνολική κατανάλωση αγορασμένων ή παραγόμενων από την ίδια την Τράπεζα ενέργειας από ανανεώσιμες (π.χ. αιολική, ηλιακή, υδροηλεκτρική, γεωθερμική, βιομάζα κ.λπ.) και μη ανανεώσιμες (π.χ. άνθρακας, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ηλεκτρική ενέργεια, θέρμανση, ψύξη, ατμός κ.λπ.) πηγές. Ως παραγωγή ενέργειας ορίζεται η συνολική ποσότητα ενέργειας που παράγεται τόσο από ανανεώσιμες όσο και από μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	C-E3 GRI 302-1	55
	Ενεργειακή ένταση	Ως ενεργειακή ένταση ορίζεται η κατανάλωση ενέργειας ανά άτομο ή ανά τετραγωνικό και χρησιμοποιείται ως δείκτης ενεργειακής-περιβαλλοντικής απόδοσης του οργανισμού.	GRI 302-3	55
	Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης	Ο οργανισμός μπορεί να παραθέσει τις πρωτοβουλίες ή παρεμβάσεις που έγιναν κατά το έτος αναφοράς και είχαν ως αποτέλεσμα την μείωση της ενεργειακής του κατανάλωσης.	GRI 302-4	53
	Άλλες έμμεσες εκπομπές	Ως άλλες έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ορίζονται οι εκπομπές ΑΦΘ που προέρχονται από μη άμεσες πηγές και οι οποίες δεν ανήκουν στην Τράπεζα ή ελέγχονται από αυτή, όπως η αγορά αγαθών και υπηρεσιών, η μετακίνηση των εργαζομένων από και προς την εργασία τους, η μεταφορά αγορασμένων καυσίμων κ.λπ.	A-E1 GRI 305-3	56
	Διαχείριση αποβλήτων	Ως διαχείριση αποβλήτων ορίζεται η συλλογή, μεταφορά, διάθεση ή ανακύκλωση και παρακολούθηση των αποβλήτων.	A-E3 GRI 306-3 GRI 306-4 GRI 306-5	57
Κοινωνία	Κατανάλωση νερού	Ως κατανάλωση νερού ορίζεται ο συνολικός όγκος νερού που χρησιμοποιείται από την Τράπεζα και δεν επιστρέφεται στην αρχική υδάτινη πηγή μετά την άντλησή του.	SS-E3 GRI 303-1 GRI 303-3 GRI 303-5	55
	Γυναίκες εργαζόμενες	Ο συνολικός αριθμός γυναικών εργαζομένων στην Τράπεζα ως ποσοστό του συνόλου του προσωπικού σύμφωνα με τη σχετική καταγραφή.	C-S2 GRI 405-1	59
	Γυναίκες εργαζόμενες σε διευθυντικές θέσεις	Ο αριθμός των γυναικών εργαζομένων στην Τράπεζα που βρίσκονται στις υψηλότερες θέσεις ευθύνης.	C-S3 GRI 405-1	59
	Κατάρτιση προσωπικού	Η εκπαίδευση εργαζομένων μέσω επίσημων προγραμμάτων κατάρτισης που στοχεύουν στην αύξηση ή την ενίσχυση των τεχνικών δεξιοτήτων, των γνώσεων και της αποδοτικότητας των εργαζομένων, καθώς και της αξίας που δημιουργούν για την ίδια την Τράπεζα.	C-S5 GRI 404-2	60
	Πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Οι νομικές δεσμευτικές αποφάσεις της Τράπεζας που περιγράφουν τις πρακτικές και την προσήλωσή της στο σεβασμό των διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	C-S6 GRI 404-1	58, 69, ΔΕΔ Μέρος ΙΑ, ΔΕΔ Μέρος Θ Κεφ.2
	Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας	Ο συνολικός αριθμός (υπό μορφή ποσοστού %) των ενεργών υπαλλήλων που καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας.	C-S7 GRI 2-30 GRI 407-1	58
	Παραβάσεις εργατικού δικαίου	Οι τυχόν ενέργειες που έχουν προκαλέσει παραβάσεις ή αποσκοπούν στην παραβίαση εργασιακών διατάξεων που έχουν θεσπιστεί από εθνικά ή διεθνή πρότυπα εργασίας για θέματα όπως μισθοί, ωράρια εργασίας και υπερωρίες.	SS-S4 GRI 2-27	70
Κοινωνία	Παραβίαση Ασφάλειας Δεδομένων και Απορρήτου	Η παραβίαση των κανόνων ασφάλειας δεδομένων και του απορρήτου, βάσει εθνικών και διεθνών προτύπων.	SS-S5 GRI 2-27	70, ΔΕΔ Μέρος Θ Κεφ. 1
	Μηχανισμός Διαχείρισης Παραπόνων	Ως μηχανισμός διαχείρισης παραπόνων ορίζεται η διαδικασία κατά την οποία οι συναλλησσόμενοι μπορούν να υποβάλουν επισήμως τις καταγγελίες, τα προβλήματα ή τις ανησυχίες τους σχετικά με τη συμπεριφορά ή την επίδοση της Τράπεζας.	SS-S9 GRI 2-25 GRI 2-26 GRI 2-29 GRI 3-3	69

* Ο καθορισμός των Δεικτών ESG βασίστηκε στα πρότυπα ATHEX και GRI με επιλογή εκείνων των δεικτών που κρίθηκε ότι ανταποκρίνονται και συνάδουν με τις δραστηριότητες της Τράπεζας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΕΙΚΤΕΣ ESG

Πεδίο	Δείκτης	Περιγραφή	Σχετικά	Σελίδα
Διακυβέρνηση	Σύνθεση Γενικού Συμβουλίου	Το ποσοστό εκπροσώπησης των γυναικών και τα προσόντα των μελών του ανώτατου οργάνου διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος, δηλαδή του Γενικού Συμβουλίου.	C-G1 GRI 2-9 GRI 2-10 GRI 2-11 GRI 2-15	67, ΔΕΔ Μέρος Ε, Κεφ. 2 και 5
	Πολιτική Δεοντολογίας	Οι νομικώς δεσμευτικές αποφάσεις της Τράπεζας, οι οποίες αποτυπώνουν τις πρακτικές και τις θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας (όπως ενδεικτικώς για την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων, για την καταπολέμηση της απάτης, διαφθοράς και δωροδοκίας), οι οποίες υιοθετούνται τόσο από την Τράπεζα όσο και από το προσωπικό της, προκειμένου να ασκούνται με ηθικό και έντιμο τρόπο οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί.	C-G5 GRI 2-23 GRI 205-1 GRI 205-2 GRI 205-3 GRI 206-1	58, 69, ΔΕΔ Μέρος ΙΑ, ΔΕΔ Μέρος Θ
	Πολιτική Ασφάλειας Δεδομένων	Η πολιτική ασφάλειας δεδομένων περιλαμβάνει αποφάσεις της Τράπεζας που περιγράφουν τις πρακτικές και τις δεσμεύσεις της για την εξασφάλιση της ακεραιότητας και της ασφάλειας των δεδομένων της και των συναλληλασόμενων με αυτή.	C-G6 GRI 418-1	30, 70
	Πολιτική Καταγγελίας Δυσλειτουργιών	Η διαδικασία μέσω της οποίας τα ενδιαφερόμενα μέρη της Τράπεζας μπορούν να αναφέρουν την ανησυχία τους για τυχόν παραβατική συμπεριφορά.	SS-G1 GRI 2-26	70, ΔΕΔ Μέρος Ι, Κεφ. 3
	Διαχείριση Συστημικών Κινδύνων	Τα συστήματα, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί που διαθέτει η Τράπεζα για να μειώσει τη συμβολή της σε συστημικούς κινδύνους και να βελτιώσει τις δι- κλίδες ασφαλείας που μετριάζουν τις συστημικές αστοχίες. Ως συστημικός κίν- δυνος ορίζεται ο κίνδυνος που προκύπτει από την εκτεταμένη φθορά ή κατάρρευση των συστημάτων που επηρεάζουν την οικονομία και την κοινωνία γενικά, όπως τα χρηματοπιστωτικά και τα τεχνολογικά συστήματα.	SS-G3 GRI 201-2	ΔΕΔ Μέρος Γ, Κεφ. 3 ΔΕΔ Μέρος Θ, Κεφ. 2

* Ο καθορισμός των Δεικτών ESG βασίστηκε στα πρότυπα ATHEX και GRI με επιλογή εκείνων των δεικτών που κρίθηκε ότι ανταποκρίνονται και συ-
νάδουν με τις δραστηριότητες της Τράπεζας.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2023

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Έκθεσης Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου και περιέχει πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα της παρ. 1 του άρθρου 152 του ν. 4548/2018 κατά την ημερομηνία αναφοράς 31.12.2023. Ειδικότερα, παρατίθενται κατωτέρω τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία:

A. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος υιοθετεί το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που αποτυπώνεται στο Καταστατικό της, το οποίο κυρώθηκε με τον ν. 3424/7.12.1927 (ΦΕΚ Α΄ 298) και του οποίου οι διατάξεις έχουν ισχύ νόμου, και μάλιστα αυξημένης τυπικής ισχύος, δοθέντος ότι αποτελεί μέρος διεθνούς σύμβασης κυρωθείσης διά νόμου (βλ. άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος). Το Καταστατικό έχει τροποποιηθεί διαδοχικά, ώστε να συνάδει και να ανταποκρίνεται στον ιδιαίτερο ρόλο και στην αποστολή της Τράπεζας της Ελλάδος, αυτοτελώς, αλλά και ως μέλους του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ). Ο εύλογος και λυσιτελής χαρακτήρας του συγκεκριμένου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης – όπως αποτυπώνεται στο Καταστατικό – καταδεικνύεται από το γεγονός ότι η Τράπεζα της Ελλάδος έχει διφυή χαρακτήρα, αφού είναι παράλληλα επιφορτισμένη και με δημοσίου δικαίου αρμοδιότητες που ασκούνται από ιδιαίτερα όργανα κατά τα άρθρα 28, 35Α, 55Α, 55Β και 55Γ του Καταστατικού. Εν όψει τούτων, η Τράπεζα δεν παρεκκλίνει από το συγκεκριμένο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης.

Το Καταστατικό στη νυν ισχύουσα μορφή του είναι διαθέσιμο στον ιστοχώρο της Τράπεζας:

https://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/Καταστατικό_Έκδοση_I.pdf

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της υιοθέτησης των βέλτιστων πρακτικών στο πεδίο της εταιρικής διακυβέρνησης, η Τράπεζα θέσπισε στις 17.2.2020 Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, μέσω του οποίου συστηματοποιείται το εφαρμοζόμενο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και, κατ' αυτόν τον τρόπο, προάγεται η συνέχεια, η συνέπεια και η αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας της Τράπεζας. Έκτοτε ο Κώδικας αναθεωρείται όποτε κρίνεται αναγκαίο. Η πλέον πρόσφατη 3η έκδοσή του (Μάρτιος 2024) είναι διαθέσιμη στον ιστοχώρο της Τράπεζας υπό τον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/BoG-CGC_March-2024.pdf

Συναφώς, επισημαίνεται ότι η διοικητική δομή της Τράπεζας εξασφαλίζει τη λήψη αποφάσεων με διαφάνεια, ανεξαρτησία και συνέπεια, δεδομένου ότι η οργανωτική της διάρθρωση βασίζεται στο διαχωρισμό καθηκόντων, ώστε οι αρμοδιότητες να είναι σαφείς και διακριτές. Επιπλέον, το ισχυρό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου επιτρέπει στην Τράπεζα να διεκπεραιώνει αποτελεσματικά τα καθήκοντά της και να εκπληρώνει με αξιοπιστία την αποστολή της.

B. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως

καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.¹

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν με τον βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς και να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης, σημειώνεται ότι η λογιστική απεικόνιση των υποχρεώσεων από τις παροχές της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3.11.2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.² Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλήλ συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4308/2014 “Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνει στις διατάξεις του Καταστατικού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διαθέτει τις ανάλογες πολιτικές και διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελούνται από τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, τον Πίνακα Διάθεσης Κερδών της χρήσης που έληξε στις 31.12.2023, καθώς και από περίληψη ουσιωδών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες (Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων). Δεδομένου του ειδικού ρόλου που επιτελεί η Τράπεζα της Ελλάδος ως κεντρική τράπεζα της χώρας, η δημοσίευση κατάστασης ταμειακών ροών δεν θα παρείχε στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων πρόσθετες χρήσιμες πληροφορίες.

Γ. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

1. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, στο οποίο η Τράπεζα της Ελλάδος αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα, συνίσταται σε ελεγκτικούς μηχανισμούς και σε διαδικασίες που καλύπτουν σε συνεχή βάση το σύνολο των δραστηριοτήτων της με σκοπό την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της. Μέσω του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζονται:

- η συνεπής υλοποίηση των εργασιών και των καθηκόντων της Τράπεζας της Ελλάδος με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων,
- η αναγνώριση και η αντιμετώπιση των κινδύνων που αναλαμβάνονται,
- η πληρότητα και η αξιοπιστία των στοιχείων και των πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Τράπεζας της Ελλάδος και για την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων,
- η συμμόρφωση με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τους εσωτερικούς κανονισμούς και τους κανόνες δεοντολογίας,
- η πρόληψη και η αποφυγή λανθασμένων ενεργειών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τράπεζας και των μετόχων της,
- η αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής που υποστηρίζουν τις εργασίες της Τράπεζας, καθώς και η ασφαλής διακίνηση, επεξεργασία και αποθήκευση κρίσιμων πληροφοριών.

1 Το ανενίσχυτο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις διατίθεται στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016O0034-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

2 Το ανενίσχυτο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις διατίθεται στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016D0035\(01\)-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

Οι Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας, ως η πρώτη γραμμή άμυνας, καθιερώνουν κατάλληλα συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Οι λειτουργίες της διαχείρισης κινδύνων, της κανονιστικής συμμόρφωσης και της επίβλεψης συνιστούν τη δεύτερη γραμμή άμυνας της Τράπεζας, αποσκοπώντας να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Η Εσωτερική Επιθεώρηση λειτουργεί ανεξάρτητα ως η τρίτη γραμμή άμυνας εντός του συστήματος διακυβέρνησης της Τράπεζας.

2. Εσωτερική Επιθεώρηση

Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης συμβάλλει στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, παρέχοντας ανεξάρτητες και αντικειμενικές ελεγκτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι οποίες έχουν σκοπό να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες της Τράπεζας σε διαρκή βάση. Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης παρέχει συνδρομή για την επίτευξη των στόχων της Τράπεζας, προβαίνοντας στη συστηματική και βασισμένη στους κινδύνους προσέγγιση για την αξιολόγηση και τη βελτίωση των διαδικασιών της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Η ανεξαρτησία της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης διασφαλίζεται με τη λειτουργία της υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο της ανεξάρτητης Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας (επ' αυτής, βλ. κατωτέρω υπό ΣΤ.1), στην οποία και αναφέρεται για το έργο της.

Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης εκπροσωπείται στην Επιτροπή Εσωτερικών Επιθεωρητών (Internal Auditors Committee – IAC) και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο, σε τοπικό επίπεδο, των εργασιών του Ευρωσυστήματος/ΕΣΚΤ και του ΕΕΜ. Επιπλέον, η Διεύθυνση συμμορφώνεται με τις Υποχρεωτικές Οδηγίες του διεθνώς αναγνωρισμένου Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors International Professional Practices Framework – IIA IPPF).

3. Διαχείριση Κινδύνων

Η Τράπεζα αναγνωρίζει, αξιολογεί και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους.

Σημαντική συμβολή στο εν λόγω έργο έχει η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των λειτουργιών Διαχείρισης Κινδύνων (χρηματοοικονομικών και λειτουργικών) και Επιχειρησιακής Συνέχειας σε επίπεδο Τράπεζας και τη σχετική ενημέρωση της Διοίκησης.

Στο πλαίσιο αυτό, το έργο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων περιλαμβάνει ιδίως τα εξής καθήκοντα:

- την ευθύνη της αναγνώρισης, καταγραφής, αξιολόγησης, μέτρησης, παρακολούθησης, αντιστάθμισης, περιορισμού και αναφοράς των κινδύνων που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις και τις Μονάδες, στο επίπεδο της Τράπεζας. Συναφώς σημειώνεται ότι οι Διευθύνσεις και οι Μονάδες έχουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση των κινδύνων σε καθημερινή βάση, στον τομέα αρμοδιότητάς τους,
- την ευθύνη για την εξειδίκευση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και τον συντονισμό της υλοποίησής της από τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας,
- σε συνεργασία με τις αρμόδιες εκτελεστικές Υπηρεσιακές Μονάδες, την αξιολόγηση των κινδύνων που έкаστη εξ αυτών αντιμετωπίζει, την εξειδίκευση των ορίων ανάληψης κινδύνων, καθώς και την παρακολούθηση της τήρησής τους με τη θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών,
- την εισήγηση προς την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων για τις κατάλληλες τεχνικές προσαρμογής των κινδύνων στα αποδεκτά επίπεδα,

- τη διενέργεια ασκήσεων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests),
- την ανάπτυξη μεθοδολογιών εκτίμησης του συνόλου των κινδύνων και την εισήγηση πολιτικών για τη διαχείρισή τους,
- την περιοδική αξιολόγηση ως προς την επάρκεια των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης κινδύνων, καθώς επίσης την πρόταση διορθωτικών μέτρων, εφόσον κριθεί σκόπιμο,
- τη σύνταξη αναγκαίων αναφορών σε θέματα αρμοδιότητάς της με σκοπό την πληροφόρηση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων,
- την υποβολή ετήσιου προγράμματος και περιοδικά, τουλάχιστον ανά εξάμηνο, έκθεσης στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Ως προς τους χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους, με την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των οποίων είναι επιφορτισμένη η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, παρατηρούνται τα ακόλουθα:

- Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Περιλαμβάνονται ο κίνδυνος αγοράς και ο πιστωτικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος αγοράς προέρχεται από την πιθανή μεταβολή των αγοραίων τιμών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαρτίζουν τα χαρτοφυλάκια εξαιτίας της μεταβολής των επιτοκίων ή και της μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο πιστωτικός κίνδυνος (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αλληαγής πιστοληπτικής διαβάθμισης) είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης ζημιών λόγω επέλευσης ενός πιστωτικού γεγονότος. Πιστωτικό γεγονός συνιστά η αδυναμία ενός αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί πλήρως ή εγκαίρως στις πληρωμές που οφείλει να καταβάλει, συμπεριλαμβανομένης μιας ενδεχόμενης αναδιάρθρωσης χρέους του, ή εξαιτίας μιας μεταβολής επί τα χείρω της πιστοληπτικής του διαβάθμισης. Αντισυμβαλλόμενοι μπορεί να είναι τα δανειζόμενα πιστωτικά ιδρύματα, οι εκδότες επενδεδυμένων τίτλων, καθώς και τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι αποδέκτες καταθέσεων εκ μέρους της Τράπεζας.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων επιμετρεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους στα ίδια χαρτοφυλάκια της Τράπεζας. Όσον αφορά τους κινδύνους που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, αυτοί επιμετρούνται και παρακολουθούνται κεντρικά από την ΕΚΤ και επιμερίζονται (όπου αυτό προβλέπεται) στις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Οι κίνδυνοι αυτοί περιλαμβάνουν τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και τον κίνδυνο που προκύπτει από τυχόν αναντιστοιχία μεταξύ της ευαισθησίας των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων στις αλληαγές των επιτοκίων. Το μερίδιο της Τράπεζας από τον εν λόγω επιμερισμό λαμβάνεται υπόψη κατά την επιμέτρηση του συνολικού κινδύνου.

Το γενικό πλαίσιο στρατηγικής για την ανάληψη χρηματοοικονομικών κινδύνων κατά τις επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας καθορίζεται από το Γενικό Συμβούλιο και εξειδικεύεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων εγκρίνει σε ετήσια βάση τα χαρτοφυλάκια αναφοράς και τα εφαρμοζόμενα μέτρα κινδύνου για τη διαχείριση των επενδυτικών χαρτοφυλακίων. Ενημερώνεται σε τακτική βάση από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων για το ύψος των χρηματοοικονομικών κινδύνων και στο τέλος κάθε έτους επανεξετάζει τα υφιστάμενα αποθέματα ασφαλείας έναντι αυτών των κινδύνων ως προς την αναγκαιότητα και την επάρκειά τους.

- Λειτουργικοί κίνδυνοι

Οι λειτουργικοί κίνδυνοι αφορούν τις αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση, στην επιχειρησιακή λειτουργία ή/και στο κύρος της Τράπεζας ως αποτέλεσμα ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών, των ανθρώπων, των συστημάτων, ή ως αποτέλεσμα εξωτερικών γεγονότων.

Η αναγνώριση, η καταγραφή, η αξιολόγηση και η αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων πραγματοποιείται από τις ίδιες τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας που προβαίνουν σε εκτίμηση της πιθανότητας εμφάνισης των κινδύνων και σε αποτίμηση των επιπτώσεων.

Πέραν τούτων, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων διαχειρίζεται το Εσωτερικό Σύστημα Πιστοληπτικής Αξιολόγησης Επιχειρήσεων του μη χρηματοπιστωτικού τομέα (ΕΣΠΑΕ-GR ICAS), το οποίο έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, ως αποδεκτό σύστημα πιστοληπτικής αξιολόγησης των δανειακών απαιτήσεων που παρέχονται ως ασφάλεια για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος. Επιπλέον, τηρεί και παρακολουθεί το Κεντρικό Μητρώο Ισολογισμών (CBSO), το οποίο περιλαμβάνει ετήσια στοιχεία χρηματοοικονομικών καταστάσεων από επιχειρήσεις του μη χρηματοπιστωτικού τομέα.

4. Κανονιστική συμμόρφωση

Το Γενικό Συμβούλιο ενέκρινε την επανασύσταση της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης και τον Οργανισμό της, ενσωματώνοντας τις προηγούμενες κατανεμημένες μεταξύ έτερων Υπηρεσιακών Μονάδων αρμοδιότητες. Η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης ορίζεται ως ανεξάρτητη σε σχέση με άλλες Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας, δεν εντάσσεται οργανωτικά ή διοικητικά σε κάποια Διεύθυνση της Τράπεζας και αναφέρεται απευθείας στην Διοίκηση. Προς τούτο, το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών και οι ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις της υποβάλλονται στη Διοίκηση και κοινοποιούνται στο Γενικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Ελέγχου. Το προσωπικό της Μονάδας αποτελεί ανεξαρτησίας, η οποία του επιτρέπει να ασκεί τα καθήκοντά του με ακεραιότητα και αντικειμενικότητα.

Οι αρμοδιότητες της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης διαρθρώνονται σε τέσσερις κύριους άξονες και εξειδικεύονται ως εξής:

1 Κανονιστική συμμόρφωση και εταιρική διακυβέρνηση. Οι εν λόγω αρμοδιότητες σχετίζονται με τη συνεχή παρακολούθηση ως προς τη διαχείριση του κανονιστικού κινδύνου, καθώς και ως προς την τήρηση του ισχύοντος συστήματος κανόνων και διαδικασιών, που διέπουν την εταιρική διακυβέρνηση της Τράπεζας, αποσκοπώντας κατ' αυτόν τον τρόπο να καταστεί αποτελεσματική η διοίκησή της με τη θεσμοθέτηση αξιόπιστου πλαισίου για την επιτέλεση των καθηκόντων της και με τη διασφάλιση των αρχών της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της ίσης μεταχείρισης. Στις αρμοδιότητες της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης συγκαταλέγονται τα ακόλουθα καθήκοντα:

- (α) προώθηση κουλτούρας συμμόρφωσης (compliance culture) ως προτύπου εταιρικής συμπεριφοράς, με σκοπό να αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του τρόπου λειτουργίας της Τράπεζας,
- (β) διαμόρφωση, υλοποίηση και επικαιροποίηση κατάλληλης πολιτικής και διαδικασίας επί θεμάτων κανονιστικής συμμόρφωσης,
- (γ) αξιολόγηση, επιμέτρηση και διαχείριση του κανονιστικού κινδύνου που αναλαμβάνει η Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου Ξεπλύματος Χρήματος/ Χρηματοδότησης Τρομοκρατίας (εφεξής: « $\Xi\chi/\chi\tau$ »),
- (δ) αρωγή προς τη Διοίκηση, τα Όργανα, τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας και το προσωπικό για την κατανόηση της σημασίας και της επίδρασης της συμμόρφωσης με το κανονιστικό πλαίσιο του χώρου ευθύνης τους, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις σε αυτό,
- (ε) παροχή συνδρομής κατά τη διοργάνωση εταιρικών γεγονότων και τη δημοσίευση εταιρικών ανακοινώσεων της Τράπεζας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

- (στ) διαχείριση του συστήματος εσωτερικών αναφορών για παραβατικές συμπεριφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην οικεία πολιτική (επ' αυτής, βλ. κατωτέρω υπό το Μέρος Ι', Κεφάλαιο 3) και στις Εγκυκλίους με τις οποίες εξειδικεύονται οι αρχές και η οικεία διαδικασία,
 - (ζ) παρακολούθηση της λειτουργίας της διαδικασίας υποβολής παραπόνων από τρίτους, παρέχοντας σχετική συνδρομή.
- 2 **Τήρηση κανόνων δεοντολογίας**, όπως αναλύονται παρακάτω υπό το Μέρος Θ', Κεφάλαιο 2.
- 3 **Τήρηση της νομοθεσίας για την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (anti-money laundering, combating terrorism financing – AML/CFT)**. Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4557/2018, η Τράπεζα, εκτιμώντας τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που μπορεί να ενέχουν ορισμένες εργασίες της, καθορίζει με απόφασή της κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή τους. Στο πλαίσιο αυτό, έχει ήδη θεσπιστεί σχετική πολιτική και έχουν ανατεθεί τα καθήκοντα αρμόδιου διευθυντικού στελέχους του άρθρου 38 του ν. 4557/2018 (AML Officer) σε διευθυντικό στέλεχος της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Στις αρμοδιότητες της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης συγκαταλέγονται τα ακόλουθα καθήκοντα:
- (α) παρακολούθηση και αξιολόγηση της ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής της ανωτέρω πολιτικής και των μέτρων αποτελεσματικής εφαρμογής της, καθώς και εισήγηση τυχόν αναγκαίων επικαιροποιήσεων της,
 - (β) παραλαβή και επεξεργασία των εσωτερικών αναφορών από υπαλλήλους της Τράπεζας για ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές,
 - (γ) λήψη, αξιολόγηση και εξέταση των ειδοποιήσεων (alerts) που παράγονται από τα πληροφοριακά συστήματα της Τράπεζας, τα οποία ανιχνεύουν ύποπτα πρόσωπα ή συναλλαγές, καθώς και η υπόδειξη κατάλληλων διαδικασιών ούτως ώστε να βελτιστοποιείται η λήψη και η επεξεργασία των εν λόγω ειδοποιήσεων,
 - (δ) παρακολούθηση της τήρησης του κανονιστικού πλαισίου για την Πρόληψη και Καταστολή της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, καθώς επίσης εισήγηση για τη διενέργεια ειδικής έρευνας σε περίπτωση πιθανολόγησης τυχόν παραβάσεων,
 - (ε) υποβολή εμπιστευτικής αναφοράς στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, σε περίπτωση όπου, μετά την ανωτέρω αξιολόγηση, κρίνεται ότι υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
 - (στ) άμεση επαφή με την Αρχή Καταπολέμησης τόσο κατά την έναρξη όσο και καθ' όλη την διάρκεια της διερεύνησης των υποθέσεων που εξετάζονται μετά την υποβολή σχετικής αναφοράς, παρέχοντας κάθε αναγκαία διευκρίνιση,
 - (ζ) παροχή καθοδήγησης στους υπαλλήλους της Τράπεζας επί θεμάτων που σχετίζονται με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
 - (η) μέριμνα για τον προγραμματισμό εκπαιδευτικών/επιμορφωτικών προγραμμάτων για θέματα ΞΧ/ΧΤ,
 - (θ) σύνταξη ετήσιας έκθεσης με αντικείμενο την αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις διατάξεις για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

4 **Τήρηση των προβλέψεων της Πολιτικής κατά της Απάτης και της Δωροδοκίας.** Σύμφωνα με σχετική πολιτική της Τράπεζας (επ' αυτής, βλ. κατωτέρω υπό το Μέρος Ι', Κεφάλαιο 4), έχουν ανατεθεί τα εξ αυτής προκύπτοντα καθήκοντα σε διευθυντικό στέλεχος της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης (*Anti-Bribery Officer*). Στις αρμοδιότητες της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης συγκαταλέγονται τα ακόλουθα καθήκοντα:

- (α) διαμόρφωση πλαισίου αξιολόγησης και διαρκούς παρακολούθησης των κινδύνων απάτης ή/και δωροδοκίας εκ της λειτουργίας και εκ των αρμοδιοτήτων εκάστης Υπηρεσιακής Μονάδας της Τράπεζας,
- (β) αξιολόγηση, επιμέτρηση και διαχείριση του κινδύνου απάτης ή/και δωροδοκίας που αναλαμβάνει η Τράπεζα,
- (γ) ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του προσωπικού για την αναγνώριση, τον εντοπισμό και την αναφορά περιπτώσεων απάτης ή/και δωροδοκίας,
- (δ) παρακολούθηση της τήρησης των διατυπώσεων δέουσας επιμέλειας ως προς τους συνεργάτες και προμηθευτές της Τράπεζας,
- (ε) παρακολούθηση της απόδοσης της ανωτέρω πολιτικής, καθώς και των βάσει αυτής εκδοθεισών διαδικασιών,
- (στ) σύνταξη ετήσιας έκθεσης με αντικείμενο τις διαπιστωθείσες περιπτώσεις απάτης ή/και δωροδοκίας, καθώς και την αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης της Τράπεζας με τη σχετική Πολιτική.

Δ. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως 19 του Καταστατικού, η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας, εκπροσωπεί το σύνολο των μετόχων και οι αποφάσεις της υποχρεώνουν όλους τους μετόχους. Η τακτική Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Γενικό Συμβούλιο, συνέρχεται μία φορά κατ' έτος, όχι αργότερα από τον μήνα Απρίλιο, και αποφασίζει περί του τρόπου διεξαγωγής των εργασιών της. Επίσης, είναι μόνη αρμόδια να αποφασίζει επί των ακόλουθων θεμάτων:

- έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων καθώς και της επ' αυτών και της διαχείρισης Ετήσιας Έκθεσης, έγκρισης καταβολών σε αποθεματικά και άλλα ειδικά κεφάλαια, προσδιορισμού του μερίσματος και εν γένει διάθεσης των καθαρών κερδών,
- εκλογής ή ανάκλησης των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και καθορισμού των αμοιβών τους,
- απαλλογής των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε προσωπική ευθύνη,
- προτάσεων τροποποίησης του Καταστατικού, οι οποίες στη συνέχεια υποβάλλονται στη Βουλή διά της Κυβέρνησης, εξαιρουμένης της αύξησης του κεφαλαίου (άρθρο 9 Καταστατικού),
- προτάσεων που υποβάλλονται από το Γενικό Συμβούλιο επί παντός άλλου θέματος.

Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις συγκαλούνται από το Γενικό Συμβούλιο και συνέρχονται όποτε παρίσταται ανάγκη. Θέματα που άπτονται της σύγκλησης και του τρόπου διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης ρυθμίζονται από το Καταστατικό (άρθρα 11 έως 19) και συμπληρωματικά από τη λοιπή νομοθεσία (ιδίως τον ν. 4548/2018, όπως ισχύει).

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους 2023 πραγματοποιήθηκε την 7η Απριλίου 2023.

Ε. ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. Αρμοδιότητες του Γενικού Συμβουλίου

Το Γενικό Συμβούλιο είναι επιφορτισμένο με τη γενική διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας και υπεύθυνο προς τη Γενική Συνέλευση. Λαμβάνει αποφάσεις και ασκεί εξουσία, εντός των ορίων του Καταστατικού, επί θεμάτων που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα είτε της Γενικής Συνέλευσης είτε κάποιου οργάνου άσκησης δημόσιας εξουσίας (άρθρο 20 του Καταστατικού).

Πέραν τούτων, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Καταστατικού, το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει ιδίως επί των ακόλουθων θεμάτων:

- των γενικών όρων και της έκτασης των εργασιών της Τράπεζας που εκτελούνται εκτός του πεδίου των καθηκόντων του ΕΣΚΤ,
- του διορισμού ή της παύσης των Διευθυντών κατόπιν πρότασης του Διοικητή, καθώς επίσης επί του γενικού εσωτερικού οργανισμού της Τράπεζας,
- ζητημάτων σχετικών με την απόκτηση ακινήτων κατά τα άρθρα 56 αριθ. 3 και 58 του Καταστατικού,
- της απόσβεσης ενεργητικού της Τράπεζας,
- της ίδρυσης και της κατάργησης Υποκαταστημάτων και Πρακτορείων της Τράπεζας,
- της Ημερησίας Διάταξης των Γενικών Συνελεύσεων,
- των υποχρεουσών την Τράπεζα υπογραφών,
- των Οικονομικών Καταστάσεων καθώς και της επ' αυτών και της διαχείρισης Ετήσιας Έκθεσης, που υποβάλλονται στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας προς έγκριση.

2. Σύσταση του Γενικού Συμβουλίου

Το Γενικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Διοικητή, τους δύο Υποδιοικητές, τα λοιπά (τρία) μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και έξι Συμβούλους, οι οποίοι έχουν τριετή θητεία και εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση (άρθρο 21 του Καταστατικού).

Τα τρία μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου ύστερα από γνώμη του Διοικητή (άρθρο 35Α του Καταστατικού). Επιλέγονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα και είναι πλήρους απασχόλησης. Υπάλληλοι του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου δεν μπορούν να διατηρήσουν τη θέση τους εφόσον αποδεχθούν τον διορισμό τους ως μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να διοριστούν μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής Καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, οι οποίοι δικαιούνται να ασκούν συγχρόνως τα καθήκοντά τους στα εν λόγω Ιδρύματα.

Στις 31.12.2023 η σύνθεση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος είχε ως εξής:

Γιάννης Στουρνάρας	Διοικητής, Πρόεδρος του Συμβουλίου
Θεόδωρος Κ. Πελαγίδης	Υποδιοικητής
Χριστίνα Παπακωνσταντίνου	Υποδιοικήτρια
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	Σύμβουλος
Γεώργιος Ε. Καββαθάς	Σύμβουλος
Γεώργιος Ι. Καρανίκας	Σύμβουλος
Ιωάννης Δ. Μασούτης	Σύμβουλος
Θεοδόσιος Σ. Πανάικας	Σύμβουλος
Ιωάννης Α. Ρέτσος	Σύμβουλος
Δημήτριος Α. Σιδέρης	Σύμβουλος
Όλγα Π. Χαρίτου	Σύμβουλος
Χρήστος Δ. Χατζηεμμανουήλ	Σύμβουλος

Γνωστοποιείται η παρακάτω μεταβολή σε σχέση με την 31.12.2022:

- Ο κ. Ιωάννης Δ. Μασούτης εξελέγη Σύμβουλος, μέλος του Γενικού Συμβουλίου, από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 7.4.2023, στη θέση του κ. Αθανάσιου Ι. Σαββάκη.

3. Λειτουργία του Γενικού Συμβουλίου

Τηρουμένων των διατάξεων του Καταστατικού, το Γενικό Συμβούλιο αποφασίζει περί του τρόπου της διεξαγωγής των εργασιών του.

Ο Διοικητής, ή, εν απουσία αυτού, ο Υποδιοικητής που τον αναπληρώνει σύμφωνα με το άρθρο 32 του Καταστατικού, καλεί σε συνεδρίαση το Γενικό Συμβούλιο οσάκις παραστεί ανάγκη και άπαξ τουλάχιστον του μηνός, προεδρεύει δε των συνεδριάσεων αυτού. Το Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία εάν παρίστανται έξι τουλάχιστον από τα μέλη του. Στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, και ο Επίτροπος του Κράτους στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών.

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περιπτώσεις ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου περιλαμβάνουν τα ονόματα των παρόντων Συμβούλων, αναφέρουν τις λαμβανόμενες αποφάσεις και υπογράφονται από τον Πρόεδρο της συνεδρίασης, ένα μέλος του Συμβουλίου και τον Γραμματέα.

Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, η απόφαση μπορεί να ληφθεί από το Συμβούλιο σε ειδική σύνθεση, αποτελούμενη από τον Διοικητή, έναν Υποδιοικητή και δύο άλλα μέλη του Συμβουλίου. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο απόφαση υποβάλλεται προς έγκριση στο Γενικό Συμβούλιο κατά την αμέσως επόμενη συνεδρίασή του.

Χρέη Γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Οργανισμού της Εσωτερικής Υπηρεσίας και Κανονισμού της Βαθμολογικής και Μισθολογικής Τάξεως των Υπαλλήλων, ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού, ο οποίος σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αναπληρώνεται στο καθήκον του αυτό από τον Υποδιευθυντή της ως άνω Διεύθυνσης στην αμεσότερη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται το Τμήμα Γραμματείας, στο έργο του οποίου εντάσσεται η ευρύτερη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η άρτια εκπλήρωση των καθηκόντων των μελών του Συμβουλίου, στις αρχές εκάστου ημερολογιακού έτους γνωστοποιείται στα μέλη του

Συμβουλίου το πρόγραμμα των συνεδριάσεων του έτους αυτού, το οποίο πάντως δύναται να αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της Τράπεζας.

4. Αποδοχές μελών Γενικού Συμβουλίου

Η Τράπεζα εφαρμόζει για τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου πολιτική αποδοχών, η οποία εναρμονίζεται με τις προβλέψεις του Καταστατικού (ιδίως το άρθρο 25) και τη φύση των εργασιών της, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τον διφυή χαρακτήρα της. Προς τούτο, επισημαίνεται ότι η Τράπεζα είναι επιφορτισμένη με δημοσίου δικαίου αρμοδιότητες που ασκούνται από ιδιαίτερα όργανα σύμφωνα με τα άρθρα 28, 35Α, 55Α, 55Β, 55Γ του Καταστατικού της. Επιπλέον, τα έσοδά της προέρχονται σε σημαντική έκταση από την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής και γενικότερα από δραστηριότητες δημοσίου συμφέροντος, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνεται λόγος για κερδοφορία εκ της υιοθέτησης συγκεκριμένου επιχειρηματικού μοντέλου ή στρατηγικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Καταστατικού, το λειτούργημα του Συμβούλου είναι επίτιμο. Οι αμοιβές και τα οδοιπορικά έξοδα αυτών, τα σχετικά προς την άσκηση των καθηκόντων τους ως Συμβούλων, ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Ειδικότερα, επί των απολαβών των μελών του Συμβουλίου από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του οργάνου εφαρμόζεται “Πολιτική Αποδοχών Μελών Γενικού Συμβουλίου”, η οποία εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Κατ’ εφαρμογή των άρθρων 110-111 του ν. 4548/2018, η Τράπεζα έχει θεσπίσει «Πολιτική Αποδοχών Μελών Γενικού Συμβουλίου», η οποία εγκρίθηκε από την 86η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 1ης Απριλίου 2019 κατόπιν σχετικής εισήγησης του Γενικού Συμβουλίου (Συνεδρία 2/25.2.2019), με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2019 για τέσσερις (4) μετά ταύτα χρήσεις.

Η νυν ισχύουσα πολιτική έχει εγκριθεί από την 90ή Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 7ης Απριλίου 2023 κατόπιν πρότασης από το Γενικό Συμβούλιο (Συνεδρία 3/2.3.2023), ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2023 για τέσσερις (4) χρήσεις και είναι αναρτημένη στον ιστοχώρο της Τράπεζας υπό τον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/Πολιτική_αποδοχών_μελών_ΓΣ_2023-2026.pdf

Η εν λόγω πολιτική δεν αποκλίνει ουσιαστικά από την προϊσχύσασα, προβαίνοντας αμιγώς σε διευκρινιστικού χαρακτήρα συμπληρώσεις. Ως προς τη διατήρηση των βασικών παραδοχών της εν λόγω προϊσχύσασας Πολιτικής, ελήφθη ιδίως υπόψη η θετική ψηφοδοσία των μετόχων τόσο επί της υιοθέτησης αυτής κατά την 86η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση, όσο και επί των εκθέσεων αποδοχών των μελών του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας για τα έτη 2019, 2020 και 2021 κατά την 87η, την 88η και την 89η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η Τράπεζα προβαίνει στην καταβολή σταθερών μηνιαίων αποδοχών για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου ή των Επιτροπών της Τράπεζας. Έτσι, για τους Συμβούλους προβλέπεται πάγια μηνιαία αποζημίωση που συνδέεται με την ιδιότητα του μέλους και αποζημίωση για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου ή των Επιτροπών της Τράπεζας, περιλαμβανομένου του συνόλου των οικείων ασφαλιστικών εισφορών.

Το άρθρο 29 του Καταστατικού απαγορεύει απολαβές υπό τη μορφή προμήθειας (ποσοστών) ή δικαιώματος συμμετοχής στα κέρδη της Τράπεζας. Επίσης, δεν υφίστανται μεταβλητές αποδοχές, ούτε προβλέπονται προγράμματα διάθεσης μετοχών της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης) σε μέλη του Γενικού Συμβουλίου, αφού οι συγκεκριμένοι τύποι απολαβών δεν συνάδουν με τη φύση των εργασιών και τον διφυή χαρακτήρα της Τράπεζας κατά τα ανωτέρω.

Οδοιπορικά έξοδα σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων των Συμβούλων, όπως αυτά προβλέπονται από το άρθρο 25 του Καταστατικού και εγκρίνονται από την εκάστοτε Γενική Συνέλευση των μετόχων της, καλύπτονται, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή του εύλογου περιορισμού των εξόδων και δαπανών της Τράπεζας. Ειδικότερα, καλύπτονται οδοιπορικά έξοδα σε όλους τους Συμβούλους για κάθε μετακίνησή τους εκτός της πόλης μόνιμης κατοικίας τους για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου ή των Επιτροπών της Τράπεζας (το κόστος οποιουδήποτε μεταφορικού μέσου).

Πέραν τούτων, σε συμμόρφωση με το άρθρο 112 του ν. 4548/2018, η Τράπεζα της Ελλάδος κατάρτισε Έκθεση Αποδοχών σχετικά με τις απολαβές των μελών του Γενικού Συμβουλίου από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του οργάνου κατά το έτος 2022. Η εν λόγω έκθεση υποβλήθηκε στην 90ή Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, η οποία έλαβε χώρα στις 7.4.2023, και υπερψηφίστηκε. Παρενθετικά επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 112 παρ. 3 του ν. 4548/2018, η εν λόγω ψήφος των μετόχων είναι συμβουλευτική. Η Έκθεση Αποδοχών για τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2022 είναι αναρτημένη στον ιστοχώρο της Τράπεζας υπό τον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.bankofgreece.gr/RelatedDocuments/Εκθεση_αποδοχών_μελών_ΓΣ_χρήση_2022.pdf

Στο αυτό πλαίσιο, έχει καταρτιστεί και Έκθεση Αποδοχών για τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2023, η οποία θα υποβληθεί στην επερχόμενη Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

5. Βιογραφικά σημειώματα των μελών του Γενικού Συμβουλίου

Γιάννης Στουρνάρας

Διοικητής, Πρόεδρος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα στις 10 Δεκεμβρίου 1956. Τελείωσε το δημόσιο Γυμνάσιο Φιλοθέης το 1974 και αποφοίτησε από το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1978. Απέκτησε μεταπτυχιακό και διδακτορικό τίτλο (MPhil 1980, DPhil 1982) από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, στο οποίο και εργάστηκε από το 1981 έως το 1985 ως Research Fellow και Lecturer στο Κολλέγιο St. Catherine's και ως ερευνητής στο Ινστιτούτο Ενεργειακών Σπουδών. Σήμερα είναι Καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Την περίοδο 1986-1989 εργάστηκε ως ειδικός σύμβουλος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σε θέματα Δημοσίων Επιχειρήσεων και Εισοδηματικής Πολιτικής και στη συνέχεια της Τράπεζας της Ελλάδος (1989-1994) σε θέματα νομισματικής πολιτικής. Ως Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, από το 1994 έως τον Ιούλιο του 2000, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μακροοικονομικής και διαρθρωτικής πολιτικής εκπροσωπώντας το υπουργείο στη Νομισματική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συμμετείχε επίσης στις διαπραγματεύσεις για τη συμμετοχή της Ελλάδας στην ONE και είχε την ευθύνη για τις ετήσιες διαβουλεύσεις με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΟΟΣΑ. Από το 1994 έως το 1997 ήταν Αντιπρόεδρος της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου, ενώ από το 1998 έως τον Ιούλιο του 2000 ήταν μέλος του Δ.Σ. του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους. Από το 2000 μέχρι το 2004 ήταν Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Εμπορικής Τράπεζας και Αντιπρόεδρος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Από το 2005 έως το 2008 ήταν Διευθύνων Σύμβουλος στην ΚΑΠΠΑ Χρηματοπιστηριακή. Διετέλεσε Γενικός Διευθυντής του IOBE (Σεπτέμβριος 2009-Ιούνιος 2012) και Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας στην υπηρεσιακή κυβέρνηση (Μάιος-Ιούνιος 2012). Από τον Ιούλιο του 2012 έως τον Ιούνιο του 2014 ήταν Υπουργός Οικονομικών.

Από τις 26 Ιουνίου 2014 είναι Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Τον Φεβρουάριο του 2020 εκλέχθηκε Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου (Audit Committee) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Θεόδωρος Κ. Πελαγίδης Υποδιοικητής

Ο Θεόδωρος Πελαγίδης είναι από το 2004 Καθηγητής Οικονομικής Ανάλυσης στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Από το 2012 έως τις 19.9.2020 διετέλεσε NR Senior Fellow στο Brookings Institution USA. Έχει σπουδάσει οικονομικά στα Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης (πτυχίο, 1987 με υποτροφία IKY), Sussex (M.Phil., 1989), Paris (Doctorat, 1993 με υποτροφία SPES των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) και Harvard CES (Post-Doc, 1993 και 1995 με υποτροφία NATO).

Έχει διατελέσει Fulbright Scholar στο Columbia University (2008) και NBG Fellow στο HO, LSE (2010). Έχει επίσης εργαστεί ως εμπειρογνώμονας στο Internal Evaluation Office του ΔΝΤ (2015) σχετικά με την αξιολόγηση του ελληνικού προγράμματος διάσωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2018 (Horizon 2020) και το 2021.

Έχει τουλάχιστον 70 δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές, μεταξύ των οποίων: *International Review of Law and Economics*, *Journal of Economic Studies*, *The Journal of Economic Policy Reform*, *The Journal of Policy Modelling*, *Cambridge Journal of Economics*, *European Journal of Law and Economics*, *Managerial and Decision Economics*, *Economists' Voice*, *The Cato Journal*, *Review of International Studies*, *Journal of Post-Keynesian Economics*, *Asian Journal of Shipping and Logistics* κ.λπ.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στις περιοχές των Οικονομικών της Νομισματικής Ενοποίησης, της Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Νομισματικής και Οικονομικής Ολοκλήρωσης, της Θετικής Πολιτικής Οικονομίας και των Ναυτιλιακών Οικονομικών.

Στην Ελλάδα έχει συγγράψει 16 μονογραφίες, μεταξύ των οποίων *Η Προσοδοθηρία και οι Μεταρρυθμίσεις στην Ελληνική Οικονομία* (2006), *Η Στιγμή της Στροφής και ο Προοδευτικός Πραγματισμός στην Ελληνική Οικονομία* (2010), *Κατανοώντας την Κρίση στην Ελληνική Οικονομία* (2013), *Μέση Γη. Η Επιστροφή του Πολιτικού Κέντρου. Θεωρία και Οικονομικές Πολιτικές* (2017) και *Η Ελληνική Οικονομία πριν και μετά τον Covid-19* (2020).

Διεθνώς έχει συγγράψει σε συνεργασία με τον Μ. Μητσόπουλο τα βιβλία:

- *Understanding the Crisis in Greece. From Boom to Bust*, MacMillan 2011 και 2012, 2nd ed.
- *Greece. From Exit to Recovery?*, The Brookings Institution, 2014
- *Who's to Blame for Greece? Austerity in Charge of Saving a Broken Economy*, MacMillan/Palgrave 2016
- *Who's to Blame for Greece? How Austerity and Populism are Destroying a Country with High Potential*, Springer/MacMillan/Palgrave 2018, 2nd ed.
- *Who's to Blame for Greece? Life after Bankruptcy. Between Recovery and Sub-standard Growth*, Springer/MacMillan/Palgrave 2021, 3rd ed.

Έχει δημοσιεύσει κείμενα και παραχωρήσει συνεντεύξεις στους Financial Times, e-CNN, e-New York Times, Wall Street Journal, The Guardian, La Croix, Die Welt, RSR Suisse, Berlingske, Washington Post, Bloomberg, Toronto Star, The Washington Times, El Mercurio, El País κ.ά., ενώ δημοσίευε σε τακτική βάση άρθρο γνώμης στην ιστοσελίδα του Brookings Institution *Global Economy and Development* την περίοδο 2015-2020.

Από τις 20 Σεπτεμβρίου 2020 είναι Υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος. Για το χρονικό διάστημα από τις 25 Μαΐου 2023 έως τις 26 Ιουνίου 2023 διετέλεσε Υπουργός Οικονομικών στην υπηρεσιακή κυβέρνηση του Ιωάννη Σαρμά.

Χριστίνα Παπακωνσταντίνου

Υποδιοικήτρια

Η Χριστίνα Παπακωνσταντίνου είναι Υποδιοικήτρια της Τράπεζας της Ελλάδος από τον Μάρτιο του 2021 και μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τον Ιανουάριο του 2024. Επιπλέον, είναι πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΙΑΣ Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε. και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ).

Από το 2017 έως το 2021 διετέλεσε πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της «ΡQH Ενιαίος Εκκαθαριστής Α.Ε.». Επίσης, την περίοδο 2019-2021 ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και από το 2020 μέχρι σήμερα παραμένει μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών.

Κατά την περίοδο 2012-2014 υπηρέτησε ως Γενική Γραμματέας στο Υπουργείο Οικονομικών, με παράλληλη θητεία ως Γενική Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Την ίδια περίοδο, συμμετείχε στην ομάδα διαπραγματεύσεων των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής.

Διετέλεσε επιστημονική συνεργάτιδα στη Μονάδα Οικονομικής Έρευνας και Ανάλυσης του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνώμωνων στο Υπουργείο Οικονομικών, σύμβουλος στο Γραφείο Πρωθυπουργού, σύμβουλος επί χρηματοπιστωτικών θεμάτων στην Οικονομική Μονάδα της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ελλάδας στην ΕΕ και νομική σύμβουλος στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος. Επιπλέον, παρείχε υπηρεσίες ως ανεξάρτητη νομική σύμβουλος σε θέματα κρατικών ενισχύσεων, δημοσιονομικής διαχείρισης, εταιρικού δικαίου και δικαίου ανταγωνισμού της ΕΕ και μετείχε ως εμπειρογνώμονας σε αποστολές του ΔΝΤ.

Έχει εκπροσωπήσει τη χώρα στο Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών (ECOFIN) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), στις ομάδες υψηλού επιπέδου του ΟΟΣΑ, στις υπουργικές συνεδριάσεις του ΟΟΣΑ (ως αναπληρωτής), σε ομάδες εργασίας της Economic and Financial Committee της ΕΕ, στην Επιτροπή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών (FSC) της ΕΕ και στο Financial Services Working Group του Συμβουλίου της ΕΕ. Υπήρξε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και μέλος του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (FSB). Συμμετείχε στην ελληνική ομάδα υποστήριξης των διαπραγματεύσεων για το πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων 2012 (PSI), στην ομάδα παρακολούθησης της συμφωνίας δανείου του EFSF και στη συντονιστική ομάδα για την εφαρμογή των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής.

Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος (LLM) στο Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο από το University of London.

Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Ο Σπύρος Θεοδωρόπουλος είναι ο ιδρυτής της Chipita Α.Ε., μιας από τις κορυφαίες εταιρίες παγκοσμίως στα bakery snacks, παρέμεινε δε στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου (1989-2021) έως την εξαγορά της εταιρείας από την Mondelez, σε μία συμφωνία-σταθμό για την ελληνική αγορά τροφίμων.

Είναι απόφοιτος της ΑΣΟΕΕ.

Ξεκίνησε την επαγγελματική του πορεία το 1976 στην οικογενειακή εταιρία παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, την Recor Α.Ε.

Το 1981 ανέλαβε τη Γενική Διεύθυνση της Aligel, εισαγωγικής εταιρίας ζαχαρωδών προϊόντων και παγωτών. Το 1986 ανέλαβε Διευθύνων Σύμβουλος στην Interia, εταιρία παραγωγής και εμπορίας πραλίνας φουντουκιού, με σοβαρή εξαγωγική δραστηριότητα. Την ίδια χρονιά ξεκίνησε την πορεία του στην Chipita εξαγοράζοντας το 50% των μετοχών της Chipita και το 1989 το υπόλοιπο 50%.

Από το 2006 έως το 2010 ανέλαβε Διευθύνων Σύμβουλος της Vivartia ABEE, στην οποία είχε συγχωνευθεί η Chipita μαζί με τις εταιρίες ΔΕΛΤΑ, Goody's και ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ και η οποία είχε εξαγοραστεί το 2007 από τη MIG.

Το 2010 ο Σπύρος Θεοδωρόπουλος, μαζί με τον όμιλο Olayan, αλλιά και με άλλους Έλληνες επιχειρηματίες, εξαγόρασαν εκ νέου την Chipita.

Σήμερα, μετά την πώληση της Chipita στην Mondelez, έχει ιδρύσει και διευθύνει τον όμιλο τροφίμων BESPOKE SGA HOLDINGS AE, στον οποίο περιλαμβάνονται η ΝΙΚΑΣ, η ΙΟΝ, η ΑΜΒΡΟΣΙΑ και η ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΧΥΜΟΙ.

Είναι Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του ΣΕΒ. Συμμετέχει επίσης στο Δ.Σ. εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο τομέα τροφίμων.

Κατά το παρελθόν έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών, Αντιπρόεδρος της ΕΧΑΕ, μέλος του Δ.Σ. της Εθνικής Τράπεζας, καθώς και μέλος του Δ.Σ. της ΔΕΗ.

Από το Μάρτιο του 2020 είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος.

Γεώργιος Ε. Καββαθάς Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε το 1960 στην Αθήνα. Σπούδασε στην Ανώτερη Δημόσια Σχολή Αξιοματικών Εμπορικού Ναυτικού Μηχανικών και στα ΚΑΤΕΕ Μηχανολόγος Μηχανικός.

Δραστηριοποιείται επιχειρηματικά στον χώρο της εστίασης από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, δημιουργώντας σημαντικές και επιτυχημένες επιχειρήσεις στον κλάδο ως ιδιοκτήτης και διευθυντής εστιατορίων και επιχείρησης catering. Έχει έντονο ενδιαφέρον για τις εξελίξεις στην ελληνική διατροφή και γαστρονομία, τις οποίες παρακολουθεί συστηματικά μέσα από τη συμμετοχή του σε σχετικούς φορείς και συλλόγους.

Από το 2003 εκλέγεται Γενικός Γραμματέας και αργότερα (2012) Πρόεδρος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εστιατορικών και Συναφών Επαγγελματιών.

Από το 2005 εκλέγεται Αντιπρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ και από το 2013 Πρόεδρός της.

Είναι μέλος της Διοικητικής Επιτροπής του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών και έχει διατελέσει επίσης μέλος σε Διοικητικά Συμβούλια Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ., συνδικαλιστικών ενώσεων, κοινωνικών φορέων και συλλόγων.

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από τον Απρίλιο του 2021.

Γεώργιος Ι. Καρανίκας Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Έδεσσα το 1956 και σπούδασε μάρκετινγκ και διοίκηση επιχειρήσεων. Από το 1980 έως το 2017 ασχολήθηκε επιχειρηματικά με το λιανικό εμπόριο καλλυντικών ειδών. Παράλληλα, από το 2001 έως σήμερα δραστηριοποιείται στο χώρο της συμβουλευτικής επιχειρήσεων. Είναι παντρεμένος με την οικονομολόγο Λένα Καρανίκα και έχει δύο παιδιά, τον Γιάννη και την Κλεώ.

Θέσεις ευθύνης:

- Πρόεδρος της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) (2018-σήμερα)
- Αντιπρόεδρος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (ΟΚΕ) (2015 έως 2020)
- Μέλος του Δ.Σ. του ΙΚΑ (2010-2016)

- Μέλος του Δ.Σ. της SME United
- Μέλος του Δ.Σ. του ΟΕΕΚ (2007-2010)
- Γενικός Γραμματέας της ΕΣΕΕ (2009-2018).

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από το Μάρτιο του 2020.

Ιωάννης Δ. Μασούτης

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Ο Ιωάννης Μασούτης γεννήθηκε το 1971 στη Θεσσαλονίκη. Είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος και από τους βασικούς μετόχους της οικογενειακής εταιρείας Διαμαντής Μασούτης Α.Ε. σούπερ μάρκετ που ίδρυσε το 1976 ο πατέρας του, Διαμαντής Μασούτης. Το 1990 εντάχθηκε στο δυναμικό της εταιρείας και κατά την χρονική περίοδο 1990-1998 εκπαιδεύθηκε στο retail management. Από το 2009 άρχισε να ασκεί διοικητικές αρμοδιότητες στην εταιρεία και το 2015 ανέλαβε ως δεύτερη γενιά την ηγεσία της εταιρείας. Κατά την περίοδο 1998-2022 εργάστηκε σε διευθυντικές θέσεις τμημάτων της εταιρείας και ανά περιόδους διετέλεσε Αντιπρόεδρος, Διευθύνων Σύμβουλος και Πρόεδρος της εταιρείας, ενώ από το 2022 είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος. Έχει στο ενεργητικό του σημαντικά επιχειρηματικά επιτεύγματα και έχει ηγηθεί σημαντικών αναπτυξιακών στρατηγικών κινήσεων, οδηγώντας την εταιρεία στις κορυφαίες θέσεις πανελλαδικά και διατηρώντας παράλληλα την πρώτη θέση στη Βόρεια Ελλάδα. Στην πορεία ανάπτυξης διατηρεί αναλλοίωτη την ελληνικότητα και τον οικογενειακό χαρακτήρα της εταιρείας Διαμαντής Μασούτης Α.Ε. σούπερ μάρκετ.

Είναι μέλος του Ινστιτούτου Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (Ι.Ε.Λ.Κ.Α.) από το 2011. Είναι μέλος του Συνδέσμου Ελληνικών Επιχειρήσεων Τροφίμων (Σ.Ε.Ε.Τ) από το 2008. Είναι ιδρυτικό μέλος της Ένωσης Σούπερ Μάρκετ Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.). Το 2023 εξελέγη Αντιπρόεδρος της Ένωσης Σούπερ Μάρκετ Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.).

Η σημαντική επιχειρηματική του πορεία και η αναγνώριση από τον επιχειρηματικό κόσμο τον οδήγησαν στη διεκδίκηση και κατάκτηση σημαντικών θεσμικών θέσεων.

Το 2017 εξελέγη Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης (Ε.Β.Ε.Θ.).

Το 2018 εξελέγη Α΄ Αντιπρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (Κ.Ε.Ε.Ε.).

Το 2022 εξελέγη Πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (Κ.Ε.Ε.Ε.).

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από τον Απρίλιο του 2023.

Θεοδόσιος Σ. Πανάικας

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1969. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος Μ.Sc. στην Εφαρμοσμένη Οικονομική και Οικονομική Πολιτική από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Την περίοδο 1994-1995 εργάστηκε στις οικονομικές υπηρεσίες της κατασκευαστικής εταιρείας ΕΛΤΕΡ Α.Τ.Ε. Παράλληλα, έως το τέλος του 1996 ασχολήθηκε ως εξωτερικός συνεργάτης με την εκπόνηση οικονομοτεχνικών μελετών και τη σύνταξη οικονομικών προσφορών φακέλων εταιριών για ένταξή τους σε αναπτυξιακά προγράμματα.

Κατά το διάστημα 1996-1997 διετέλεσε μέλος της ομάδας του Συμβούλου Διαχείρισης του ευρωπαϊκού προγράμματος αλιείας του Υπουργείου Γεωργίας "PESCA".

Κατά τη χρονική περίοδο 1998-1999 εργάστηκε ως Οικονομικός Αναλυτής στη χρηματιστηριακή εταιρεία "Ελληνοαμερικανική ΑΧΕΠΕΥ".

Το 1999 προσλήφθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος ως Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό στη θέση του Οικονομικού Αναλυτή στο Τμήμα Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων (ΗΔΑΤ) της Διεύθυνσης Εργασιών Δημοσίου.

Το διάστημα 2001 έως 2004 εργάστηκε ως Συνεργάτης-Σύμβουλος του Υπουργού Δικαιοσύνης, ενώ διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. της εταιρίας Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε. (Υπουργείο Δικαιοσύνης) και του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας (Ν.Π.Δ.Δ. – Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων).

Στην Τράπεζα της Ελλάδος διετέλεσε Προϊστάμενος του Τμήματος Μελέτης Θεσμικού Πλαισίου Συνταξιοδοτικών και Λοιπών Παροχών της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης (2011-2012), ενώ από το Νοέμβριο του 2022 κατέχει το βαθμό του Υποδιευθυντή.

Είναι Πρόεδρος του Συλλόγου Υπαλλήλων Τράπεζας της Ελλάδος από τον Ιούνιο του 2020, μέλος του Γενικού Συμβουλίου της ΟΤΟΕ από το Δεκέμβριο του 2021 και μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από το Σεπτέμβριο του 2020.

Ιωάννης Α. Ρέτσος

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1969. Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου από το Cornell University στη διοίκηση ξενοδοχείων, με ειδίκευση στο Hospitality Real Estate Finance.

Είναι Διευθύνων Σύμβουλος και από τους βασικούς μετόχους της εταιρίας Electra Hotels & Resorts, η οποία έχει στην ιδιοκτησία της και διαχειρίζεται έξι ξενοδοχεία στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τη Ρόδο και την Κεφαλονιά.

Εξελέγη Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) το Μάιο του 2017 και ολοκλήρωσε τη δεύτερη θητεία του στην Προεδρία του Συνδέσμου το Μάιο του 2023.

Από τον Απρίλιο του 2011 έως τον Ιούλιο του 2017 διετέλεσε Πρόεδρος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων (ΠΟΞ) και από το 2009 έως το 2012 Πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών-Αττικής-Αργοσαρωνικού (ΕΞΑΑΑ).

Είναι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Ελλάδος από το Μάρτιο του 2020.

Δημήτριος Α. Σιδέρης

Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και του Γενικού Συμβουλίου

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964. Κατέχει Διδακτορικό Δίπλωμα (Ph.D.) από το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο (European University Institute) στη Φλωρεντία, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (M.Sc.) στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (Birkbeck College, University of London) και Πτυχίο από τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Από το 1997 εργάζεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, όπου προσελήφθη μετά από ειδικό διαγωνισμό. Εργαζόταν στη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών (ΔΟΑΜ) ως επικεφαλής των Τμημάτων Οικονομετρικού Σχεδιασμού και Προβλέψεων και Εσωτερικής Οικονομίας.

Παράλληλα, ακολούθησε και ακαδημαϊκή σταδιοδρομία. Από το 1992 διδάσκει σε πανεπιστήμια του εξωτερικού (Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία) και της Ελλάδος αντικείμενα που καλύπτουν σχεδόν όλο το φάσμα της οικονομικής επιστήμης, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Σήμερα είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικής Θεωρίας στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Έχει αξιόλογο αριθμό δημοσιεύσεων σε έγκριτα οικονομικά περιοδικά και στις εκδόσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ έχει συγγράψει αρκετά δοκίμια εργασίας. Επίσης, έχει

σημαντικό αριθμό ανακοινώσεων σε συνέδρια, όπου έχει παρουσιάσει πρωτογενή έρευνα (συνέδρια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Τράπεζας της Ελλάδος, ICMAIF (του Πανεπιστημίου Κρήτης), ASSET κ.λπ.).

Τα πεδία της ερευνητικής του ενασχόλησης περιλαμβάνουν τη Διεθνή Πολιτική Οικονομία, τα Διεθνή Οικονομικά, τις Διεθνείς Νομισματικές Σχέσεις, τα Οικονομικά της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και την Ελληνική Οικονομία.

Συμμετείχε ως τακτικό μέλος σε ομάδες εργασίας του ΟΟΣΑ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΚΤ, συγκεκριμένα στις ομάδες WGF, WGEM, της ΕΚΤ, STEP του ΟΟΣΑ, EF της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, LINK των Ηνωμένων Εθνών.

Από τις 9 Αυγούστου 2018 είναι μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Όλγα Π. Χαρίτου

Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και του Γενικού Συμβουλίου

Η Όλγα Χαρίτου είναι διευθυντικό στέλεχος, με 40 περίπου έτη εμπειρία στην εφαρμογή και αξιοποίηση της τεχνολογίας στο χρηματοοικονομικό τομέα.

Είναι μαθηματικός με μεταπτυχιακό τίτλο (M.Sc.) σε Computing Mathematics and Statistics από το University College Cardiff, University of Wales, UK, από όπου αποφοίτησε με διάκριση.

Έχει άριστη γνώση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, της διατραπεζικής αγοράς και των συστημάτων πληρωμών, του εποπτικού, ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου συναλλαγών, καθώς και των τεχνολογικών εφαρμογών και μηχανισμών υποστήριξής τους.

Έχει μακρά εμπειρία στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή συστημάτων πληροφορικής στον τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό κλάδο, καθώς και στον σχεδιασμό καινοτόμων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με την αξιοποίηση των εξελίξεων της τεχνολογίας.

Από το 1981 έως το 2001 εργάστηκε ως διευθυντικό στέλεχος στον Τομέα Πληροφορικής και Οργάνωσης της Alpha Bank και από το 2001 έως το 2009 ήταν Διευθύντρια Διοίκησης Πληροφορικής, υπεύνη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μεγάλων έργων πληροφορικής για το δίκτυο της τράπεζας στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ενδεικτικά μεγάλα έργα: η μετάπτωση στο ευρώ, η μετάπτωση στα IAS, η συγχώνευση της Ιονικής Τράπεζας, η ενοποίηση των συστημάτων πληρωμών και των back offices, καθώς και τα συστήματα MIS, EIS, Treasury, Risk και Asset/Private Management της τράπεζας και του ομίλου.

Τον Ιανουάριο του 2010 ίδρυσε την εταιρία ΟΜΙΚΡΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΜΕΠΕ και μέχρι τον Απρίλιο του 2019 ήταν ιδιοκτήτρια και διευθύντριά της. Η εταιρία είχε αντικείμενο την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα στρατηγικής, σχεδιασμού και υλοποίησης εφαρμογών πληροφορικής σε ελληνικές και ξένες εταιρίες, οι οποίες παρείχαν τις υπηρεσίες τους σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οργανισμούς, ασφαλιστικά ταμεία, ταμεία εναλλακτικών επενδύσεων, ταμεία διαχείρισης δημόσιου πλούτου (sovereign funds), asset managers, private and wealth managers, investment managers, risk managers, compliance officers, family & multi-family offices, prime brokers κ.λπ.

Από τον Οκτώβριο του 2016 μέχρι τον Οκτώβριο του 2019 ήταν μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ). Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την εποπτεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, η οποία διαχειρίζεται και αξιοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία και συμμετοχές του Δημοσίου που έχουν περιέλθει στη δικαιοδοσία της. Η ΕΕΣΥΠ αποσκοπεί στην επαύξηση της αξίας και τη βελτίωση της απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων, καθώς και στη δημιουργία εσόδων, προς όφελος του Δημοσίου. Περαιτέρω, η Εταιρεία προωθεί μεταρρυθμίσεις στις δημόσιες επιχειρήσεις μέσω αναδιάρθρωσης, βέλτιστης εταιρικής δια-

κυβέρνησης και διαφάνειας, καθώς και μέσω της προαγωγής υπεύθυνης διοίκησης, κοινωνικής ευθύνης, αειφορίας, καινοτομίας και βέλτιστων εταιρικών πρακτικών.

Από τις 19 Απριλίου 2019 είναι μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

Χρήστος Δ. Χατζηεμμανουήλ

Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και του Γενικού Συμβουλίου

Ο Χρήστος Χατζηεμμανουήλ είναι Καθηγητής Νομισματικών και Χρηματοοικονομικών Θεσμών στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς και Επισκέπτης Καθηγητής του Τμήματος Νομικής του London School of Economics (LSE). Είναι μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Γεννήθηκε το 1964. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (Πτυχίο) και στο University College London (LL.M. και Ph.D.). Κατέλαβε την πρώτη πανεπιστημιακή του θέση στο Κέντρο Σπουδών Εμπορικού Δικαίου (CCLS) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου Queen Mary (QMW, όπως ονομαζόταν τότε), όπου εργάστηκε ως Research and Teaching Fellow. Τον Οκτώβριο του 1997 εντάχθηκε στο Τμήμα Νομικής του LSE, όπου μέχρι τον Δεκέμβριο του 2007 υπηρέτησε διαδοχικά ως Lecturer, Senior Lecturer και Reader in Law. Έχει διδάξει ως επισκέπτης καθηγητής σε διάφορα πανεπιστήμια και έχει παρουσιάσει ανακοινώσεις σε πλήθος συνεδρίων.

Οι ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις του περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μονογραφίες, άρθρα και κεφάλαια συλλογικών τόμων για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, την κρίση της ευρωζώνης, το ευρωπαϊκό τραπεζικό δίκαιο και την Τραπεζική Ένωση, την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων, τη χρηματοοικονομική εποπτεία στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη μεταρρύθμιση των χρηματοοικονομικών συστημάτων στις οικονομίες σε μετάβαση. Έχει δημοσιεύσει πολλά κείμενα σε εφημερίδες και περιοδικά για ζητήματα δημόσιας πολιτικής.

Ως ειδικός στο ευρωπαϊκό και διεθνές χρηματοπιστωτικό και νομισματικό δίκαιο, εργάστηκε ως σύμβουλος στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), με αντικείμενο τις διαδικασίες πτωχεύσεως-εξυγιάνσεως πιστωτικών ιδρυμάτων. Συμμετέχει ως μέλος της ομάδας εργασίας και συμπρόεδρος της δεύτερης υποομάδας στο πρόγραμμα της UNIDROIT για το πτωχευτικό δίκαιο των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Είναι μέλος της Επιτροπής Νομισματικού Δικαίου (MOCOMILA) της International Law Association (ILA), μέλος του Δ.Σ. του Συμβουλίου Διεθνών Σχέσεων (Council for International Relations – GR) και μέλος της Επιτροπής Νομικών Εμπειρογνομόνων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συμβουλίου Διεθνών Σχέσεων (Council of International Relations – Greece).

Από τον Μάιο του 2004 έως τον Σεπτέμβριο του 2007 υπηρέτησε ως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε. Από τον Σεπτέμβριο του 2007 μέχρι τον Δεκέμβριο του 2009 διετέλεσε Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Έχει διατελέσει Πρόεδρος του Κέντρου Πολιτικής Έρευνας και Επικοινωνίας (ΚΠΕΕ), ενός από τα μακροβιότερα ανεξάρτητα (μη χρηματοδοτούμενα από το κράτος) think tanks. Από το 2005 έως το 2011 ήταν μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Περιφερειακού Κέντρου για τη Μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης για την Ανατολική Ευρώπη και την Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (RCPAR και, αρχικώς, UNTC) του United Nations Development Programme (UNDP).

Από τον Σεπτέμβριο του 2014 έως τον Απρίλιο του 2020 διετέλεσε σύμβουλος του Διοικητή στην Τράπεζα της Ελλάδος. Από τις 10 Απριλίου 2020 είναι μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.

ΣΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΣΥΣΤΑΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στο πλαίσιο της υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης και με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και την εν γένει αναβάθμιση του εσωτερικού λειτουργικού πλαισίου, εγκρίθηκε με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου «Πολιτική για τη Σύσταση και Λειτουργία των Επιτροπών της Τράπεζας», με την οποία καθιερώνονται ενιαίοι κανόνες που διέπουν τη σύσταση και τη λειτουργία των Επιτροπών της Τράπεζας. Σύμφωνα με αυτήν, με απόφαση είτε του Γενικού Συμβουλίου, είτε της Επιτροπής Σχεδιασμού και Οργάνωσης κατόπιν σχετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Οργάνωσης, επιτρέπεται η σύσταση Μονίμων ή Προσωρινών Επιτροπών. Σε αυτές ανατίθεται η εξέταση θεμάτων που αφορούν τις δραστηριότητες της Τράπεζας, η λήψη σχετικών αποφάσεων ή/και η παροχή γνώμης. Επιτροπές δύνανται να συσταθούν και προς τον σκοπό συμμόρφωσης σε κανονιστική απαίτηση (είτε της ελληνικής είτε της ενωσιακής νομοθεσίας) ή λόγω εσωτερικής λειτουργικής απαίτησης. Ρητώς εκφεύγουν του πεδίου εφαρμογής της εν λόγω Πολιτικής το Γενικό Συμβούλιο, τα όργανα άσκησης δημόσιας εξουσίας, όπως παρατίθενται κατωτέρω υπό το Μέρος Ζ', η Επιτροπή Ελέγχου και το Συμβούλιο Διαχείρισης της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων.

Σύμφωνα με την εν λόγω Πολιτική, αρμόδια για την παρακολούθηση θεμάτων σύστασης και λειτουργίας των Επιτροπών της Τράπεζας είναι η Διεύθυνση Οργάνωσης, η οποία ανά τριετία διενεργεί συνοδική επισκόπηση του έργου και της σύνθεσης των Μόνιμων Επιτροπών στο πλαίσιο διασφάλισης της αποτελεσματικής λειτουργίας τους.

Το Γενικό Συμβούλιο έχει συστήσει τις ακόλουθες μόνιμες επιτροπές:

1. Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελεί ανεξάρτητη επιτροπή και λειτουργεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, ο οποίος έχει εγκριθεί από την 88η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 6ης Απριλίου 2021 και είναι αναρτημένος στον ιστοχώρο της Τράπεζας. Ο εν λόγω Κανονισμός καταρτίστηκε από την Επιτροπή Ελέγχου στη συνεδρίαση 5/19.11.2020, οπότε αποφασίστηκε η υποβολή του στο Γενικό Συμβούλιο προς έγκριση και η περαιτέρω παραπομπή του προς έγκριση και από την προρρηθείσα Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Το Γενικό Συμβούλιο (Συνεδρία 13/30.11.2020) ενέκρινε τον Κανονισμό και, λόγω των επιταγών της κείμενης νομοθεσίας (ιδίως του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως τότε ίσχυε), ομοίως εισηγήθηκε την παραπομπή του προς έγκριση και από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Η Επιτροπή Ελέγχου επικουρεί και υποστηρίζει το Γενικό Συμβούλιο κατά την επιτέλεση των, σύμφωνα με το Καταστατικό, αρμοδιοτήτων του, ενημερώνοντας, παρακολουθώντας, παρέχοντας συμβουλές ή εκφράζοντας τη γνώμη της ως προς τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα αυτής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του Κανονισμού Λειτουργίας της και την κείμενη νομοθεσία. Η εν λόγω αρμοδιότητα αφορά ιδίως τα ακόλουθα ζητήματα: α) τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, β) τους εξωτερικούς ελεγκτές, γ) το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και δ) την εσωτερική επιθεώρηση.

Συνοπτικά, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου συνίστανται ιδίως στις εξής:

- εξετάζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις πριν υποβληθούν στο Γενικό Συμβούλιο και εκθέτει τις απόψεις της ως προς την ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που περιέχεται σε αυτές και τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανόνες που διέπουν την κατάρτιση και δημοσιοποίησή τους, υποβοηθώντας έτσι το Γενικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση της αρμοδιότητάς του για την έγκριση αυτών,
- παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και ιδίως την απόδοσή του, επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία του εξωτερικού ελεγκτή σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική και ενωσιακή νομοθεσία και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην Τράπεζα, είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής του εξωτερικού ελεγκτή και διασφαλίζει ότι αυτός

ασκεί το ελεγκτικό του έργο με βάση τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (International Standards on Auditing), τον ισχύοντα Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών και τη συναφή νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

- εξετάζει περιοδικά, σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας και εκφράζει σχετικά τη γνώμη της στο Γενικό Συμβούλιο,
- παρακολουθεί και εξετάζει την αποτελεσματικότητα, την επάρκεια και την ανεξαρτησία της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης της Τράπεζας,
- εξετάζει τις απολογιστικές εκθέσεις και το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών που υποβάλλονται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και τη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων βαθμού συμμόρφωσης προς την Πολιτική κατά της Απάτης και της Δωροδοκίας και προς την Πολιτική για την Πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Η Επιτροπή Ελέγχου απαρτίζεται από τρία τουλάχιστον μέλη, τα οποία ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας κατόπιν εισήγησης του Γενικού Συμβουλίου. Προϋπόθεση για τον ορισμό των μελών είναι η επαρκής γνώση του τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η Τράπεζα, καθώς επίσης η επαρκής κατάρτιση και εμπειρία για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι ανεξάρτητη επιτροπή, αποτελούμενη από τρίτους και από μέλη του Γενικού Συμβουλίου, εξαιρουμένων των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας, καθώς και του Επιτρόπου του Κράτους ή του αναπληρωτή αυτού. Ο Πρόεδρος αυτής ορίζεται από τα μέλη της.

Ο Πρόεδρος και η πλειονότητα των μελών της Επιτροπής πληρούν, κατά τον ορισμό και κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- δεν κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας και
- δεν έχουν σχέσεις εξάρτησης με την Τράπεζα ή με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις τους και την ανεξάρτητη και αντικειμενική κρίση τους.

Ένα τουλάχιστον από τα μέλη της Επιτροπής, που πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις, πρέπει να διαθέτει επαρκή γνώση και εμπειρία σε θέματα λογιστικής ή/και ελεγκτικής και παρίσταται υποχρεωτικώς στις συνεδριάσεις της Επιτροπής που αφορούν την εξέταση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της οποίας ορίζεται από το Γενικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, τη σοβαρότητα και τις ιδιαιτερότητες των καθηκόντων τους.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου είναι τριετής και ανανεώσιμη.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει τουλάχιστον ανά τρίμηνο και εκτάκτως, όποτε το κρίνει απαραίτητο. Συγκαλείται από τον Πρόεδρο και εκτάκτως από οποιοδήποτε εκ των μελών της.

Η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει:

- στην αρχή κάθε έτους προς έγκριση στο Γενικό Συμβούλιο το πρόγραμμα εργασιών της,

- ετησίως και εκτάκτως, όποτε της ζητηθεί, έκθεση στο Γενικό Συμβούλιο αναφορικά με το έργο που της ανατίθεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, αναφέροντας σχετικώς την άποψη της και παραθέτοντας προτάσεις για βελτιώσεις και μέτρα προς αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί,
- ετησίως έκθεση στο Γενικό Συμβούλιο αναφορικά με την κατάρτιση και το αποτέλεσμα του ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, πριν από την έγκρισή τους, διατυπώνοντας σχετικά τη γνώμη της και επεξηγώντας τον ρόλο της Επιτροπής στην εν λόγω διαδικασία,
- ετησίως έκθεση πεπραγμένων προς έγκριση από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνεται η περιγραφή της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης που ακολουθεί η Τράπεζα.

Στις 31.12.2023 η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου είχε ως εξής:

Πρόεδρος:	Δημήτριος Σιδέρης
Μέλη:	Γεώργιος Καραδήμας
	Χρήστος Παπάζογλου
	Χρήστος Χατζηεμμανουήλ

Γνωστοποιείται η παρακάτω μεταβολή σε σχέση με τις 31.12.2022:

- Οι κ.κ. Γεώργιος Καραδήμας και Χρήστος Παπάζογλου εξελέγησαν ως μέλη της Επιτροπής Ελέγχου από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 7.4.2023, για μία τριετία και σε κάθε περίπτωση μέχρι την Ετήσια Τακτική Συνέλευση του έτους 2026.

Εντός του έτους 2023, η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε πέντε (5) φορές.

2. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων έχει οριστεί από το Γενικό Συμβούλιο ως Ανώτατη.³ Απαρτίζεται από επτά μέλη, ήτοι τον Διοικητή ως Πρόεδρο, τα λοιπά μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο Διοικητής αναπληρώνεται από τον Υποδιοικητή που ο ίδιος έχει ορίσει ως Αναπληρωτή του. Η θητεία των μελών είναι τριετής. Ο Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται από τον Πρόεδρο.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων εγκρίνει:

- τη στρατηγική ανάληψης πάσης φύσεως κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων που ανταποκρίνεται στους στόχους της Τράπεζας και στην επάρκεια των διαθέσιμων πόρων, σε τεχνικά μέσα και προσωπικό,
- τη στρατηγική για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας της Τράπεζας και τη διαχείριση κρίσεων,
- τη λήψη κατάλληλων μέτρων σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνει αδυναμία υλοποίησης ή αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή των ως άνω στρατηγικών, κατόπιν αξιολόγησης της επάρκειας και αποτελεσματικότητάς τους,
- την υποβολή πρότασης από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων προς το Γενικό Συμβούλιο για την αναθεώρηση του πλαισίου διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων από τις επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας,

³ Σύμφωνα με την Πολιτική για τη Σύσταση και Λειτουργία των Επιτροπών της Τράπεζας, ως Ανώτατες ορίζονται από το Γενικό Συμβούλιο Μόνιμες Επιτροπές της Τράπεζας, στις οποίες προεδρεύει μέλος της Διοίκησης.

- το πλαίσιο και τις αρχές που διέπουν τη διαχείριση λειτουργικών κινδύνων και την επιχειρησιακή συνέχεια,
- τη διενέργεια ασκήσεων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests),
- τις μεθοδολογίες μέτρησης/αξιολόγησης των κινδύνων και των ορίων ως προς την ανάληψη κινδύνων,
- σε ετήσια, τουλάχιστον, βάση το ύψος των χρηματοοικονομικών αποθεμάτων ασφαλείας (financial buffers, συμπεριλαμβανομένων του μετοχικού κεφαλαίου, των αποθεματικών, των προβλέψεων έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων και των λογαριασμών αναπροσαρμογής), σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανομένων κινδύνων, κατόπιν αξιολόγησης της επάρκειας τους.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται περισσότερα από τα μισά μέλη της. Συνεδριάζει τουλάχιστον ανά τρίμηνο και εκτάκτως, όποτε παρίσταται ανάγκη. Χρέη εισηγητή εκτελεί στέλεχος της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων βάσει αρμοδιότητας ανάλογα με το υπό εξέταση θέμα.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύναται να συμμετέχει ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης, για να παρέχει συμβουλές ή την εύλογη διαβεβαίωση για την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών και μεθοδολογιών. Επιπλέον, με πρόσκληση του Προέδρου δύναται να καλούνται στις συνεδριάσεις στελέχη της Τράπεζας, τα οποία με τη γνώση και την εμπειρία τους μπορούν να συνδράμουν το έργο της.

Στις 31.12.2023 η σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με τις 31.12.2022, είχε ως εξής:

Πρόεδρος	Γιάννης Στουρνάρας, Διοικητής
Μέλη	Θεόδωρος Πελαγίδης, Υποδιοικητής
	Χριστίνα Παπακωνσταντίνου, Υποδιοικήτρια
	Δημήτριος Σιδέρης, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής
	Όλγα Χαρίτου, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής
	Χρήστος Χατζηεμμανουήλ, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής
	Ασήμω Αγγελίνα, Διευθύντρια της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων

Εντός του έτους 2023 η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδρίασε πέντε (5) φορές.

3. Λοιπές Ανώτατες Επιτροπές

Κατ' εφαρμογή της προαναφερθείσας Πολιτικής της Τράπεζας, το Γενικό Συμβούλιο έχει ορίσει – πέραν της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων – ακόμη οκτώ (8) Επιτροπές ως Ανώτατες, δεδομένου ότι οι ανατεθειμένες σε αυτές αρμοδιότητες έχουν μόνιμο χαρακτήρα και των εργασιών τους προεδρεύει μέλος της Διοίκησης. Πρόκειται για τις ακόλουθες: (1) Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού, (2) Επιτροπή Διαχείρισης Ακινήτων, (3) Επιτροπή Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού, (4) Επιτροπή Μελέτης Θεμάτων Ασφαλείας, (5) Επιτροπή Περιβαλλοντικής Πολιτικής, (6) Επιτροπή Συμβάσεων Έργων και Προμηθειών, (7) Επιτροπή Σχεδιασμού και Οργάνωσης, και (8) Συντονιστική Επιτροπή Πληροφορικής και Καινοτομίας.

Ζ. ΟΡΓΑΝΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

1. Διοικητής

Ο Διοικητής ασκεί τις εποπτικές, κυρωτικές και κανονιστικές αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 55Γ του Καταστατικού και αφορούν την υποχρέωση παροχής στατιστικών πληροφοριών στην ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ

και της κατ' εφαρμογή του εκδιδόμενης συμπληρωματικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η υποχρέωση παροχής στοιχείων περιλαμβάνει και τα απαιτούμενα στοιχεία για την κατάρτιση του ισοζυγίου πληρωμών και των χρηματοοικονομικών λογαριασμών των επιμέρους τομέων της οικονομίας, καθώς και για τον υπολογισμό της διεθνούς επενδυτικής θέσης της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, ορίζει τα στοιχεία και τις πληροφορίες που οφείλουν να παρέχουν τα υπόχρεα πρόσωπα εν αναφορά προς τις συναλλαγές τους με πρόσωπα εγκατεστημένα στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και τις έναντι των προσώπων αυτών απαιτήσεις και υποχρεώσεις τους, καθώς και τον τρόπο, τον χρόνο και τη διαδικασία παροχής αυτών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής αναλύει τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις και εξετάζει την επίδραση της νομισματικής πολιτικής που χαράσσεται στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ, με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας του Διοικητή από οδηγίες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22 του Καταστατικού. Επίσης, εξετάζει την επίδραση των αποφάσεων που λαμβάνονται στο προαναφερθέν πλαίσιο σχετικά με θέματα που αφορούν τη λειτουργία και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και μέσων πληρωμών και την έκδοση τραπεζογραμματίων.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής ενεργεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της ΕΚΤ, τις οποίες και ενσωματώνει στο ημεδαπό δίκαιο.

Οι παραπάνω αρμοδιότητες ασκούνται μέσω της έκδοσης Πράξεων του Συμβουλίου και της μετέπειτα δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής αποτελείται από τον Διοικητή, τους δύο Υποδιοικητές και άλλα τρία μέλη που διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα, εκδιδόμενο μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη του Διοικητή, και δίνουν τον προβλεπόμενο στο άρθρο 22 του Καταστατικού όρκο.

Τα μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής οφείλουν και μετά την παύση των καθηκόντων τους να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες των οποίων έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και οι οποίες καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

Οι όροι απασχόλησης και οι αποδοχές των μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής καθορίζονται με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές είναι μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, ως εκ της ιδιότητάς τους, και η θητεία τους διαρκεί για όσο χρόνο έχουν την ιδιότητα αυτή. Η θητεία των υπόλοιπων μελών είναι εξαετής και μπορεί να ανανεώνεται. Σε περίπτωση θανάτου ή αποχώρησης για οποιονδήποτε λόγο μέλους του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, εκτός από τον Διοικητή και τους Υποδιοικητές, πριν από τη λήξη της θητείας τους, η θητεία του μέλους που διορίζεται σε αντικατάστασή του θα περιλαμβάνει το υπόλοιπο της θητείας του θανόντος ή αποχωρήσαντος μέλους και μία ακόμη πλήρη θητεία, εφόσον το υπολειπόμενο μέρος της θητείας είναι μικρότερο από δύο έτη.

Πρόεδρος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής είναι ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, αναπληρούμενος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του Καταστατικού. Ο Πρόεδρος καλεί τα μέλη του Συμβουλίου σε συνεδρίαση όταν παρίσταται ανάγκη και τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τέσσερα τουλάχιστον μέλη. Το Συμβούλιο αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Σε περίπτωση θανάτου, λήξης της θητείας ή

αποχώρησης μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και μέχρι τον ορισμό νέων μελών, το Συμβούλιο μπορεί να λειτουργεί με ελλιπή συγκρότηση.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής επικουρείται στο έργο του από υπηρεσιακές μονάδες της Τράπεζας και από επιτροπές αποτελούμενες από μέλη του και από υπαλλήλους της Τράπεζας, στις οποίες επιτροπές μπορεί να αναθέτει τη λήψη αποφάσεων επί ορισμένων θεμάτων της αρμοδιότητάς του, διατηρούμενης πάντως της αρμοδιότητας του Συμβουλίου να αποφασίζει και επί των θεμάτων αυτών.

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής μπορεί να αναθέτει την εποπτεία τομέων της αρμοδιότητάς του σε ορισμένα μέλη του.

Τα μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής είναι ως εκ του λειτουργήματός τους μέλη και του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας (άρθρο 35Α του Καταστατικού).

3. Εκτελεστική Επιτροπή

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, η Εκτελεστική Επιτροπή συγκροτείται από τον Διοικητή και τους Υποδιοικητές, προσκαλείται από τον Διοικητή ή, εν απουσία του, από τον αναπληρούντα αυτόν Υποδιοικητή. Αποφασίζει με απαρτία και πλειοψηφία δύο μελών, στα οποία πρέπει να συγκαταλέγεται ο Διοικητής, εκτός αν αυτός αναπληρώνεται κατά τα ανωτέρω. Εάν δεν σχηματίζεται απαρτία, στην Επιτροπή μετέχει και το μέλος του Γενικού Συμβουλίου που ορίζεται κατά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 32 του Καταστατικού. Το Γενικό Συμβούλιο ορίζει κατ' έτος τρία μέλη του από τα μη μετέχοντα στην Εκτελεστική Επιτροπή προς παρακολούθηση της άσκησης της αρμοδιότητάς της, δυνάμει να αναφέρονται στο Συμβούλιο.

Οι αρμοδιότητες της Εκτελεστικής Επιτροπής ρυθμίζονται από το άρθρο 55Α του Καταστατικού και από την κείμενη εποπτική νομοθεσία (βλ. ενδεικτικά ν. 4261/2014, ν. 4364/2016 και ν. 4537/2018).

Οι εν λόγω αρμοδιότητες αφορούν την έκδοση Πράξεων που αφορούν την εξυγίανση και την εποπτεία, μεταξύ άλλων, της φερεγγυότητας, της διασφάλισης επαρκούς ρευστότητας και της διαρκούς συμμόρφωσης των εποπτευομένων με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Επίσης, περιλαμβάνεται η λήψη εποπτικών μέτρων και η επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε βάρος εποπτευόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων, καθώς επίσης και των μελών της διοίκησής τους. Η Εκτελεστική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να ασκεί με Πράξεις της τις αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και στην Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης σύμφωνα με τα κατωτέρω εκτιθέμενα.

Στόχοι της εποπτείας είναι η σταθερότητα και η εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς και η διαφάνεια των διαδικασιών και των όρων συναλλαγών. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα ασκεί μεταξύ άλλων τη μακροπροληπτική αρμοδιότητα προς ενίσχυση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και μείωση της συσσώρευσης των συστημικών κινδύνων.

4. Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων

Η εν λόγω Επιτροπή ανασυστάθηκε με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 1/20.12.2012 "Ανασύσταση Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και ανάθεση αρμοδιότητας" (ΦΕΚ Β' 3410), όπως ισχύει μετά και την πλέον πρόσφατη τροποποίησή της με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 216/16.3.2023 "Τροποποίηση της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής 52/2.10.2015" (ΦΕΚ Β' 1431).

Η Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων συγκροτείται από τον Διοικητή ως Πρόεδρο και, ως μέλη, από τον Υποδιοικητή που δεν μετέχει στην Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης, από τον Γενικό Διευθυντή Προληπτικής Εποπτείας και Εξυγίανσης, καθώς επίσης από τους Διευθυντές των ακόλουθων Διευθύνσεων: (α) Εποπτείας Πιστωτικού

Συστήματος, (β) Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, (γ) Εργασιών Δημοσίου, (δ) Επιθεώρησης Εποπτευομένων Εταιρειών και (ε) Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Ο Διοικητής, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, αναπληρώνεται από τον ως άνω Υποδιοικητή. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Στις αρμοδιότητες της συγκαταλέγεται η έκδοση των κανονιστικών και ατομικών αποφάσεων και εισηγήσεων της Τράπεζας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που εμπíπτον στο πεδίο του άρθρου 55Α του Καταστατικού. Στις ανωτέρω αποφάσεις και εισηγήσεις περιλαμβάνονται ιδίως εκείνες που αφορούν την ίδρυση, την ανάκληση αδείας, τους όρους λειτουργίας των εποπτευομένων ιδρυμάτων, τη λήψη μέτρων και την επιβολή κυρώσεων και προστίμων σε νομικά και φυσικά πρόσωπα.

Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί ανώτερος υπάλληλος του Τμήματος Εποπτικών Αποφάσεων και Συντονισμού Θεμάτων Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού της Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιριών. Τον αναπληρώνει υπάλληλος ή υπάλληλοι της ως άνω Διεύθυνσης.

5. Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης

Η εν λόγω Επιτροπή έχει συσταθεί με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 6/8.1.2013 “Ανασύσταση Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης και ανάθεση αρμοδιοτήτων” (ΦΕΚ Β’ 13), όπως ισχύει μετά και την πλέον πρόσφατη τροποποίησή της με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 204/1/21.4.2022 “Τροποποίηση της υπ’ αριθ. 52/2.10.2015 Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής” (ΦΕΚ Β’ 2111).

Η Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης συγκροτείται από τον Υποδιοικητή στον οποίο αναφέρεται η Διεύθυνση Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων, ως Πρόεδρο, και, ως μέλη, από τον Γενικό Διευθυντή Λειτουργιών, καθώς επίσης από τους Διευθυντές των ακόλουθων Διευθύνσεων: (α) Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων, (β) Στατιστικής, (γ) Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού και (δ) Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο Υποδιοικητής αναπληρώνεται από το μέλος του Γενικού Συμβουλίου που ορίζεται κατά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 32 του Καταστατικού. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος ή υπάλληλοι της Διεύθυνσης Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Στις αρμοδιότητες της Επιτροπής συγκαταλέγονται η έκδοση των κανονιστικών και ατομικών αποφάσεων και εισηγήσεων της Τράπεζας ως αρχής εξυγίανσης, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, “περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποιήσεως του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010” (ΕΕ L 225 (30.7.2014)) και τις διατάξεις του άρθρου 2 (“Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ, ΕΕ L 173) και άλλες διατάξεις”) του ν. 4335/2015 (ΦΕΚ Α’ 87), καθώς και η έκδοση των αποφάσεων που αφορούν διαδικασίες εξυγίανσης οι οποίες ήταν εκκρεμείς κατά τη θέση σε ισχύ του ως άνω νόμου.

Με την υπ’ αριθ. 204/1/21.4.2022 Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής προστέθηκε στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης η έκδοση των αποφάσεων της Τράπεζας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 145B “Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων της εκκαθάρισης” του ν. 4261/2014 (ΦΕΚ Α’ 107).

6. Συμβούλιο Ασφάλισης

Σύμφωνα με το άρθρο 37Α του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, το Συμβούλιο Ασφάλισης έχει επιφορτιστεί με την άσκηση του έργου της κοινωνικής ασφάλισης του προσωπικού της Τράπεζας σύμφωνα με τον Νόμο και το Καταστατικό.

Συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου και αποτελείται από: (α) τον Διοικητή, ως Πρόεδρο, αναπληρούμενο από έναν Υποδιοικητή ή ένα μέλος του Γενικού Συμβουλίου που υποδεικνύει το Συμβούλιο, (β) τρεις (3) ανώτατους ή ανώτερους υπαλλήλους της Τράπεζας που υποδεικνύονται, με τους αναπληρωτές τους, από το Γενικό Συμβούλιο, (γ) δύο (2) εκπροσώπους των ασφαλισμένων, μέλη του προσωπικού της Τράπεζας, που υποδεικνύονται, με τους αναπληρωτές τους, από το Σύλλογο Υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδος και (δ) έναν (1) εκπρόσωπο των συνταξιούχων, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Σύλλογο Συνταξιούχων της Τράπεζας της Ελλάδος. Τα μέλη του Συμβουλίου έχουν τριετή θητεία. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Ασφάλισης μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου Κυβερνητικός Επίτροπος, ο οποίος διορίζεται, με τον αναπληρωτή του, σύμφωνα με τις ισχύουσες για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς διατάξεις της νομοθεσίας, καλείται δε πάντοτε, επί ποινή ακυρότητας της συνεδρίασης, σε όλες τις συνεδριάσεις. Χρέη γραμματέα του Συμβουλίου Ασφάλισης εκτελεί υπάλληλος της Τράπεζας, ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του με Πράξη του Προέδρου.

Το Συμβούλιο Ασφάλισης χαράσσει εξ ονόματος του Γενικού Συμβουλίου τις γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής της Τράπεζας ως φορέα ασφάλισης του προσωπικού της και αποφαινεται επί γενικών ζητημάτων σχετικών με την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας. Αποφαινεται, επίσης, επί ενστάσεων κατά πάσης φύσεως αποφάσεων της Τράπεζας ως φορέα ασφάλισης του προσωπικού της (εν όλω ή εν μέρει απορριπτικών). Επίσης, εγκρίνει την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και ενδίκων μέσων της Τράπεζας ως φορέα ασφάλισης του προσωπικού της σε κάθε δικαστήριο ανεξαρτήτως βαθμού και δικαιοδοσίας.

Η. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Η οργανωτική διάρθρωση της Τράπεζας παρουσιάζεται στο οργανόγραμμα, το οποίο είναι αναρτημένο στον ιστοχώρο της Τράπεζας (<https://www.bankofgreece.gr/trapeza/dioikisi-domi/organogramma>).

Θ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

1. Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO - Data Protection Officer)

Δικηγόρος εκ των διευθυντικών στελεχών της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης ορίζεται με απόφαση της Διοίκησης ως Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO – Data Protection Officer). Απολαύει πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του, επικουρείται από ειδική Ομάδα Υποστήριξης και αναφέρεται απευθείας στη Διοίκηση διά της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, στην οποία είναι ενταγμένος. Είναι υπεύθυνος για τον σχεδιασμό και τη διαρκή επικαιροποίηση του λειτουργικού πλαισίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Τράπεζας, τη διασφάλιση της εφαρμογής και της συμμόρφωσης με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και τη διαβούλευση με τις εποπτικές αρχές, όποτε αυτή απαιτείται.

Κύρια καθήκοντά του αποτελούν:

- ο σχεδιασμός της στρατηγικής, του προγράμματος και του λειτουργικού πλαισίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (επιμέρους πολιτικές, διαδικασίες και οδηγίες) της Τράπεζας,
- η παρακολούθηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, καθώς και των ειδικών διατάξεων που αφορούν την Τράπεζα σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και η διασφάλιση της εφαρμογής και της συμμόρφωσης της Τράπεζας με αυτό,
- η παρακολούθηση των κινδύνων που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

- η ενημέρωση, η καθοδήγηση και η υποστήριξη των Συντονιστών Προστασίας Δεδομένων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, όπως απορρέουν από το λειτουργικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Τράπεζας,
- ο συντονισμός, η οργάνωση, η καθοδήγηση και η εποπτεία των σχετικών δράσεων και ενεργειών που αναλαμβάνονται στην Τράπεζα σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, γνωμοδότηση αναφορικά με την εκτίμηση αντικτύπου),
- η παροχή συμβουλών για την κατάρτιση συμβάσεων με τρίτα μέρη που πρόκειται να επεξεργαστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό της Τράπεζας,
- η συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λοιπές εποπτικές αρχές, όποτε αυτό απαιτείται, και
- η διαρκής ενημέρωση, τακτική ή όποτε ζητηθεί ειδικώς, της Διοίκησης.

2. Σύμβουλος Δεοντολογίας

Για την τήρηση και ορθή εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας, αρμόδιος είναι ο οριζόμενος από τη Διοίκηση Σύμβουλος Δεοντολογίας. Αποτελεί διευθυντικό στέλεχος της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης και επικουρεί την Τράπεζα στην προαγωγή υψηλών προτύπων επαγγελματικής συμπεριφοράς, συνεργαζόμενος με όλες τις Υπηρεσιακές Μονάδες.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας ισχύει για όλο το προσωπικό της Τράπεζας, μόνιμο ή έκτακτο, ανεξαρτήτως επαγγελματικής ιδιότητας, ειδικότητας και σχέσης απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των ευρισκομένων σε υπηρεσιακή απόσπαση και σε άδεια άνευ αποδοχών («αποδέκτες»). Ο Κώδικας παρέχει το πλαίσιο αρχών, κανόνων και συμπεριφορών που οφείλει να ακολουθεί το προσωπικό της Τράπεζας κατά την επαγγελματική του ενασχόληση. Με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου (Συνεδρία 6/12.6.2023) εγκρίθηκε η τροποποίηση του Κώδικα σε εναρμόνιση με τις νυν ισχύουσες Κατευθυντήριες Γραμμές (ΕΕ) 2021/2253 και (ΕΕ) 2021/2256 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 2ας Νοεμβρίου 2021 για τον καθορισμό των αρχών του πλαισίου δεοντολογίας του Ευρωσυστήματος (ΕΚΤ/2021/49), καθώς και για τον καθορισμό των αρχών του πλαισίου δεοντολογίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΚΤ/2021/50), αντιστοίχως.

Ο Κώδικας συμπληρώνεται από δύο επιμέρους πολιτικές, την Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων και την Πολιτική Εξωτερικών Δραστηριοτήτων. Η Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων αποσκοπεί στην πρόληψη και αποτροπή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων εντός της Τράπεζας και, σε περίπτωση που λάβουν χώρα τέτοιες καταστάσεις, στη δήλωση, αξιολόγηση και, εφόσον χρειαστεί, στη λήψη κατάλληλων μέτρων. Η Πολιτική Εξωτερικών Δραστηριοτήτων ορίζει πότε και πώς γίνεται η γνωστοποίηση της άσκησης ή της κατά το παρελθόν ανάληψης ή της πρόθεσης ανάληψης δραστηριοτήτων επαγγελματικής ή κερδοσκοπικής φύσης, πέραν των εντός της Τράπεζας επαγγελματικών υποχρεώσεων όλου του προσωπικού της.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο Σύμβουλος Δεοντολογίας:

- παρέχει συμβουλές και κατευθύνσεις για την ορθή εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και των πολιτικών σύγκρουσης συμφερόντων και εξωτερικών δραστηριοτήτων,
- μεριμνά για την ευαισθητοποίηση των αποδεκτών του Κώδικα Δεοντολογίας στα εν λόγω θέματα, μέσω: α) εκπαίδευσης, β) διαρκούς ενημέρωσης, ιδίως μέσω της ειδικής περιοχής στο εσωτερικό δίκτυο της Τράπεζας κ.λπ.,

- εντοπίζει και αξιολογεί ενδεχόμενους κινδύνους από τη μη εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και των πολιτικών σύγκρουσης συμφερόντων και εξωτερικών δραστηριοτήτων,
- εξετάζει κάθε θέμα δεοντολογίας που προκύπτει, ενημερώνει τους εμπλεκόμενους και υποβάλλει προτάσεις στη Διοίκηση,
- δέχεται αναφορές παραβίασης του Κώδικα Δεοντολογίας και ενεργεί σχετικώς,
- τηρεί αρχείο όλων των αναφορών και περιστατικών που του έχουν αναφερθεί,
- υποβάλλει κάθε χρόνο Έκθεση σχετικά με τα καθήκοντά του στη Διοίκηση,
- επισκοπεί τον Κώδικα και προτείνει ενδεχομένως τροποποιήσεις του,
- είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση συμμόρφωσης της Τράπεζας στους κανόνες δεοντολογίας του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1 Πολιτική περιοδικής αξιολόγησης της καταλληλότητας των μελών του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας

Η Απόφαση 2020/637 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 27ης Απριλίου 2020 σχετικά με τις διαδικασίες πιστοποίησης των φορέων παραγωγής στοιχείων ασφαλείας του ευρώ και στοιχείων του ευρώ (ΕΚΤ/2020/24), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της από την Απόφαση 2022/2063 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 13ης Οκτωβρίου 2022 (ΕΚΤ/2022/35), εισάγει απαιτήσεις δεοντολογίας, οι οποίες καταλαμβάνουν το διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό όργανο κάθε πιστοποιημένου φορέα παραγωγής, όπως εν προκειμένω το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας της Ελλάδος.

Το γεγονός αυτό αποτέλεσε αφορμή για την αναθεώρηση του πλαισίου που διέπει την περιοδική αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας με τη θέσπιση σχετικής Πολιτικής. Δι' αυτής, βελτιστοποιούνται και συστηματοποιούνται οι διαδικασίες και τα εχέγγυα για την πιστοποίηση, τόσο εσωτερικά όσο και έναντι τρίτων, ότι άνευ ετέρου πληρούνται οι απαιτήσεις εντιμότητας, δεοντολογίας και ακεραιότητας που θέτει η κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Επίσης, καταδεικνύεται η καταλληλότητα του Γενικού Συμβουλίου, τόσο ως συνόλου όσο και των επιμέρους μελών αυτού ατομικώς, εν αναφορά προς την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με τον Νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας.

2. Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου (Συνεδρία 3/2.3.2023) εγκρίθηκε η Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης, με την οποία καθορίζονται οι αρχές και το πλαίσιο που ακολουθούν τόσο η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, όσο και τα μέλη των οργάνων Διοίκησης, το προσωπικό και οι εν γένει απασχολούμενοι, καθώς και οι Υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας, προκειμένου να αναγνωρίζουν, να παρακολουθούν και να εφαρμόζουν τις απαιτήσεις που προκύπτουν από το κανονιστικό πλαίσιο. Προς τούτο, υιοθετούνται οι βέλτιστες πρακτικές και τα σχετικά πρότυπα, προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες των εργασιών και του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας. Για τον λόγο αυτό, ρυθμίζεται σειρά επιμέρους εξειδικευμένων ζητημάτων, όπως η εκπόνηση Καταλόγου/Μητρώου Υποχρεώσεων Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η διαμόρφωση Συστήματος Διαχείρισης Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η διαχείριση του κανονιστικού κινδύνου, καθώς επίσης και η συνεργασία της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης – υπό την ιδιότητα αυτής ως δεύτερης γραμμής άμυνας στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας – με το σύνολο των Υπηρεσιακών Μονάδων, οι οποίες ενεργούν ως πρώτη γραμμή άμυνας.

3. Πολιτική υποβολής εσωτερικών αναφορών για περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς (Internal Whistleblowing Policy)

Η Πολιτική Υποβολής Εσωτερικών Αναφορών για Περιπτώσεις Παραβατικής Συμπεριφοράς (Internal Whistleblowing Policy) υιοθετήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο στις 30.11.2020 (Συνεδρία 13) και αναθεωρήθηκε στις 3.4.2023 (Συνεδρία 4), έτσι ώστε να συνάδει με τις απαιτήσεις του ν. 4990/2022 και προκειμένου η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης να αναλάβει τα εξ αυτής προβλεπόμενα καθήκοντα. Συναφώς, επισημαίνεται ότι η Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23.10.2019 σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης [ΕΕ L 305 (26.11.2019) 17], η οποία έχει μεταφερθεί στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 4990/2022 (ΦΕΚ Α' 210), επιβάλλει στους φορείς του ιδιωτικού τομέα, όπως εν προκειμένω η Τράπεζα, την υποχρέωση όπως εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του εν λόγω νομοθετήματος (11.11.2022) προβλέψουν διαύλους και προσήκον διαδικαστικό πλαίσιο για την υποβολή, παραλαβή και παρακολούθηση εσωτερικών αναφορών.

Δια της εν λόγω Πολιτικής, τίθενται οι αρχές βάσει των οποίων η Τράπεζα επιλαμβάνεται, επεξεργάζεται και διερευνά ονομαστικές και ανώνυμες εσωτερικές αναφορές. Χρήζει ειδικής μνείας το προβλεπόμενο υψηλό επίπεδο προστασίας και στήριξης τόσο των αναφερόντων όσο και των αναφερομένων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην απαγόρευση αντιποίνων, καθώς και στην αποτελεσματική υλοποίηση των μέτρων που εισάγει η ανωτέρω νομοθεσία. Προς τούτο, αξιολογήθηκε ότι η συμβολή των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Πολιτικής (ήτοι των μελών των οργάνων διοίκησης της Τράπεζας, καθώς και όλου του προσωπικού και των εν γένει απασχολούμενων σε αυτήν, περιλαμβανομένων και εκείνων που ευρίσκονται σε υπηρεσιακή απόσπαση) είναι ουσιαστική και επωφελής τόσο για την ενίσχυση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της κοινωνικής ευθύνης της Τράπεζας, όσο και για την ανίχνευση τυχόν επιλήψιμων συμπεριφορών και τη λήψη των απαιτούμενων διορθωτικών μέτρων προς τον σκοπό αποτροπής αντίστοιχων φαινομένων.

Επιπλέον, με απόφαση της Διοίκησης και σε συμμόρφωση προς τα προβλεπόμενα από το άρθρο 9 του ν. 4990/2022 ανατέθηκαν καθήκοντα Υπευθύνου Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών («Υ.Π.Π.Α.») στον Προϊστάμενο της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

4. Πολιτική κατά της Απάτης και της Δωροδοκίας

Η Πολιτική κατά της Απάτης υιοθετήθηκε από το Γενικό Συμβούλιο στις 18.1.2021 (Συνεδρία 1) και αναθεωρήθηκε από το ίδιο όργανο στις 19.12.2022 (Συνεδρία 13), στο πλαίσιο της υποχρέωσης άμεσης συμμόρφωσης της Τράπεζας, ως φορέα παραγωγής στοιχείων ασφαλείας του ευρώ και στοιχείων του ευρώ, συμφώνως προς τα οριζόμενα στην Απόφαση 2020/637 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όπως ισχύει. Στην εν λόγω Πολιτική αποτυπώνονται οι αρχές βάσει των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος ενεργεί προς τον σκοπό πρόληψης και αποτροπής κάθε μορφής συμπεριφοράς η οποία ενδέχεται να στοιχειοθετεί ή να συνιστά απάτη ή/και δωροδοκία σύμφωνα με τα εκεί λεπτομερώς προβλεπόμενα. Προς τούτο, η Τράπεζα επιδεικνύει μηδενική ανοχή στις εν θέματι συμπεριφορές και αναλαμβάνει τη ρητή δέσμευση για την αμελλητί ανάληψη των κατάλληλων και ενδεδειγμένων μέτρων προς τον σκοπό έγκαιρου εντοπισμού και επιβολής των προβλεπόμενων μέτρων (κυρωτικών και μη).

ΙΑ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ (DIVERSITY)

Η παροχή ίσων ευκαιριών απασχόλησης και εξέλιξης για όλους τους εργαζομένους της Τράπεζας της Ελλάδος δεν αποτελεί απλώς νομική υποχρέωση, αλλά είναι συστατικό στοιχείο της πολιτικής της για το Ανθρώπινο Δυναμικό. Η πολιτική αυτή ενσωματώνεται στις διαδικασίες και στις πρακτικές διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική τήρησή της. Προς τούτο, η Τράπεζα προωθεί την ισότητα

στη μεταχείριση και την αξιοκρατική εξέλιξη του προσωπικού, δίνοντας ίσες ευκαιρίες εξέλιξης σε άνδρες και γυναίκες εργαζόμενους και εφαρμόζοντας ενιαία μισθολογική πολιτική ανεξαρτήτως φύλου σε όλες τις κατηγορίες εργαζομένων. Η Τράπεζα της Ελλάδος σέβεται και προασπίζει τη διαφορετικότητα των εργαζομένων της ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων ή οποιασδήποτε άλλης διακρίσεως.

Αναφορικά με την πολυμορφία, τόσο σε επίπεδο Γενικού Συμβουλίου όσο και σε επίπεδο ανωτάτης διοικήσεως εκπροσωπούνται διάφορες ηλικιακές ομάδες με ποικίλη ακαδημαϊκή και εργασιακή εμπειρία, ώστε να καλύπτονται τα γνωστικά αντικείμενα και η εμπειρία που απαιτούνται για την ορθή και αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Προς επίρρωση τούτων, η Τράπεζα εφαρμόζει Κώδικα Δεοντολογίας (επ' αυτού, βλ. ανωτέρω υπό το Μέρος Θ', Κεφάλαιο 2), στον οποίο προβλέπεται ρητά υποχρέωση ίσης μεταχείρισης και αποφυγής διακρίσεων.

Επιπροσθέτως, η Τράπεζα – μαζί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και ακόμη 25 ευρωπαϊκές εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) και εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΑΑ) – υπέγραψε τον Χάρτη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ) για την ισότητα, τη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη. Ο εν λόγω Χάρτης αποτελεί μια δημόσια δέσμευση προαιρετικού χαρακτήρα και είναι ανοικτός προς υπογραφή από τις ΕθνΚΤ και τις ΕΑΑ στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ και της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας, η οποία είναι γνωστή και ως ΕΕΜ. Δι' αυτού, τα συμβαλλόμενα μέρη δηλώνουν ότι θα εντατικοποιήσουν τις προσπάθειες για την προώθηση εργασιακών χώρων που διέπονται από σεβασμό και αξιοπρέπεια. Δεσμεύονται επίσης να διασφαλίσουν ότι οι εργασιακοί χώροι τους είναι απαλλαγμένοι από οποιαδήποτε μορφή διάκρισης.

Υπογράφοντας τον Χάρτη, όλοι οι συμμετέχοντες οργανισμοί – συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος – επιβεβαιώνουν την κοινή τους αντίληψη ότι οι πολυσυλλεκτικοί και συμπεριλήψιμοι χώροι εργασίας ενισχύουν τις επιδόσεις και την ανθεκτικότητα αυτών των ιδίων. Στο πλαίσιο αυτό, ο Χάρτης ορίζει τις κοινές αρχές, τους κοινούς στόχους και τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις που θα βελτιώσουν την εργασιακή κουλτούρα συνολικά σε επίπεδο συστήματος. Επιπλέον, προασπίζει τις αρχές σύμφωνα με τις οποίες όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι ως προς τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια, αναγνωρίζοντας ότι ομάδες με πολυσυλλεκτικό χαρακτήρα αναπτύσσουν πιο καινοτόμες λύσεις.

ΙΒ. ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τέλος, σημειώνεται ότι η Τράπεζα εξαιρείται ρητά από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 της εν λόγω Οδηγίας.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Τράπεζας της Ελλάδος

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος (η Τράπεζα), οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2023, την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και τον πίνακα διάθεσης κερδών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης σχετικά με τις ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές.

Κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την «Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)» με τις ισχύουσες τροποποιήσεις, όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικό θέμα ελέγχου

Το σημαντικό θέμα ελέγχου είναι εκείνο το θέμα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Το θέμα αυτό και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων ως σύνοδο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για το θέμα αυτό.

Σ' αυτό το πλαίσιο περιγράφουμε ακολούθως πως ο έλεγχός μας αντιμετώπισε το κατωτέρω θέμα.

Έχουμε εκπληρώσει τα καθήκοντα που περιγράφονται στην ενότητα «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων» της έκθεσής μας, περιλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με το σημαντικό θέμα ελέγχου. Ως εκ τούτου, ο έλεγχός μας περιέλαβε τη διενέργεια διαδικασιών που σχεδιάστηκαν ώστε ν' ανταποκρίνονται στους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος των οικονομικών καταστάσεων. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών μας διαδικασιών, περιλαμβανομένων των διαδικασιών που διενεργήθηκαν επί του κατωτέρω θέματος, παρέχουν τη βάση για τη γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων.

Σημαντικό Θέμα Ελέγχου	Πώς Αντιμετωπίστηκε κατά τον έλεγχο μας το Σημαντικό Θέμα Ελέγχου
Πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων	
Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρά και παρακολουθεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που απορρέουν από στοιχεία Ενεργητικού όπως χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ και τα δάνεια σε ευρώ μη σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής. Επίσης, στους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενισχυμένης νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, οι οποίοι επιμετρώνται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας η οποία έλαβε υπόψη την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων βάσει της μεθόδου VaR (Value at Risk), έχει σχηματιστεί πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων η οποία ανήλθε σε ευρώ 1.622 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023. Η διαδικασία της επιμέτρησης, όσον αφορά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους (πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο αγοράς) είναι περίπλοκη, εμπεριέχει εκτιμήσεις και μεθοδολογικές παραδοχές και έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Τράπεζας. Επομένως θεωρήσαμε ότι αποτελεί σημαντικό θέμα ελέγχου. Η Διοίκηση έχει παράσχει πληροφορίες σχετικά με την πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων που παρουσιάζεται στην ενότητα IV. σημείωση 11 «Προβλέψεις», παράγραφος γ. Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτούργικων κινδύνων του Παθητικού των Οικονομικών καταστάσεων.	Στο πλαίσιο αξιολόγησης της διαδικασίας επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών κινδύνων πραγματοποιήσαμε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες: 1. Αποκτήσαμε κατανόηση της διαδικασίας και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για να αναγνωρίζει, επιμετρά και παρακολουθεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους των προβλέψεων και επαληθεύσαμε τις εγκρίσεις σχετικά με το ποσό της πρόβλεψης από το αρμόδιο επίπεδο αρχής εντός της Τράπεζας της Ελλάδος. 2. Αξιολογήσαμε το σχεδιασμό και την εφαρμογή των εσωτερικών δικλίδων ελέγχων που σχετίζονται με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων (πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος αγοράς). 3. Με τη συμμετοχή εξειδικευμένων στελεχών της ΕΥ, εξετάσαμε τη μεθοδολογία και τις σχετικές παραδοχές που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για την επιμέτρηση των προβλέψεων και διενεργήσαμε ανεξάρτητους επανυπολογισμούς σε δειγματοληπτική βάση. 4. Ελέγξαμε την ακρίβεια και την πληρότητα των στοιχείων του Ενεργητικού της Τράπεζας που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση της πρόβλεψης. 5. Αξιολογήσαμε την πληρότητα και την ακρίβεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που σχετίζονται με το σημαντικό θέμα ελέγχου.

Άλλες πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών. Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των οικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την «Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)» με τις ισχύουσες τροποποιήσεις και όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλοτριωμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 Ν. 4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλοτριωμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πληστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε

υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε το θέμα εκείνο που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν το σημαντικό θέμα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Γενικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ'εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150-151 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2023.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα της Ελλάδος και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 5 της ενότητας VI. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ των οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 07/04/2022 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει ανανεωθεί και για τη χρήση του 2023 με απόφαση της ετήσιας γενικής συνέλευσης των μετόχων της 07/04/2023.

4 Μαρτίου 2024

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Μ. ΣΟΕΛ 42201
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Χειμάρρας 8B, 15125 Μαρούσι Αττικής
ΑΜ ΣΟΕΛ 107

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΔΑΜΙΑΝΟΥ
Α.Μ. ΣΟΕΛ 61391
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Χειμάρρας 8B, 15125 Μαρούσι Αττικής
ΑΜ ΣΟΕΛ 107

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31.12.2023

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

(Ποσά σε ευρώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		Σημείωση	31.12.2023	31.12.2022
1.	Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό	1	9.118.836.040	8.315.986.789
2.	Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2	5.471.970.488	5.173.082.228
2.1	Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)	2.1	1.674.596.524	1.728.659.968
2.2	Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις	2.2	3.797.373.964	3.444.422.260
3.	Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	3	345.822.277	482.908.368
3.1	Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης	3.1	0	23.944.221
3.2	Λοιπές απαιτήσεις	3.2	345.822.277	458.964.147
4.	Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	4	24.489	22.784
4.1	Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια	4.1	24.489	22.784
4.2	Απαιτήσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II		0	0
5.	Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	5	14.339.000.000	35.423.400.000
5.1	Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	5.1	0	0
5.2	Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	5.2	14.339.000.000	35.423.400.000
5.3	Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας		0	0
5.4	Διαρθρωτικές αντιστρεπτέες πράξεις		0	0
5.5	Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης		0	0
5.6	Πιστώσεις για την κάλυψη περιθωρίων		0	0
6.	Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	6	1.682.246	1.486.496
7.	Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	7	160.551.153.357	160.420.762.541
7.1	Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	7.1	143.172.450.175	148.154.939.009
7.2	Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	7.2	17.378.703.182	12.265.823.532
8.	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης	8	2.941.022.742	3.478.819.849
9.	Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος	9	30.044.111.311	22.287.438.863
9.1	Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	9.1	503.561.541	503.561.541
9.2	Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	9.2	997.925.769	997.925.769
9.3	Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	9.3	25.157.169.805	20.073.139.395
9.4	Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)	9.4	0	0
9.5	Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	9.5	3.385.454.196	712.812.158
10.	Στοιχεία ενεργητικού υπό τακτοποίηση		0	0
11.	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	11	3.656.273.780	2.880.765.658
11.1	Κέρματα ζώνης ευρώ	11.1	36.302.711	46.813.436
11.2	Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	11.2	592.570.979	570.170.655
11.3	Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	11.3	125.807.396	115.818.250
11.4	Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	11.4	813.130	45.202
11.5	Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα	11.5	2.340.924.708	1.595.246.747
11.6	Λοιπά στοιχεία	11.6	559.854.856	552.671.368
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			226.469.896.730	238.464.673.576

ΕΤΟΣ ΕΝΕΝΗΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ

(Ποσά σε ευρώ)

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Σημείωση	31.12.2023	31.12.2022
1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία	1	35.380.149.525	35.771.610.915
2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	2	27.967.319.526	43.694.914.508
2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	2.1	2.456.691.052	2.507.194.960
2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	2.2	25.510.628.474	41.187.719.548
2.3 Καταθέσεις προθεσμίας		0	0
2.4 Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας		0	0
2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων	2.5	0	0
3. Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	3	0	0
4. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ	4	26.491.373.087	25.057.106.363
4.1 Γενική κυβέρνηση	4.1	25.726.540.595	23.800.806.836
4.2 Λοιπές υποχρεώσεις	4.2	764.832.492	1.256.299.527
5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	5	2.978.760.941	3.076.522.869
6. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	6	1.702.212.353	1.756.096.807
7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	7	2.621	2.715
7.1 Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	7.1	2.621	2.715
7.2 Υποχρεώσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ ΙΙ		0	0
8. Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος	8	114.955.507.920	112.440.835.732
8.1 Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με την έκδοση πιστοποιητικών χρέους της ΕΚΤ		0	0
8.2 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	8.2	0	0
8.3 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)	8.3	114.955.507.920	112.440.835.732
8.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	8.4	0	0
9. Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση	9	5.807.004	13.199.947
10. Λοιπές υποχρεώσεις	10	932.035.114	1.392.845.189
10.1 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	10.1	0	163.611
10.2 Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	10.2	786.014.312	856.846.888
10.3 Λοιπά στοιχεία	10.3	146.020.802	535.834.690
11. Προβλέψεις	11	4.468.136.872	4.465.767.289
12. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής	12	8.043.834.435	7.336.388.673
13. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά	13	3.544.757.332	3.459.382.569
13.1 Μετοχικό κεφάλαιο	13.1	111.243.362	111.243.362
13.2 Τακτικό αποθεματικό	13.2	111.243.362	111.243.362
13.3 Έκτακτο αποθεματικό	13.3	575.889.379	490.531.600
13.4 Ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους	13.4	2.744.771.262	2.744.771.262
13.5 Λοιπά ειδικά αποθεματικά	13.5	1.609.967	1.592.983
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		226.469.896.730	238.464.673.576

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2023

(Ποσά σε ευρώ)

	Σημείωση	2023	2022
1. Καθαροί τόκοι - έσοδα	1	-3.084.475.258	2.290.875
1.1 Τόκοι - έσοδα	1.1	3.257.084.683	1.105.976.743
1.2 Τόκοι - έξοδα	1.2	-6.341.559.941	-1.103.685.868
2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημίες αποτίμησης	2	66.273.180	22.143.460
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις		79.122.485	76.385.714
2.2 Ζημίες αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων		-12.849.305	-54.242.254
3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	3	138.710.123	130.362.534
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		148.477.026	139.799.392
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες		-9.766.903	-9.436.858
4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές	4	3.996.566	3.993.279
5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος	5	3.377.651.143	706.062.158
6. Λοιπά έσοδα	6	41.516.332	20.241.097
Σύνολο καθαρών εσόδων		543.672.086	885.093.403
7. Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών	7	-292.259.236	-272.373.563
8. Λοιπές δαπάνες διαχείρισης	8	-63.321.612	-66.377.217
9. Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού	9	-11.942.697	-11.158.851
Σύνολο εξόδων προ προβλέψεων		-367.523.545	-349.909.631
Κέρδη προ προβλέψεων		176.148.541	535.183.772
10. Προβλέψεις	10	-77.441.559	-78.408.348
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ		98.706.982	456.775.424

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2023(*)

Άρθρο 71 του Καταστατικού

(Ποσά σε ευρώ)

	2023	2022
Κέρδη χρήσεως	98.706.982	456.775.424
Μέρισμα προς καταβολή χρήσεως 2023 (0,6720 ευρώ ανά μετοχή σε 19.864.886 μετοχές)	-13.349.203	-13.349.203
Έκτακτο αποθεματικό	-85.357.779	-42.700.000
Υπόλοιπο περιεχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	0	-400.726.221
	0	0

* Η διάθεση των κερδών τελεί υπό έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2024

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΝΤΟΒΑΣ

Αρ. αδείας Α' Τάξης 0137991

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

I. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.¹

Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρέως αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν με τον βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς και να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης, σημειώνεται ότι η λογιστική απεικόνιση των υποχρεώσεων από παροχές της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3.11.2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.² Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλα συνιστώμενη, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4308/2014 “Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις”, στο μέτρο που δεν αντιβαίνει στις διατάξεις του Καταστατικού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διαθέτει τις ανάλογες πολιτικές και διαδικασίες για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελούνται από τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, τον Πίνακα Διάθεσης Κερδών της χρήσης που έληξε στις 31.12.2023, καθώς και από περίληψη ουσιαστών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες (Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων). Δεδομένου του ειδικού ρόλου που επιτελεί η Τράπεζα της Ελλάδος ως κεντρική τράπεζα της χώρας, η δημοσίευση κατάστασης ταμειακών ροών δεν θα παρείχε στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων πρόσθετες χρήσιμες πληροφορίες.

II. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Οι βασικές λογιστικές αρχές και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που διέπουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων στο Ευρωσύστημα (ΕΚΤ και ΕθνΚΤ των χωρών της ζώνης του ευρώ), και κατά συνέπεια εφαρμόζονται και από την Τράπεζα της Ελλάδος, είναι οι εξής:

- πραγματική οικονομική κατάσταση και διαφάνεια,
- συντηρητικότητα,
- ουσιώδες των λογιστικών γεγονότων,
- συνέπεια και συγκρισιμότητα,
- συνεχιζόμενη δραστηριότητα,
- πραγματοποίηση εσόδων/εξόδων (αρχή του δεδουλευμένου) και
- αναγνώριση γεγονότων που επήλθαν μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.

III. ΣΥΝΟΨΗ ΟΥΣΙΩΔΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

α. Αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού

Ένα στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού αναγνωρίζεται στον ισολογισμό όταν:

- οποιοδήποτε μελλοντικό οικονομικό όφελος που συνδέεται με αυτό αναμένεται να οδηγήσει σε εισροή ή εκροή για την Τράπεζα της Ελλάδος,

¹ Το ανενίσχυτο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις διατίθεται στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016O0034-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuri/cs/l/uri?uri=EUR-Lex%2F02016O0034-20211231-EN).

² Το ανενίσχυτο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις διατίθεται στον σύνδεσμο [EUR-Lex - 02016D0035\(01\)-20211231 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuri/cs/l/uri?uri=EUR-Lex%2F02016D0035(01)-20211231-EN).

- όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που συνδέονται με το εν λόγω στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού έχουν μεταβιβαστεί στην Τράπεζα της Ελλάδος και
- η αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού είναι δυνατόν να μετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο.

Β. Λογιστική καταγραφή των συναλλαγών

Οι λογαριασμοί τηρούνται με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους (κτήσης), εκτός των εμπορεύσιμων χρεογράφων (πλην των χαρτοφυλακίων που έχουν χαρακτηριστεί ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και των υφιστάμενων χαρτοφυλακίων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής), του χρυσού και όλων των στοιχείων εντός και εκτός ισολογισμού εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα, που αποτιμώνται στις αγοραίες τιμές.

Οι συναλλαγές που αφορούν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού καταγράφονται στους λογαριασμούς την ημερομηνία διακανονισμού τους.

Οι συναλλαγές που αφορούν χρηματοοικονομικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, εκτός των άμεσων (spot) συναλλαγών επί τίτλων, καταγράφονται με βάση τη μέθοδο της οικονομικής προσέγγισης (συμβατική μέθοδος),³ σύμφωνα με την οποία:

- την ημερομηνία συμφωνίας της συναλλαγής (transaction/trade date) γίνεται καταχώρηση του ποσού της συναλλαγής σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (τάξεως),
- την ημερομηνία διακανονισμού της συναλλαγής (settlement/value date) αντιλογίζονται οι εγγραφές στους λογαριασμούς τάξεως και γίνονται εγγραφές σε λογαριασμούς του ισολογισμού.

Σημειώνεται ότι η θέση κάθε ξένου νομίσματος, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τις καθαρές πωλήσεις, καθώς και το μέσο κόστος, υπολογίζονται την ημερομηνία συμφωνίας της συναλλαγής. Οι δεδουλευμένοι τόκοι των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα, καθώς και οι σχετικές διαφορές υπέρ ή υπό το άρτιο, υπολογίζονται και λογιστικοποιούνται σε ημερήσια βάση, επηρεάζοντας αντίστοιχα τη συναλλαγματική θέση.

γ. Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα και χρυσό

Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις της Τράπεζας σε συνάλλαγμα και χρυσό αποτιμώνται με βάση τις ισχύουσες ισοτιμίες της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού, όπως αυτές καθορίζονται από την ΕΚΤ. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία που ίσχυε κατά τον χρόνο της συναλλαγής. Η αναπροσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα γίνεται χωριστά κατά νόμισμα, συμπεριλαμβανομένων των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων.

Η αναπροσαρμογή της αξίας με βάση την αγοραία τιμή, των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων που εκφράζονται σε συνάλλαγμα, παρουσιάζεται χωριστά από την αναπροσαρμογή της αξίας τους λόγω μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Για τον χρυσό, δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφορών από αναπροσαρμογή της τιμής και της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Λογιστικοποιείται μία και μόνη αποτίμηση της αξίας του χρυσού με βάση την τιμή του σε ευρώ ανά ουγγιά καθαρού χρυσού, όπως αυτή καθορίζεται από την ΕΚΤ.

Αξιόγραφα

- Τα χρεόγραφα που περιλαμβάνονται στο υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο το οποίο διακρατείται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος (κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβεσθείσες υπέρ ή υπό το άρτιο διαφορές) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα αποτιμώνται στις μέσες αγοραίες τιμές της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού, χωριστά για κάθε τίτλο (ανά ISIN), εφόσον δεν έχουν χαρακτηριστεί ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δεν διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής. Τυχόν δικαιώματα προαίρεσης ενσωματωμένα στα χρεόγραφα δεν διαχωρίζονται για σκοπούς αποτίμησης.
- Τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα που έχουν χαρακτηριστεί ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και οι μη εμπορεύσιμοι τίτλοι αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Οι μη ρευστοποιήσιμες μετοχές καθώς και συμμετοχικοί τίτλοι που διακρατούνται ως μόνιμες επενδύσεις αποτιμώνται στο κόστος κτήσης και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

3 Σύμφωνα με το άρθρο 5 της Κατευθυντήριας Γραμμής (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

- Τα εμπορεύσιμα επενδυτικά κεφάλαια (ή/και τα χαρτοφυλάκια μετοχών υπό εξωτερική διαχείριση που αντιγράφουν αυστηρά την απόδοση ενός αμοιβαίου κεφαλαίου που συνδέεται με δείκτη) αποτιμώνται σε αγοραίες τιμές ανά αμοιβαίο κεφάλαιο και όχι βάσει των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν ορισμένα προκαθορισμένα κριτήρια.⁴ Δεν πραγματοποιείται συμψηφισμός των αποτελεσμάτων αποτίμησης διαφορετικών εμπορεύσιμων επενδυτικών κεφαλαίων.

Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

Στα πάγια στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνονται τα ακίνητα (οικόπεδα, κτίρια και εγκαταστάσεις κτιρίων, κτίρια υπό κατασκευή), τα έπιπλα, τα έργα τέχνης, τα μηχανήματα, ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός και οι ασώματες ακινητοποιήσεις. Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός και οι ασώματες ακινητοποιήσεις εμφανίζονται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Τα οικόπεδα, τα κτίρια υπό κατασκευή και τα έργα τέχνης δεν αποσβένονται.

Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για όλη τη διάρκεια της προσδοκώμενης ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου.

Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των πάγιων στοιχείων ανά κατηγορία έχει ως εξής:

Κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων	40 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	4-15 έτη
Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης	4-5 έτη

Τα ακίνητα της Τράπεζας υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, όταν υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις, οι οποίες προέρχονται τόσο από εσωτερικές όσο και από εξωτερικές πηγές πληροφόρησης. Η Τράπεζα αναθέτει σε πιστοποιημένους ορκωτούς εκτιμητές την κατάρτιση έκθεσης με τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας των ακινήτων, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, σε κάθε περίπτωση δε, για όλα τα ακίνητα κάθε τρία έτη.

δ. Αναγνώριση εσόδων

- Τα έσοδα και τα έξοδα αναγνωρίζονται στο οικονομικό έτος το οποίο αφορούν, ανεξάρτητα από τον χρόνο είσπραξης ή πληρωμής τους.
- Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και οι πραγματοποιηθείσες ζημίες από πράξεις επί συναλλαγματος, χρυσού και χρεογράφων μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως. Τα εν λόγω κέρδη και ζημίες υπολογίζονται με βάση το μέσο κόστος των αντίστοιχων στοιχείων κατά την ημερομηνία πραγματοποίησής τους.
- Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη (κέρδη από αποτίμηση) δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα, αλλά μεταφέρονται απευθείας σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (revaluation accounts).
- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες (ζημίες από αποτίμηση), κατά το ποσό που υπερβαίνουν προηγούμενα κέρδη από αποτίμηση, τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής, μεταφέρονται στο τέλος της χρήσης στα αποτελέσματα και δεν αντιλογίζονται έναντι νέων εξ αποτιμώσεως κερδών επόμενων χρήσεων. Επίσης, μη πραγματοποιηθείσες ζημίες που αφορούν οποιοδήποτε χρεόγραφο ή νόμισμα ή διαθέσιμα σε χρυσό δεν συμψηφίζονται με μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από άλλα χρεόγραφα ή νομίσματα ή χρυσό. Το μέσο κόστος του χρηματοοικονομικού στοιχείου από το οποίο θα προκύψουν μη πραγματοποιηθείσες ζημίες στο τέλος της χρήσης προσαρμόζεται στη συναλλαγματική ισοτιμία ή στην αγοραία τιμή που ισχύει στο τέλος του έτους.
- Οι διαφορές υπέρ ή υπό το άρτιο που προκύπτουν από αγορασθέντες τίτλους υπολογίζονται και εμφανίζονται ως τμήμα των εσόδων από τόκους και αποσβένονται κατά την εναπομένουσα συμβατική διάρκεια ζωής των χρεογράφων σύμφωνα με τη μέθοδο του εσωτερικού βαθμού απόδοσης (Internal Rate of Return – IRR).
- Οι ζημίες από απομείωση μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως και δεν αντιλογίζονται τα επόμενα έτη, εκτός εάν η απομείωση ελαττώνεται και η μεταβολή αυτή μπορεί να συσχετιστεί με παρατηρήσιμο γεγονός που επήλθε μετά την καταγραφή της αρχικής απομείωσης.

ε. Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Οι τίτλοι και τα περιουσιακά στοιχεία σε ευρώ που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (τάξεως) αποτυπώνονται στην ονομαστική τους αξία.

⁴ Σε γενικές γραμμές, τα κριτήρια αφορούν το επίπεδο επιρροής της Τράπεζας στις καθημερινές συναλλαγές/πράξεις που διενεργεί το αμοιβαίο κεφάλαιο, το νομικό καθεστώς που διέπει το αμοιβαίο κεφάλαιο και τον τρόπο αξιολόγησης της επένδυσης.

Οι εκτός ισολογισμού πράξεις επί χρηματοοικονομικών μέσων σε συνάλλαγμα (προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος, τα προθεσμιακά σκέλη των πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων και άλλες πράξεις επί νομισμάτων που συνεπάγονται την ανταλλαγή ορισμένου νομίσματος έναντι άλλου σε μελλοντική ημερομηνία) περιλαμβάνονται στην καθαρή συναλλαγματική θέση για τον υπολογισμό του μέσου κόστους αγοράς και των συναλλαγματικών κερδών και ζημιών.

στ. Παροχές προς ασφαλισμένους

Η Τράπεζα διατηρεί προγράμματα παροχών σε ασφαλισμένους (εν ενεργεία και συνταξιούχους), τα οποία διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών σχετίζονται με την αποζημίωση εν ενεργεία προσωπικού λόγω αποχώρησης (ν.2112/1920), καθώς και με την παροχή κύριας και επικουρικής σύνταξης για το σύνολο των ασφαλισμένων. Οι σχετικές υποχρεώσεις προσδιορίζονται ετησίως βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία με τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method). Η σχετική υποχρέωση εμφανίζεται στο στοιχείο του παθητικού *"Προβλέψεις"* και συγκεκριμένα στην κατηγορία *"Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους"*.

Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας), τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από διακανονισμούς και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της υποχρέωσης από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως στο στοιχείο *"Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών"*. Οι μεταβολές που προκύπτουν από τη μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης και αφορούν αναλογιστικά κέρδη/ζημίες αναγνωρίζονται άμεσα στον ισολογισμό στο στοιχείο του παθητικού *"Λογαριασμοί αναπροσαρμογής"*, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η αναταξινόμησή τους στα αποτελέσματα χρήσεως, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται πλήρως η αξία του ελλείμματος ή πλεονάσματος των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.

Ως προγράμματα καθορισμένων εισφορών προς τους ασφαλισμένους, η Τράπεζα διατηρεί το πρόγραμμα γονικής παροχής και προγράμματα μετεργασιακών παροχών. Οι εισφορές προς τα προγράμματα αυτά καταχωρούνται στο στοιχείο *"Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών"* των αποτελεσμάτων χρήσεως. Τα προγράμματα αυτά δεν επιφέρουν επιπλέον οικονομική επιβάρυνση για την Τράπεζα πέραν της ήδη καταβαλλόμενης εργοδοτικής εισφοράς.

Συγχρόνως, η Τράπεζα διαχειρίζεται, σε διακριτά χαρτοφυλάκια, τα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών, τα δε περιουσιακά αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται στο στοιχείο του ενεργητικού *"Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού"*.

ζ. Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων

Η Τράπεζα σχηματίζει και διατηρεί προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητές της.

Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρεί και παρακολουθεί τους αναλαμβανόμενους κινδύνους κατόπιν στάθμισης και ενδελεχούς ελέγχου των δεδομένων που απορρέουν από τα χαρτοφυλάκια των ιδίων διαθεσίμων της. Η επιμέτρηση διενεργείται με τα στοιχεία της τελευταίας ημερολογιακής ημέρας κάθε έτους.

Στους παρακολουθούμενους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω κίνδυνοι επιμετρούνται από την ΕΚΤ για κάθε ΕθνΚΤ.

Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα σχηματίζει προβλέψεις ακολουθώντας την πρακτική της ΕΚΤ και των άλλων ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος. Η εκτίμηση αυτών των προβλέψεων εξετάζεται σε ετήσια βάση.

η. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ, οι οποίες συναποτελούν το Ευρωσύστημα, εκδίδουν τραπεζογραμμάτια ευρώ.⁵ Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ κατανέμεται στις ΕθνΚΤ του Ευρω-

⁵ Απόφαση της ΕΚΤ της 13ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την έκδοση τραπεζογραμμάτων ευρώ (αναδιτύπωση) (ΕΚΤ/2010/29), ΕΕ L35, 9.2.2011, σελ. 26, με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Το ανενίσχυτο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις διατίθεται στον σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02010D0029\(01\)-20200201&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02010D0029(01)-20200201&from=EN).

συστήματος την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων.⁶

Από τη συνολική αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία, το 8% θεωρείται ότι εκδίδεται από την ΕΚΤ, ενώ το υπόλοιπο 92% κατανέμεται στις ΕθνΚΤ με βάση την κλείδα συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα. Το μερίδιο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ που αναλογεί στην Τράπεζα της Ελλάδος απεικονίζεται στον ισολογισμό στο στοιχείο του παθητικού *“Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”*.

Η διαφορά μεταξύ της αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που κατανέμεται σε κάθε ΕθνΚΤ, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων, και της αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που αυτή θέτει σε κυκλοφορία, δημιουργεί έντοκα υπόλοιπα,⁷ απαιτήσεων ή υποχρεώσεων εντός του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω απαιτήσεις ή υποχρεώσεις απεικονίζονται αντίστοιχα στα στοιχεία του ισολογισμού *“Καθαρές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”*.

Για την αποφυγή σημαντικών μεταβολών στα έσοδα των ΕθνΚΤ σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, κάθε φορά που ένα κράτος-μέλος της ΕΕ υιοθετεί το ευρώ και η ΕθνΚΤ του εντάσσεται ως νέο μέλος στο Ευρωσύστημα, προβλέπεται ότι κατά το έτος ένταξης και για τα επόμενα πέντε έτη προσαρμόζονται τα υπόλοιπα που δημιουργούνται από την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ.

Τα ποσά των προσαρμογών υπολογίζονται αφού ληφθούν υπόψη οι διαφορές μεταξύ του μέσου όρου της αξίας των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία που αναλογούν σε κάθε ΕθνΚΤ κατά την περίοδο αναφοράς (δηλ. για διάστημα 24 μηνών που αρχίζει 30 μήνες πριν από την ένταξη στη ζώνη του ευρώ) και του μέσου όρου της αξίας των τραπεζογραμμάτων που θα της αναλογούσαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής της στο κεφάλαιο της ΕΚΤ. Στην κλειόμενη χρήση η προσαρμογή προέρχεται από την ένταξη της ΕθνΚΤ της Κροατίας (01.01.2023) και θα πάψει να εφαρμόζεται το 2029.

Οι τόκοι-έσοδα και οι τόκοι-έξοδα που απορρέουν από τις εν λόγω απαιτήσεις/υποχρεώσεις εκκαθαρίζονται μέσω των λογαριασμών της ΕΚΤ και απεικονίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως στο στοιχείο *“Καθαροί τόκοι-έσοδα”*.

θ. Υπόλοιπα εντός του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών/Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος

Τα υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ προκύπτουν από διασυννοητικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των ΕθνΚΤ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (με εντολή και αποδέκτη κυρίως ιδιωτικές επιχειρήσεις). Οι συναλλαγές αυτές κατά κύριο λόγο πραγματοποιούνται μέσω του TARGET – Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer system (Διερωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο), δημιουργώντας διμερή υπόλοιπα σε λογαριασμούς τηρούμενους μεταξύ των ΕθνΚΤ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από την ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ επηρεάζουν επίσης αυτούς τους λογαριασμούς. Όλοι οι διακανονισμοί συγκεντρώνονται αυτόματα και προσαρμόζονται ώστε να αποτελούν μέρος μιας ενιαίας θέσης κάθε ΕθνΚΤ έναντι της ΕΚΤ. Οι κινήσεις στους λογαριασμούς TARGET αντικατοπτρίζονται σε λογιστικές εγγραφές της ΕΚΤ και των ΕθνΚΤ σε καθημερινή βάση. Τα εκφρασμένα σε ευρώ υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος έναντι της ΕΚΤ που συνδέονται με το TARGET εμφανίζονται στον ισολογισμό ως καθαρή απαίτηση ή υποχρέωση στο στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού *“Καθαρές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)”*.

Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ έναντι ΕθνΚΤ εκτός ζώνης ευρώ που δεν πραγματοποιούνται μέσω TARGET εμφανίζονται είτε στο στοιχείο του ενεργητικού *“Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ”* είτε στο στοιχείο του παθητικού *“Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ”*.

Διάφορα άλλα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος εκφρασμένα σε ευρώ (όπως η ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ προς τις ΕθνΚΤ, εάν υφίσταται, και τα αποτελέσματα από την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος) εμφανίζονται στον ισολογισμό της Τράπεζας της Ελλάδος ως καθαρή απαίτηση ή υποχρέωση στο στοιχείο του ενεργητικού *“Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)”* ή στο στοιχείο του παθητικού *“Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)”*.

6 Με τον όρο “κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων” νοείται το 92% του μεριδίου συμμετοχής κάθε ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος στο συνολικά καταβληθέν (από όλες τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος) κεφάλαιο της ΕΚΤ.

7 Απόφαση της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 2016 σχετικά με την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των ΕθνΚΤ των κρατών-μελών με νόμισμα το ευρώ (ΕΚΤ/2016/36) ΕΕ L347, 20.12.2016, σελ. 26, με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Το ανεισίστημο ενοποιημένο κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις διατίθεται στον σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016D0036\(01\)-20201231&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016D0036(01)-20201231&from=EN).

Οι απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος από τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στην ΕΚΤ περιλαμβάνονται στο στοιχείο του ενεργητικού *“Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ”*. Το συγκεκριμένο στοιχείο του ενεργητικού περιλαμβάνει (α) το καταβεβλημένο ποσό συμμετοχής των ΕθνΚΤ στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, (β) οποιοδήποτε καθαρό ποσό έχει καταβληθεί από τις ΕθνΚΤ λόγω της αύξησης της συμμετοχής τους στα ίδια κεφάλαια⁸ της ΕΚΤ, ως αποτέλεσμα όλων των προηγούμενων αναπροσαρμογών στις κλείδες συμμετοχής της ΕΚΤ, και (γ) εισφορές σύμφωνα με το άρθρο 48.2 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ σε σχέση με κεντρικές τράπεζες κρατών-μελών για τις οποίες καταργούνται οι παρεκκλίσεις.

Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος που προκύπτουν από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ από τις ΕθνΚΤ όταν αυτές γίνονται μέλη του Ευρωσυστήματος είναι εκφρασμένα σε ευρώ και περιλαμβάνονται στο στοιχείο του ενεργητικού *“Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ”*.

Τα υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος που προκύπτουν από την κατανομή των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ μεταξύ των ΕθνΚΤ περιλαμβάνονται συμπληρωστικά σε ένα στοιχείο, είτε ενεργητικού είτε παθητικού, ως *“Καθαρές απαιτήσεις/ υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ”*.

ι. Διανομή των κερδών της ΕΚΤ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έχει αποφασίσει ότι τα έσοδα της ΕΚΤ από το εκδοτικό της δικαίωμα που απορρέουν από το 8% της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ τα οποία της έχουν κατανεμηθεί, καθώς και τα έσοδα από τα χρεόγραφα που κατέχει για σκοπούς νομισματικής πολιτικής στο πλαίσιο του προγράμματος για τις αγορές τίτλων (Securities Markets Programme – SMP), του τρίτου προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολογιών (Covered Bond Purchase Programme – CBPP3), του προγράμματος αγοράς τιτλοποιημένων απαιτήσεων (Asset-Backed Securities Purchase Programme – ABSPP), του προγράμματος αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα (Public Sector Purchase Programme – PSPP) και του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP) διανέμονται στις ΕθνΚΤ τον Ιανουάριο του επόμενου έτους, με τη μορφή ενδιάμεσης διανομής κερδών,⁹ εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφασίσει διαφορετικά. Οποιαδήποτε τέτοια απόφαση λαμβάνεται όταν, βάσει αιτιολογημένης εκτίμησης που καταρτίζει η Εκτελεστική Επιτροπή, το Διοικητικό Συμβούλιο αναμένει ότι η ΕΚΤ θα έχει συνολική ετήσια ζημία ή θα πραγματοποιήσει ετήσιο καθαρό κέρδος που υπολείπεται των εν λόγω εσόδων. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίσει να μεταφέρει το σύνολο ή μέρος αυτών των εσόδων σε πρόβλεψη για χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μπορεί να αποφασίσει να χρεώσει τα έξοδα που έχουν βαρύνει την ΕΚΤ και σχετίζονται με την έκδοση και διαχείριση των τραπεζογραμματίων ευρώ έναντι των εσόδων προς διανομή από τα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια ευρώ.

Το ποσό που διανέμεται στις ΕθνΚΤ περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα χρήσεως, στο στοιχείο *“Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές”*.

κ. Γεγονότα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού

Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προσαρμόζονται ως προς γεγονότα που έλαβαν χώρα μεταξύ της ημερομηνίας τέλους της χρήσης και της ημερομηνίας έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, εφόσον επηρεάζουν ουσιωδώς την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Στην περίπτωση γεγονότων που λαμβάνουν χώρα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού και δεν επηρεάζουν τα μεγέθη του ισολογισμού, αλλά η σπουδαιότητά τους είναι τέτοια ώστε η μη γνωστοποίησή τους θα επηρέαζε τη δυνατότητα των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων να διαμορφώνουν ορθές εκτιμήσεις και να λαμβάνουν ορθές αποφάσεις, τα εν λόγω γεγονότα θα αναφέρονται στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.

⁸ Ίδια κεφάλαια (όπως νοούνται στο παρόν κείμενο) είναι το σύνολο των αποθεματικών, των λογαριασμών αναπροσαρμογής και των προβλέψεων που ισοδυναμούν με αποθεματικά, μείον οποιαδήποτε ζημία σε μεταφορά προηγούμενων χρήσεων της ΕΚΤ. Στην περίπτωση αναθεώρησης των κλειδών κατανομής κατά τη διάρκεια της χρήσης, τα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν επιπροσθέτως το σωρευμένο καθαρό κέρδος/ζημία της ΕΚΤ έως την ημερομηνία της αναθεώρησης.

⁹ Απόφαση (ΕΕ) 2015/298 της ΕΚΤ της 15.12.2014 σχετικά με την ενδιάμεση διανομή του εισοδήματος της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2014/57), ΕΕ L53, 25.2.2015, σελ. 24, με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Το ανενίσχυτο ενόπιον κείμενο με όλες τις τροποποιήσεις διατίθεται στον σύνδεσμο [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014D0057\(01\)-20201231&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014D0057(01)-20201231&from=EN).

IV. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

1. Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό

Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό			
	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Βάρος σε χιλιάδες ουγγιές	4.882,0	4.874,3	7,7
Βάρος σε τόνους	151,9	151,6	0,3
Αξία χρυσού σε εκατ. ευρώ	9.118,8	8.316,0	802,8

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται:

- τα διαθέσιμα της Τράπεζας σε χρυσό διεθνών προδιαγραφών και χρυσές λίρες Αγγλίας (3.678,0 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2023, έναντι 3.673,3 χιλιάδων ουγγιών στις 31.12.2022),
- οι απαιτήσεις σε χρυσό έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (985,6 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2023 και 31.12.2022), οι οποίες απορρέουν από τη συμμετοχή της Ελλάδας στο ΔΝΤ (καταβολή από την Τράπεζα στο ΔΝΤ για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου του μεριδίου συμμετοχής του σε χρυσό),
- ο χρυσός μη διεθνών προδιαγραφών και τα χρυσά νομίσματα (218,4 χιλιάδες ουγγιές στις 31.12.2023, έναντι 215,4 χιλιάδων ουγγιών στις 31.12.2022).

Μέρος των διαθεσίμων σε χρυσό φυλάσσεται σε τράπεζες του εξωτερικού.

Τα διαθέσιμα και οι απαιτήσεις σε χρυσό σημείωσαν μικρή αύξηση κατά 7,7 χιλιάδες ουγγιές, ως αποτέλεσμα κυρίως της αγοραπωλησίας χρυσών λίρών Αγγλίας και χρυσών νομισμάτων. Η αύξηση της αξίας τους κατά 802,8 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την 31.12.2022 οφείλεται κυρίως στην αποτίμηση του χρυσού.

Στις 29.12.2023 η τιμή του χρυσού ανά ουγγιά ανήλθε σε 1.867,828 ευρώ, έναντι 1.706,075 ευρώ στις 30.12.2022, όπως αυτή καθορίζεται από την ΕΚΤ.

Το εξ αποτιμήσεως αποτέλεσμα από τη σύγκριση της αξίας του χρυσού στις 31.12.2023 με το μέσο κόστος κτήσης ανήλθε σε 7.162,0 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 6.374,4 εκατ. ευρώ) και περιλαμβάνεται στο στοιχείο 12 του παθητικού "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής". Το ποσό αυτό αφορά μη πραγματοποιηθέν κέρδος και αποτελεί αποθεματικό ασφαλείας έναντι πιθανών δυσμενών εξελίξεων στη διακύμανση της τιμής του χρυσού.

2. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται απαιτήσεις σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (SDR) έναντι του ΔΝΤ, υπόλοιπα τρεχούμενων λογαριασμών σε τράπεζες του εξωτερικού (ανταποκριτές), προθεσμιακές καταθέσεις, τοποθετήσεις σε τίτλους, καθώς και η αξία των ξένων τραπεζογραμματίων που βρίσκονται στα ταμεία της Τράπεζας.

2.1 Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)

Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)						
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023		31.12.2022		Μεταβολή	
	SDR	Ευρώ	SDR	Ευρώ	SDR	Ευρώ
Διαθέσιμα σε SDR	802,5	975,5	806,0	1.008,9	-3,5	-33,4
Μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ σε SDR (μέρος της Quota)	575,0	699,1	575,0	719,8	0,0	-20,7
Σύνολο	1.377,5	1.674,6	1.381,0	1.728,7	-3,5	-54,1

Οι απαιτήσεις αυτές απορρέουν από την εν γένει συμμετοχή της Ελλάδας στο ΔΝΤ και αντιστοιχίζονται στο παθητικό με ισόποσες υποχρεώσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (βλ. σημείωση 6 του παθητικού "Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ").

• Διαθέσιμα σε SDR

Τα διαθέσιμα της χώρας μας σε SDR προέρχονται διαχρονικά από κατανομές SDR του ΔΝΤ, η τελευταία εκ των οποίων πραγματοποιήθηκε στις 23.08.2021, με το καταμεληθέν ποσό που αναλογούσε στην Ελλάδα να ανέρχεται στα 2,3 δισεκ. SDR (2,8 δισεκ. ευρώ), αυξάνοντας ισόποσα τα διαθέσιμά της σε SDR. Στις 04.04.2022 το Ελληνικό Δημόσιο προέβη σε πρόωρη αποπληρωμή χρεολυσίων προς το ΔΝΤ ύψους 1,5 δισεκ. SDR (1,9 δισεκ. ευρώ) κάνοντας χρήση των διαθεσίμων του σε SDR. Με την ανωτέρω πληρωμή το Ελληνικό Δημόσιο αποπλήρωσε το σύνολο των δανείων που είχαν συναφθεί με το ΔΝΤ από τον Μάιο του 2010 και έπειτα.

Σημειώνεται ότι οι εν λόγω κατανομές σκοπό έχουν την παροχή ρευστότητας στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα με την ενίσχυση των συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών-μελών του ΔΝΤ. Οι κατανομές πραγματοποιήθηκαν κατ' αναλογία προς τα ισχύοντα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο του ΔΝΤ.

• Μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδος στο κεφάλαιο του ΔΝΤ (μέρος της Quota) σε SDR

Στον λογαριασμό αυτό εμφανίζεται το μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδος στο κεφάλαιο του ΔΝΤ που είναι εκφρασμένο σε SDR. Το μερίδιο συμμετοχής που είναι εκφρασμένο σε ευρώ (2.257,1 εκατ. ευρώ) εμφανίζεται στο στοιχείο 5 του παθητικού "Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ" ως κατάθεση του ΔΝΤ στην Τράπεζα. Τα δύο παραπάνω στοιχεία συνθέτουν τη συνολική συμμετοχή της χώρας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ (Quota).

Οι παραπάνω απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ αποτιμήθηκαν με την ισοτιμία του SDR έναντι του ευρώ της 29.12.2023, όπως αυτή καθορίζεται από την ΕΚΤ (1 SDR=1,2157 ευρώ, έναντι 1 SDR=1,2517 ευρώ στις 30.12.2022).

2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις

Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Εμπορεύσιμοι τίτλοι που δεν διακρατούνται μέχρι τη λήξη τους			
Ομόλογα/έντοκα γραμμάτια	2.362,2	2.104,8	257,4
Πράσινα ομόλογα	189,5	96,6	92,9
Σύνολο	2.551,7	2.201,4	350,3
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων			
Μερίδια σε αμοιβαίο κεφάλαιο σε γουάν Κίνας στην BIS	68,0	79,5	-11,5
Μερίδια σε πράσινο ομολογιακό αμοιβαίο κεφάλαιο σε δολάρια ΗΠΑ στην BIS	25,2	24,8	0,4
Σύνολο	93,2	104,3	-11,1
Προθεσμιακές καταθέσεις σε τράπεζες εκτός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	1.064,1	1.066,4	-2,3
Τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εκτός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	67,3	38,2	29,1
Ξένα τραπεζογραμμάτια στα ταμεία της Τράπεζας	21,1	34,1	-13,0
Γενικό σύνολο	3.797,4	3.444,4	353,0

Στις 31.12.2023 το μεγαλύτερο μέρος των παραπάνω απαιτήσεων αφορούσε κυρίως τοποθετήσεις σε δολάρια ΗΠΑ ύψους 2.823,5 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 2.728,8 εκατ. ευρώ), γουάν Κίνας ύψους 374,7 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 435,1 εκατ. ευρώ), λίρες Αγγλίας ύψους 357,8 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 169,1 εκατ. ευρώ), δολάρια Καναδά ύψους 68,0 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 34,2 εκατ. ευρώ), δολάρια Αυστραλίας ύψους 61,9 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 34,2 εκατ. ευρώ), και κορώνες Νορβηγίας ύψους 57,5 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 15,8 εκατ. ευρώ).

Οι εμπορεύσιμοι τίτλοι αποτιμήθηκαν με τις μέσες αγοραίες τιμές της 29.12.2023 ανά ISIN (International Security Identification Number) και προέκυψαν εξ αποτιμήσεως κέρδη ύψους 2,5 εκατ. ευρώ (30.12.2022: 0,2 εκατ. ευρώ) και εξ αποτιμήσεως ζημιές ύψους 5,8 εκατ. ευρώ (30.12.2022: 35,6 εκατ. ευρώ). Τα εξ αποτιμήσεως κέρδη μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 12 του παθητικού "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής"), ενώ οι εξ αποτιμήσεως ζημιές μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως (στοιχείο 2 των αποτελεσμάτων "Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημιές αποτίμησης") και συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό (στοιχείο 10 των αποτελεσμάτων "Προβλέψεις").

Τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αποτιμήθηκαν με τις τιμές κλεισίματος της 29.12.2023 και προέκυψαν εξ αποτιμήσεων κέρδη ύψους 9,8 εκατ. ευρώ (30.12.2022: 7,8 εκατ. ευρώ), τα οποία μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 12 του παθητικού "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής").

3. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Πρόκειται για απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου από χορήγηση μακροπρόθεσμων δανείων, υπόλοιπα τρεχούμενων λογαριασμών σε τράπεζες του εξωτερικού (ανταποκριτές), προθεσμιακές καταθέσεις και τοποθετήσεις σε τίτλους.

3.1 Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης

Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Δάνειο σε δολάρια ΗΠΑ	0,0	0,2	-0,2
Δάνειο με ρήτρα χρυσού	0,0	23,7	-23,7
Σύνολο	0,0	23,9	-23,9

Στις απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνονταν δάνεια σε δολάρια ΗΠΑ και δάνεια με ρήτρα χρυσού, τα οποία είχαν χορηγηθεί στο Ελληνικό Δημόσιο για τη συμμετοχή του σε διεθνείς οργανισμούς (εκτός ΔΝΤ).

Στις 29.12.2023 το Ελληνικό Δημόσιο προέβη στην αποπληρωμή της τελευταίας δόσης του δανείου σε δολάρια ΗΠΑ, καθώς και στην εφάπαξ εξόφληση του άτοκου δανείου με ρήτρα χρυσού (13.942,857 ουγγιές) 30ετούς διάρκειας. Από την εν λόγω εξόφληση προέκυψε κέρδος από συναλλαγματική διαφορά ύψους 20,4 εκατ. ευρώ, η οποία αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα χρήσεως (βλ. σημείωση 2 των αποτελεσμάτων "Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημίες αποτίμησης").

3.2 Λοιπές απαιτήσεις

Λοιπές απαιτήσεις			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Προθεσμιακές καταθέσεις εντός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	344,9	214,5	130,4
Εμπορεύσιμοι τίτλοι (ομόλογα/έντοκα γραμμάτια) που δεν διακρατούνται μέχρι τη λήξη τους	0,0	242,8	-242,8
Τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εντός ζώνης ευρώ σε συνάλλαγμα	0,9	1,7	-0,8
Σύνολο	345,8	459,0	-113,2

Στις λοιπές απαιτήσεις της 31.12.2023, ποσό ύψους 197,7 εκατ. ευρώ αφορά τοποθετήσεις σε δολάρια ΗΠΑ (31.12.2022: 288,3 εκατ. ευρώ), ποσό ύψους 116,5 εκατ. ευρώ σε λίρες Αγγλίας (31.12.2022: 160,2 εκατ. ευρώ) και ποσό ύψους 31,6 εκατ. ευρώ σε δολάρια Καναδά (31.12.2022: 0,0 εκατ. ευρώ). Στις 31.12.2023 η Τράπεζα δεν είχε τοποθετήσεις σε κορώνες Νορβηγίας, έναντι ύψους 10,5 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022.

4. Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα έντοκων τρεχούμενων λογαριασμών σε τράπεζες εξωτερικού το σύνολο των οποίων είχε διαμορφωθεί στις 31.12.2023 σε 24,5 χιλ. ευρώ (31.12.2022: 22,8 χιλ. ευρώ).

5. Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των χορηγούμενων δανείων της Τράπεζας προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Η συνολική χρηματοδότηση σε επίπεδο Ευρωσυστήματος μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής διαμορφώθηκε στις 31.12.2023 σε 410,3 δισεκ. ευρώ, έναντι 1.324,3 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022, εκ των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος έχει χορηγήσει στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα 14,3 δισεκ. ευρώ, έναντι 35,4 δισεκ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Η χορήγηση ρευστότητας μέσω των πράξεων κύριας και πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης, καθώς και μέσω της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης, πραγματοποιείται έναντι επαρκών εξασφαλίσεων, τις οποίες παρέχουν οι αντισυμβαλλόμενοι. Τα αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε εμπορεύσιμα και μη εμπορεύσιμα και πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας που θέτει το Ευρωσύστημα.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 32.4 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, οι ΕθνΚΤ, οι οποίες διενεργούν πράξεις στο πλαίσιο της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, συμμετέχουν από κοινού στα έσοδα και τις ζημίες σύμφωνα με τις ισχύουσες κλείδες συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα.

Ζημίες από τις πράξεις αυτές μπορεί να πραγματοποιηθούν μόνον εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος πτωχεύσει και τα διαθέσιμα που προκύπτουν από τη ρευστοποίηση του ενεχύρου δεν είναι επαρκή. Σημειώνεται ότι οι ΕθνΚΤ, κατά την κρίση τους, δύνανται να δέχονται ως εξασφάλιση κατηγορίες αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων για τα οποία αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου τον κίνδυνο.

Ειδικότερα:

5.1 Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης

Οι πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης διενεργούνται μέσω αντιστρεπτέων συναλλαγών παροχής ρευστότητας με συχνότητα και διάρκεια συνήθως μίας εβδομάδας, μέσω τακτικών δημοπρασιών, και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων του επηρεασμού των επιτοκίων, της διαχείρισης της ρευστότητας στην αγορά και της σηματοδότησης της κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής. Από τον Οκτώβριο του 2008, οι πράξεις αυτές διενεργούνται ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με πλήρη κάλυψη του συνόλου των αιτούμενων προσφορών.

Στις 31.12.2023 οι συγκεκριμένες πράξεις είχαν μηδενικό υπόλοιπο, όπως και στην προηγούμενη χρήση. Σημειώνεται ότι κατά το έτος 2023 το μέσο υπόλοιπο των πράξεων αυτών διαμορφώθηκε σε 209,6 εκατ. ευρώ, έναντι μέσου υπολοίπου 10,7 εκατ. ευρώ το 2022.

5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης

Με τις πράξεις αυτές παρέχεται στους αντισυμβαλλομένους πρόσθετη αναχρηματοδότηση μεγαλύτερης διάρκειας. Οι εν λόγω πράξεις διενεργήθηκαν ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με χορήγηση όλου του ποσού της αιτούμενης ρευστότητας.

Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Πράξεις TLTRO III	14.339,0	35.373,4	-21.034,4
Πράξεις PELTRO	0,0	50,0	-50,0
Σύνολο	14.339,0	35.423,4	-21.084,4

Το 2023, οι πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης μειώθηκαν κατά 21.084,4 εκατ. ευρώ, κυρίως ως αποτέλεσμα της λήξης πράξεων TLTRO III ύψους 13.513,0 εκατ. ευρώ και της πρόωρης αποπληρωμής ύψους 7.521,4 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, έληξε η τελευταία πράξη PELTRO ύψους 50,0 εκατ. ευρώ.

• Πράξεις TLTRO III

Σε συνέχεια των επτά τριμηνιαίων στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III) που αποφασίστηκαν το 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τον Δεκέμβριο του 2020 την προσθήκη τριών ακόμη πράξεων, οι οποίες διενεργήθηκαν από τον Ιούνιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021. Οι πράξεις αυτές είναι τριετείς και οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα, σε τριμηνιαία βάση, να διακόψουν τη σχετική πράξη ή να την αποπληρώσουν μερικώς πριν από τη λήξη της.

Τα επιτόκια δανεισμού των πράξεων αυτών, κατά την περίοδο από 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2022, δύνανται να είναι έως και 50 μονάδες βάσης κάτω από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR), αλλα σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι λιγότερο αρνητικά από -1%, ενώ για το υπόλοιπο διάστημα έως τη λήξη τους δεν δύνανται να είναι χαμηλότερα από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) κατά την περίοδο αυτή. Στις 27 Οκτωβρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε ότι, από τις 23 Νοεμβρίου 2022 έως την ημερομηνία λήξης ή πρόωρης αποπληρωμής κάθε ενεργής πράξης TLTRO III, το επιτόκιο των εν λόγω πράξεων θα συνδέεται (indexed) με τα μέσα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ που ισχύουν για την εν λόγω περίοδο.

Το τελικό ύψος του επιτοκίου εκτοκισμού γίνεται γνωστό μόνο κατά τη λήξη ή την πρόωρη αποπληρωμή κάθε πράξης και πριν από αυτή γίνεται μια αξιόπιστη εκτίμηση για τον υπολογισμό των δεδουλευμένων τόκων TLTRO III. Για τη χρήση 2023, το επιτόκιο για τον υπολογισμό των δεδουλευμένων τόκων των πράξεων αυτών, που ίσχυε για την Τράπεζα της Ελλάδος, ήταν το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR).

• Πράξεις PELTRO

Από τις συνολικά τέσσερις πρόσθετες έκτακτες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations – PELTRO) που διενεργήθηκαν το 2021 σε τριμηνιαία βάση, διάρκειας ενός έτους έκαστη, η τελευταία πράξη έληξε στις 26 Ιανουαρίου 2023.

Οι πράξεις αυτές διασφάλισαν τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος της ζώνης του ευρώ και συνέβαλαν στη διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς χρήματος κατά τη διάρκεια της παρατεταμένης περιόδου της πανδημίας.

Οι πράξεις PELTRO διενεργήθηκαν ως δημοπρασίες σταθερού επιτοκίου με πλήρη κατανομή. Το επιτόκιο ήταν κατά 25 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της αντίστοιχης πράξης PELTRO.

6. Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ				
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή	
Τρεχούμενοι λογαριασμοί ανταποκριτών κατοίκων εντός ζώνης ευρώ σε ευρώ	1,7	1,5	0,2	

Στο στοιχείο αυτό απεικονίζονται απαιτήσεις έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων της ζώνης του ευρώ που δεν σχετίζονται με πράξεις εφαρμογής νομισματικής πολιτικής.

7. Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

7.1 Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα χρεόγραφα που έχει αποκτήσει η Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο των προγραμμάτων: αγοράς καλυμμένων ομολογιών (Covered Bond Purchase Programmes – CBPPs), αγοράς τίτλων (Securities Markets Programme – SMP), αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα (Public Sector Purchase Programme – PSPP) και του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP).

Προγράμματα αγορών τίτλων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής				
	Έναρξη	Λήξη	Απόφαση	Επιλέξιμοι τίτλοι ¹
Προγράμματα αγοράς τίτλων – στοιχείων ενεργητικού που έχουν ολοκληρωθεί/τερματιστεί				
CBPP1 ²	Ιούλιος 2009	Ιούνιος 2010	ΕΚΤ/2009/16	Καλυμμένες ομολογίες κατοίκων ζώνης ευρώ
CBPP2 ³	Νοέμβριος 2011	Οκτώβριος 2012	ΕΚΤ/2011/17	Καλυμμένες ομολογίες κατοίκων ζώνης ευρώ
SMP	Μάιος 2010	Σεπτέμβριος 2012	ΕΚΤ/2010/5	Χρεόγραφα δημόσιου και ιδιωτικού τομέα εκδοθέντα στην ευρωζώνη ⁴

Προγράμματα αγορών τίτλων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής				
	Έναρξη	Λήξη	Απόφαση	Επιλέξιμοι τίτλοι ¹
Προγράμματα αγοράς στοιχείων ενεργητικού (APP) ⁵				
CBPP3	Οκτώβριος 2014	ενεργό	EKT /2020/8 (όπως τροπ/θηκε)	Καλυμμένες ομολογίες κατοίκων ζώνης ευρώ
ABSPP ³	Νοέμβριος 2014	ενεργό	EKT/2014/45 (όπως τροπ/θηκε)	Τμήματα υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior tranches) και εγγυημένα ενδιάμεσα τμήματα (guaranteed mezzanine tranches) τιτλοποιήσεων απαιτήσεων κατοίκων ζώνης ευρώ
PSPP	Μάρτιος 2015	ενεργό	EKT/2020/9	Χρεόγραφα που εκδίδονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές κυβερνήσεις, άλλους αναγνωρισμένους εκδότες (agencies), καθώς και από υπερεθνικούς οργανισμούς και πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες της ζώνης του ευρώ
CSPP ³	Ιούνιος 2016	ενεργό	EKT/2016/16 (όπως τροπ/θηκε)	Ομόλογα και εμπορικά χρεόγραφα που εκδίδονται από εταιρίες (πλην τραπεζών) που εδρεύουν στη ζώνη του ευρώ
Έκτακτο πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP)				
PEPP	Μάρτιος 2020	ενεργό	EKT/2020/17 (όπως τροπ/θηκε)	Όλες οι κατηγορίες επιλέξιμων τίτλων του προγράμματος APP ⁵

- 1 Επιπλέον κριτήρια επιλεξιμότητας για τα συγκεκριμένα προγράμματα περιλαμβάνονται στις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.
- 2 Στις 31.12.2022 και 31.12.2023 η Τράπεζα της Ελλάδος δεν κατείχε χρεόγραφα στο πλαίσιο του προγράμματος CBPP1. Ωστόσο, το 2022 κατέγραψε έσοδα από τόκους στο χαρτοφυλάκιο αυτό ύψους 24 χιλ. ευρώ, δεδομένου ότι οι τελευταίοι τίτλοι που διακρατούνταν έληξαν τον Φεβρουάριο του 2022.
- 3 Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν συμμετείχε στα προγράμματα CBPP2, ABSPP και CSPP.
- 4 Στο πλαίσιο του SMP αγοράστηκαν μόνο χρεόγραφα του δημόσιου τομέα που εκδίδουν τα υπουργεία οικονομικών πέντε χωρών της ζώνης του ευρώ.
- 5 Οι επανεπενδύσεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγοράς στοιχείων ενεργητικού (APP) διακόπηκαν από την 1η Ιουλίου 2023.

• Πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού (APP)

Μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου 2023,¹⁰ το Ευρωσύστημα συνέχισε να επανεπενδύει πλήρως τα ποσά από την εξόφληση τίτλων κατά τη λήξη τους, οι οποίοι αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος APP.¹¹ Στη συνέχεια, το χαρτοφυλάκιο του προγράμματος APP μειώθηκε με μετρημένο και προβλέψιμο ρυθμό. Μέχρι το τέλος του Ιουνίου 2023, η μείωση διαμορφώθηκε σε 15 δισεκ. ευρώ μηνιαίως κατά μέσο όρο καθώς το Ευρωσύστημα δεν επανεπένδυε όλα τα ποσά από την εξόφληση τίτλων κατά τη λήξη τους. Τον Ιούνιο του 2023,¹² το Διοικητικό Συμβούλιο της EKT αποφάσισε να διακόψει τις επανεπενδύσεις του προγράμματος APP από τον Ιούλιο του 2023. Από εκεί και έπειτα, το χαρτοφυλάκιο APP μειώθηκε λόγω λήξεων των τίτλων του.

• Έκτακτο πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP)

Στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP,¹³ το Ευρωσύστημα, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, συνέχισε να επανεπενδύει πλήρως τα ποσά κεφαλαίου από την εξόφληση τίτλων κατά τη λήξη τους. Το Διοικητικό Συμβούλιο της EKT σκοπεύει¹⁴ να συνεχίσει να επανεπενδύει πλήρως, καθ' όλη τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2024, τα ποσά κεφαλαίου από την εξόφληση τίτλων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP κατά τη λήξη τους. Επίσης, σκοπεύει να μειώσει το χαρτοφυλάκιο PEPP κατά 7,5 δισεκ. ευρώ μηνιαίως, κατά μέσο όρο, στη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2024 και να διακόψει τις επανεπενδύσεις στο πλαίσιο του PEPP στο τέλος του ίδιου έτους.

Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο της EKT θα συνεχίσει να εφαρμόζει ευελιξία επανεπενδύοντας τα ποσά από τις λήξεις των χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PEPP, με σκοπό την αντιμετώπιση των κινδύνων για τον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής που σχετίζονται με την πανδημία.

Το σύνολο της αξίας των χαρτοφυλακίων χρεογράφων νομισματικής πολιτικής που βρίσκονται στην κατοχή των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος στις 31.12.2023 ανέρχεται σε 4.269,0 δισεκ. ευρώ, εκ των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος κατέχει 143,2 δισεκ. ευρώ (31.12.2022: 4.479,9 δισεκ. ευρώ και 148,2 δισεκ. ευρώ, αντίστοιχα).

10 Βλ. "Αποφάσεις νομισματικής πολιτικής", δελτίο τύπου της EKT της 15.12.2022.

11 Περισσότερες λεπτομέρειες για το χαρτοφυλάκιο APP διατίθενται στην [ιστοσελίδα της EKT](#).

12 Βλ. "Αποφάσεις νομισματικής πολιτικής", δελτίο τύπου της EKT της 15.6.2023.

13 Περισσότερες λεπτομέρειες για το χαρτοφυλάκιο PEPP διατίθενται στην [ιστοσελίδα της EKT](#).

14 Βλ. "Αποφάσεις νομισματικής πολιτικής", δελτίο τύπου της EKT της 14.12.2023.

Τα χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους (impairment tests).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αξιολογεί σε τακτική βάση τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με τα χαρτοφυλάκια χρεογράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής (CBPP3, SMP, ABSPP, PSPP, CSPP και PEPP). Έλεγχοι απομείωσης της αξίας των χρεογράφων των παραπάνω χαρτοφυλακίων διενεργούνται σε ετήσια βάση, χρησιμοποιώντας δεδομένα τέλους έτους, και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Σε αυτούς τους ελέγχους, οι δείκτες απομείωσης αξιολογούνται χωριστά για κάθε πρόγραμμα. Στις περιπτώσεις όπου παρατηρούνται ενδείξεις απομείωσης, διενεργείται περαιτέρω ανάλυση για να επιβεβαιωθεί ότι οι ταμειακές ροές των υποκείμενων τίτλων δεν έχουν επηρεαστεί από κάποιο γεγονός απομείωσης.

Σύμφωνα με τη γενική ρύθμιση που θεσπίζεται στο άρθρο 32.4 του Καταστατικού της ΕΚΤ, οι ζημίες από τα χαρτοφυλάκια χρεογράφων νομισματικής πολιτικής, εάν πραγματοποιηθούν, κατανέμονται εξ ολοκλήρου στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες κλείδες συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα, εξαιρουμένων των ζημιών των κρατικών χρεογράφων στο πλαίσιο των προγραμμάτων PSPP και PEPP.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, στις 31.12.2023 οι ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος κατέχουν χρεόγραφα συνολικής αξίας 1.048,7 δισεκ. ευρώ, εκ των οποίων τα 109,4 δισεκ. ευρώ είναι στην κατοχή της Τράπεζας της Ελλάδος (31.12.2022: 1.095,4 δισεκ. ευρώ και 113,9 δισεκ. ευρώ, αντίστοιχα).

Ως αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης που διενεργήθηκε στους τίτλους που αγοράστηκαν μέσω του χαρτοφυλακίου εταιρικών τίτλων του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP-CORP), το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έκρινε ενδεδειγμένη τη δημιουργία πρόβλεψης έναντι πιστωτικού κινδύνου από πράξεις νομισματικής πολιτικής (βλ. σημείωση 11δ του παθητικού *“Πρόβλεψη έναντι κινδύνων από πράξεις νομισματικής πολιτικής”* και σημείωση 5 των αποτελεσμάτων *“Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος”*).

Κατά τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των χρεογράφων των λοιπών νομισματικών χαρτοφυλακίων που διενεργήθηκε στο τέλος της χρήσης 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε πως δεν συντρέχουν λόγοι απομείωσης της αξίας κανενός από αυτά.

Το αναπόσβεστο κόστος των χρεογράφων νομισματικής πολιτικής που διακρατούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και η αγοραία αξία¹⁵ τους (η οποία δεν εμφανίζεται στον ισολογισμό ή τα αποτελέσματα χρήσεως, αλλά παρουσιάζεται μόνο για λόγους συγκρισιμότητας) παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί:

Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής						
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023		31.12.2022		Μεταβολή	
	Αναπόσβε- στο κόστος	Αγοραία αξία	Αναπόσβε- στο κόστος	Αγοραία αξία	Αναπόσβε- στο κόστος	Αγοραία αξία
Προγράμματα αγοράς τίτλων – στοιχείων ενεργητικού που έχουν ολοκληρωθεί/τερματιστεί						
Πρόγραμμα για τις αγορές τίτλων (SMP)	55,5	59,6	53,9	59,5	1,6	0,1
Σύνολο	55,5	59,6	53,9	59,5	1,6	0,1
Προγράμματα αγοράς στοιχείων ενεργητικού (APP)						
Τρίτο πρόγραμμα αγοράς καθυμμένων ομολογιών (CBPP3)	1.271,9	1.233,9	2.006,6	1.930,1	-734,7	-696,2
Πρόγραμμα αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα (PSPP)	65.504,1	58.416,3	71.678,6	61.844,0	-6.174,5	-3.427,7
Σύνολο	66.776,0	59.650,2	73.685,2	63.774,1	-6.909,2	-4.123,9
Έκτακτο πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP)						
Κρατικά χρεόγραφα στο πλαίσιο του PEPP	33.793,2	30.557,0	34.276,8	28.123,6	-483,6	2.433,4
Υπερεθνικά χρεόγραφα στο πλαίσιο του PEPP	42.547,7	35.665,4	40.139,0	31.239,9	2.408,7	4.425,5
Σύνολο	76.340,9	66.222,4	74.415,8	59.363,5	1.925,1	6.858,9
Γενικό σύνολο	143.172,4	125.932,2	148.154,9	123.197,1	-4.982,5	2.735,1

15 Οι αγοραίες αξίες είναι ενδεικτικές και προκύπτουν με βάση τις τιμές της αγοράς. Όταν δεν είναι διαθέσιμες οι τιμές της αγοράς, οι αγοραίες αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας εσωτερικά υποδείγματα του Ευρωσυστήματος.

Η μεταβολή του αναπόσβεστου κόστους των χρεογράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αναλύεται στον κάτωθι πίνακα:

(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Αναπόσβεστο κόστος 31.12.2022	Αγορές	Λήξεις	Απόσβεση υπό/υπέρ το άρτιο	Αναπόσβεστο κόστος 31.12.2023
SMP	53,9	0,0	0,0	1,6	55,5
CBPP3	2.006,6	0,0	-732,6	-2,1	1.271,9
PSPP – υπερεθνικά χρεόγραφα	71.678,6	2.275,8	-8.243,5	-206,8	65.504,1
PEPP – κρατικά χρεόγραφα	34.276,8	5.677,3	-5.832,9	-328,0	33.793,2
PEPP – υπερεθνικά χρεόγραφα	40.139,0	3.830,6	-1.262,2	-159,7	42.547,7
Σύνολο	148.154,9	11.783,7	-16.071,2	-695,0	143.172,4

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η λογιστική αξία των χρεογράφων νομισματικής πολιτικής για την 31.12.2023 και 31.12.2022, με βάση την εναπομένουσα διάρκεια τους:

31.12.2023					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	έως 1 έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
SMP	55,5	34,8	0,0	17,1	3,6
CBPP3	1.271,9	440,6	538,9	292,4	0,0
PSPP – υπερεθνικά χρεόγραφα	65.504,1	9.009,9	7.010,6	16.697,0	32.786,6
PEPP – κρατικά χρεόγραφα	33.793,2	2.331,4	1.320,7	7.814,5	22.326,6
PEPP – υπερεθνικά χρεόγραφα	42.547,7	1.543,1	2.790,1	12.266,0	25.948,5
Σύνολο	143.172,4	13.359,8	11.660,3	37.087,0	81.065,3

31.12.2022					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	έως 1 έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
SMP	53,9	0,0	33,7	16,7	3,5
CBPP3	2.006,6	732,8	442,5	831,3	0,0
PSPP – υπερεθνικά χρεόγραφα	71.678,6	8.271,1	9.059,5	19.237,3	35.110,7
PEPP – κρατικά χρεόγραφα	34.276,8	4.280,7	1.137,5	6.138,8	22.719,8
PEPP – υπερεθνικά χρεόγραφα	40.139,0	1.267,1	1.561,6	10.628,5	26.681,8
Σύνολο	148.154,9	14.551,7	12.234,8	36.852,6	84.515,8

7.2 Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται ομόλογα και έντοκα γραμμάτια σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από κυβερνήσεις χωρών της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.), καθώς και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων. Πρόκειται για τα χαρτοφυλάκια που κατέχει η Τράπεζα για καθαρά επενδυτικούς σκοπούς.

Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Εμπορεύσιμα χρεόγραφα (εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη)			
Χρεόγραφα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.			
• Ομόλογα	179,6	107,0	72,6
• Έντοκα γραμμάτια	4.172,7	721,6	3.451,1
Χρεόγραφα Ε.Δ.			
• Ομόλογα	4,8	152,7	-147,9
• Έντοκα γραμμάτια	422,3	639,1	-216,8
Σύνολο	4.779,4	1.620,4	3.159,0

Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Εμπορεύσιμα χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη			
• Ομόλογα Ε.Δ.	3.483,9	2.811,2	672,7
• Ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	8.611,1	7.678,9	932,2
• Πράσινα ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	497,0	149,5	347,5
Σύνολο	12.592,0	10.639,6	1.952,4
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	7,3	5,8	1,5
Γενικό σύνολο	17.378,7	12.265,8	5.112,9

Τα χρεόγραφα, εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη τους, αποτιμήθηκαν με τις μέσες αγοραίες τιμές της 29.12.2023 ανά ISIN (International Security Identification Number). Οι εξ αποτιμήσεως ζημίες ύψους 0,3 εκατ. ευρώ (31.12.2022: εξ αποτιμήσεως ζημίες 10,7 εκατ. ευρώ) που προέκυψαν μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως (στοιχείο 2 των αποτελεσμάτων "Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημίες αποτίμησης") και συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό (στοιχείο 10 των αποτελεσμάτων "Προβλέψεις"). Τα εξ αποτιμήσεως κέρδη που προέκυψαν, ύψους 7,1 εκατ. ευρώ, μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 12 του παθητικού "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής").

Τα χρεόγραφα που διακρατούνται έως τη λήξη τους απεικονίζονται στο αναπόσβεστο κόστος. Πρόκειται για χρεόγραφα σταθερών ή προκαθορισμένων πληρωμών και καθορισμένης διάρκειας, τα οποία η Τράπεζα προτίθεται να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Από τον σχετικό έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε στο τέλος της χρήσης 2023, διαπιστώθηκε ότι δεν συντρέχουν λόγοι απομείωσης της αξίας τους.

Τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αποτιμήθηκαν με τις τιμές κλεισίματος της 28.12.2023 και τα εξ αποτιμήσεως κέρδη που προέκυψαν, ύψους 5,5 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 4,0 εκατ. ευρώ), μεταφέρθηκαν σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 12 του παθητικού "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής").

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η λογιστική αξία των λοιπών χρεογράφων σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ (πλην των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων) για την 31.12.2023 και 31.12.2022, με βάση την εναπομένουσα διάρκειά τους:

31.12.2023					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	έως 1 έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
Εμπορεύσιμα χρεόγραφα (εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη)					
Χρεόγραφα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.					
• Ομόλογα	179,6	0,0	54,2	90,6	34,8
• Έντοκα γραμμάτια	4.172,7	4.172,7	0,0	0,0	0,0
Χρεόγραφα Ε.Δ.					
• Ομόλογα	4,8	0,0	0,0	4,8	0,0
• Έντοκα γραμμάτια	422,3	422,3	0,0	0,0	0,0
Σύνολο	4.779,4	4.595,0	54,2	95,4	34,8
Εμπορεύσιμα χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη					
• Ομόλογα Ε.Δ.	3.483,9	213,2	76,3	1.167,1	2.027,3
• Ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	8.611,1	29,0	463,9	1.501,6	6.616,6
• Πράσινα ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	497,0	0,0	0,0	101,8	395,2
Σύνολο	12.592,0	242,2	540,2	2.770,5	9.039,1
Γενικό σύνολο	17.371,4	4.837,2	594,4	2.865,9	9.073,9

31.12.2022					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	έως 1 έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	> 5 έτη
Εμπορεύσιμα χρεόγραφα (εκτός αυτών που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενα έως τη λήξη)					
Χρεόγραφα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.					
• Ομόλογα	107,0	34,3	0,0	41,3	31,4
• Έντοκα γραμμάτια	721,6	721,6	0,0	0,0	0,0
Χρεόγραφα Ε.Δ.					
• Ομόλογα	152,7	148,3	0,0	4,4	0,0
• Έντοκα γραμμάτια	639,1	639,1	0,0	0,0	0,0
Σύνολο	1.620,4	1.543,3	0,0	45,7	31,4
Εμπορεύσιμα χρεόγραφα διακρατούμενα έως τη λήξη					
• Ομόλογα Ε.Δ.	2.811,2	55,1	205,7	667,9	1.882,5
• Ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	7.678,9	189,6	29,9	1.411,0	6.048,4
• Πράσινα ομόλογα χωρών της ζώνης του ευρώ εκτός Ε.Δ.	149,5	0,0	0,0	68,4	81,1
Σύνολο	10.639,6	244,7	235,6	2.147,3	8.012,0
Γενικό σύνολο	12.260,0	1.788,0	235,6	2.193,0	8.043,4

8. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Έντοκα δάνεια στο Ε.Δ.			
Έντοκα δάνεια στο Ε.Δ. μέχρι 31.12.1993	0,0	81,5	-81,5
Έντοκα δάνεια στο Ε.Δ. από ρύθμιση οφειλών συναλλαγματικών διαφορών ν. 1083/80	0,0	390,6	-390,6
Σύνολο	0,0	472,1	-472,1
Άτοκα δάνεια προς το Ε.Δ. για συμμετοχή στο ΔΝΤ	2.941,0	3.006,7	-65,7
Γενικό σύνολο	2.941,0	3.478,8	-537,8

Το στοιχείο αυτό αφορά μακροπρόθεσμα δάνεια σε ευρώ που έχει χορηγήσει η Τράπεζα στο Ελληνικό Δημόσιο. Συγκεκριμένα:

- Κατά τη διάρκεια του 2023 έληξαν και αποπληρώθηκαν τα έντοκα δάνεια από το Ελληνικό Δημόσιο.
- Η μείωση κατά 65,7 εκατ. ευρώ του υπολοίπου των άτοκων δανείων προς το Ελληνικό Δημόσιο για τη συμμετοχή του στο ΔΝΤ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται στην ενσωμάτωση της διαφοράς από την προσαρμογή του λογαριασμού "Καταθέσεις ΔΝΤ σε ευρώ", λόγω υποτίμησης του SDR έναντι του ευρώ, όπως ορίζει η σύμβαση που έχει υπογραφεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Τράπεζας της Ελλάδος (βλ. σημείωση 5 του παθητικού "Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ"). Τα δάνεια για τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στο ΔΝΤ θα επιστραφούν εξ ολοκλήρου όταν παύσει η λειτουργία του ΔΝΤ ή όταν παύσει η συμμετοχή της χώρας σε αυτό.

9. Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος

9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ

Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	217,8	217,8	0,0
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	285,8	285,8	0,0
Συνολικό μερίδιο συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	503,6	503,6	0,0

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ, οι ΕθνΚΤ του ΕΣΚΤ είναι οι μόνοι εγγεγραμμένοι μεριδιούχοι του κεφαλαίου της ΕΚΤ.

Η εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ πραγματοποιείται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής της κάθε ΕθνΚΤ.

Σε κάθε ΕθνΚΤ αποδίδεται στάθμιση σε αυτή την κλείδα, η οποία ισούται με το άθροισμα:

- του 50% του μεριδίου συμμετοχής του οικείου κράτους-μέλους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τρέχουσες τιμές και
- του 50% του μεριδίου συμμετοχής του στον πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 29, παρ. 1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ).

Με βάση το ίδιο άρθρο, παρ. 3 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, οι κλείδες κατανομής των ΕθνΚΤ για τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αναπροσαρμόζονται ανά πενταετία μετά την ίδρυση του ΕΣΚΤ. Επίσης, οι κλείδες κατανομής των ΕθνΚΤ για τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ αναπροσαρμόζονται με κάθε μεταβολή της σύνθεσης των εγγεγραμμένων μελών στο κεφάλαιό της.

Οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ έχουν καταβάλει πλήρως τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ σύμφωνα με τις κλείδες κατανομής τους και συμμετέχουν στα διανεμόμενα κέρδη (ή ζημίες) της.

Οι ΕθνΚΤ της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ συνεισφέρουν μόνο το 3,75% του συνολικού μεριδίου τους στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ για την κάλυψη των λειτουργικών της εξόδων.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 48.3 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ αυξάνεται αυτομάτως όταν ένα νέο μέλος (κράτος) εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η αντίστοιχη ΕθνΚΤ εντάσσεται στο ΕΣΚΤ. Η αύξηση καθορίζεται πολλαπλασιάζοντας το υφιστάμενο ύψος του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΚΤ με τον λόγο της κλείδας συμμετοχής της νεοεισερχόμενης ΕθνΚΤ στο ΕΣΚΤ προς το άθροισμα των κλειδών συμμετοχής των ΕθνΚΤ που είναι ήδη μέλη του ΕΣΚΤ.

Κλείδες κατανομής των ΕθνΚΤ στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ		
Εθνικές κεντρικές τράπεζες	2023 %	2022 %
Banque Nationale de Belgique (Βέλγιο)	2,9630	2,9630
Deutsche Bundesbank (Γερμανία)	21,4394	21,4394
Eesti Pank (Εσθονία)	0,2291	0,2291
Central Bank of Ireland (Ιρλανδία)	1,3772	1,3772
Τράπεζα της Ελλάδος (Ελλάδα)	2,0117	2,0117
Banco de España (Ισπανία)	9,6981	9,6981
Banque de France (Γαλλία)	16,6108	16,6108
Banca d'Italia (Ιταλία)	13,8165	13,8165
Central Bank of Cyprus (Κύπρος)	0,1750	0,1750
Latvijas Banka (Λετονία)	0,3169	0,3169
Lietuvos bankas (Λιθουανία)	0,4707	0,4707
Banque centrale du Luxembourg (Λουξεμβούργο)	0,2679	0,2679
Central Bank of Malta (Μάλτα)	0,0853	0,0853
De Nederlandsche Bank (Ολλανδία)	4,7662	4,7662
Oesterreichische Nationalbank (Αυστρία)	2,3804	2,3804
Banco de Portugal (Πορτογαλία)	1,9035	1,9035
Banka Slovenije (Σλοβενία)	0,3916	0,3916
Národná banka Slovenska (Σλοβακία)	0,9314	0,9314
Suomen Pankki (Φινλανδία)	1,4939	1,4939
Hrvatska narodna banka (Κροατία)	0,6595	0,0000
Σύνολο ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ	81,9881	81,3286

Κλειδές κατανομής των ΕθνΚΤ στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ		
Εθνικές κεντρικές τράπεζες	2023 %	2022 %
Българска народна банка (Βουλγαρία)	0,9832	0,9832
Česká národní banka (Τσεχία)	1,8794	1,8794
Danmarks Nationalbank (Δανία)	1,7591	1,7591
Hrvatska narodna banka (Κροατία)	0,0000	0,6595
Magyar Nemzeti Bank (Ουγγαρία)	1,5488	1,5488
Narodowy Bank Polski (Πολωνία)	6,0335	6,0335
Banca Națională a României (Ρουμανία)	2,8289	2,8289
Sveriges Riksbank (Σουηδία)	2,9790	2,9790
Σύνολο ΕθνΚΤ εκτός της ζώνης του ευρώ	18,0119	18,6714
Γενικό σύνολο	100,0000	100,0000

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται τα στοιχεία που αφορούν τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο της ΕΚΤ				
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023		31.12.2022	
	%	€	%	€
Εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ (27 χώρες-μέλη της ΕΕ)		10.825,0		10.825,0
Κλείδα κατανομής της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ	2,0117		2,0117	
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ		217,8		217,8
Καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ από τις 20 ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος		8.875,2		8.803,8
Κλείδα συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα	2,45365		2,47355	
Συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ		217,8		217,8

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου 2022/1211/ΕΕ της 12ης Ιουλίου 2022, που ελήφθη βάσει του άρθρου 140 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κροατία υιοθέτησε το ενιαίο νόμισμα την 1η Ιανουαρίου 2023. Σύμφωνα με το άρθρο 48.1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και των νομικών πράξεων που υιοθέτησε το Διοικητικό Συμβούλιο στις 30 Δεκεμβρίου 2022,¹⁶ η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banka) εξόφλησε το υπόλοιπο του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της στην ΕΚΤ. Ως αποτέλεσμα της ένταξης της κεντρικής τράπεζας της Κροατίας στο Ευρωσύστημα, το καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ από τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος αυξήθηκε κατά 71,4 εκατ. ευρώ και ανήλθε σε 8.875,2 εκατ. ευρώ και το μερίδιο της Τράπεζας της Ελλάδος στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ (κλείδα συμμετοχής στο Ευρωσύστημα) μειώθηκε από 2,47355% σε 2,45365%. Το μερίδιο συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ παρέμεινε αμετάβλητο στα 217,8 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 2,0117% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΚΤ.

Η συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ ανέρχεται σε 285,8 εκατ. ευρώ και παρέμεινε αμετάβλητη σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.

16 Απόφαση ΕΚΤ/2022/51 της 30ής Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την καταβολή κεφαλαίου, τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων και τις εισφορές της κεντρικής τράπεζας της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banka) στα αποθεματικά και στους εξομοιωμένους προς αυτά λογαριασμούς της ΕΚΤ (ΕΕ L 17, 19.1.2023, σελ. 94-98), Συμφωνία της 30ής Δεκεμβρίου 2022 μεταξύ της κεντρικής τράπεζας της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banka) και της ΕΚΤ σχετικά με την απαίτηση που πιστώθηκε στην κεντρική τράπεζα της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banka) από την ΕΚΤ κατά το άρθρο 30.3 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ (ΕΕ C 18, 19.1.2023, σελ. 1-3).

9.2 Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ

Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023		31.12.2022		Μεταβολή
	%	€	%	€	
Συνολικά συναλλαγματικά διαθέσιμα που έχουν μεταβιβαστεί στην ΕΚΤ από τις 20 ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος		40.671,1		40.343,9	327,2
Κλείδα συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα	2,45365		2,47355		
Απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ		997,9		997,9	0,0

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται οι απαιτήσεις της Τράπεζας που απορρέουν από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης Ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 30.2 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ).

Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα μεταφέρθηκαν κατ' αναλογία του μεριδίου συμμετοχής της Τράπεζας στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ με την ένταξη της χώρας στη ζώνη του ευρώ και της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα αποτελούνταν κατά 85% από δολάρια ΗΠΑ και γιεν Ιαπωνίας και κατά 15% από χρυσό.

Έναντι των συναλλαγματικών διαθεσίμων που μεταφέρθηκαν, ενεγράφη απαίτηση εκφρασμένη σε ευρώ, η οποία αποφέρει τόκο που υπολογίζεται με επιτόκιο ίσο με το 85% του εκάστοτε επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (η διαφορά 15% αντιστοιχεί στο μέρος της απαίτησης που προήλθε από τη μεταφορά του χρυσού και θεωρείται ότι έχει μηδενική απόδοση).¹⁷

Με την υιοθέτηση του ευρώ από την Κροατία την 1η Ιανουαρίου 2023 και σύμφωνα με το άρθρο 48.1, σε συνδυασμό με το άρθρο 30.1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας μεταβίβασε στην ΕΚΤ συναλλαγματικά διαθέσιμα σε ποσό που αντιστοιχεί στο μερίδιό της επί του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Ως αποτέλεσμα, τα συνολικά συναλλαγματικά διαθέσιμα που έχουν μεταβιβαστεί στην ΕΚΤ από τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος αυξήθηκαν κατά 327,2 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 40.671,1 εκατ. ευρώ.

9.3 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ

Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ				
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή	
Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	25.157,2	20.073,1	5.084,1	

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι καθαρές απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών "Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία" και "Υπόλοιπα εντός του ΕΣΚΤ/Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος", καθώς και σημείωση 1 του παθητικού "Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία").

Από τη συνολική αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία, το 8% θεωρείται ότι εκδίδεται από την ΕΚΤ, ενώ το υπόλοιπο 92% κατανέμεται στις ΕθνΚΤ με βάση την κλείδα συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα, σε μηνιαία βάση. Η διαφορά μεταξύ της αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που κατανέμονται στην κάθε ΕθνΚΤ και της αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που αυτή θέτει σε κυκλοφορία καταγράφεται ως "Καθαρή απαίτηση/υποχρέωση εντός του Ευρωσυστήματος που σχετίζεται με την κατανομή τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος".

Η αύξηση της εν λόγω απαίτησης σε σύγκριση με την 31.12.2022, ύψους 5.084,1 εκατ. ευρώ, οφείλεται κυρίως στη μείωση της αξίας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.

¹⁷ Κατευθυντήρια Γραμμή της ΕΚΤ της 3ης Νοεμβρίου 1998, όπως τροποποιήθηκε από την Κατευθυντήρια Γραμμή της 16ης Νοεμβρίου 2000 σχετικά με τη σύνθεση και αποτίμηση των συναλλαγματικών διαθεσίμων και τις λεπτομέρειες της αρχικής μεταβίβασής τους, το νόμισμα στο οποίο εκφράζονται οι ισοδύναμες απαιτήσεις και την απόδοσή τους (ΕΚΤ/2000/15), ΕΕ L336, 30.12.2000, σελ. 114.

Το υπόλοιπο της θέσης αυτής εκτοκίζεται ημερησίως με βάση το ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), το οποίο στις 31.12.2023 ανήλθε σε 4,5% (μέσος όρος έτους 3,8%, έναντι 0,6% την προηγούμενη χρήση).

9.4 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)
Στις 31.12.2023 το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET) ήταν πιστωτικό (υποχρέωση), όπως και στην προηγούμενη χρήση, και απεικονίζεται στο στοιχείο 8.3 του παθητικού "Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)".

9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
- από την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος τρέχοντος έτους	3.372,9	705,0	2.667,9
- από διορθώσεις νομισματικού εισοδήματος προηγούμενων ετών	5,8	1,1	4,7
- από λοιπές απαιτήσεις	6,8	6,7	0,1
Σύνολο	3.385,5	712,8	2.672,7

Οι λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος, ύψους 3.385,5 εκατ. ευρώ, προέκυψαν από:

- Το αποτέλεσμα που προέκυψε για την Τράπεζα από την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος του οικονομικού έτους 2023, ύψους 3.372,9 εκατ. ευρώ (έσοδο). Το συγκεντρωθέν από την Τράπεζα νομισματικό εισόδημα ήταν μικρότερο του αναλογούντος με βάση την κλειδα συμμετοχής της στο Ευρωσύστημα (βλ. σημείωση 5 των αποτελεσμάτων "Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος").
- Το ποσό 5,8 εκατ. ευρώ, που εισέπραξε η Τράπεζα λόγω διορθώσεων στην αναδιανομή νομισματικού εισοδήματος των ετών 2022 και 2021 (βλ. σημείωση 5 των αποτελεσμάτων "Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος").
- Το ποσό ύψους 6,8 εκατ. ευρώ, που αφορά κυρίως τους τόκους δανείου SURE (temporary Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency), οι οποίοι μεταβιβάστηκαν στην ΕΚΤ στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος δανεισμού, κατόπιν σχετικής εντολής του Ελληνικού Δημοσίου.

Σύμφωνα με τον κανονισμό του προγράμματος δανεισμού SURE, τα ποσά για την αποπληρωμή τόσο του αρχικού κεφαλαίου όσο και των τόκων για τα δάνεια που έχουν λάβει τα κράτη-μέλη θα κατατίθενται από τα κράτη-μέλη 20 εργάσιμες ημέρες TARGET νωρίτερα της προγραμματισμένης ημερομηνίας αποπληρωμής στους λογαριασμούς των αντίστοιχων ΕθνΚΤ στην ΕΚΤ. Ως αποτέλεσμα, θα δημιουργούνται ενδοσυστημικές απαιτήσεις των ΕθνΚΤ έναντι της ΕΚΤ και αντίστοιχα ενδοσυστημικές υποχρεώσεις της ΕΚΤ προς τις ΕθνΚΤ. Ισόποση υποχρέωση εμφανίζεται στο στοιχείο 10.3 του παθητικού "Λοιπά στοιχεία" ώστε να αντισταθμίσει το γεγονός ότι το συγκεκριμένο ποσό παραμένει στον λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος στην ΕΚΤ για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου.

11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

11.1 Κέρματα ζώνης ευρώ

Κέρματα ζώνης ευρώ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Κέρματα ζώνης ευρώ	36,3	46,8	-10,5

Το υπόλοιπο του εν λόγω στοιχείου απεικονίζει την αξία των κερμάτων ευρώ που υπάρχουν στα ταμεία της Τράπεζας, τα οποία έχουν εκδοθεί από τις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Τα κέρματα που τίθενται σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου καταχωρούνται σε ειδικό λογαριασμό, ο οποίος περιλαμβάνεται στο στοιχείο 4.1 του παθητικού "Γενική κυβέρνηση".

11.2 Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού

Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Οικόπεδα	Κτίρια	Εξοπλισμός	Λοιπά
Λογιστική αξία την 1.1.2023	570,2	360,5	162,2	19,7	27,8
Κινήσεις:					
• Προσθήκες	10,5	0,0	3,4	1,9	5,2
• Αποσβέσεις	-11,9	0,0	-5,2	-4,2	-2,5
• Αναταξινόμησης	0,0	0,0	0,3	14,4	-14,7
• Απομείωση/Αναστροφή απομείωσης	23,8	23,0	0,8	0,0	0,0
Λογιστική αξία την 31.12.2023	592,6	383,5	161,5	31,8	15,8
Κόστος	803,6	383,5	170,8	173,1	76,2
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-211,0	0,0	-9,3	-141,3	-60,4
Λογιστική αξία την 31.12.2023	592,6	383,5	161,5	31,8	15,8

Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Οικόπεδα	Κτίρια	Εξοπλισμός	Λοιπά
Λογιστική αξία την 1.1.2022	577,3	363,4	164,9	17,6	31,4
Κινήσεις:					
• Προσθήκες	8,0	0,0	3,6	1,6	2,8
• Αποσβέσεις	-11,1	0,0	-5,1	-4,1	-1,9
• Αναταξινόμησης	0,0	0,0	-0,1	4,6	-4,5
• Διαθέσεις/Διαγραφές	-4,0	-2,9	-1,1	0,0	0,0
Λογιστική αξία την 31.12.2022	570,2	360,5	162,2	19,7	27,8
Κόστος	814,9	360,5	211,6	157,1	85,7
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-244,7	0,0	-49,4	-137,4	-57,9
Λογιστική αξία την 31.12.2022	570,2	360,5	162,2	19,7	27,8

Στην κατηγορία “Λοιπά” περιλαμβάνονται προκαταβολές κτήσεως λοιπού εξοπλισμού και λογισμικού υπό εγκατάσταση ύψους 9,7 εκατ. ευρώ, καθώς και ασώματες ακινητοποιήσεις (κυρίως έξοδα λογισμικού) και έξοδα πολυετούς απόσβεσης ύψους 6,1 εκατ. ευρώ (20,0 εκατ. ευρώ και 7,8 εκατ. ευρώ αντίστοιχα την 31.12.2022).

Η Τράπεζα, σύμφωνα με την πολιτική της (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού”), ανέθεσε σε πιστοποιημένους ορκωτούς εκτιμητές την κατάρτιση έκθεσης με τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας των ακινήτων. Κατά τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των ακινήτων, που πραγματοποιήθηκε στις 31.12.2023, προέκυψε μερική αναστροφή ζημίας απομείωσης προηγούμενων ετών ύψους 27,4 εκατ. ευρώ και ζημία απομείωσης ύψους 3,6 εκατ. ευρώ, με συνολική θετική επίδραση στα αποτελέσματα χρήσεως ύψους 23,8 εκατ. ευρώ (βλ. σημείωση 6 των αποτελεσμάτων “Λοιπά έσοδα”).

11.3 Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Περιουσιακά στοιχεία προγράμματος ασφάλισης προσωπικού	95,4	85,4	10,0
Μετοχές της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών σε SDR	20,9	20,9	0,0
Συμμετοχή στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων	5,3	5,3	0,0
Λοιπά στοιχεία	4,2	4,2	0,0
Σύνολο	125,8	115,8	10,0

Στην κατηγορία “Λοιπά στοιχεία” περιλαμβάνονται κυρίως η συμμετοχή στη “ΔΙΑΣ” (Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.), ύψους 4,1 εκατ. ευρώ (αμετάβλητη συγκριτικά με το 2022), καθώς και μετοχές της εταιρίας “Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.” και του οργανισμού “SWIFT”.

11.4 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται το αποτέλεσμα που προέκυψε από την αναπροσαρμογή στο τέλος του έτους των εκκρεμών πράξεων σε συνάλλαγμα (spot), που παρακολουθούνται σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (τάξεως), σύμφωνα με τη μέθοδο της οικονομικής προσέγγισης, ύψους 735,9 χιλ. ευρώ, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση τίτλων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου (warrants), ύψους 77,2 χιλ. ευρώ (31.12.2022: 45,2 χιλ. ευρώ). Οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται σε λογαριασμούς τάξεως στην ονομαστική τους αξία. Τα ποσά αυτά καταχωρήθηκαν και σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (στοιχείο 12 του παθητικού "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής").

11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα

Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Δεδουλευμένοι τόκοι-έσοδα από:			
Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων			
• Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	1.102,4	1.045,9	56,5
• Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	157,4	124,0	33,4
Σύνολο	1.259,8	1.169,9	89,9
Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO-III (θετικό επιτόκιο)	509,4	64,7	444,7
Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης PELTRO (θετικό επιτόκιο)	0,0	0,2	-0,2
Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	282,3	89,9	192,4
Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	32,7	5,0	27,7
Λοιποί τόκοι-έσοδα	2,9	12,9	-10,0
Σύνολο	2.087,1	1.342,6	744,5
Λοιπά δεδουλευμένα έσοδα από:			
• Προμήθειες	48,9	45,9	3,0
• Πωλήσεις προϊόντων ΙΕΤΑ σε τρίτους	4,4	3,9	0,5
• Λοιπά	2,7	3,2	-0,5
Σύνολο	56,0	53,0	3,0
Προπληρωθέντα έξοδα/Προκαταβολές	197,8	199,6	-1,8
Γενικό σύνολο	2.340,9	1.595,2	745,7

11.6 Λοιπά στοιχεία

Λοιπά στοιχεία			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Δάνεια στο προσωπικό	403,1	403,2	-0,1
Λοιπά	156,8	149,5	7,3
Σύνολο	559,9	552,7	7,2

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ανήλθαν την 31.12.2023 σε 559,9 εκατ. ευρώ, έναντι 552,7 εκατ. ευρώ την 31.12.2022.

Στην κατηγορία "Λοιπά" περιλαμβάνονται κυρίως τα εξής: απαίτηση δανείων από την παλαιά Τράπεζα Κρήτης, απαιτήσεις από ασφαλιστικούς οργανισμούς, πελάτες και αποθέματα ΙΕΤΑ, καθώς και αποθέματα εντύπων και γραφικής ύλης.

Για την απαίτηση δανείων από την πρώην Τράπεζα Κρήτης, ύψους 61,0 εκατ. ευρώ, έχει σχηματιστεί ισόποση πρόβλεψη για αξιώσεις έναντι τρίτων, η οποία περιλαμβάνεται στην κατηγορία 11α του παθητικού "Ειδικές προβλέψεις".

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Αξία τραπεζογραμμάτων ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος ¹⁸	10.222,9	15.698,5	-5.475,6
Υποχρέωση που απορρέει από το μερίδιο που εκδίδεται για λογαριασμό της ΕΚΤ (8% της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ επί την κλείδα συμμετοχής στο Ευρωσύστημα)	-3.076,3	-3.110,8	34,5
Απαίτηση/Υποχρέωση που απορρέει από την κατανομή εντός του Ευρωσυστήματος των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	28.233,5	23.183,9	5.049,6
Καθαρή απαίτηση που απορρέει από την κατανομή εντός του Ευρωσυστήματος των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	25.157,2	20.073,1	5.084,1
Αξία τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων	35.380,1	35.771,6	-391,5

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζεται το μερίδιο που αναλογεί στην Τράπεζα της Ελλάδος επί του συνόλου των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ στο Ευρωσύστημα και υπολογίζεται με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων της Τράπεζας (2,2575% στις 31.12.2023, έναντι 2,2755% στις 31.12.2022, ως αποτέλεσμα της ένταξης της κεντρικής τράπεζας της Κροατίας (Hrvatska Narodna Banka) στο Ευρωσύστημα την 1.1.2023).

Στη διάρκεια του 2023, η συνολική αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από το Ευρωσύστημα μειώθηκε κατά 0,3% (1.567,2 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 1.572,0 δισεκ. ευρώ στις 31.12.2022). Η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων ανέρχεται σε 35.380,1 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2023, έναντι 35.771,6 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2022, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,1%, αφενός λόγω της μείωσης της κλείδας κατανομής τραπεζογραμμάτων της Τράπεζας και αφετέρου λόγω της μείωσης της συνολικής κυκλοφορίας τραπεζογραμμάτων ευρώ του Ευρωσυστήματος. Η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που έχουν εκδοθεί και τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα της Ελλάδος μειώθηκε κατά 34,9% και ανήλθε σε 10.222,9 εκατ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 15.698,5 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022. Καθώς η εν λόγω αξία είναι μικρότερη από αυτήν που αναλογεί στην Τράπεζα, η διαφορά ύψους 25.157,2 εκατ. ευρώ εμφανίζεται στο στοιχείο 9.3 του ενεργητικού *“Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”* (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών *“Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”*).

2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)

Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	2.456,7	2.507,2	-50,5

Στο στοιχείο αυτό εμφανίζονται οι καταθέσεις των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους για τήρηση ελάχιστων αποθεματικών στο Ευρωσύστημα και για την τακτοποίηση των μεταξύ τους πληρωμών, εξαιρουμένων των κεφαλαίων πιστωτικών ιδρυμάτων που δεν διατίθενται ελεύθερα και των λογαριασμών πιστωτικών ιδρυμάτων που εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών, τα οποία γνωστοποιούνται διακριτά στο στοιχείο 3 του παθητικού *“Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ”*.

Σημειώνεται ότι, κατά το έτος 2023, το μέσο υπόλοιπο των τρεχούμενων λογαριασμών των πιστωτικών ιδρυμάτων διαμορφώθηκε σε 2,2 δισεκ. ευρώ, έναντι μέσου υπολοίπου 35,2 δισεκ. ευρώ το 2022, σημειώνοντας μείωση κατά 93,8%.

¹⁸ Αναφορικά με τον υπολογισμό της αξίας των τραπεζογραμμάτων που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 14 παρ. 2(α) της Κατευθυντήριας Γραμμής (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Η σημαντική μεταβολή στο μέσο υπόλοιπο οφείλεται στο γεγονός ότι τα πιστωτικά ιδρύματα μετέφεραν τις καταθέσεις πέραν των ελάχιστων αποθεματικών (υπερβάλλοντα αποθεματικά) από τους τρεχούμενους λογαριασμούς τους σε λογαριασμούς διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, ως συνέπεια της αύξησης του επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 14 Σεπτεμβρίου του 2022 και της αναστολής του συστήματος δύο βαθμίδων για τον εκτοκισμό των υπερβάλλοντων αποθεματικών.

Αναφορικά με τον εκτοκισμό των τρεχούμενων λογαριασμών ισχύουν τα κάτωθι:

• Ελάχιστα αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των ελάχιστων αποθεματικών που τηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα στην κεντρική τράπεζα εκτοκίζονταν με το ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) έως και τις 20 Δεκεμβρίου 2022 και με το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) από τις 21 Δεκεμβρίου 2022 έως και τις 19 Σεπτεμβρίου 2023. Στις 27 Ιουλίου 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε¹⁹ ότι, από τις 20 Σεπτεμβρίου 2023, τα υπόλοιπα αυτά θα εκτοκίζονται με μηδενικό επιτόκιο.

• Υπερβάλλοντα αποθεματικά

Τα υπερβάλλοντα αποθεματικά των πιστωτικών ιδρυμάτων, δηλαδή τα ποσά που τηρούν στους τρεχούμενους λογαριασμούς τους με τις ΕΘΝΚΤ καθ' υπέρβαση του μέσου ύψους των υποχρεωτικών ελάχιστων αποθεματικών, από τον Ιούνιο του 2014 εκτοκίζονται με το χαμηλότερο επιτόκιο μεταξύ του μηδενικού επιτοκίου και του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR).

Από τις 30 Οκτωβρίου 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θέσπισε σύστημα δύο βαθμίδων για τον εκτοκισμό των αποθεματικών, σύμφωνα με το οποίο μέρος από τα ως άνω υπερβάλλοντα αποθεματικά των πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρείτο από το αρνητικό επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων και εκτοκίζόταν με ετήσιο επιτόκιο 0%. Το ποσό των εν λόγω υπερβάλλοντων αποθεματικών το οποίο εξαιρείτο στο τέλος του έτους από το αρνητικό επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων – η απαλλασσόμενη βαθμίδα (exempt tier) – καθορίστηκε ως το εξαπλάσιο των υποχρεωτικών ελάχιστων αποθεματικών κάθε πιστωτικού ιδρύματος.²⁰ Η μη απαλλασσόμενη βαθμίδα (non-exempt tier) από τα υπερβάλλοντα αποθεματικά εξακολούθησε να εκτοκίζεται με το χαμηλότερο επιτόκιο μεταξύ του μηδενικού επιτοκίου και του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR).

Με την αύξηση του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) σε επίπεδο άνω του μηδενός από τις 14 Σεπτεμβρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε²¹ να αναστείλει την εφαρμογή του συστήματος δύο βαθμίδων καθορίζοντας τον πολλαπλασιαστή στο μηδέν, καθώς το εν λόγω σύστημα εκτοκισμού των υπερβάλλοντων αποθεματικών δεν ήταν πλέον απαραίτητο.

Τα υπερβάλλοντα αποθεματικά στους τρεχούμενους λογαριασμούς εκτοκίζονταν με μηδενικό επιτόκιο καθ' όλη τη χρήση 2023, καθώς το επιτόκιο DFR ήταν μεγαλύτερο του μηδενός από τις 14 Σεπτεμβρίου 2022.

2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων

Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	25.510,6	41.187,7	-15.677,1

Το στοιχείο αυτό αφορά την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων που παρέχει το Ευρωσύστημα στα πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Ειδικότερα, πρόκειται για τις καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδος διάρκειας μίας ημέρας (overnight) με προκαθορισμένο επιτόκιο, το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR), το οποίο, κατόπιν διαδοχικών αυξήσεων κατά τη διάρκεια του 2023, στις 31.12.2023 ανέρχεται σε 4,0% (μέσος όρος έτους 3,3%, έναντι 0,1% την προηγούμενη χρήση).

Το υπόλοιπο των καταθέσεων αυτών μεταβάλλεται σε ημερήσια βάση. Στις 31.12.2023, οι εν λόγω καταθέσεις ανήλθαν σε 25,5 δισεκ. ευρώ. Η μείωση κατά 15,7 δισεκ. ευρώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται κυρίως

19 Βλ. δελτίο τύπου της ΕΚΤ της [27.7.2023](#).

20 Ο πολλαπλασιαστής είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ανάλογα με το εκάστοτε ύψος των υπερβάλλοντων αποθεματικών.

21 Βλ. "Αποφάσεις νομισματικής πολιτικής", δελτίο τύπου της ΕΚΤ της [8.9.2022](#).

στην αποπληρωμή, από τα πιστωτικά ιδρύματα, στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III). Σημειώνεται ότι κατά το έτος 2023 το μέσο υπόλοιπο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων διαμορφώθηκε σε 31,3 δισεκ. ευρώ, έναντι μέσου υπολοίπου 15,3 δισεκ. ευρώ το 2022.

2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει τις καταθέσεις από τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα για την κάλυψη της μείωσης της αγοραίας αξίας των περιουσιακών στοιχείων που έχουν χορηγηθεί στην Τράπεζα ως εγγύηση για πράξεις νομισματικής πολιτικής, όταν αυτή μειωθεί κάτω από το προκαθορισμένο περιθώριο ασφαλείας.

Στις 31.12.2023 οι εν λόγω καταθέσεις είχαν μηδενικό υπόλοιπο, όπως και στην προηγούμενη χρήση.

3. Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει κεφάλαια πιστωτικών ιδρυμάτων που δεν διατίθενται ελεύθερα, καθώς και λογαριασμούς πιστωτικών ιδρυμάτων που εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών.

Στις 31.12.2023 οι εν λόγω υποχρεώσεις είχαν μηδενικό υπόλοιπο, όπως και στην προηγούμενη χρήση.

4. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ

4.1 Γενική κυβέρνηση

Γενική κυβέρνηση			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Γενική κυβέρνηση	25.726,5	23.800,8	1.925,7

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των λογαριασμών του Ελληνικού Δημοσίου και των φορέων γενικής κυβέρνησης.

Σημειώνεται ότι, κατά το έτος 2023 το μέσο υπόλοιπο των εν λόγω λογαριασμών διαμορφώθηκε σε 27,2 δισεκ. ευρώ, έναντι 31,4 δισεκ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 13,4%.

4.2 Λοιπές υποχρεώσεις

Λοιπές υποχρεώσεις			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Λοιπές υποχρεώσεις	764,8	1.256,3	-491,5

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται υπόλοιπα κυρίως λογαριασμών διαφόρων φορέων και οργανισμών, καθώς και υπόλοιπα λογαριασμών χρηματιστηριακών εταιριών.

5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Καταθέσεις ΔΝΤ	2.259,5	2.325,2	-65,7
Λοιπές καταθέσεις	719,2	751,3	-32,1
Σύνολο	2.978,7	3.076,5	-97,8

Οι καταθέσεις ΔΝΤ αφορούν καταθέσεις ποσού 2.259,5 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 2.325,2 εκατ. ευρώ) και σχετίζονται κυρίως με τον λογαριασμό σε ευρώ (No.1), ύψους 2.257,1 εκατ. ευρώ, που τηρεί το ΔΝΤ στην Τράπεζα και αντιστοιχεί στο μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδος στο κεφάλαιο του ΔΝΤ που είναι εκφρασμένο σε ευρώ (μέρος της Quota, βλ. σημείωση 2.1 του ενεργητικού "Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)").

Η μείωση κατά 65,7 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση οφείλεται στην προσαρμογή του υπολοίπου του λογαριασμού τέλους χρήσης, λόγω της μεταβολής της ισοτιμίας του SDR έναντι του ευρώ (ανατίμηση ευρώ), ώστε οι καταθέσεις να αντιστοιχούν στο ποσό των SDR που καθορίζεται από το ΔΝΤ στο τέλος της χρήσης. Η ισοτιμία έχει ληφθεί από το ΔΝΤ (1 ευρώ = 0,82134 SDR στις 22.12.2023,²² έναντι 1 ευρώ = 0,79814 SDR στις 23.12.2022). Βάσει συμβάσεων που έχουν υπογραφεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Τράπεζας της Ελλάδος, το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει τον συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από τις καταθέσεις του ΔΝΤ και γίνεται αντίστοιχη αναπροσαρμογή στο υπόλοιπο των δανείων που έχουν δοθεί στο Ελληνικό Δημόσιο για τη συμμετοχή του στο ΔΝΤ.

Στις λοιπές καταθέσεις περιλαμβάνονται κυρίως τα κεφάλαια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (European Investment Fund – EIF), της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (European Investment Bank – EIB) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development – EBRD).

6. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο σε SDR από κατανομές του ΔΝΤ	975,5	1.008,9	-33,4
Υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο (μερίδιο συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο του ΔΝΤ – μέρος Quota – σε SDR)	699,1	719,8	-20,7
Λοιπές υποχρεώσεις	27,6	27,4	0,2
Σύνολο	1.702,2	1.756,1	-53,9

Οι υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο σε SDR αντιστοιχίζονται στο ενεργητικό με ισόποσες απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ (βλ. σημείωση 2.1 του ενεργητικού “Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)”).

7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

7.1 Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται καταθέσεις διαφόρων φορέων και οργανισμών εκτός ζώνης ευρώ συνολικού ύψους 2,6 χιλ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 2,7 χιλ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

8. Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος

8.2 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών “Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία”).

Το ύψος της υποχρέωσης στις 31.12.2023 ήταν μηδενικό, καθώς η αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που είχαν τεθεί σε κυκλοφορία από την Τράπεζα ήταν μικρότερη από αυτή που της αναλογούσε με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων, όπως και στην προηγούμενη χρήση. Επομένως, η διαφορά τους εμφανίζεται ως απαίτηση στο στοιχείο 9.3 του ενεργητικού “Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ”.

8.3 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)

Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)	114.955,5	112.440,8	2.514,7

²² Τελευταία διαθέσιμη ισοτιμία στην ιστοσελίδα του ΔΝΤ https://www.imf.org/external/np/fin/data/rms_mth.aspx?SelectDate=2023-12-31&reportType=CVSDR

Οι καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET) αυξήθηκαν κατά 2.514,7 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 114.955,5 εκατ. ευρώ, έναντι 112.440,8 εκατ. την προηγούμενη χρήση.

Πρόκειται για τις καθαρές υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι της ΕΚΤ που απορρέουν από τις διευρωπαϊκές συναλλαγές των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων και τις συναλλαγές της Τράπεζας της Ελλάδος με τις λοιπές Εθνικές του Ευρωσυστήματος, με την ΕΚΤ, καθώς και με τις Εθνικές των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός Ευρωσυστήματος) που συμμετέχουν στο σύστημα TARGET (Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο).

Το υπόλοιπο της θέσης αυτής εκτοκίζεται ημερησίως με βάση το ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), το οποίο στις 31.12.2023 ανήλθε σε 4,5% (μέσος όρος έτους 3,8%, έναντι 0,6% την προηγούμενη χρήση).

8.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Στις 31.12.2023 το καθαρό αποτέλεσμα των λοιπών συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος με το Ευρωσύστημα ήταν χρεωστικό (απαίτηση), όπως και στην προηγούμενη χρήση, και απεικονίζεται στο στοιχείο 9.5 του ενεργητικού "Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)".

9. Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση

Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση	5,8	13,2	-7,4

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται διάφορες συναλλαγές, οι οποίες την 31.12.2023 βρίσκονταν υπό διακανονισμό, όπως και στην προηγούμενη χρήση, και αφορούν κυρίως επιταγές και εντολές πληρωτέες που δεν είχαν ακόμη διακανονιστεί, καθώς και υπό τακτοποίηση υπόλοιπα ενδιάμεσων λογαριασμών.

10. Λοιπές υποχρεώσεις

10.1 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού

Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	0,0	0,2	-0,2

Στις 31.12.2023 δεν υφίστανται διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού. Στις 31.12.2022 στο στοιχείο αυτό εμφανίζεται το αποτέλεσμα που προέκυψε από την αναπροσαρμογή στο τέλος του έτους των εκκρεμών πράξεων σε συνάλλαγμα (spot), που παρακολουθούνται σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού (τάξεως), σύμφωνα με την μέθοδο της οικονομικής προσέγγισης.

10.2 Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα

Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Δεδουλευμένοι τόκοι πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III (αρνητικό επιτόκιο)	131,0	576,2	-445,2
Δεδουλευμένοι τόκοι-έξοδα δοσοληπτικού λογαριασμού TARGET	445,4	206,7	238,7
Δεδουλευμένοι τόκοι καταθέσεων φορέων γενικής κυβέρνησης και διάφορων φορέων και οργανισμών	170,7	37,5	133,2
Δεδουλευμένοι τόκοι πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας PELTRO (αρνητικό επιτόκιο)	0,0	0,1	-0,1
Λοιποί δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες	8,8	5,9	2,9
Δεδουλευμένες αμοιβές και έξοδα χρήσης	29,4	29,6	-0,2
Έσοδα επόμενων χρήσεων	0,7	0,8	-0,1
Σύνολο	786,0	856,8	-70,8

10.3 Λοιπά στοιχεία

Λοιπά στοιχεία			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Ποσό μερισμάτων προς διανομή τρέχουσας χρήσεως	13,3	13,3	0,0
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως περιεχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	0,0	400,7	-400,7
Λοιπές υποχρεώσεις	132,7	121,8	10,9
Σύνολο	146,0	535,8	-389,8

Στην κατηγορία “Λοιπές υποχρεώσεις” περιλαμβάνονται λοιποί φόροι προς απόδοση, τα υπόλοιπα προσωρινών πιστωτικών λογαριασμών και διαφόρων λογαριασμών υπέρ τρίτων (προμηθευτές κ.λπ.), οι υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του προγράμματος δανεισμού SURE, καθώς και διάφορες λοιπές υποχρεώσεις.

11. Προβλέψεις

Προβλέψεις					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Ειδικές	Για παροχές προς ασφαλισμένους	Έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων	Έναντι κινδύνων από πράξεις νομισματικής πολιτικής
		(α)	(β)	(γ)	(δ)
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2023	4.465,8	493,4	2.350,4	1.622,0	0,0
Αύξηση	120,5	86,0	20,6	12,8	1,1
Απελευθέρωση	-14,0	-8,6	-5,4	0,0	0,0
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	-123,8	-3,8	-107,2	-12,8	0,0
Μεταφορές	0,0	-203,5	203,5	0,0	0,0
Μεταβολή προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών και λοιπών προβλέψεων	19,6	2,6	17,0	0,0	0,0
Υποσύνολο	2,3	-127,3	128,5	0,0	1,1
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2023	4.468,1	366,1	2.478,9	1.622,0	1,1

Προβλέψεις					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Σύνολο	Ειδικές	Για παροχές προς ασφαλισμένους	Έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων	Έναντι κινδύνων από πράξεις νομισματικής πολιτικής
		(α)	(β)	(γ)	(δ)
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2022	4.838,1	555,1	2.796,0	1.487,0	0,0
Αύξηση	191,7	2,5	0,0	189,2	0,0
Απελευθέρωση	-431,0	-59,1	-371,9	0,0	0,0
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	-161,6	-5,8	-101,6	-54,2	0,0
Μεταβολή προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών και λοιπών προβλέψεων	28,6	0,7	27,9	0,0	0,0
Υποσύνολο	-372,3	-61,7	-445,6	135,0	0,0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2022	4.465,8	493,4	2.350,4	1.622,0	0,0

Η Τράπεζα της Ελλάδος σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις, μέσω των οποίων ισχυροποιείται η οικονομική της θέση, ώστε να αντεπεξέρχεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στο ρόλο της και στους κινδύνους που αναλαμβάνει.

Η Τράπεζα επαναξιολογεί σε ετήσια βάση το σύνολο των προβλέψεων και επαναπροσδιορίζει το ύψος τους μετά από εκτίμηση των κινδύνων.

Αναλυτικά οι προβλέψεις έχουν ως εξής:

α. Ειδικές προβλέψεις

Ειδικές προβλέψεις			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
• για αξιώσεις έναντι τρίτων	64,4	64,7	-0,3
• για εκκρεμείς αγωγές τρίτων	249,6	382,0	-132,4
• λοιπές	52,1	46,7	5,4
Σύνολο	366,1	493,4	-127,3

Οι ειδικές προβλέψεις περιλαμβάνουν:

- προβλέψεις για ένδικες αξιώσεις της Τράπεζας έναντι τρίτων προκειμένου να καλύψουν τον κίνδυνο που ενδέχεται να επέλθει από τη μη είσπραξη αυτών,
- προβλέψεις για την κάλυψη εκκρεμών αγωγών τρίτων κατά της Τράπεζας σε περίπτωση ευδοκίμησής τους, οι οποίες είναι κυρίως συναφείς με την κύρια και επικουρική σύνταξη, καθώς και προβλέψεις για πρόσθετες υποχρεώσεις αναφορικά με τη συνταξιοδότηση των εν ενεργεία υπαλλήλων, το ποσό των οποίων προσεγγίστηκε με αναλογιστική μελέτη,
- λοιπές προβλέψεις, προκειμένου να καλύψουν κυρίως τον κίνδυνο μη είσπραξης χορηγηθέντων δανείων.

Κατά την τρέχουσα χρήση πραγματοποιήθηκε μεταφορά σχηματισθείσας πρόβλεψης για εκκρεμείς αγωγές τρίτων ύψους 203,5 εκατ. ευρώ για την κάλυψη κόστους της κύριας σύνταξης βάσει αναλογιστικής μελέτης (βλ. σημείωση 11β του παθητικού “Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους”).

β. Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους

Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Προγράμματα καθορισμένων παροχών:			
• Αποζημίωση ν. 2112/1920	42,0	39,9	2,1
• Κύρια σύνταξη	1.576,5	1.437,0	139,5
• Επικουρική σύνταξη	481,5	511,6	-30,1
Σύνολο	2.100,0	1.988,5	111,5
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών	378,9	361,9	17,0
Γενικό σύνολο	2.478,9	2.350,4	128,5

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Οι σχηματισθείσες προβλέψεις συνολικού ύψους 2.100,0 εκατ. ευρώ, έναντι 1.988,5 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών για αποζημίωση προσωπικού (ν. 2112/1920, όπως ισχύει), ύψους 42,0 εκατ. ευρώ, έναντι 39,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, και για την παροχή κύριας και επικουρικής σύνταξης, συνολικού ύψους 2.058,0 εκατ. ευρώ, έναντι 1.948,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, καθώς η Τράπεζα έχει αναλάβει και ενεργεί, βάσει του ν. 3863/2010, άρθρο 64, την κοινωνική ασφάλιση του προσωπικού της, σύμφωνα με τον οποίο ο υπολογισμός των παροχών διέπεται από τις γενικές διατάξεις των νόμων, όπως ισχύουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των αντίστοιχων Καταστατικών των πρώην Ταμείων της Τράπεζας.

Για την επιμέτρηση των υποχρεώσεων αυτών διενεργούνται ετησίως αναλογιστικές μελέτες από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία και σχετική ανάλυση για τις χρήσεις 2023 και 2022 παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν:

Προγράμματα καθορισμένων παροχών				
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Αποζημίωση v. 2112/1920	Κύρια σύνταξη	Επικουρική σύνταξη	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2023	39,9	1.437,0	511,6	1.988,5
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	0,7	21,2	10,0	31,9
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος	1,2	43,5	15,5	60,2
Κόστος προϋπηρεσίας	0,0	203,5	0,0	203,5
Αναλογιστικό κέρδος λόγω αλλαγών σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	-1,1	-91,5	-37,3	-129,9
Αναλογιστική ζημία λόγω αλλαγών στην εμπειρία	4,0	42,6	6,4	53,0
Καταβολές παροχών	-2,7	-79,8	-24,7	-107,2
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2023	42,0	1.576,5	481,5	2.100,0

Προγράμματα καθορισμένων παροχών				
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Αποζημίωση v. 2112/1920	Κύρια σύνταξη	Επικουρική σύνταξη	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2022	49,5	1.784,4	628,1	2.462,0
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	1,0	29,6	13,3	43,9
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος	0,3	17,8	6,7	24,8
Αναλογιστικό κέρδος λόγω αλλαγών σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	-8,4	-416,3	-151,1	-575,8
Αναλογιστική ζημία λόγω αλλαγών στην εμπειρία	1,7	95,5	38,0	135,2
Καταβολές παροχών	-4,2	-74,0	-23,4	-101,6
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2022	39,9	1.437,0	511,6	1.988,5

Αναφέρεται ότι το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος, συνολικού ύψους 92,1 εκατ. ευρώ (2022: 68,7 εκατ. ευρώ), αναγνωρίστηκαν στο στοιχείο 7 των αποτελεσμάτων "Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών", ενώ οι μεταβολές που αφορούν αναλογιστικά κέρδη συνολικού ύψους 76,9 εκατ. ευρώ (2022: 440,6 εκατ. ευρώ) αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό στο στοιχείο 12 του παθητικού "Λογαριασμοί αναπροσαρμογής".

Στις 30 Οκτωβρίου 2023 αποφασίστηκε η άρση των περικοπών και των μειώσεων που επιβλήθηκαν στις κύριες συντάξεις των ασφαλισμένων της Τράπεζας κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 4051/2012 και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 του ν. 4093/2012, αρχής γενομένης από την προγραμματισμένη καταβολή συντάξεων μηνός Ιανουαρίου 2024. Ως αποτέλεσμα, στην αναλογιστική μελέτη της κύριας σύνταξης της χρήσης 2023 συμπεριλήφθηκε κόστος προϋπηρεσίας ύψους 203,5 εκατ. ευρώ. Το εν λόγω κόστος δεν επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσεως, καθώς πραγματοποιήθηκε μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από τις ειδικές προβλέψεις που είχαν σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές ανά αναλογιστική μελέτη	v. 2112/1920		Κύρια σύνταξη		Επικουρική σύνταξη	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Επιτόκιο προεξόφλησης	3,20%	3,15%	3,50%	3,11%	3,58%	3,10%
Πληθωρισμός	2,25%	2,50%	2,25%	2,50%	2,25%	2,50%
Θνησιμότητα	Ελβετικός πίνακας EVK2000 για άνδρες και γυναίκες					
Μελλοντικές αυξήσεις	Αποδοχών: 2,75% (0,50% επιπλέον του πληθωρισμού) Συντάξεων: 1,85%					

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν κυρίως γονικές και μετεργασιακές παροχές συνολικού ύψους 378,9 εκατ. ευρώ, έναντι 361,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Σύμφωνα με απόφαση της Τράπεζας, οι παροχές αυτές δεν επιφέρουν επιπλέον οικονομική επιβάρυνση, πέραν της ήδη καταβαλλόμενης εργοδοτικής εισφοράς, για την Τράπεζα.

γ. Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων

Η Τράπεζα σχηματίζει και διατηρεί προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητές της. Το ύψος των προβλέψεων αυτών εξετάζεται σε ετήσια βάση.

Η Τράπεζα επιμετρεί, παρακολουθεί και αναγνωρίζει τους αναλαμβανόμενους κινδύνους κατόπιν σταθμίσεως και ενδελεχούς ελέγχου των δεδομένων, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείρισή τους. Στο πλαίσιο αυτό σχηματίζει προβλέψεις ακολουθώντας την πρακτική της ΕΚΤ και των άλλων ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος.

Οι αναγνωρισμένοι κίνδυνοι είναι:

• Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος μείωσης της αγοραίας αξίας των αποκτηθέντων από την Τράπεζα χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας ενδεχόμενων δυσμενών μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες (συναλλαγματικός κίνδυνος) ή στα επιτόκια (επιτοκιακός κίνδυνος).

• Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης ζημίας λόγω ενδεχόμενης αδυναμίας ενός αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί πλήρως ή εγκαίρως στην κάλυψη των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει έναντι της Τράπεζας. Συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να είναι δανειζόμενοι, εκδότες επενδυτικών τίτλων, καθώς και αποδέκτες καταθέσεων εκ μέρους της Τράπεζας.

• Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος επιπτώσεων στην οικονομική κατάσταση, στην επιχειρησιακή ετοιμότητα ή/και στο κύρος της Τράπεζας ως αποτέλεσμα ενδεχόμενης ανεπάρκειας ή αποτυχίας της εσωτερικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών, του ανθρώπινου παράγοντα, των συστημάτων ή ως αποτέλεσμα εξωτερικών γεγονότων.

Η Τράπεζα επιμετρεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που απορρέουν από το επενδυτικό της χαρτοφυλάκιο. Η επιμέτρηση διενεργείται με τα στοιχεία της τελευταίας ημερολογιακής ημέρας εκάστου έτους.

Στους παρακολουθούμενους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Οι εν λόγω κίνδυνοι επιμετρούνται από την ΕΚΤ για κάθε ΕθνΚΤ.

Από τη διαδικασία επιμέτρησης και κατά την κρίση της Διοίκησης της Τράπεζας έχουν σχηματιστεί προβλέψεις που προορίζονται να καλύψουν τους ακόλουθους κινδύνους:

- τον πιστωτικό κίνδυνο ή/και κίνδυνο αγοράς που σχετίζεται με τα χαρτοφυλάκια των ιδίων διαθεσίμων της Τράπεζας,
- τον πιστωτικό κίνδυνο ή/και κίνδυνο αγοράς που σχετίζεται με την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, ήτοι τις πράξεις αναχρηματοδότησης των αντισυμβαλλόμενων πιστωτικών ιδρυμάτων και την απόκτηση χρεογράφων στο πλαίσιο προγραμμάτων αγορών του Ευρωσυστήματος.

Η κίνηση της πρόβλεψης έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων για τη χρήση 2023 αναλύεται ως εξής:

- Χρήση σχηματισθείσας πρόβλεψης ύψους 12,8 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 54,2 εκατ. ευρώ) προς συμψηφισμό ζημίας που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα χρήσεως από την αποτίμηση συναλλάγματος και χρεογράφων στο τέλος της χρήσης (βλ. σημείωση 2 των αποτελεσμάτων "*Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημίες αποτίμησης*" και σημείωση 10 των αποτελεσμάτων "*Προβλέψεις*").
- Ενίσχυση πρόβλεψης ύψους 12,8 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 189,2 εκατ. ευρώ), κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας να διατηρηθεί το ύψος της σχηματισθείσας πρόβλεψης αμετάβλητο σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, ήτοι ποσό 1.622,0 εκατ. ευρώ.

δ. Πρόβλεψη έναντι κινδύνων από πράξεις νομισματικής πολιτικής

Η ΕΚΤ διεξάγει, σε συνεργασία με τις ΕθνΚΤ, έλεγχο απομείωσης της αξίας των χρεογράφων αποκτηθέντων στο πλαίσιο της εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής (SMP, CBPP, PSPP, CSPP ABSPP και PEPP).

Στο πλαίσιο αυτό, κατά την κλειόμενη χρήση και ως αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης που πραγματοποιήθηκε στο χαρτοφυλάκιο εταιρικών τίτλων του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP – CORP), το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έκρινε ενδεδειγμένη τη δημιουργία πρόβλεψης το 2023, συνολικού ύψους 42,9 εκατ. ευρώ, έναντι πιστωτικού κινδύνου από πράξεις νομισματικής πολιτικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 32.4 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, η πρόβλεψη αυτή θα χρηματοδοτηθεί από όλες τις ΕθνΚΤ των συμμετεχόντων κρατών-μελών με βάση τις ισχύουσες κλείδες συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα που ίσχυαν το 2023. Ως αποτέλεσμα, σχηματίστηκε πρόβλεψη ύψους 1,1 εκατ. ευρώ, η οποία ισοδυναμεί με το 2,45365% (κλείδα συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα) της συνολικής πρόβλεψης (βλ. σημείωση 5 των αποτελεσμάτων *"Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος"*).

12. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής

Λογαριασμοί αναπροσαρμογής			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση:			
• Χρυσού	7.162,0	6.391,1	770,9
• Συναλλάγματος	257,7	411,1	-153,4
• Χρεογράφων	9,6	0,2	9,4
• Μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων	15,3	11,8	3,5
• Τίτλων warrants	0,1	0,0	0,1
Σύνολο	7.444,7	6.814,2	630,5
Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	599,1	522,2	76,9
Γενικό σύνολο	8.043,8	7.336,4	707,4

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση

Σύμφωνα με τους κανόνες και τις λογιστικές αρχές που έχει καθορίσει η ΕΚΤ για τις τράπεζες-μέλη του ΕΣΚΤ και ιδίως την αρχή της συντηρητικότητας, τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη που προκύπτουν από την αποτίμηση του χρυσού, των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα, των χρεογράφων και των χρηματοοικονομικών μέσων εντός και εκτός ισολογισμού δεν λογίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσεως, αλλά μεταφέρονται απευθείας σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής (λειτουργούν ως αποθεματικά μόνο για τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία). Αντιθέτως, οι ζημίες από αποτίμηση που προκύπτουν στο τέλος της χρήσης λογίζονται ως έξοδα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών *"Αναγνώριση εσόδων"*).

Από την αποτίμηση στο τέλος της χρήσης 2023 προέκυψαν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ύψους 7.444,7 εκατ. ευρώ, έναντι 6.814,2 εκατ. ευρώ στο τέλος της χρήσης 2022, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων (7.162,0 εκατ. ευρώ την 31.12.2023, έναντι 6.391,1 εκατ. ευρώ την 31.12.2022) προέρχεται από τον χρυσό.

Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)

Στον λογαριασμό αναπροσαρμογής *"Συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)"* περιλαμβάνονται οι μεταβολές που προκύπτουν από τη μεταγενέστερη επιμέτρηση των υποχρεώσεων από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών και αφορούν αναλογιστικά κέρδη/ζημίες, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η αναταξινόμησή τους στα αποτελέσματα χρήσεως, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται πλήρως η αξία του ελλείματος ή πλεονάσματος των εν λόγω προγραμμάτων (βλ. ΙΙΙ. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών *"Παροχές προς ασφαλισμένους"*).

Η αύξηση των αναλογιστικών κερδών κατά 76,9 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των επιτοκίων προεξόφλησης που εφαρμόστηκαν κατά την αναλογιστική αποτίμηση των υποχρεώσεων από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών (βλ. σημείωση 11β του παθητικού *"Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους"*).

13. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας στις 31.12.2023 ανήλθε σε 3.544,7 εκατ. ευρώ, έναντι 3.459,4 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022.

Αναλυτικά, το μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά έχουν ως εξής:

13.1 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, μετά τις αυξήσεις που έγιναν σύμφωνα με τα ν.δ. 413/70 και 889/71, τους ν. 542/77 και 1249/82, την Υπουργική Απόφαση Ε. 2665/88, τον ν. 2065/92, την Υπουργική Απόφαση 1281/30.10.96 και τις Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου 8/4.2.2000, 32/23.5.2002, 17/4.7.2005 και 8/10.6.2008, ανέρχεται σε 111.243.362 ευρώ, διαιρούμενο σε 19.864.886 μετοχές ονομαστικής αξίας 5,60 ευρώ εκάστη.

13.2 Τακτικό αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό ανέρχεται σε 111.243.362 ευρώ και είναι εξισωμένο με το μετοχικό κεφάλαιο.

13.3 Έκτακτο αποθεματικό

Το έκτακτο αποθεματικό στις 31.12.2023 ανήλθε σε 575,9 εκατ. ευρώ, έναντι 490,5 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022, λόγω ενίσχυσής του κατά 85,4 εκατ. ευρώ, μέσω της διάθεσης κερδών.

13.4 Ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους

Το ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους στις 31.12.2023 ανήλθε σε 2.744,8 εκατ. ευρώ, αμετάβλητο σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.

13.5 Λοιπά ειδικά αποθεματικά

Τα λοιπά ειδικά αποθεματικά στις 31.12.2023 ανήλθαν σε 1,6 εκατ. ευρώ (2022: 1,6 εκατ. ευρώ) και αφορούν την αξία έργων τέχνης και πάγιων στοιχείων τα οποία έχουν παραχωρηθεί δωρεάν στην Τράπεζα.

V. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ²³

ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ

Τα **συνολικά καθαρά έσοδα** από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, τους τόκους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τις προμήθειες και τα λοιπά έσοδα από εργασίες εσωτερικού και εξωτερικού διαμορφώθηκαν σε 543,6 εκατ. ευρώ, έναντι 885,1 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 38,6%.

Ειδικότερα:

- Τα **καθαρά έσοδα από τόκους, χρηματοοικονομικές πράξεις και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος** διαμορφώθηκαν σε 359,4 εκατ. ευρώ, έναντι 730,6 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 50,8%.
- Τα **καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες** διαμορφώθηκαν σε 138,7 εκατ. ευρώ, έναντι 130,3 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 6,4%.
- Τα **έσοδα από μετοχές και συμμετοχές** διαμορφώθηκαν σε 4,0 εκατ. ευρώ, παραμένοντας αμετάβλητα σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.
- Τέλος, τα **λοιπά έσοδα** υπερδιπλασιάστηκαν και διαμορφώθηκαν σε 41,5 εκατ. ευρώ, έναντι 20,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

ΕΞΟΔΑ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Τα **συνολικά έξοδα προ προβλέψεων** διαμορφώθηκαν σε 367,5 εκατ. ευρώ, έναντι 349,9 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 5,0%.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Κατά την τρέχουσα χρήση οι **προβλέψεις** συνέβαλαν στην αύξηση των εξόδων κατά 77,4 εκατ. ευρώ, έναντι 78,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας μείωση κατά 1,3%.

²³ Για την καλύτερη παρουσίαση των αποτελεσμάτων, ορισμένα στοιχεία αναταξινομήθηκαν.

ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ

1. Καθαροί τόκοι-έσοδα

Οι καθαροί τόκοι-έσοδα μειώθηκαν κατά 3.086,8 εκατ. ευρώ και ανήλθαν σε έξοδα ύψους 3.084,5 εκατ. ευρώ, έναντι εσόδων ύψους 2,3 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Η εν λόγω σημαντική μείωση οφείλεται στην αναντιστοιχία (mismatching) μεταξύ των σταθερών τόκων-εσόδων των στοιχείων ενεργητικού και των μεταβλητών τόκων-εξόδων των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, ως συνέπεια της σημαντικής αύξησης των βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ κατά την τρέχουσα χρήση, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.²⁴

Οι τόκοι-έσοδα και οι τόκοι-έξοδα που προέρχονται από το ίδιο (υπό-)στοιχείο του ισολογισμού σχετιζόμενο με πράξεις νομισματικής πολιτικής συμψηφίζονται είτε στους τόκους-έσοδα είτε στους τόκους-έξοδα, λαμβάνοντας υπόψη εάν το καθαρό ποσό είναι θετικό ή αρνητικό.

1.1 Τόκοι-έσοδα

Οι επιμέρους κατηγορίες των τόκων-εσόδων αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έσοδα			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
α. από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	743,9	0,0	743,9
β. από χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	980,6	515,1	465,5
γ. από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	621,1	359,1	262,0
δ. από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου	3,3	4,1	-0,8
ε. από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	32,7	5,0	27,7
στ. από καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	868,5	113,6	754,9
ζ. από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	0,0	94,2	-94,2
η. από καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών	0,0	10,6	-10,6
θ. από προγράμματα δανεισμού χρεογράφων	5,2	3,9	1,3
ι. λοιποί τόκοι-έσοδα	1,8	0,4	1,4
Σύνολο	3.257,1	1.106,0	2.151,1

Οι τόκοι-έσοδα αυξήθηκαν κατά 2.151,1 εκατ. ευρώ και ανήλθαν σε 3.257,1 εκατ. ευρώ, έναντι 1.106,0 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αναγνώρισης τόκων-εσόδων επί των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση κατά την οποία είχαν αναγνωριστεί τόκοι-έξοδα, καθώς και της αύξησης των τόκων-εσόδων από τα χρεόγραφα των χαρτοφυλακίων νομισματικής πολιτικής PSPP και PEPP, των τόκων-εσόδων από τα χρεόγραφα σε ευρώ, εκτός του Ε.Δ., και από τα χρεόγραφα σε συνάλλαγμα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, και των τόκων-εσόδων από τις καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ.

Ειδικότερα:

1.1.α Τόκοι-έσοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Τόκοι-έσοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
- από πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	8,6	0,0	8,6
- από πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης:	735,3	0,0	735,3
• Πράξεις TLTRO III	735,2	0,0	735,2
• Πράξεις PELTRO	0,1	0,0	0,1
Σύνολο	743,9	0,0	743,9

24 Βλ. "Αποφάσεις νομισματικής πολιτικής", δελτία τύπου της ΕΚΤ της [2.2.2023](#), της [16.3.2023](#), της [4.5.2023](#), της [15.6.2023](#), της [27.7.2023](#) και της [14.9.2023](#).

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έσοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής ανήλθαν σε 743,9 εκατ. ευρώ, έναντι τόκων-εξόδων ύψους 230,8 εκατ. ευρώ που είχαν αναγνωριστεί την προηγούμενη χρήση (βλ. σημείωση 1.2.α των αποτελεσμάτων *“Τόκοι-έξοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής”*), κατά κύριο λόγο ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III.

Αναφέρεται ότι το επιτόκιο εκτοκισμού των πράξεων TLTRO III που ίσχυσε για την Τράπεζα της Ελλάδος ήταν το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR), από την αρχή της τελευταίας περιόδου εκτοκισμού αυτών των πράξεων, η οποία ξεκίνησε στις 23 Νοεμβρίου 2022 (βλ. σημείωση 5.2 του ενεργητικού *“Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης”*).

1.1.β Τόκοι-έσοδα από χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

Οι τόκοι ανά χαρτοφυλάκιο αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έσοδα από χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
– Προγράμματος για τις αγορές τίτλων (SMP)	4,4	5,7	-1,3
– Τρίτου προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολογιών (CBPP3)	13,2	17,6	-4,4
– Προγράμματος αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα (PSPP) – υπερεθνικά χρεόγραφα	469,6	225,3	244,3
– Έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP) – κρατικά χρεόγραφα	423,0	296,7	126,3
– Έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP) – υπερεθνικά χρεόγραφα	70,4	-30,2	100,6
Σύνολο	980,6	515,1	465,5

Η αύξηση κατά 465,5 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των τόκων των υπερεθνικών χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PSPP, ως αποτέλεσμα της αύξησης της μέσης απόδοσής τους, και των χρεογράφων του χαρτοφυλακίου PEPP, ως αποτέλεσμα της αύξησης της μέσης απόδοσης και του μέσου υπολοίπου τους.

1.1.γ Τόκοι-έσοδα από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Οι τόκοι ανά κατηγορία επενδύσεων αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έσοδα από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
– από χρεόγραφα σε ευρώ, εκτός Ε.Δ.:	332,8	192,6	140,2
• από χρεόγραφα σε ευρώ	324,6	192,0	132,6
• από πράσινα χρεόγραφα σε ευρώ	8,2	0,6	7,6
– από χρεόγραφα σε ευρώ Ε.Δ.	107,1	111,6	-4,5
– από χρεόγραφα σε συνάλλαγμα:	122,6	38,2	84,4
• από χρεόγραφα σε συνάλλαγμα	116,4	37,5	78,9
• από πράσινα χρεόγραφα σε συνάλλαγμα	6,2	0,7	5,5
– από προθεσμιακές καταθέσεις και τρεχούμενους λογαριασμούς	58,6	16,7	41,9
Σύνολο	621,1	359,1	262,0

Η αύξηση κατά 262,0 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των τόκων-εσόδων από τα χρεόγραφα σε ευρώ, εκτός του Ε.Δ., και από τα χρεόγραφα σε συνάλλαγμα, ως αποτέλεσμα της αύξησης των μέσων υπολοίπων και των μέσων αποδόσεών τους.

1.1.δ Τόκοι-έσοδα από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου

Οι τόκοι-έσοδα από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου αφορούν δάνεια που είχε χορηγήσει η Τράπεζα προς το Ελληνικό Δημόσιο έως την 31.12.1993.

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι ανήλθαν συνολικά σε 3,3 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση κατά 0,8 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2022: 4,1 εκατ. ευρώ). Η μείωση οφείλεται κυρίως στη λήξη και πλήρη αποπληρωμή των εν λόγω δανείων εντός της χρήσης (βλ. σημείωση 8 του ενεργητικού *“Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης”*).

1.1.ε Τόκοι-έσοδα από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έσοδα από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ ανήλθαν σε 32,7 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 27,7 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2022: 5,0 εκατ. ευρώ), ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού, ήτοι του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) (βλ. σημείωση 9.2 του ενεργητικού *“Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ”*).

1.1.στ Τόκοι-έσοδα από καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έσοδα επί των καθαρών απαιτήσεων που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ ανήλθαν σε 868,5 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας σημαντική αύξηση κατά 754,9 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2022: 113,6 εκατ. ευρώ), ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού, ήτοι του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate), και του μέσου υπολοίπου τους (βλ. σημείωση 9.3 του ενεργητικού *“Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ”*).

1.1.ζ Τόκοι-έσοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Οι τόκοι ανά υποχρέωση αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έσοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
– από τρεχούμενους λογαριασμούς Π.Ι. περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων	0,0	93,6	-93,6
– από καταθέσεις για κάλυψη περιθωρίων	0,0	0,6	-0,6
Σύνολο	0,0	94,2	-94,2

Κατά την τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκαν τόκοι-έξοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής, όπως αναλύονται στη σημείωση 1.2.β *“Τόκοι-έξοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής”*, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, κατά την οποία είχαν αναγνωριστεί τόκοι-έσοδα ύψους 94,2 εκατ. ευρώ.

1.1.η Τόκοι-έσοδα από καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών

Κατά την τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκαν τόκοι-έξοδα από τις καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών, όπως αναλύονται στη σημείωση 1.2.δ *“Τόκοι-έξοδα από καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών”*, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, κατά την οποία είχαν αναγνωριστεί τόκοι-έσοδα ύψους 10,6 εκατ. ευρώ.

1.1.θ Τόκοι-έσοδα από προγράμματα δανεισμού χρεογράφων

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έσοδα από προγράμματα δανεισμού χρεογράφων ανήλθαν σε 5,2 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 1,3 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2022: 3,9 εκατ. ευρώ), και αφορούν τη συμμετοχή της Τράπεζας σε προγράμματα δανεισμού χρεογράφων από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο και τα χαρτοφυλάκια νομισματικής πολιτικής.

1.1.ι Λοιποί τόκοι-έσοδα

Οι λοιποί τόκοι-έσοδα ανήλθαν σε 1,8 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 1,4 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2022: 0,4 εκατ. ευρώ). Στην εν λόγω κατηγορία περιλαμβάνονται κυρίως τόκοι υπερημερίας

από την εκκαθάριση του νομισματικού εισοδήματος της χρήσης 2022 και τόκοι-έσοδα από τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στο προσωπικό.

Το 2023 αποφασίστηκε η διακριτή παρουσίαση των τόκων-εσόδων από προγράμματα δανεισμού χρεογράφων, όπως αναλύονται στη σημείωση 1.1.θ *“Τόκοι-έσοδα από προγράμματα δανεισμού χρεογράφων”*, οι οποίοι έως και τη δημοσίευση της προηγούμενης χρήσης συμπεριλαμβάνονταν στην εν λόγω κατηγορία.

1.2 Τόκοι-έξοδα

Οι επιμέρους κατηγορίες των τόκων-εξόδων αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έξοδα			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
α. από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	0,0	230,8	-230,8
β. από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	1.072,5	185,2	887,3
γ. από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου	635,8	55,6	580,2
δ. από καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών	291,5	0,0	291,5
ε. από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)	4.341,5	632,1	3.709,4
στ. λοιποί τόκοι-έξοδα	0,3	0,0	0,3
Σύνολο	6.341,6	1.103,7	5.237,9

Οι τόκοι-έξοδα αυξήθηκαν κατά 5.237,9 εκατ. ευρώ και ανήλθαν σε 6.341,6 εκατ. ευρώ, έναντι 1.103,7 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αύξησης των τόκων επί του υπολοίπου του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET), της πάγιας διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων και των καταθέσεων του Ελληνικού Δημοσίου.

Ειδικότερα:

1.2.α Τόκοι-έξοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Τόκοι-έξοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
– από πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης:			
• Πράξεις TLTRO III	0,0	231,0	-231,0
• Πράξεις PELTRO	0,0	-0,2	0,2
Σύνολο	0,0	230,8	-230,8

Κατά την τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκαν τόκοι-έσοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής, όπως αναλύονται στη σημείωση 1.1.α *“Τόκοι-έσοδα από δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής”*, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, κατά την οποία είχαν αναγνωριστεί τόκοι-έξοδα ύψους 230,8 εκατ. ευρώ.

Συγκεκριμένα, για το 2022 εφαρμόστηκε η ακόλουθη προσέγγιση για τον υπολογισμό των τόκων των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης TLTRO III:

(i) για την περίοδο έως τις 23 Ιουνίου 2022, ίσχυε το επιτόκιο της πρόσθετης περιόδου ειδικού επιτοκίου που κοινοποιήθηκε στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα στις 10 Ιουνίου 2022 και το οποίο ανήλθε σε -1,0%, δηλ. 50 μονάδες βάσης χαμηλότερο από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR),

(ii) για την περίοδο από τις 24 Ιουνίου 2022 έως τις 22 Νοεμβρίου 2022, εφαρμόστηκε το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) που ίσχυε από την ημερομηνία διακανονισμού εκάστης πράξης TLTRO III έως τις 22 Νοεμβρίου 2022, και

(iii) για την περίοδο από 23 Νοεμβρίου 2022 έως 31 Δεκεμβρίου 2022, εφαρμόστηκε το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) που ίσχυε κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Επιπλέον, στον ως άνω υπολογισμό των τόκων για το 2022 ελήφθη υπόψη και η επίδραση της μεταβολής του επιτοκίου της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) εντός του 2022 στους τόκους της περιόδου πριν από την περίοδο ειδικού επιτοκίου (βλ. σημείωση 5.2 του ενεργητικού *“Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης”*).

1.2.β Τόκοι-έξοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

Οι τόκοι ανά υποχρέωση αναλύονται ως εξής:

Τόκοι-έξοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
– από τρεχούμενους λογαριασμούς Π.Ι. περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων	45,9	0,0	45,9
– από την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	1.026,6	185,2	841,4
Σύνολο	1.072,5	185,2	887,3

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έξοδα από τους τρεχούμενους λογαριασμούς πιστωτικών ιδρυμάτων περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων ανήλθαν σε 45,9 εκατ. ευρώ, έναντι τόκων-εσόδων ύψους 93,6 εκατ. ευρώ που είχαν αναγνωριστεί την προηγούμενη χρήση (βλ. σημείωση 1.1.ζ των αποτελεσμάτων *“Τόκοι-έσοδα από υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής”*). Αναφέρεται ότι οι εν λόγω τόκοι-έξοδα για το 2023 προέρχονται αποκλειστικά από τις υποχρεωτικές καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων (ελάχιστα αποθεματικά), οι οποίες εκτοκίζονται από τις 21 Δεκεμβρίου 2022 έως και τις 19 Σεπτεμβρίου 2023 με το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) και με μηδενικό επιτόκιο από τις 20 Σεπτεμβρίου 2023, βάσει απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ (βλ. σημείωση 2.1 του παθητικού *“Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)”*).

Η αύξηση κατά 841,4 εκατ. ευρώ των τόκων-εσόδων από την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, οφείλεται τόσο στην αύξηση του μέσου υπολοίπου τους όσο και στην αύξηση του επιτοκίου εκτοκισμού, ήτοι του επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (DFR) (βλ. σημείωση 2.2 του παθητικού *“Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων”*).

1.2.γ Τόκοι-έξοδα από καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έξοδα από τις καταθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου ανήλθαν σε 635,8 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 580,2 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2022: 55,6 εκατ. ευρώ), ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού τους.

1.2.δ Τόκοι-έξοδα από καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έξοδα από τις καταθέσεις φορέων γενικής κυβέρνησης και διαφόρων φορέων και οργανισμών ανήλθαν σε 291,5 εκατ. ευρώ, έναντι τόκων-εσόδων ύψους 10,6 εκατ. ευρώ που είχαν αναγνωριστεί την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού τους.

1.2.ε Τόκοι-έξοδα από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)

Κατά την τρέχουσα χρήση οι τόκοι-έξοδα επί του υπολοίπου του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET) ανήλθαν σε 4.341,5 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας σημαντική αύξηση κατά 3.709,4 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2022: 632,1 εκατ. ευρώ), ως αποτέλεσμα της αύξησης του επιτοκίου εκτοκισμού, ήτοι του επιτοκίου των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate) (βλ. σημείωση 8.3 του παθητικού *“Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)”*).

2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημίες αποτίμησης

Το καθαρό αποτέλεσμα αναλύεται ως εξής:

Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημίες αποτίμησης			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις			
– από πράξεις επί συναλλήλατος	43,6	66,8	-23,2
– από πράξεις επί χρεογράφων	13,8	8,4	5,4
– από αγοραπωλησίες χρυσών νομισμάτων	1,3	1,2	0,1
– από συναλλαγματική διαφορά δανείου με ρήτρα χρυσού	20,4	0,0	20,4
Σύνολο	79,1	76,4	2,7
2.2 Ζημίες αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων			
– από την αποτίμηση συναλλήλατος	-6,8	-4,9	-1,9
– από την αποτίμηση χρεογράφων	-6,0	-49,3	43,3
Σύνολο	-12,8	-54,2	41,4
2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημίες αποτίμησης	66,3	22,2	44,1

Το καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις αυξήθηκε κατά 2,7 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκε σε 79,1 εκατ. ευρώ, έναντι 76,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Κατά την τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκε κέρδος ύψους 20,4 εκατ. ευρώ από συναλλαγματική διαφορά που προέκυψε κατά την αποπληρωμή από το Ελληνικό Δημόσιο δανείου με ρήτρα χρυσού (βλ. σημείωση 3.1 του ενεργητικού “Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης”).

Επίσης, στα αποτελέσματα χρήσεως αναγνωρίστηκαν ζημίες ύψους 12,8 εκατ. ευρώ από την αποτίμηση συναλλήλατος και χρεογράφων στο τέλος της χρήσης 2023, έναντι ζημιών ύψους 54,2 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Συγκεκριμένα, από την αποτίμηση των χρεογράφων προέκυψε ζημία ύψους 6,0 εκατ. ευρώ, σημαντικά μικρότερη σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση (2022: 49,3 εκατ. ευρώ), λόγω της αύξησης της αγοραίας αξίας τους στα τέλη του 2023.

Οι συνολικές ζημίες συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτό (βλ. σημείωση 11γ του παθητικού “Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων” και σημείωση 10 των αποτελεσμάτων “Προβλέψεις”). Το 2023 έγινε αναταξινόμηση του ποσού 54,2 εκατ. ευρώ από το στοιχείο 2.3 “Μεταφορά από πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων”, το οποίο παύει να υφίσταται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στο στοιχείο 10 “Προβλέψεις”, και συγκεκριμένα στην κατηγορία “Εναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων”, σε σχέση με τη δημοσίευση της προηγούμενης χρήσης, ώστε να καταστούν συγκρίσιμα με την τρέχουσα χρήση.

3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Οι επιμέρους κατηγορίες των καθαρών εσόδων από αμοιβές και προμήθειες αναλύονται ως εξής:

Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες			
Αμοιβή από τη διαχείριση του “Κοινού κεφαλαίου Ν.Π.Δ.Δ και ασφαλιστικών φορέων” – ν. 2469/97	93,1	86,2	6,9
Προμήθειες από τη διενέργεια εισπραξιών και πληρωμών για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου	27,4	27,9	-0,5
Αμοιβή διαχείρισης τίτλων Ελληνικού Δημοσίου	13,5	11,5	2,0
Εισφορές ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τις υπηρεσίες εποπτείας	4,7	4,5	0,2
Έσοδα συμμετοχής στην ΗΔΑΤ	1,8	1,7	0,1
Λοιπές αμοιβές και προμήθειες	8,0	8,0	0,0
Σύνολο	148,5	139,8	8,7
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	-9,8	-9,5	-0,3
3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	138,7	130,3	8,4

4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές

Κατά την τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκαν λοιπά έσοδα από μετοχές και συμμετοχές, τα οποία ανήλθαν σε 4,0 εκατ. ευρώ, παραμένοντας αμετάβλητα σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση. Τα εν λόγω έσοδα αφορούν κυρίως εισπραχθέντα μερίσματα από τη συμμετοχή της Τράπεζας στην Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS – Bank of International Settlements).

Αναφέρεται ότι, κατά την τρέχουσα χρήση, όπως και την προηγούμενη, η ΕΚΤ δεν προέβη σε διανομή μερίσματος προς τις ΕθνΚΤ, καθώς το συνολικό της οικονομικό αποτέλεσμα ήταν αρνητικό.

5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος

Νομισματικό εισόδημα είναι το εισόδημα που συγκεντρώνουν οι ΕθνΚΤ στο πλαίσιο εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Το ποσό του νομισματικού εισοδήματος για κάθε ΕθνΚΤ προκύπτει από τον υπολογισμό των πραγματικών και τεκμαρτών ετήσιων εσόδων, τα οποία απορρέουν από τα ταυτοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού που έχει στην κατοχή του το Ευρωσύστημα έναντι της βάσης υπολογισμού. Από τα έσοδα αφαιρούνται οι τόκοι που καταβάλλονται στα στοιχεία της βάσης υπολογισμού και το καθαρό αποτέλεσμα κατανέμεται στις ΕθνΚΤ με βάση τις ισχύουσες κλείδες.

Η βάση υπολογισμού αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία του παθητικού:

- τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία,
- υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης του ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET),
- καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ,
- δεδουλευμένοι τόκοι στο τέλος κάθε τριμήνου από στοιχεία του παθητικού που σχετίζονται με πράξεις εφαρμογής νομισματικής πολιτικής διάρκειας πέραν του ενός έτους,
- υποχρεώσεις έναντι της ΕΚΤ που σχετίζονται με συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων (swap) που αποφέρουν καθαρό έσοδο για το Ευρωσύστημα,
- υποχρεώσεις από καταθέσεις έναντι υπερήμερων αντισυμβαλλομένων του Ευρωσυστήματος, οι οποίες έχουν αναταξινομηθεί από το στοιχείο 2.1 του παθητικού *“Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)”*, [κατά περίπτωση].

Τα ταυτοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού, των οποίων οι αποδόσεις λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος, είναι τα ακόλουθα:

- δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης του ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής. Πρόκειται για χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων χωρών της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολογιών (CBPP1, CBPP2 και CBPP3), χρεόγραφα στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς τίτλων (SMP), του προγράμματος αγοράς τίτλων του δημόσιου τομέα (PSPP), του προγράμματος αγοράς ομολόγων του επιχειρηματικού τομέα (CSPP) και του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP). Η απόδοση των καλυμμένων ομολογιών των προγραμμάτων CBPP1, CBPP2, PSPP (χρεόγραφα που εκδίδονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές κυβερνήσεις και άλλους αναγνωρισμένους εκδότες) και PEPP (κρατικά χρεόγραφα) υπολογίζεται σε ημερήσια βάση με το τελευταίο διαθέσιμο επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate),²⁵ ενώ για τα χρεόγραφα των προγραμμάτων SMP, CBPP3, PSPP (μόνο για τα χρεόγραφα υπερεθνικών

25 Τα χρεόγραφα των εν λόγω χαρτοφυλακίων ανήκουν στην κατηγορία χωρίς επιμερισμό του κινδύνου (no-risk sharing), δηλαδή οι ζημιές από τα χαρτοφυλάκια αυτά, εάν πραγματοποιηθούν, δεν κατανέμονται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, όπως επίσης δεν κατανέμεται το πραγματικό εισόδημα αλλά το τεκμαρτό εισόδημα που υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate).

οργανισμών), CSPP και PEPP (χρεόγραφα υπερεθνικών οργανισμών και εταιρικά χρεόγραφα) υπολογίζεται η πραγματική τους απόδοση,²⁶

- απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ,
- καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET),
- καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ,
- απαιτήσεις έναντι αντισυμβαλλομένων της ζώνης του ευρώ που σχετίζονται με συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων (swap) μεταξύ της ΕΚΤ και κεντρικών τραπεζών εκτός Ευρωσυστήματος που αποφέρουν καθαρό έσοδο για το Ευρωσύστημα,
- δεδουλευμένοι τόκοι στο τέλος κάθε τριμήνου από στοιχεία του ενεργητικού που σχετίζονται με πράξεις εφαρμογής νομισματικής πολιτικής διάρκειας πέραν του ενός έτους,
- ένα ελάχιστο ποσό διαθεσίμων χρυσού για κάθε ΕθνΚΤ, κατ' αναλογία της κλείδας κατανομής της. Ο χρυσός θεωρείται ότι δεν παράγει εισόδημα.

Η διαφορά (GAP) μεταξύ του συνόλου των ταυτοποιήσιμων στοιχείων του ενεργητικού μιας ΕθνΚΤ και των στοιχείων του παθητικού που περιλαμβάνονται στη βάση υπολογισμού εκτοκίζεται για σκοπούς υπολογισμού του νομισματικού εισοδήματος με το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος (MRO rate).

Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους το νομισματικό εισόδημα του Ευρωσυστήματος κατανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ, σύμφωνα με τις ισχύουσες κλείδες τους στο Ευρωσύστημα. Η συγκέντρωση και η αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος επιφέρει καθαρά αναδιανεμητικά αποτελέσματα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τόσο το ύψος της βάσης υπολογισμού και των ταυτοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού κάθε ΕθνΚΤ όσο και τα έσοδα/έξοδα που προέρχονται από αυτά αποκλίνουν από αυτό που τους αναλογεί με βάση την κλείδα συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα.

Ο παραπάνω τρόπος κατανομής του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος καθιερώθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2016/36), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις.

Το καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
– Αναλογούν με βάση την κλείδα συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ευρωσύστημα	1.000,1	176,5	823,6
– Μείον: συγκεντρωθέν από την Τράπεζα της Ελλάδος νομισματικό εισόδημα	-2.372,8	-528,5	-1.844,3
Αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος	3.372,9	705,0	2.667,9
Διορθώσεις νομισματικού εισοδήματος προηγούμενων ετών	5,8	1,1	4,7
Πρόβλεψη έναντι κινδύνων από πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος	-1,1	0,0	-1,1
Σύνολο	3.377,6	706,1	2.671,5

Κατά την τρέχουσα χρήση το συνολικό αποτέλεσμα της αναδιανομής ήταν θετικό για την Τράπεζα της Ελλάδος, όπως και στην προηγούμενη χρήση.

Το ποσό προς είσπραξη, ύψους 3.372,9 εκατ. ευρώ, που προέκυψε για την Τράπεζα της Ελλάδος το 2023 οφείλεται στο γεγονός ότι η Τράπεζα συγκεντρώσε κατά τη διάρκεια της χρήσης αρνητικό νομισματικό εισόδημα ύψους 2.372,8

26 Τα χρεόγραφα των εν λόγω χαρτοφυλακίων ανήκουν στην κατηγορία με επιμερισμό του κινδύνου (risk sharing), δηλαδή οι ζημιές από τα χαρτοφυλάκια αυτά, εάν πραγματοποιηθούν, κατανέμονται εξ ολοκλήρου, όπως και το πραγματικό τους εισόδημα, στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες κλείδες συμμετοχής τους στο Ευρωσύστημα.

εκατ. ευρώ, έναντι νομισματικού εισοδήματος ύψους 1.000,1 εκατ. ευρώ που της αναλογεί με βάση την κλείδα συμμετοχής της στο Ευρωσύστημα.

Η διόρθωση του νομισματικού εισοδήματος προηγούμενων ετών, ύψους 5,8 εκατ. ευρώ, αφορά τον επανυπολογισμό και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος για τα έτη 2022 και 2021.

Επίσης, στο καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους 1,1 εκατ. ευρώ που αναλογεί στην Τράπεζα από τον σχηματισμό πρόβλεψης έναντι πιστωτικού κινδύνου από πράξεις νομισματικής πολιτικής, για έναν εταιρικό τίτλο του χαρτοφυλακίου PEPP (PEPP-CORP) που κατείχε μία ΕθνΚΤ, ως αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης που διενεργήθηκε (βλ. σημείωση 11δ του παθητικού "*Πρόβλεψη έναντι κινδύνων από πράξεις νομισματικής πολιτικής*").

Η ανάλυση του καθαρού αποτελέσματος του νομισματικού εισοδήματος της Τράπεζας της Ελλάδος στις διάφορες συνιστώσες του παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Ανάλυση του καθαρού αποτελέσματος του νομισματικού εισοδήματος της Τράπεζας της Ελλάδος					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	Συγκεντρωθέν νομισματικό εισόδημα	Συνολικό συγκεντρωθέν NE των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος	Αναδιανομή NE βάσει της κλείδας συμμετοχής στο Ευρωσύστημα	Αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του NE	Αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του NE
	(α)		(β)	(β - α)	
	2023			2022	
Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	743,9	26.849,9	658,8	-85,1	-29,8
Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής με επιμερισμό του κινδύνου (risk sharing)	557,6	8.483,3	208,2	-349,4	-76,7
Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής χωρίς επιμερισμό του κινδύνου (no-risk sharing) ¹	1.280,6	127.854,2	3.137,1	1.856,5	292,2
Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	32,7	1.334,5	32,7	0,0	0,0
Καθαρές απαιτήσεις (+)/υποχρεώσεις (-) που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	868,5	-4.816,8	-118,2	-986,7	-131,8
Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	-1.072,5	-130.387,3	-3.199,2	-2.126,7	-70,4
Καθαρές απαιτήσεις (+)/υποχρεώσεις (-) που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)	-4.341,5	14.171,7	347,7	4.689,2	683,8
GAP (διαφορά μεταξύ των ταυτοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού και της βάσης υπολογισμού)	-442,1	-2.729,9	-67,0	375,1	37,7
Σύνολο	-2.372,8	40.759,6	1.000,1	3.372,9	705,0
¹ Στον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος οι τίτλοι αυτής της κατηγορίας θεωρείται ότι παράγουν εισόδημα με το πιο πρόσφατο διαθέσιμο επιτόκιο που χρησιμοποιεί το Ευρωσύστημα στις δημοπρασίες του για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης (MRO rate). Επομένως, το ποσό που συνεισφέρει στο συγκεντρωθέν νομισματικό εισόδημα διαφέρει από αυτό που περιλαμβάνεται στο καθαρό εισόδημα από τόκους (βλ. ποσό 423,0 εκατ. ευρώ από τα κρατικά χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου PEPP στον πίνακα της σημείωσης 1.1.β των αποτελεσμάτων " <i>Τόκοι-έσοδα από χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής</i> ").					

6. Λοιπά έσοδα

Λοιπά έσοδα (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
Έσοδα από την παραγωγή προϊόντων	11,5	12,2	-0,7
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	6,2	8,0	-1,8
Αποτέλεσμα απομείωσης/αναστροφής απομείωσης ακινήτων	23,8	0,0	23,8
Σύνολο	41,5	20,2	21,3

Στα λοιπά έσοδα περιλαμβάνονται έσοδα ύψους 11,5 εκατ. ευρώ (2022: 12,2 εκατ. ευρώ), τα οποία προέρχονται από την παραγωγή προϊόντων του Ιδρύματος Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων & Αξιών (ΙΕΤΑ), κυρίως για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου (κέρματα, διαβατήρια, θεωρήσεις εισόδου (Visas), ταινίες φόρου καπνού, λαχεία), καθώς επίσης και λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης ύψους 6,2 εκατ. ευρώ (2022: 8,0 εκατ. ευρώ), που προέρχονται από τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος σε έργα του Ευρωσυστήματος, τη διαχείριση ακινήτων, τη χορήγηση πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας κ.λπ. Επίσης, αναγνωρίστηκε έσοδο ύψους 23,8 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της μερικής αναστροφής ζημίας απομείωσης προηγούμενων ετών επί των ακινήτων (βλ. σημείωση 11.2 του ενεργητικού *"Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού"*).

Το 2023 έγινε αναταξινόμηση ποσού 0,6 εκατ. ευρώ από τις *"Λοιπές δαπάνες διαχείρισης"* στα *"Λοιπά έσοδα"*, σε σχέση με τη δημοσίευση της προηγούμενης χρήσης, ώστε να καταστούν συγκρίσιμα με την τρέχουσα χρήση.

ΕΞΟΔΑ

7. Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών

Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
Αμοιβές προσωπικού και λοιπές παροχές	200,2	203,7	-3,5
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	92,1	68,7	23,4
Σύνολο	292,3	272,4	19,9

Κατά την τρέχουσα χρήση οι δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών αυξήθηκαν συνολικά κατά 19,9 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω της αύξησης των εξόδων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών. Τα έξοδα των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, τα οποία επιβαρύνουν τα αποτελέσματα, προκύπτουν βάσει των αναλογιστικών μελετών και παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 11β του παθητικού *"Προβλέψεις για παροχές προς ασφαλισμένους"*.

Στις αμοιβές προσωπικού και λοιπές παροχές της συγκριτικής χρήσης περιλαμβάνεται ποσό 12,7 εκατ. ευρώ, λόγω εφάπαξ ενίσχυσης του προγράμματος καθορισμένων εισφορών για μετεργασιακές παροχές.

8. Λοιπές δαπάνες διαχείρισης

Λοιπές δαπάνες διαχείρισης (ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
Δικαιώματα χρήσης λογισμικού – Κόστος ανάπτυξης και λειτουργίας μηχανογραφικών συστημάτων	13,0	13,1	-0,1
Αμοιβές τρίτων	10,8	10,9	-0,1
Δαπάνες ενοικίων, συντήρησης/επισκευής ακινήτων και εξοπλισμού	6,5	5,7	0,8
Δημοσιεύσεις και συνδρομές	5,5	5,3	0,2
Αναλώσεις υλικών και εντύπων	6,6	8,7	-2,1
Δαπάνες φωτισμού-ύδρευσης-θέρμανσης-τηλεφωνίας	5,1	6,8	-1,7
Διάφορα έξοδα	15,8	15,9	-0,1
Σύνολο	63,3	66,4	-3,1

Κατά την τρέχουσα χρήση οι λοιπές δαπάνες διαχείρισης μειώθηκαν κατά 3,1 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, κυρίως λόγω μείωσης των αναλήψεων υλικών και εντύπων, καθώς και των δαπανών φωτισμού και θέρμανσης.

Το 2023 έγινε αναταξινόμηση ποσού 0,6 εκατ. ευρώ από τις *“Λοιπές δαπάνες διαχείρισης”* στα *“Λοιπά έσοδα”*, σε σχέση με τη δημοσίευση της προηγούμενης χρήσης, ώστε να καταστούν συγκρίσιμα με την τρέχουσα χρήση.

9. Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού

Οι αποσβέσεις διαμορφώθηκαν σε 11,9 εκατ. ευρώ, έναντι 11,1 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας αύξηση κατά 0,8 εκατ. ευρώ. Το έξοδο των αποσβέσεων ανά κατηγορία παγίου παρουσιάζεται στη σημείωση 11.2 του ενεργητικού *“Ενσώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού”*.

10. Προβλέψεις

Προβλέψεις			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	2023	2022	Μεταβολή
- Ειδικές	77,4	-56,6	134,0
- Έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων	0,0	135,0	-135,0
Σύνολο	77,4	78,4	-1,0

Κατά την τρέχουσα χρήση οι προβλέψεις συνέβαλαν στην αύξηση των εξόδων κατά 77,4 εκατ. ευρώ, έναντι 78,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Συγκεκριμένα, σχηματίστηκαν ειδικές προβλέψεις ύψους 86,0 εκατ. ευρώ (2022: 2,5 εκατ. ευρώ), που αφορούν κυρίως εκκρεμείς αγωγές συνταξιούχων της Τράπεζας, και απελευθερώθηκαν σχηματισθείσες ειδικές προβλέψεις ύψους 8,6 εκατ. ευρώ (2022: 59,1 εκατ. ευρώ), που αφορούν κυρίως πρόσθετες υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης των εν ενεργεία υπαλλήλων, βάσει αναλογιστικής μελέτης.

Αναφέρεται ότι ζημίες ύψους 12,8 εκατ. ευρώ (2022: 54,2 εκατ. ευρώ), οι οποίες προέκυψαν από την αποτίμηση συναλλαγμάτων και χρεογράφων στο τέλος της χρήσης 2023, συμψηφίστηκαν με μεταφορά του αντίστοιχου ποσού από την πρόβλεψη που έχει σχηματιστεί έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων (βλ. σημείωση 2 των αποτελεσμάτων *“Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημίες αποτίμησης”*). Παράλληλα, σχηματίστηκαν προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων ύψους 12,8 εκατ. ευρώ (2022: 189,2 εκατ. ευρώ) κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας να διατηρηθεί το ύψος της σχηματισθείσας πρόβλεψης αμετάβλητο σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση, ήτοι ποσό 1.622,0 εκατ. ευρώ.

Το 2023 έγινε αναταξινόμηση του ποσού 54,2 εκατ. ευρώ από το στοιχείο 2.3 *“Μεταφορά από πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων”*, το οποίο παύει να υφίσταται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στο στοιχείο 10 *“Προβλέψεις”*, και συγκεκριμένα στην κατηγορία *“Έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων”*, σε σχέση με τη δημοσίευση της προηγούμενης χρήσης, ώστε να καταστούν συγκρίσιμα με την τρέχουσα χρήση.

Οι προβλέψεις της τρέχουσας και της προηγούμενης χρήσης παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 11 του παθητικού *“Προβλέψεις”*.

VI. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Λογαριασμοί εκτός Ισολογισμού (Τάξεως)

Λογαριασμοί εκτός Ισολογισμού (Τάξεως)			
(ποσά σε εκατ. ευρώ)	31.12.2023	31.12.2022	Μεταβολή
1. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου από τη διαχείριση του “Κοινού κεφαλαίου Ν.Π.Δ.Δ και ασφαλιστικών φορέων” σύμφωνα με τον ν. 2469/97	68.985,7	62.827,2	6.158,5
2. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου και λοιπά χρεόγραφα από τη διαχείριση και θεματοφύλαξη κεφαλαίων δημόσιων οργανισμών, ασφαλιστικών φορέων και ιδιωτών	5.685,4	5.886,2	-200,8
3. Περιουσιακά στοιχεία αποδεκτά από το Ευρωσύστημα ως ασφάλεια για πράξεις νομισματικής πολιτικής και παροχή ενδοημερήσιας ρευστότητας	29.582,1	50.863,5	-21.281,4
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως	11.349,2	12.610,2	-1.261,0
Σύνολο	115.602,4	132.187,1	-16.584,7

Στους λοιπούς λογαριασμούς τάξεως περιλαμβάνονται κυρίως:

- Η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου προς το ΔΝΤ από κατανομές ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων ύψους 3.110,3 εκατ. SDR, (3.786,9 εκατ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 3.897,0 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022).
- Τίτλοι σε ενέχυρο υπέρ της Τράπεζας της Ελλάδος από συμμετοχή σε προγράμματα δανεισμού χρεογράφων ύψους 5.599,2 εκατ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 6.774,5 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022.
- Εντολές ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση, εγγυητικές επιστολές τρίτων για εξασφάλιση καλής εκτέλεσης έργων ή συμβάσεων προμηθειών, κέρματα ευρώ στην αποθήκη της Τράπεζας, τίτλοι εκδόσεως του Ε.Δ. και τίτλοι κυριότητας του Ε.Δ. προς φύλαξη, συνολικού ύψους 1.888,0 εκατ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 1.892,8 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022.
- Πράξεις σε συνάλλαγμα (spot) από την ημερομηνία συναλλαγής μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού (εφαρμογή της οικονομικής προσέγγισης στην απεικόνιση των πράξεων αυτών στον ισολογισμό), τίτλοι warrants και πώληση συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) ομολόγων σε δολλάρια ΗΠΑ συνολικού ύψους 75,1 εκατ. ευρώ στις 31.12.2023, έναντι 45,9 εκατ. ευρώ στις 31.12.2022.

2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023, υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον της Τράπεζας της Ελλάδος σε σχέση με τις εν γένει δραστηριότητες της ύψους 119,4 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 102,6 εκατ. ευρώ), για τις οποίες δεν έχουν σχηματιστεί προβλέψεις.

Κατόπιν αξιολόγησης του ισχύοντος νομικού πλαισίου και των επιμέρους επίδικων πραγματικών περιστατικών, η Διοίκηση κρίνει με βάση τις υφιστάμενες πιθανότητες ευδοκίμησης των αγωγών αυτών ότι δεν συντρέχει λόγος σχηματισμού προβλέψεων κατά την 31.12.2023.

3. Λοιπές πληροφορίες

Αριθμός Προσωπικού

Το σύνολο του προσωπικού κατά την 31.12.2023 ανέρχεται σε 1.952 άτομα, έναντι 1.861 άτομα στις 31.12.2022.

Σύμβαση με Κεντρική Τράπεζα Κύπρου

Η Τράπεζα της Ελλάδος διαχειρίζεται μέρος των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ που έχουν εκχωρηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, βάσει σύμβασης μεταξύ των δύο ΕθνΚΤ για κοινή διαχείριση (“pooling”). Η σύμβαση υπεγράφη το 2009 και είναι αορίστου διάρκειας. Η διαχείριση διενεργείται στην Τράπεζα σύμφωνα με το πλαίσιο και τις οδηγίες της ΕΚΤ.

4. Γεγονότα μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 29 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, οι σταθμίσεις στην κλείδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ που αποδίδονται στις ΕθνΚΤ αναπροσαρμόζονται ανά πενταετία. Η πέμπτη στη σειρά τέτοια προσαρμογή μετά την ίδρυση της ΕΚΤ πραγματοποιήθηκε την 1η Ιανουαρίου 2024, ως εξής:

Κλείδες κατανομής των ΕθνΚΤ στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ		
Εθνικές κεντρικές τράπεζες	Κλείδα κατανομής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ μέχρι την 31.12.2023 %	Κλείδα κατανομής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ από την 1.1.2024 %
Banque Nationale de Belgique (Βέλγιο)	2,9630	3,0005
Deutsche Bundesbank (Γερμανία)	21,4394	21,7749
Eesti Pank (Εσθονία)	0,2291	0,2437
Central Bank of Ireland (Ιρλανδία)	1,3772	1,7811
Τράπεζα της Ελλάδος (Ελλάδα)	2,0117	1,8474
Banco de España (Ισπανία)	9,6981	9,6690
Banque de France (Γαλλία)	16,6108	16,3575
Banca d'Italia (Ιταλία)	13,8165	13,0993
Central Bank of Cyprus (Κύπρος)	0,1750	0,1802
Latvijas Banka (Λετονία)	0,3169	0,3169
Lietuvos bankas (Λιθουανία)	0,4707	0,4826
Banque centrale du Luxembourg (Λουξεμβούργο)	0,2679	0,2976
Central Bank of Malta (Μάλτα)	0,0853	0,1053
De Nederlandsche Bank (Ολλανδία)	4,7662	4,8306
Oesterreichische Nationalbank (Αυστρία)	2,3804	2,4175
Banco de Portugal (Πορτογαλία)	1,9035	1,9014
Banka Slovenije (Σλοβενία)	0,3916	0,4041
Národná banka Slovenska (Σλοβακία)	0,9314	0,9403
Suomen Pankki (Φινλανδία)	1,4939	1,4853
Hrvatska narodna banka (Κροατία)	0,6595	0,6329
Σύνολο ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ	81,9881	81,7681
Българска народна банка (Βουλγαρία)	0,9832	0,9783
Česká národní banka (Τσεχία)	1,8794	1,9623
Danmarks Nationalbank (Δανία)	1,7591	1,7797
Magyar Nemzeti Bank (Ουγγαρία)	1,5488	1,5819
Narodowy Bank Polski (Πολωνία)	6,0335	6,0968
Banca Națională a României (Ρουμανία)	2,8289	2,8888
Sveriges Riksbank (Σουηδία)	2,9790	2,9441
Σύνολο ΕθνΚΤ εκτός της ζώνης του ευρώ	18,0119	18,2319
Γενικό σύνολο	100,0000	100,0000

Την 1η Ιανουαρίου 2024, το μερίδιο συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ μειώθηκε από 2,0117% σε 1,8474% και, κατά συνέπεια, το στοιχείο 9.1 του ενεργητικού “*Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ*” μειώθηκε κατά 17,8 εκατ. ευρώ και ανήλθε σε 200,0 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με το άρθρο 30.2 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, οι εισφορές των ΕθνΚΤ στα συναλλαγματικά διαθέσιμα που έχουν μεταβιβαστεί στην ΕΚΤ καθορίζονται κατ’ αναλογία με το μερίδιο συμμετοχής τους στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ. Δεδομένης της μείωσης του μεριδίου συμμετοχής της Τράπεζας της Ελλάδος στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, η απαίτηση της Τράπεζας από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ προσαρμόστηκε επίσης ανάλογα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της εν λόγω απαίτησης κατά 81,5 εκατ. ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2024, τα οποία αποπληρώθηκαν από την ΕΚΤ.

5. Υπηρεσίες ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή - Λογιστή

Η ελεγκτική εταιρία ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές Α.Ε είναι ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τη χρήση που έκλεισε την 31η Δεκεμβρίου 2023. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις συνολικές αμοιβές για ελεγκτικές υπηρεσίες για τις χρήσεις 2023 και 2022.

Αμοιβές ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή		
(ποσά σε ευρώ)	2023	2022
Αμοιβές ελεγκτικών υπηρεσιών	180.000	180.000
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	31.000	31.000
Σύνολο	211.000	211.000

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2024

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΝΤΟΒΑΣ

Αρ. αδείας Α' Τάξης 0137991



ISSN: 2732-9887 (print)
ISSN: 2732-9895 (online)